

15/2015

Октомври/Декември
October/December

DOCENDO

DISCIMUS

JOURNAL

DIPLOMACY

DIPLOMATIC
INSTITUTE

СПИСАНИЕ

ДИПЛОМАЦИЯ

ДИПЛОМАТИЧЕСКИ
ИНСТИТУТ

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
REPUBLIC OF BULGARIA

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

15/2015

октомври/декември

DOCENDO

DISCIMUS

СПИСАНИЕ

ДИПЛОМАЦИЯ

ДИПЛОМАТИЧЕСКИ
ИНСТИТУТ

Дипломатическият институт не се идентифицира с авторските мнения. Всички настоящи публикации изразяват само и единствено позициите на своите автори.

The Diplomatic Institute does not take collective positions. All publications herein represent only the views of their authors.

Главен редактор

Доц. д-р Здравко Попов

Редакционна колегия

Таня Михайлова, директор на ДИ
Билиана Дечева, началник-отдел в ДИ
Силвана Цокова, началник-отдел в ДИ

Дизайн на корицата

Пейо Колев

София, 2015

Editor in Chief

Assoc. Prof. Zdravko Popov, PhD

Editorial Board

Tanya Mihaylova, Director of DI
Biliana Decheva, Head of Department at DI
Silvana Tsokova, Head of Department at DI

Cover Design

Peyo Kolev

Sofia, 2015

Съдържание

Увод	5
2015 – Европейската година за развитие	
<i>Мариус Уондърс</i>	7
Интервю с г-н Даниел Митов и г-н Пламен Карталов, българските посланици на добра воля на ЕГР2015	18
Европейската година за развитие и ролята на гражданите – от информираност и съпричастност към активни действия за борба с бедността по света	
<i>Гергана Радойкова</i>	21
Официалната помощ за развитие – възможностите за българската външна политика, постигнатите успехи и пътят напред	
<i>Отдел “Международно сътрудничество за развитие”, Дирекция „ООН и СЗР“, МВНР</i>	29
Политиката за развитие на ЕС в рамките на Националната програма на България	
<i>Иванка Михайлова</i>	35
Сътрудничеството за развитие и България	
<i>Венцислав Кирков</i>	43
Сътрудничество за развитие: опитът на Япония	
<i>Интервю с г-жа Мидзучо Онума</i>	46
Глобалното образование – основни принципи, възможности и необходимост в контекста на Целите за устойчиво развитие	
<i>Лилия Кръстева</i>	51
Полезната риба: по-добро бъдеще за океаните и хората	
<i>WWF България</i>	61
Европейските години и справянето с ксенофобията	
<i>Светломира Димитрова</i>	70
Социологически проучвания по проект “Европейска година за развитие 2015”	75
“Нашият свят. Нашето достойнство. Нашето бъдеще”	
<i>Отличени есета в конкурса за есе на Дипломатическия институт</i>	87

Contents

Foreword	100
European Year for Development 2015	
<i>Marius Wanders</i>	102
Interview with the Bulgarian EYD2015 Good-will Ambassadors	110
The European Year for Development and the role assigned to citizens – from awareness and empathy to active action fighting world poverty	
<i>Gergana Radoykova</i>	113
Official development aid – opportunities for Bulgaria’s foreign policy. The progress made and moving ahead	
<i>International Development Cooperation Department, MFA</i>	121
EU Development Policy in the framework of Bulgaria’s National Programme	
<i>Ivanka Mihaylova</i>	127
Development cooperation and Bulgaria	
<i>Ventsislav Kirkov</i>	135
Development cooperation: Japan’s experience	
<i>Interview with Ms. Onuma Mizuho</i>	138
Global education in the context of the Sustainable Development Goals. Fundamental principles, opportunities, and a necessity	
<i>Lillia Krusteva</i>	143
Fish forward: a better future for oceans and for people	
<i>WWF Bulgaria</i>	153
The European Years and combating xenophobia	
<i>Svetlomira Dimitrova</i>	161
Sociological surveys within the European Year for Development project	166
“Our world. Our dignity. Our future“	
<i>First prize essays in the essay contest of the Diplomatic Institute</i>	178

УВОД

По повод обявената от Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз 2015-та година като Европейска година за развитие (ЕГР 2015), Европейската комисия предвиди кандидатстване с национални програми от страна на държавите членки по грантова схема, с цел успешното реализиране на заложените цели и резултати на ЕГР 2015. Министерството на външните работи на Република България и Дипломатическият институт изготвиха Национална програма с инициативи, като МВНР беше определено за национален координатор, а Институтът – за национален бенефициент. В рамките на програмата, в периода януари-декември 2015 г., Дипломатическият институт реализира – самостоятелно или в сътрудничество с МВНР, неправителствения, академичния и частния сектор, редица дейности, чрез които посланията на Европейската година за развитие достигнаха до целевите групи на проекта.

Настоящият брой на списание „Дипломация“ е посветен на Европейската година за развитие и е част от българските инициативи, целящи да популяризират сътрудничеството за развитие в национален, европейски и глобален план. Представени са гледните точки на български и чуждестранни експерти както от правителствения, така и от неправителствения сектор, в контекста на стремежа към активизиране на сътрудничеството между всички заинтересовани страни.

Реализирани дейности в рамките на Националната програма на България:

Информационно обезпечаване

- Фейсбук страница „Европейска година за развитие 2015“ на адрес <https://www.facebook.com/eyd2015bg>
- Българска страница в интернет страницата „Европейска година за развитие“ на Европейската комисия
- Пресконференции в БТА по повод официалното откриване и закриването в България на Европейската година за развитие
- Информационна радио кампания по БНР за популяризиране на конкурса за есе „Нашият свят. Нашето достойнство. Нашето бъдеще“; Разпространение на рекламен видеоклип за конкурса
- Изготвяне и разпространение на информационни пакети за публични събития
- Информационни срещи с представители на училищната общност в 12-те региона на планиране в страната
- Информационни срещи с представители на 10 бизнес направления от 500 малки, средни и големи предприятия от страната
- Телевизионно предаване „Европейска година за развитие 2015“, подготвено от Дипломатическия институт и Телевизия „Алма матер“ и излъчено по Военния телевизионен канал, „България он еър“, БНТ 2
- Участие в предаването „Неделя 150“ по БНР, посветено на ЕГР2015, на представители на ДИ, МВНР, неправителствения и частния сектор

Публични събития и конкурси

- Конференция по повод откриването в България на Европейската година за развитие, с участието на министъра на външните работи на Република България
- Национален конкурс за есе на тема „Нашият свят. Нашето достойнство. Нашето бъдеще“ за ученици от 11 и 12 клас и студенти; Посещение на европейските институции в Брюксел и срещи с български експерти – първа награда за победителите в конкурса
- Конкурс за награди „Глобално училище“ с цел отличаване на добри практики при въвеждането на глобално образование; Церемония по награждаване на 11 училища, представители най-добри проекти, с плакет „Глобално училище“ и парична награда
- Кръгла маса „Глобално училище“
- Инициатива „Световен ген на най-добрата новина“, проведена в един ден едновременно в пет български града – София, Ловеч, Кърджали, Дупница и Своге
- Видео интервюта с българските посланици на добра воля в рамките на ЕГР2015 – г-н Даниел Митов, министър на външните работи на Р България, и г-н Пламен Карталов, директор на Софийската опера и балет
- Инициатива „Младежи обучават младежи“ – поредица от срещи дискусии в София и страната между студенти и ученици и представяне на интерактивен продукт, посветен на ЕГР2015
- Международна конференция „Глобално образование и солидарност“
- Конференция по повод откриването в България на Европейската година за развитие 2015, с участието на г-жа Меглена Кунева, заместник министър-председател по координация на европейските политики и институционалните въпроси на Република България, и г-жа Лиляна Павлова, министър на регионалното развитие и благоустройството.

Проучвания

- Социологическо проучване на профила на глобалния млад гражданин
- Социологическо проучване сред 500 бизнес организации

Издания и информационни продукти

- Изработване и разпространение на филателно издание (пощенска марка и печат), посветено на Европейската година за развитие; Валидиране на изданието на специална церемония в МВНР
- Изработване на интернет платформа за кампанията „Глобално училище“ с цел популяризиране на глобалното образование в следващите години
- 15-ти брой на списание „Дипломация“, посветен на сътрудничеството за развитие
- Издание „Глобално образование и солидарност“ с академични разработки в сферата на развитието
- Изработка и разпространение на виртуална интерактивна игра „Глобално образование и солидарност“
- Изработка и разпространение на Ръководство за учителя „Глобално образование“ и Помагало за младите обучители „Глобалните цели“

2015 – Европейската година за развитие

Мариус Уонгърс

Европейските години: история и цели

Така наречените „Европейски години“ съществуват от 1983 г. Оттогава насам – с едно или две изключения – всяка година европейските институции подбират конкретна тема, която да бъде в „сърцето“ на обществените обсъждания с гражданите, както и между самите тях, а така също в центъра на политическия дебат в цяла Европа по време на съответната година.

Целта на Европейските години е да привлекат върху така подобрения въпрос или тема светлините на прожекторите през цялата година, да повишат информираността на гражданите, както и да им предоставят информация за основната тема. Гражданите се насърчават също да участват в този широкомащабен обществен дебат. Някои Европейски години се оказаха доста успешни за постигането на тези цели, докато други се провалиха напълно, тъй като гражданите останаха до голяма степен неосведомени за темата, поставена в центъра на Европейската година, не се ангажираха с нея или даже нямаха представа, че е обявена такава година.

Решенията за конкретните теми на отделните Европейски години се взимат въз основа на съвместни решения на Европейския парламент и Европейския съвет. Всъщност тези решения са правното основание за провеждането на такива години с относителен бюджет от около 10-25 милиона евро, предназначени за финансиране на основните дейности.

Обикновено организацията на дейностите в рамките на Европейските години се ръководи и координира от Европейската комисия, която действа въз основа на правната рамка, осигурена ѝ от съвместните решения на Парламента и на Съвета, но в нея участват и голям брой различни заинтересовани лица.

Как се „случи“ Европейската година за развитие 2015?

Идеята за тази Европейска година възникна в рамките на КОНКОРД-Европа – европейската конфедерация на неправителствените организации (НПО), работещи в областта на хуманитарната помощ и сътрудничеството за развитие. През лятото на 2011 година тази идея бе предложена за пръв път по време на ежегодната Генерална асамблея на КОНКОРД от Андрус Гобинс, делегат на националната платформа на латвийските неправителствени организации (LAPAS) и член на Европейския икономически и социален комитет. В същото това време аз, в качеството си на новоизбран член на Управителния съвет на КОНКОРД и изпълнителен директор на представителството на Уърлд Вижън Интернешънъл в Брюксел и ЕС, направих подобно предложение в писмена форма до Управителния съвет на КОНКОРД. Така Андрус и аз се оказахме „духовните бащи“ на тази Европейска година.

КОНКОРД беше и организацията, която се зае с иницизирането, вдъхновяването и координирането на процеса на лобиране сред подходящите за тази цел европейски институции, които трябваше да превърнат тази идея в политическа реалност. През есента на 2011 г. успяхме да съберем малка, но много ефективна група за лобиране, състояща се от представители на официалните институции на ЕС и включваща представител на кабинета на европейския комисар по развитието – Пиебалгс,

както и важни представители на Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите. На последно място, но не и по значение, тази група включваше няколко ключови поддръжници на тази идея в Европейския парламент, сред които основната и решителна роля бе поета от европейския депутат Чарлз Гьоренс от Люксембург, член на групата на Алианса на либералите и демократите в Европа (АЛДЕ) и на парламентарната комисия по развитие.

Последваха две години на интензивно и съзидателно лобирание, които през есента на 2013 г. доведоха до приемането на първо четене на идеята от Европейския парламент, както и до официалното съвместно решение на Парламента и на Съвета, което последва през месец април 2014 г.

След като Европейската година се беше вече превърнала в политическа реалност, КОНКОРД продължи да оказва значителна и съществена помощ на Европейската комисия, като така даде тласък на процеса на нейното оформяне и подготовка. Като признание за основната роля, изиграна от КОНКОРД при раждането на Европейската година за развитие, европейските институции поканиха конфедерацията и ѝ помогнаха да свика, а след това и да координира действията на един широкомащабен съюз от активисти на гражданското общество, основавайки се на виждането, че то представлява мостът между европейските политически лидери, от една страна, и държавите членки със своите граждани, от друга. Затова се счита, че гражданското общество представлява необходимата група от заинтересовани лица, която може да помогне за постигане на целите на Европейската година за развитие (2015).

Този Съюз на гражданското общество, който КОНКОРД свика и организира за целите на Европейската година за развитие, успя да мобилизира стотици граждански организации от различни сектори – и то не само традиционните НПО-та, работещи в областта на хуманитарната помощ и развитието, но така също и някои мрежи на гражданското общество, работещи активно в социалния сектор, в областта на опазването на околната среда и на лоялната търговия, на местните власти, младежките движения, женските движения и много други. Всички те смятаха, че по един или друг начин имат някакъв интерес в диалога с гражданите по време на Европейската година за развитие. Всички те вярваха, че по-добрата информираност на гражданите в целия Европейски съюз, както и по-силната им ангажираност са жизнено важни за постигане на целите, както и за по-широко участие на гражданите в сътрудничеството за развитие в Европейския съюз като цяло и в отделните държави членки.

Защо 2015 г. бе избрана за Европейска година за развитие?

В началото на хилядолетието, което бе поставено от 2000 година, международната общност прие амбициозен, общ глобален дневен ред, целящ изкореняване на бедността и неравенството по света. Това бяха Целите на хилядолетието за развитие (ЦХР). Тези цели бяха разработени от представители на отделните правителства въз основа на подход „отгоре надолу“, без почти никакви предварителни консултации с гражданите, гражданското общество или заинтересованите страни. Бяха оформени в 8 глобални цели (със съответните запланивани резултати), които трябваше да бъдат постигнати до края на 2015 година.

Разглеждайки напредъка, който бе постигнат при реализирането на тези цели, и най-големите скептици би трябвало да признаят, че всъщност е постигнато много.

На разпространението на СПИН и HIV вируса бе сложен край, който даже бе последван от обратната тенденция. Вече много повече деца ходят на основно училище. Броят на починалите при раждане жени бе намален драстично. Това се отнася и до броя на децата, починали преди 5-ия си рожден ден.

И при най-голямата гоза оптимизъм обаче трябва да признаем, че в много отношения самите цели, както и запланиваните през 2000 г. резултати, не бяха постигнати. Повече от 1 милиард души по света все още си лягат гладни всеки ден, трябва да се направи още много за постигане на равнопоставеност между половете, неравенството и дискриминацията продължават да съществуват с пълна сила, а кръвополитните конфликти не слизат от първите страници на вестниците.

Светът днес е много по-различно място за живеене в сравнение с началото на века, когато бяха приети Целите на хилядолетието за развитие. Броят на заплахите, свързани с промените в климата, се увеличи; неравенството между отделните страни, както и вътре в самите тях, пусна дълбоки корени; оказа се също, че и икономическата ни система обслужва интересите единствено на шепа хора, както и че не е устойчива в дългосрочен план.

За да могат да отговорят на тези сложни глобални предизвикателства, правителствата на държавите – членки на ООН, представени на Генералната асамблея на организацията, провела се през септември 2015 г., приеха Дневен ред за устойчиво развитие до 2030 г., който дефинира 17 общи цели, заедно с повече от 160 подробни непосредствени задачи. Така 2015 година отбеляза началото на първата фаза от изпълнението на този нов и амбициозен дневен ред за следващите 15 години, вземайки под внимание поуките от ЦХР, както и от Процеса ООН Рио+20, и насочвайки вниманието към основните причини за бедността, неравенството и липсата на устойчивост.

2015-та бе също годината, през която бяха насрочени и две други важни глобални конференции на най-високо равнище: на тема „финансиране за развитие“ – в Агис Абеба през юни 2015 г., както и срещата на най-високо равнище за промените в климата „COP21“, състояла се в Париж през декември 2015 г.

Всички тези важни глобални събития, предвидени за 2015 г., като например настъпването на крайния срок за постигане на Целите на хилядолетието за развитие, приемането на Дневния ред за устойчиво развитие до 2030 г., финансовата конференция в Агис Абеба и срещата на най-високо равнище за промените в климата COP21, се оказаха стабилни аргументи за определянето на 2015 г. за Европейска година за развитие.

За това обаче имаше и още една основателна причина: в продължение на цели 30 години Европейските години бяха организирани около теми, считани за „вътрешни“ – както за Европейския съюз, така и за неговите държави членки. Затова 2015 г. трябваше да бъде първата Европейска година, която да постави фокуса върху това, което ЕС прави извън собствените си граници, както и да подчертае ролята на Съюза и на неговите държави членки като глобални „играчи“.

Официални цели на Европейската година за развитие (2015)

В съвместното решение на Европейския парламент и на Съвета на ЕС от април 2014 г., което осигури правното основание за Европейската година за развитие, официалните цели на тази година бяха определени както следва:

1. Да бъдат информирани гражданите относно сътрудничеството за развитие,

осъществявано от ЕС и от държавите членки, чрез оповестяване на резултатите, които е постигнал Европейският съюз заедно със своите държави членки като глобален „играч“, и които ще продължи да постига в съответствие с обсъжданата рамка за периода след 2015 година.

2. Да се насърчава прякото участие, критичното мислене и активният интерес на гражданите на Европейския съюз, както и на съответните заинтересовани лица, към сътрудничеството за развитие, включително и в областта на създаване и прилагане на политиката.
3. Да се повишава осведомеността за ползите от европейското сътрудничество за развитие не само на бенефициентите – по отношение на оказваната от ЕС помощ за развитие, но така също и на гражданите на Европейския съюз; да се постигне по-добро разбиране на съгласуваната политика за развитие, както и да се възпитава у гражданите на Европа и на развиващите се страни чувство на взаимна отговорност и солидарност в непрекъснато променящия се и ставащ все по-взаимозависим свят.

Измерване на успеха на Европейската година в областта на комуникациите

Една от основните цели на Европейската година за развитие бе да бъдат ангажирани гражданите на държавите членки на ЕС в конструктивен и критичен диалог по широка гама от теми, като например какво е представлявало международното сътрудничество за развитие в миналото и какви предизвикателства трябва да бъдат преодолени в бъдещето. Това трябва да включва открито оповестяване на реалните и дълготрайни разлики между двете.

За да може да провокира и направлява такъв разговор обаче, Европейската комисия поръча на Евробарометър специално проучване, което да бъде извършено в самото начало на Европейската година за развитие. Това проучване бе проведено сред 28 000 души от всички държави членки, имащи различен социален произход. А в резултат на проучването бяха направени някои интересни констатации:

- Относно самата Европейска година: малко повече от един на всеки 10 анкетираните (12%) знаеше, че 2015 г. е обявена за Европейска година за развитие.
- Относно твърдението, че е важно да се оказва помощ на хората в развиващите се страни: 85% от анкетираните са отговорили, че е важно да се оказва такава помощ. Това е една изключително забележителна констатация, направена на фона на проточилата се икономическа криза, на режима на „затягане на коланите“ в редица европейски държави, както и на произтичащите от всичко това растяща безработица, бедност и социално изключване.
- Относно твърдението, че трябва да се приоритизират и засилят усилията към справяне с бедността в развиващите се страни: почти 2/3 от анкетираните (64%) са отговорили, че това трябва да бъде един от основните приоритети на ЕС, а над половината от тях (52%) даже са споделили, че Европейският съюз трябва да спази обещанието си и да увеличи помощта за развитие.
- Относно собствената им роля в опитите за справяне с бедността в развиващите се страни: половината от анкетираните (50%) са се съгласили, че в качеството си на отделни граждани могат да допринесат също за борбата с бедността в развиващите се страни. Една трета от тях (34%) са отговорили, че участват лично в предоставянето на помощи за развиващите се

страни. Три четвърти са казали, че един от ефикасните начини да се постигне това е да се участва на доброволна основа в организации, занимаващи се с подпомагане на развиващите се страни.

- Относно нивото им на осведоменост: над половината от анкетираните са заявили, че знаят поне малко за това, къде отива помощта за развитие, предоставяна от собствените им правителства. Но когато същият въпрос е бил зададен по отношение на ЕС, 55% процента от анкетираните са отговорили, че не знаят нищо по този въпрос. От това става ясно, че Европейският съюз трябва да предоставя повече информация в това отношение.
- Относно предпочитаните източници на информация: отговорът на анкетираните е бил, че най-често си набавят информация за помощта за развитие от традиционните медийни източници, като например телевизионните новинарски програми (77%) и вестниците (44%), а малко над една трета са казали, че използват за тази цел новинарските страници в интернет (34%).

В началото на тази Европейска година бяха събрани базови статистически данни. Затова би било интересно същото проучване да се повтори в началото на 2016 година, за да се види дали (и до каква степен) резултатите са се променили.

Година на разказване на истории, използван език и опровергаване на митове.

Появи се следният въпрос: дали в усилията си да накараме хората да участват в тези многобройни разговори за сътрудничеството за развитие в рамките на една година сме успели да използваме най-подходящия език, спрямо най-подходящите хора, и то в най-подходящото време?

Едно от най-големите предизвикателства по време на Европейската година за развитие беше необходимостта да разговаряме с гражданите на обикновен, разбираем и ясен език, като ги запознаваме с реални истории от живота в областта на развитието и справедливостта в световен мащаб. Истории, в които хората да могат да разпознаят себе си лесно, без да използват сложния професионален жаргон в областта на развитието. Много от гражданите, с които се срещаме, или знаеха много малко за обхвата и резултатите от европейското сътрудничество за развитие, или не проявяваха към тази тема почти никакъв интерес.

Освен това се оказа, че значителна група от европейски граждани отхвърля открито идеята да се заделят дори незначителни средства за намаляване на бедността в далечни държави в момент, в който трудностите и страданията в собствените им страни се дълбочават.

От изложеното дотук става ясно, че всички заинтересовани страни, участващи в процеса на протичане на Европейската година за развитие, трябваше да бъдат подготвени за трудни разговори, необходими за по-добро разбиране на това, какво точно мотивира начина на мислене на хората, с които се срещаша, както и да обяснят какво мотивира нашия начин на мислене.

Защото това е единственият начин, чрез който можем да се надяваме да изградим мостове между противоположни нагласи, както и да започнем да опровергаваем някои от упоритите митове, разпространявани срещу помощта за развитие. Например митове от рода на: „Тази помощ не върши никаква работа. Предоставяме я от години, а развиващите се страни си остават все така бедни“; или пък: „Помощта за развитие не достига до бедните хора, а само прави корумпираните политици още

по-богати“. И може би най-трудният за преодоляване мит, който гласи: „Бедността и трудностите се увеличават в собствените ни европейски страни. Не можем да си позволим да харчим повече пари за развитие.“

По тази причина диалогът с гражданите не трябва да се съсредоточава само върху „това, което дава Европа“, а да бъде повече насочен към „това, как живее Европа“. Или с други думи – какво представлява нашият начин на живот и какви решения взимаме като потребители; също така как се отразява европейската търговска, селскостопанска и икономическа политика на развитието в глобален мащаб и какъв ефект има нашият начин на живот върху ограничените природни ресурси, които са общи за около 7 милиарда души на планетата, като до 2050 г. се очаква броят им да достигне 9 милиарда.

През 2015 г. например започнахме да подчертаваме защо мерките срещу промените в климата са така тясно свързани с развитието, тъй като ефектът на климатичните промени се усеща непропорционално най-много от тези, които имат най-малка вина за глобалното затопляне, но са най-уязвими към разрушителните последици от това затопляне.

Еднаквото ангажиране на всички заинтересовани страни, на всички правителства и на всички граждани трябва да продължи да отразява истинската същност на мотото на Европейската година за развитие 2015: **„Нашият свят, нашето действие, нашето бъдеще“**.

Мобилизиране на масовите и социалните медии

При подготовката на Европейската година за развитие (2015) Европейската комисия взе съвсем правилното решение да не използва много скъпи професионални медии и рекламни кампании в желанието си да достигне до аудиторията от близо 500 милиона граждани на Европейския съюз. Защото това би погълнало всички налични ресурси и би се оказало трогателно неефективно.

Вместо това социалните медии и интернет се превърнаха в основни инструменти за споделяне на информация с гражданите, както и за тяхното ангажиране в обществения дебат и всички останали събития в рамките на Европейската година. По тази причина младите хора получиха специално място и им бе отредена специална роля на активисти, които да събират и разпространяват лични истории, свързани с Европейската година за развитие.

Вместо да бъдат ангажирани единствено политически лидери, бе направен опит да се насърчат онези лица, които могат да окажат определено влияние върху обществения дебат. Сред тях имаше индустриални магнати и известни личности, както и видни спортисти и журналисти, на които бе поставена задача да се възползват от всяка представила се в медиите или по някои други канали възможност, чрез която да се опитат да ангажират гражданите в конструктивен и критичен диалог относно бъдещето на сътрудничеството за развитие. Смяташе се, че това би помогнало за „изясняне“ на този разговор извън пределите на „брюкселския балон“, както и на професионалните елити и привилегированите кръгове в отделните национални столици в рамките на ЕС. Очакванията бяха всичко това да осигури широко-мащабно отразяване на цялата Европейска година за развитие от традиционните медии, включващи вестници и телевизии.

С приближаването на края на Европейската година за развитие трябва да признаем, че нейното отразяване от страна на традиционните масови медии не се случило

така, както бяхме предвидили или както се надявахме. Когато тази Европейска година бе замислена през лятото на 2011 г., или даже когато за нея бе взето официално решение през април 2014 г., никой не бе могъл да допусне, че в традиционните медии ще се появи цяла серия от кризи, която да прикове вниманието на хората и да отнеме почти цялото ефирно време. Сред тези кризи бяха: терористичната атака над Шарли Ебдо в началото на годината и ужасяващите жертви на терора на същото място към края на годината; драмата с гръцката финансова криза, както и нейното отражение върху системата на евро; и на последно място, но не и по значение, огромните тълпи бежанци, търсещи убежище и правейки опити да влязат в Европа или през Средиземно море или по маршрута, прекосяващ Западните Балкани. Такива горещи новини изпълваха първите страници на вестниците и насищаха редакцияното пространство и ефирното време на радиостанциите и телевизиите до степен, която оказва пагубен ефект върху Европейската година за развитие.

Оказа се, че през 2015 г. масовите медии не бяха най-подходящи за провеждане на диалог с гражданите по проблемите на развитието. Даже когато през септември тази година лидерите на всички световни нации се събраха в Ню Йорк за Генералната асамблея на ООН, на която да приемат 15-годишната рамка на целите на устойчивото развитие, това историческо събитие не успя да намери полагащото му се място на първите страници на традиционните печатни медии или в най-гледаното новинарско време на европейските телевизии. Появиха се само откъси от някои атрактивни фрази на американския президент, както и кадри с изказвания на Папата, но почти не се намериха масови медии, които да предложат каквито и да е подробности за реалното съдържание на този нов и амбициозен Дневен ред за устойчиво развитие до 2030 година, който бе приет от всички световни лидери и който задължава всички държави по света да работят заедно, за да превърнат до 2030 година този Дневен ред в реалност – както у дома, така и в чужбина. За голяма част от европейските граждани, както и за цели други страни по света седемнадесетте цели на устойчивото развитие и свързаните с тях запланивани резултати си остават, поне за момента, една доста добре запазена тайна.

Новият Дневен ред за устойчиво развитие до 2030 г.

За разлика от Целите на хилядолетието за развитие, един глобален процес с участието на много повече хора доведе до изготвянето на новия Дневен ред за устойчиво развитие до 2030 година, който е универсален, насочен към хората, интегриран и неделим. Този дневен ред осигурява баланса между трите измерения на устойчивото развитие: икономическо, социално и екологично.

Новият Дневен ред е глобален по характер и универсално приложим (както от развитите, така и от развиващите се страни), като в същото време взема предвид състоянието във всяка отделна страна и показва уважение към националните приоритети. В резултат на това неговите цели са както универсални, така и специфични по отношение на контекста, като така създават големи възможности за насърчаване на иновативните, местните и взаимосвързаните подходи, както и за излизане на международната общност от разделението Север / Юг. Подписалите Резолюцията на ООН страни се задължават да популяризират и „етиката на глобалното гражданство и споделяната отговорност“.

Независимо от благородните декларации, трябва да се постигне баланс при тълкуването на това, как тази отговорност да бъде споделяна на практика. Ще

приведа следния пример: имайки предвид факта, че неустойчивите производства на Севера са изнесени вече до голяма степен на Юг, фокусът върху неустойчивите производства на Юга трябва винаги да се балансира от фокуса върху неустойчивото потребление на Север.

И въпреки това, самият факт че този нов универсален Дневен ред се отнася до „всички страни“, както и „задължението“ да се тълкува по справедлив начин, не означава, че само правителствата биха били отговорни за неговото запазване. Точно обратното. Този нов Дневен ред би „проработил“ само ако тази отговорност се „разпредели“ по всички правителствени нива нагору по йерархията, като едновременно с това обхване и частния сектор, както и всички граждани по света.

Дейности на гражданското общество през 2015 г.

В качеството си на общоевропейска мрежа от неправителствени организации, работещи в областта на развитието, КОНКОРД успя да организира и поведе един доста разнороден, но широко-машабен съюз на европейските мрежи на гражданското общество (от различни политически сектори) с подкрепата на малък екип от сътрудници, излъчен от редиците на собствения му Секретариат. Основните цели на този съюз на гражданското общество включват:

- Оказване на подкрепа на националните и регионалните коалиции на гражданското общество, както и на отделни участници в процеса – при провеждането на кампании и на отделни действия в рамките на Европейската година за развитие; осигуряване на консултации и практическа помощ при подготвянето на дейности в рамките на Европа на местно, регионално и национално равнище.
- Разработване от гражданското общество на иновативни инструменти за провеждане на кампании, както и на други комуникативни дейности, с цел провокиране на разговор, който да може да бъде адаптиран лесно към съответния местен, регионален или национален контекст.
- Непрекъснато качване на ново съдържание в раздела за гражданското общество на официалната интернет страница на Европейската комисия – EYD2015, както и съвместно участие с Комисията в медийни прояви на социалните медии, в зависимост от конкретните теми, определени за отделните месеци на годината.
- Принос и осигуряване на участие на гражданското общество в централно-организираните европейски събития в контекста на Европейската година за развитие – включително и от латвийското и люксембургското Председателство на ЕС, както и в събитията, организирани на национално равнище в отделните държави членки.
- Подготвяне на политически препоръки въз основа на информацията, събирана по време на Европейската година за развитие, както и в процеса на изпълнение на дейностите по проекта – като съществено доказателство за прекия ангажимент към гражданите, осъществяван на практика чрез Европейския съюз на гражданското общество.

Освен основател и координатор на широко-машабния Съюз на гражданското общество, КОНКОРД-Европа имаше и функцията на представител на Европейската комисия при съфинансирането на част от средствата, отпуснати от самата Комисия за Европейската година за развитие – за проекти и други видове дейности на

гражданското общество.

След обявяването на покана за представяне на предложения, КОНКОРД получи близо 100 заявления за предоставено от ЕС съфинансиране, подадени от граждански организации за плануваните от тях сравнително малки проекти, програми и групи дейности на местно и национално равнище. КОНКОРД разполагаше със скромнен финансов ресурс от около 525 000 евро за съфинансиране на дейностите по такива малки проекти. Накрая селекционна комисия, излъчена от Съюза на гражданското общество, избра 17 заявления от общо подадените 100 броя молби, които трябваше да получат предоставено от ЕС съфинансиране в размер от 10 000 до 85 000 евро.

Участващите в съфинансирането от страна на ЕС групи включваха представители на широката общественост, на потребители от всички възрасти – както европейски, така и глобални граждани, на училища и младежки групи, на участващи в различни кампании доброволци, на граждански организации от различни сектори, на пресата, медиите и местните власти, както и на различни групи категории. Всички проекти бяха много иновативни и осигуряваха максимален достъп до обществото въз основа на минимално изразходване на ресурси.

„Революция в модата“ е само един пример за иновативен и много успешен проект, който изникна от „неграта“ на гражданското общество и бе подкрепен от КОНКОРД чрез предоставено от ЕС съфинансиране. Гражданската кампания за по-голяма прозрачност в дейността на модните вериги бе започнала още преди началото на Европейската година за развитие. Тя бе уницирана от малка група британски етични модни дизайнери веднага след срутването на Рана Плаза в Бангладеш през 2013 година. За по-малко от две години тази кампания успя да добие глобален мащаб, като и в момента продължава дейността си в 78 страни по света.

С подкрепата на субсидия за съфинансиране от Съюза на гражданското общество на Европейската година за развитие, проектът „Революция в модата“ успя да достигне до максимален брой хора, регистрирайки рекорден брой участващи граждани както от Европейския съюз, така и от други страни по света. Само през месец април 2015 година кампанията отчете 43 000 ползвания на хаш-тага #whomademyclothes в Туитър и Инстаграм и намери отражение в над 2 250 статии във вестниците. Тя бе отразена от медии, като се започне от „Фортчън магазин“ и се стигне до „Фокс Нюз“, Си Ен Ен, Би Би Си, Ай-Ди, „Грация“, „Мари Клер“, „Воуг Италия“, до голяма част от националните флаери, както и до много други. Само през месец април 2015 г. в Европа посетителите на уеб страницата на „Революция в модата“ се оказаха 30 936 души. Това показва, че както в Европа, така и по целия свят хората засвидетелстваха определен интерес и ангажираност.

Заклучение

Европейската година за развитие (2015) приближава към своя край. Но работата по убеждаването на гражданите, по мобилизирането на критичното им мислене, както и на ангажирането им в областта на всички елементи на развитието все още не е приключила. Защото съвсем наскоро беше поставено началото на нов 15-годишен период на европейски усилия в областта на развитието, в който трябва да участваме всички ние, за да можем да допринесем за изпълнението на Дневния ред за устойчиво развитие до 2030 година, както и да поддържаме и надграждаме всичко, започнало през Европейската година за развитие, като например водещата инициатива на Европейската комисия в областта на модната индустрия.

В същото това време трябва да осъзнаем и приемем факта, че глобалният сектор на развитието – както правителствен, така и не-правителствен – трябва да бъде значително променен, тъй като сме изправени пред огромни и страховити предизвикателства, наложени от глобалните мега-тенденции, които ще оказват едновременно въздействие както върху правителствата, така и върху отделните граждани по пътя към 2030 година.

Има например демографски и социални предизвикателства, породени от неравномерното нарастване на населението в света; наблюдават се все по-значителни промени в световните икономически сили; появяват се и все по-сериозни предизвикателства в резултат на засилената урбанизация. Може би най-голямото предизвикателство, с което ни предстои да се справим, е промяната в климата, която води неизменно до деградация на околната среда. Няма как всички тези предизвикателства да не доведат до напрежение в областта на поддържащите живота ресурси, като например достъпът на хората по света до чиста вода, както и до енергия на достъпни цени. Преодоляването на всички тези предизвикателства ще бъде изключително трудно за страните и регионите, живеещи в мир, но то ще бъде много по-трудно за страните и регионите, които царят насилие и действат върхоржени конфликти. Това насилие и тези конфликти разрушават всичко постигнато през последните години и предизвикват огромни потоци от вътрешно разселени хора, както и международно преселение на бежанци.

Накратко: Налага се правителствата и хората по света да се справят с доста сложни и динамични предизвикателства – нещо, което могат да направят като започнат да прилагат на практика новата амбициозна рамка, състояща се от цели за устойчиво глобално развитие. Може би ще се наложи правителствата, гражданското общество и всички заинтересовани страни да се „преоткрият“, за да могат да останат годни за справяне с тези предизвикателства, както и да изпълнят поетите от тях обещания. А може да се наложи и всички ние да променим изцяло собствената си игра. Както обикновено, бизнесът като такъв няма да свърши никаква работа – нито за правителствата, нито за частния сектор, а най-малко за организираното гражданско общество. Ние се намираме в навечерието на разрушителни и революционни процеси на промяната и в нашия сектор – секторът на организираното гражданско общество.

Съществува едно основно правило, което не трябва да се забравя: няма един единствен „играч“, който да може да поеме цялата отговорност за реализирането на тези амбициозни цели. Нито едно правителство, нито Обединените нации, нито Европейският съюз, нито която и да е неправителствена организация или друг елемент на гражданското общество. При наличието на описаните по-горе предизвикателства, новият Дневен ред за устойчиво развитие до 2030 година може да бъде постигнат, единствено ако всеки човек на планетата се включи реално в този процес и допринесе за неговото успешно завършване – всеки по свой начин и на своето собствено равнище: всяко правителство, всеки бизнес, всеки отделен гражданин.

Европейска година за развитие (2015) предостави на гражданското общество уникалната възможност да се организира вътре в себе си – заедно с всички нас, гражданите, да използва нашето критично мислене и да ни мобилизира да извършим промяната, която желаем толкова много. Тази възможност ни задължава да излезем извън рамките на собствения си сектор, влизайки в партньорство и хармонизирайки нашето мислене с представителите на други части на обществото, които мислят,

а понякога и работят по съвсем различен начин.

В рамките на този процес ние открихме, че никои от нас не притежава цялото знание или цялата мъдрост на света. Ако обаче съчетаем това, което притежаваме, бихме могли да съберем на едно място достатъчно опит и знания, както и сила на ума, за да посрещнем предизвикателствата на нашето бъдеще; да съберем смелостта да се „преоткрием“ – когато и където това се наложи, така че да можем да продължим да бъдем необходим партньор – на правителствата, на частния сектор и на академичната общност, за да намерим правилните отговори на правилно зададените за бъдещето въпроси в общия си стремеж да допринесем за постигането на Целите на устойчивото развитие.

Като съюз на гражданското общество, обхващащ много и различни сектори, ние сме готови да продължим да работим заедно и след края на Европейската година за развитие, да продължим да осъвременяваме и модифицираме съдържащите се в тази публикация препоръки, както и да продължим да предлагаме партньорството си на различни правителства, органи на властта и всички други заинтересовани страни.

До август 2015 г. **Мариус Уонгърс** е главен изпълнителен директор на европейското представителство на Уърлд Вижън Интернешънъл – една от най-големите световни мрежи на неправителствени организации, работещи в областта на хуманитарната помощ и развитието. Той остава член на Управителния съвет на КОНКОРД-Европа, а още през 2011 г. е един от инициаторите на Европейската година, която отбелязваме сега, през 2015 г. Като признание за инициаторската му дейност в рамките на тази инициатива той е удостоен с честта да бъде наречен от колегите си в европейското гражданско общество Посланик на гражданското общество в рамките на Европейската година за развитие (2015). В това си качество Мариус Уонгърс е официален говорител на гражданското общество в контекста на тази Европейска година за развитие, през която е участвал в редица публични дискусии и е написал поредица от статии.

КОНКОРД е европейската конфедерация на неправителствените организации, работещи в областта на хуманитарната помощ и на развитието. Сред членуващите организации има 28 национални асоциации, 20 международни мрежи, както и 3 асоциирани организации, които в своята общност представляват над 2 600 неправителствени организации, подкрепяни от милиони граждани в Европа. КОНКОРД има ролята на главен събеседник с европейските институции, работещи в областта на политиката за развитие.

Интервю с българските посланици на добра воля на ЕГР2015

В рамките на Европейската година за развитие (ЕГР2015) обществени личности от всички държави членки на ЕС се включиха в инициативата „Посланици на добра воля на ЕГР2015“ и дадоха интервюта, посветени на успехите и предизвикателствата на Европейската година за развитие. Техните послания бяха включени във видео материал, излъчен по време на Закриващата конференция за Европейската година за развитие на 9 декември 2015 г. гр. Люксембург. По покана на Дипломатическия институт български посланици на добра воля станаха г-н Даниел Митов – министър на външните работи на Република България, и г-н Пламен Карталов – директор на Софийската опера и балет. Двете интервюта могат да бъдат гледани на адрес: <https://www.youtube.com/watch?v=YWsUfCcd18Y> и <https://www.youtube.com/watch?v=ttul589Za2k>.

Кои бяха най-ярките моменти в България във връзка с Европейската година за развитие?

Даниел Митов:

Програмата в България за отбелязване на Европейската година за развитие беше изключително богата и в нея се включиха неправителствени организации, както и студенти и ученици. Смеем да твърдим, че има голям интерес, като много от инициативите са вече реализирани. През месец април беше организиран конкурс за есе, който изпрати четирима млади българи в Брюксел, така че да могат съвместно с Европейската комисия и с Европейската служба за външна дейност да обсъдят предизвикателствата пред Европейската година за развитие и, разбира се, начините, по които младите хора биха могли да участват в този дебат.

Пламен Карталов:

Самото мото на Европейската година за развитие – „Нашият свят. Нашето достойнство. Нашето бъдеще“, се фокусира върху ценностната система на един нов вид хуманизъм и нов вид солидарност. Това е особено важно, защото авторитетът на България в този контекст е особено актуален днес. По тази причина мога да споделя, че България не е била чужда на това мото и на този оптимизъм в развитието на Европа и въобще на целия глобален свят. По тази причина у нас се създадоха много начинания, свързани с тази Европейска година за развитие – конференции, семинари, различни тематични срещи. Медиите много добре отразяваха всичко това. Но главното беше да се информира българинът, за да бъде част от този глобален, европейски свят, свързан с тази солидарност и това разбиране на проблема – нашият свят, нашето достойнство, нашето бъдеще.

Какви са крайните резултати, постигнати в България?

Даниел Митов:

Когато говорим за крайни резултати, трябва да си даваме сметка, че ние тепърва започваме много усилена кампания в посока на това гражданите да застанат зад рационално много добре насочени политики по отношение на развитието. Но, така или иначе, впечатляващо е участието на младите хора.

Младият човек е модерен човек. Той е пълен с енергия, пълен с желание да променя света около себе си. Както собствения си живот, така и света около себе си. Пълен е и със съпричастие към проблемите на околния свят, липсата на равнопоставеност, липсата на гостъп до образование и здравеопазване в някои държави. И тук трябва да кажем следното: постепенно започва да се осъзнава необходимостта от това политиките за развитие да бъдат много добре насочени поради простата причина, че обвързаността между, да речем, инфраструктурното развитие и развитието на институционалната среда, е дълбоко. Винаги едното е обвързано с другото, за да се осигури устойчивост. И това естествено е свързано с проблемите на миграцията и с потвърждаването на държавността, особено в сегашния момент, в който виждаме провалена държавност в много сериозна близост до границите на Европейския съюз. Много по-устойчиво е да се опитваме да работим с нашите съседи и приятели по отношение на това да създадем устойчива среда – икономическа, и политическа, така че техните граждани да могат да консумират ползите от това и да мислят по-малко как да търсят по-добри възможности за себе си и семействата си в други държави.

Пламен Карталов:

Крайните резултати, съответстват на целите, които се реализираха. Благодарение на тази амбиция българският народ успя да бъде ангажиран към този проблем. И е радостно, че и правителствените, и неправителствените организации имаха много положително отношение на съпричастност да се развие този активен проблем в широта и в спектър на цялостно покриване на всичките цели.

Какво беше най-изключително според Вас? А най-вълнуващо?

Даниел Митов:

Мисля, че това което стана ясно, е, че все повече хора разбират важността на политиките за развитие и освен младите хора, които споменах, и бизнесът започва да вижда ползите от по-активното си участие в рамките на мерките, които се предприемат по отношение на политиката за развитие. Също така и неправителствените организации имат много по-активно участие, институциите взаимодействат много повече с неправителствения сектор.

Пламен Карталов:

Ежедневието е такова, че всеки ден може да бъде много вълнуващо и много гързък за изпълнението на една такава мисия. Но отварянето на хората с един много по-широк подход към решаването на проблемите е най-интересното и ангажиращото в този контекст. Затова мисля, че изключителна е именно тази посока на ангажиране, на приобщаване и на решаване на проблемите не само в личностен план – да решава всяка нация, всеки народ своите вътрешни проблеми, но и да се отвори с един много по-широк подход към онези, които имат да решават проблеми.

Какви предизвикателства ще донесе бъдещето според Вас?

Даниел Митов:

Предизвикателствата са много. Най-главното от тях е как стандартите и целите, които са заложили в политиката за развитие, да бъдат приложени във всички държави, в максимален брой държави. Това е голямото предизвикателство,

както пред нас като гържава, така и на европейско ниво. И тук отново ще кажа, че е много важно да се осъзнаят предизвикателствата в пълния им обем, т.е. да не се отделя внимание само на развитието по отношение на достъп до образование и здравеопазване или развитие на инфраструктура, но и на институционалното развитие, което да запази постиженията в тези сфери такова, каквото е, и да ги развива, а не в един момент всичко постигнато да бъде разрушено по една или друга причина.

Пламен Карталов:

Днес бъдещето е изправено пред големите предизвикателства на настоящето. Не само грижата на по-богатите към по-бедните и справянето с бедността, но и проблемите на човешкото преселение са нещо ново и неочаквано за европейците. Да не говорим за околната среда и грижата за екологичните проблеми. Всичко това е едно особено предизвикателство в този триумвират за решаване на проблемите от не само национален, но и от европейски, световен и глобален мащаб.

Европейската година за развитие и ролята на гражданите – от информираност и съпричастност към активни действия за борба с бедността по света

Гергана Рагойнова

На 9 януари 2015 г., в латвийската столица Рига, Жан Клод Юнкер даде старта на Европейската година за развитие. Решението беше взето с пълно мнозинство от Европейския парламент няколко месеца по-рано, след предложение на Европейската комисия и единодушно подкрепено от Съвета на ЕС.

Отвъд официалната церемония и тържествените слова, стана ясно нещо много важно – Европейският съюз за първи път насочва фокуса на своето внимание не към въпроси от интереса предимно на своите граждани, а поглежда „навън“ – към най-бедните и нуждаещи се гържави в света. Това решение идва да подчертае значимостта и ролята на общоевропейското обединение като глобален фактор, както и решаващия му принос за борба с бедността. Нещо повече, то е символ на необходимостта от единен европейски глас на международната сцена във време, в което Европейският съюз е изправен пред едно от най-сериозните предизвикателства в историята на своето съществуване въобще – безпрецедентната бежанска криза, която в последните няколко месеца достигна своя апогей.

Настоящата статия си поставя две основни задачи. На първо място, да направи опит за оценка на постигнатите резултати в края на годината, определена да премине под мотото „Нашият свят, нашето достойнство, нашето бъдеще.“ Втората задача на автора е да се отговори на въпроса дали и доколко се е подобрила осведомеността на европейските граждани по тези важни теми и постигнат ли е реален напредък – от информираност и декларирана съпричастност към конкретни и активни действия за изкореняване на бедността в световен мащаб.

I. Европейската година за развитие – постигнатото дотук

Едва ли може да има съмнение, че предоставянето на помощ за развитие е неотменима задача за Европейския съюз, която е насочена към около 150 гържави в целия свят. Съгласно Договора от Лисабон политиката за развитие е основен приоритет във външната дейност на европейското обединение, в подкрепа на интереса на Съюза за изграждането на стабилен и проспериращ свят.¹ ЕС играе водеща роля в изготвянето и прилагането на идеята за последователност на политиките за развитие, която има за цел засилване на полезните взаимодействия между политиките, които не са свързани с отпускането на помощ и целите за развитие, така че да се гарантира, че политиките на Съюза подкрепят нуждите за развитие на развиващите се страни или най-малко не противоречат на целта за премахване на бедността.²

¹ Дял V от Договора за Европейския съюз “Общи разпоредби относно външната дейност на Съюза и специфични разпоредби относно ОВППС.

² Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 2 април 2014 г. с оглед приемането на Европейския парламент и на Съвета относно Европейската година за развитие (2015 г.)

2015 г. е специална с това, че дава възможност на организациите, които работят в тази област, да „облекат“ в конкретни действия декларираната ангажираност на Съюза по отношение на изкореняването на бедността. Това е практически невъзможно без да се изпълни и друга задача – да вдъхновят колкото се може повече европейски граждани да се включат в широкия спектър от дейности по развитието.

Нещо повече, 2015-а е заложеният краен срок (при цялата условност на това понятие), в която трябваше да се постигнат планираните от ООН Цели на хилядолетието за развитие. Това са осем конкретни и обвързани във времето мащабни и амбициозни цели, чрез които страните поемат ангажимента да положат допълнителни усилия за борба със световния глад, неравенството между мъжете и жените, замърсяването на околната среда, липсата на образование, здравеопазване и чиста вода и пр.³

Основното и най-важно послание е, че развитието е предназначено за хората. То означава да се даде реална надежда за промяна на всички онези хора, които живеят в бедност, конфликт или потисничество. Развитието символизира утвърждаване на една Европа, която е отворена и ангажирана с ценностите за развитие, свобода и солидарност, както на своята територия, така и по света.⁴

Отвъд декларираните добри намерения в поредица от документи, следва да се отбележи, че Европейският съюз е постигнал и продължава да постига немалко в тази насока през последното десетилетие. Неговите гържави членки се явяват най-големият донор на помощи в света. През 2013 г. те са предоставили повече от половината гържавна помощ или „официална помощ за развитие“ според определението на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). Заедно те са насочили 56,5 млрд. евро през 2013 г. в помощ на страни по света, борещи се с бедността. Наистина, някои гържави от ЕС намалиха помощта си за развитие по време на икономическата криза в Европа, но сега общата сума отново се увеличава, въпреки че остава под равнищата, които Европа бе обещала да достигне. Както отбелязва европейският комисар по въпросите на развитието Андрус Пиебалгс: „... неотдавнашният спад на разходите за Общата политика за развитие явно е преодолен и отново сме свидетели на положителна тенденция. Ясно е, че ЕС трябва да положи още усилия за изпълнението на общия ни ангажимент, но мерките, предприети от някои гържави членки, показват, че сме в състояние да изпълняваме обещанията си дори при трудни бюджетни обстоятелства, стига да е налице политическа воля.“⁵

Общата сума на външната помощ на ЕС през 2014 г. е 14,86 млрд. евро, което представлява около 9 % от общия бюджет на Съюза. С други думи, избавянето на хората от бедност по света струва на европейците около 8 цента на ден.⁶ Благодарение на финансирането от ЕС през последното десетилетие почти 14 млн. деца тръгнаха на начално училище, а над 70 млн. души получиха достъп до питейна вода с по-добро качество. Значително се подобрява качеството на медицинската помощ. Добър пример за това е, че на повече от 7,5 млн. раждания присъстват квалифицирани медицински работници, което е важна крачка напред към осигуряване на висококвалифицирана родилна помощ и ограничаване на дела на детската смъртност в

3 United Nations Millennium Declaration – Resolution Adopted by the General Assembly, 8th Plenary Meeting, 8 September 2000.

4 Годишен доклад относно политиките за развитие на ЕС, 2014 г.

5 Европейска комисия, Съобщение за медиите: „Комисар Пиебалгс призовава гържавите членки да положат по-големи усилия за увеличаване на помощта за развитие“, Брюксел, 8 април 2014 г.

6 Годишен доклад относно политиките за развитие на ЕС, 2014 г.

най-бедните части на света.

Друг пример за добри резултати в рамките на годината за развитие е законодателството на ЕС, чрез което сделките в добивната промишленост стават по-прозрачни. По-конкретно – плащания в размер над 100 000 евро към правителства, извършвани от големи компании в ЕС от сектора на добивната промишленост и на гърводобива, следва да бъдат публично оповестявани. Това дава на гражданските общества в страни с много природни ресурси, като петрол или минерали, информацията, която им е необходима, за да изискват от управляващите отчет за приходите от експлоатацията на тези ресурси.

Съгласно международно утвърдения критерий в крайна бедност живеят онези хора, които разполагат с по-малко от 1,25 долара на ден. От 1990 г. насетне броят на хората, които разполагат с по-малко от тази сума, спадна със 700 млн. Тук приносът на ЕС е значителен – Съюзът участва активно в изграждането и поправянето на повече от 87 000 км. пътища, за да могат хората да превозват стоки и храни в страните си и за укрепване на местната икономика. ЕС също така предостави пари в брой или помощи в натура на повече от 46 млн. души.

Въпреки множеството положителни тенденции и свършена работа, статистическите данни не бива да са повод за успокоение. Все още обаче предстои много и важна работа. 1,2 млрд. души днес живеят в крайна бедност, а един на всеки осем души в света няма достатъчно храна. През октомври 2015 г. Световната банка взе решение да вдигне прага на бедност до 1.90 долара на ден. Самата Световна банка обаче признава в своя доклад, че не разполага с достатъчно надеждни данни за Близкия Изток и Северна Африка заради конфликтите и политическата нестабилност в тези региони.⁷

От изключително важно значение в рамките на Европейската година за развитие е и хуманитарната дейност. Важно е специалистите по хуманитарна помощ и развитие да работят заедно за укрепване на устойчивостта на нуждаещите се гържави. Това включва в себе си широк спектър от дейности – като се започне от работа за по-добрата подготовка на дадена страна за реакция при извънредни кризисни ситуации, за подобряване на образователната и здравната система и се стигне до отпускане на помощ на местно ниво за предотвратяване и управление на рискове и своевременно възстановяване от насилие, конфликти или природни бедствия.

II. Демография и миграция – тема за месец септември или основен приоритет за Съюза за години напред

Това не е просто месечна подтема в рамките на Европейската година за развитие. Темата за демографската картина в ЕС и особено проблемът с бежанците са водещи в общоевропейския дебат през последните няколко месеца. На този етап, въпреки изразената политическа воля, дългосрочното решение все още не е ясно. Единственото, което можем да твърдим с категоричност, е, че Съюзът има нужда в краткосрочен план да стигне до съгласие относно необходимостта от единен европейски план за справяне с кризата.

Ако обърнем поглед към статистиката, ще видим следното. Населението на света достигна 7 млрд. души през 2013 г. Според анализите на експертите през 2050 г. то ще бъде 9,7 млрд. души, като 7,8 млрд. от тях – в слабо развити страни.

Връзката между населението и темповете на икономическото развитие е

7 World Development Report, 2015: Mind, Society, and Behavior

много важна, както и динамична величина. Мигрантите могат да бъдат продуктивен фактор в обществото. Ако е добре управлявана, миграцията би могла да стимулира развитието. Във връзка с това институциите на ЕС в различни свои формати предприеха редица последователни мерки, които да гарантират, че ще бъде изградена цялостна и работеща политика на ЕС по отношение на миграцията. Съюзът адаптира своите собствени политики, най-вече чрез Глобалния подход към миграцията и мобилността – водещата рамка на ЕС за външната политика в областта на миграцията и убежището. Той застъпва позицията, че миграционната политика е в съответствие с останалите политики на ЕС, и по-специално с политиките в областта на външните работи, сътрудничеството за развитие, визите, образованието и заетостта. Над половината от общо 232 млн. мигранти в света са в страни с ниски или средни доходи. Не бива да забравяме, че повечето са принудени да бягат от своите държави поради природни бедствия и икономически трудности, за да спасят живота си. Международните действия, солидарност и сътрудничеството са задължителни и основополагащи за отстояване на правата на мигрантите.

През първите девет месеца на 2015 г. в ЕС са влезли повече от 710 000 мигранти. Европейската комисия заяви, че сегашната миграционна криза е най-голямата в света от времето на Втората световна война.

През месец август Европейската комисия одобри 23 многогодишни национални програми по линия на фонд „Убежище, миграция и интеграция“ и фонд „Вътрешна сигурност“. Общото финансиране по договорените програми е около 2,4 млрд. евро за периода 2014-2020 г. Предвижда се средствата да могат да бъдат насочвани към гранични държави членки като Гърция и Италия, както и към други страни от ЕС, в които са съсредоточени по-големи миграционни потоци. Комисията работи усилено с държавите членки, за да гарантира незабавно отпускане на средствата. Общо 35 национални програми следва да бъдат одобрени до края на тази година.

Темата за бежанската криза е основна в преобладаващата част от срещите на върха през изминалата половин година. Посланието е ясно – нужен е единен европейски подход за справяне с проблема.

Важна и емблематична в това отношение е речта на председателя на Европейската комисия, Жан Клод Юнкер „За състоянието на Съюза.“ В нея той отправя изключително важни послания, не само за това какъв следва да е подходът към бежанската криза, но и каква следва да бъде дългосрочната политика на европейското обединение:

„Ние, европейците, трябва добре да знаем защо предоставянето на закрила и спазването на основното право на убежище е толкова важно и никога да не забравяме това... Ако някога е било необходимо да бъде демонстрирана европейската солидарност, то това е по отношение на бежанската криза. Време е да покажем смелостта си като общност...“⁸

И още:

„Имаме нужда от повече Европа в нашата политика за убежището. Имаме нужда от повече Съюз в нашата политика за бежанците... Една наистина европейска политика за бежанците и убежището изисква солидарността да бъде постоянна

неразделна част от политическия ни подход и правилата ни.“⁹

Към балансираност и солидарност многократно призовава и председателят на Европейския съвет, Доналд Туск. Неговите опасения се съсредоточават именно във факта, че ЕС е разделен по въпроса за мигрантската криза. Той многократно заявява, че кризата, ако не бъде овладяна, би могла да разруши основните ценности, върху които се уповава Съюзът:

„Кризата, или по-скоро предизвикателството, пред което всички сме изправени, е най-голямото от десетилетия насам. Не се съмнявам, че това предизвикателство има потенциала да промени Европейския съюз такъв, какъвто сме го построили. То има потенциала дори да разруши постижения като пътуването без граници между шенгенските страни. И което е още по-опасно, то има потенциала да създаде тектонични промени в европейския политически пейзаж.“

Темата за миграционната политика претърпя сериозно развитие както през месец септември, така и през последващите месеци. Постигнат беше консенсус по редица ключови и неотложни мерки. Предстои по-трудното – тяхното прилагане. Макар да бяха направени важни стъпки в правилната посока, противоречията, напрежението и въпросителните остават, за да формират голяма част от дневния ред на Европейския съюз.

III. Европейската година за развитие и гражданите на ЕС

Ключовият фактор за успеха на действията на Съюза за развитие е степенята, в която те се ползват с широка обществена и политическа подкрепа и предоставят надеждна и пълна информация за ефективно разходване на публични средства за постигането на резултати в областта на развитието.

Според официалната позиция на Европейския парламент, Европейската година за развитие следва да действа като катализатор за повишаване на осведомеността на хората. Каналите за това са много и различни: обществени политически дебати и образование по въпросите на развитието, ускоряване на обмена на добри практики между държавите членки, местните и регионалните власти, гражданското общество, частния сектор, социалните партньори, частния сектор и международните структури и организации, които се занимават с въпросите на развитието. Тя трябва да допринесе за фокусиране на политическото внимание и мобилизиране на всички засегнати страни, за да се придвижат и насърчат по-нататъшни действия и инициативи на равнище ЕС и държави членки, в сътрудничество с бенефициентите на подпомагането за развитие и техните представители.¹⁰

В свое становище, свързано с Европейската година за развитие, Европейският икономически и социален комитет подчертава, че въпросната година трябва да притежава няколко ключови характеристики, за да се гарантира нейната успешност. На първо място, тя трябва да бъде вдъхновяваща, т.е. процес, в който всички участници да обсъдят и развият заедно ново мислене и нови практики, свързани с развитието. Второ, годината за развитие следва да се основава на участието, като се поставят гражданите и техните виждания за световната справедливост в центъра на вниманието и именно гражданите следва да бъдат основните действащи лица в дебата. Това поражда необходимостта да се премине от „информирани

⁸ Реч „За Състоянието на Съюза“ на председателя на Европейската комисия, 9 септември 2015 г., Страсбург.

⁹ Пак там.

¹⁰ Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 2 април 2014 г. с оглед приемането на Решение на Европейския парламент и на Съвета относно Европейската година за развитие (2015 г.)

на гражданите за повишаване на тяхната осведоменост“ към „съвместна дискусия за възгледите им относно справедливо световно развитие“¹¹

Важно е при планирането и осъществяването на дейностите и инициативите в рамките на Европейската година за развитие да се прилага т.нар. децентрализиран подход. До голяма степен това беше приложено на практика. Работни групи на национално ниво определиха национално мото, надслов или покана за годината, които да отразяват най-точно ситуацията в съответната държава членка. Въпросните групи на европейско и национално равнище имат достъп до отпуснатото финансиране за тематичната година, а дейността им би трябвало да продължи и след приключването на тематичната година. Именно тук решаваща е ролята на организираното и информирано гражданско общество.

От изключително значение е политиката за развитие да бъде последователна и да се разглежда като образование за развитие и процес на повишаване на осведомеността. И не на последно място, Европейската година за развитие следва да е световна, което означава, че всички дискусии с партньори извън Европа трябва да се провеждат на равна основа.¹²

Тук е моментът да се коментира и какво мислят самите европейски граждани по тези въпроси. Според специално проучване на Евробарометър, озаглавено "Солидарност без граници - европейците и помощта за развитие" огромно мнозинство от европейците (85 %) смятат, че е важно да се помага на хората в развиващите се страни. Повечето анкетирани се съгласяват, че справянето с бедността в тези страни трябва да бъде основен приоритет за ЕС и че трябва да предоставяме повече помощ за развитие. Голямото мнозинство смята, че помощта за по-бедните страни има положителен ефект и върху европейците.

Според всеки втори анкетирани всеки човек може да играе роля в борбата срещу бедността в развиващите се страни, а почти половината участници са готови да плащат повече за хранителни или други стоки от тези страни. Според европейците доброволчеството е най-ефективният начин да се помага (75 %), следвано от официалната помощ от правителствата (66 %) и донорството на организации, които помагат на развиващите се страни (63 %). Повечето хора също така са съгласни, че справянето с бедността в тези страни трябва да бъде основен приоритет за ЕС и че трябва да предоставяме повече помощ за развитие. Голямото мнозинство е на мнение, че помощта за по-бедните страни има положителен ефект и върху европейците. Същевременно проучването недвусмислено показва, че за сътрудничеството за развитие на Съюза не се знае достатъчно, което налага осъществяването на по-добра комуникация.¹³

Именно активният граждански фактор е този, който превръща добрите идеи и намерения, заложили в Европейската година за развитие, в осъществими практики и реални резултати. С оглед подобряването на информираността за конкретните инициативи, беше отбелязан и т.нар. "Ден на добрата новина." Самото наименование показва и основната цел – хората да бъдат информирани за значението на хуманитарната помощ, солидарността, доброволчеството и важността на всеки един индивидуален принос.

11 Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Европейска година на развитието (2015 г.)“, 2014/С 170/16

12 Пак там

13 Проучване на Евробарометър № 392, октомври 2012 г.

Заклучение

В края на Европейската година за развитие може би е рано да се дават категорични оценки за постигнатото. Със сигурност обаче то не е малко и е важна крачка по пътя на изкореняване на бедността в глобален мащаб. Постигнатото е важна стъпка напред към по-големите и амбициозни цели. През октомври тази година Общото събрание на ООН прие Програмата за устойчиво развитие 2030, заедно с набор от нови глобални цели. Те бяха окачествени от генералния секретар Бан Ки Мун като универсална, интегрирана и трансформираща визия за по-добър свят. По неговите думи „Новият дневен ред е обещание от лидерите към всички хора по света. Това е план да се сложи край на бедността във всичките ѝ форми.“¹⁴

Новият дневен ред е основан на постигнатото от Целите на хилядолетието за развитие (ЦХР) – тяхното изпълнение позволи над 700 млн. души да бъдат извадени от бедността. Новата амбициозна програма от 17 цели ще послужи като план за действие на международната общност и националните правителства през следващите 15 години. В процеса на договарянето ѝ взеха участие всички: както ООН и неговите държави членки, така и представители на гражданското общество.

Като потвърждение на амбициозните задачи идват и думите на председателя на Европейския съвет, Доналд Туск: „Към глобалните предизвикателства трябва да подходим многостранно или изобщо не трябва да се залавяме с тях. Всички ние имаме задължението да превърнем значението на думите „международна общност“ в нещо наистина реално. Изправени сме пред многобройни глобални извънредни ситуации. Нека те да направят пътя към формирането на нашата силна световна общност.“¹⁵

България също има своята отговорна задача и принос към осъществяване на новите глобални цели на хилядолетието. Както отбелязва българският президент, Росен Плевнелиев: „Целите на устойчивото развитие, които сме си поставили, са амбициозни и изискват смели и решителни действия за пълното им реализиране. България ще положи всички усилия за изпълнението на новия Дневен ред и за постигане на целите му за премахване на бедността, елиминиране на неравенствата и изграждането на мирни, справедливи и включващи общества, основаващи се на върховенството на закона. Нашата страна ще продължава да се стреми също да подкрепя по-уязвимите нации за постигане на тези амбициозни цели.“¹⁶

Използвана литература:

1. Договор за Европейския съюз, Дял V "Общи разпоредби относно външната дейност на Съюза и специфични разпоредби относно ОВПРС"
2. Европейски парламент, 2014. Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 2 април 2014 г. с оглед приемането на Европейския парламент и на Съвета относно Европейската година за развитие
3. Европейски парламент, Съвет на ЕС, 2014. Решение № 472 на ЕП и Съвета от 16 април 2014 г. относно Европейската година за развитие.
4. Европейска комисия, 2014. Съобщение за медиите: „Комисар Пиебалгс призовава държавите членки да положат по-големи усилия за увеличаване на помощта за развитие“, Брюксел, 8 април 2014 г.
5. Становище на Европейския икономически и социален комитет относно Европейската година за развитие (2015 г.), 2014/С 170/16

14 Реч на Генералния секретар на ООН Бан Ки Мун пред Общото събрание на ООН, 28-ми септември 2015 г.

15 Изказване на председателя на Европейския съвет, Доналд Туск, пред 70-ата сесия на Общото събрание на ООН, 29 септември 2015 г.

16 Изказване на президента Росен Плевнелиев на Срещата на върха на ООН за устойчивото развитие, 27 септември 2015 г.

6. Проучване на Евробарометър № 392, октомври 2012 г.
7. Реч на Генералния секретар на ООН Бан Ки Мун пред Общото събрание на ООН, 28-ми септември 2015 г.
8. Изказване на председателя на Европейския съвет, Доналд Туск, пред 70-ата сесия на Общото събрание на ООН, 29 септември 2015 г.
9. Изказване на президента Росен Плевнелиев на Срещата на върха на ООН за устойчивото развитие, 27 септември 2015 г.
10. United Nations Millennium Declaration – Resolution Adopted by the General Assembly, 8th Plenary Meeting, 8 септември 2000.
11. World Development Report, 2015: Mind, Society, and Behaviour.
12. Latek M., The challenge of coordination of EU development policies, EPRS, януари 2015.
13. Brown, A and Hefer, E. (editors), Our Collective Interest: Why Europe's problems need global solutions and global problems need European action, European Think Tanks Group, септември 2014.

Официалната помощ за развитие – възможностите за българската външна политика, пожънатите успехи и пътят напред

Отдел „Международно сътрудничество за развитие“
Дирекция „ООН и сътрудничество за развитие“
МВНР

Официалната помощ за развитие е важен инструмент за насърчване на устойчивия растеж на развиващите се страни, подпомагане на интегрирането им в световната икономика и изграждане на по-справедливи и демократични общества. С присъединяването си към Европейския съюз България поема ангажимент да подпомага по-слабо развитите страни, определени като получатели на такава помощ. Съгласно чл. 208 на Договора от Лисабон националната политика за сътрудничество за развитие на държавите – членки на ЕС, следва да допълва общата политика на Съюза в тази област. Нейното успешно реализиране предполага формулирането на ясни стратегически подходи, програмиране и планиране на усилията на основата на отраслови и географски приоритети, както и приемственост между отделните правителства по политическите аспекти на предоставяната помощ.

Задълбочаването на процесите на интеграция и глобализация води до нарастване на взаимозависимостта между развиващите се и развитите страни в международен план. Съвременният свят е изправен пред редица комплексни предизвикателства от стратегически, политически, екологичен и социален характер. Тази взаимообвързаност прави трудно възможно благосъстоянието и сигурността на една група държави без постигането на сигурност и стабилност в други, по-уязвими и слабо развити региони. Негативните последици от неразрешаването на натрупани противоречия засягат всички страни.

Идеята за международното сътрудничество за развитие се корени в разбирането на развитите страни, че те имат морален дълг да подпомагат развиващите се страни в техните усилия за напредък. Същевременно предоставянето на помощ за развитие може да се разглежда като инвестиция в сигурността и благосъстоянието на държавите донори. Миграционният натиск с безпрецедентни размери, на който ставаме свидетели, е недвусмислено доказателство, че все повече хора, граждани на страни, които не могат да им осигурят базови условия, желаят да живеят в социално справедливо общество, зачитащи правата на човека и предоставящи възможности за добър живот и благоденствие. В този смисъл подкрепата за развитието е един от най-ефективните инструменти за отговор на принудителната и незаконната миграция и трафика на хора.

През последните десетилетия международната общност на донорите нарасна по размер и стана и много по-разнообразна и по-сложна система от дарители и партньори. Налице са нови участници, нови подходи и опити да се създаде обща архитектура, която чрез подходящите модалности се очаква да бъде по-ефективна от гледна точка на резултати и променен жизнен стандарт на хората. В тази общност силно впечатление прави финансовата щедрост на Европейския съюз, който заедно със своите държави членки предоставя повече от половината официална помощ за развитие в световен мащаб. Основните цели на европейската политика за развитие

Гергана Рагойкова е доктор по европеистика в Софийски университет „Св. Климент Охридски“ и хоноруван преподавател в катедра „Политология“ в същия университет. Изследователските ѝ интереси се фокусират върху дефицита на лидерство и отчетност на европейско и национално ниво, участието на България във формирането на дневния ред на Европейския съюз, както и върху различните механизми за гражданско участие в политическия процес.

са изкореняването на бедността, развитието и укрепването на демокрацията и правовата държава, подкрепата за устойчивото икономическо и социално развитие и постепенна интеграция в световната икономика.

В качеството си на държава членка, България се стреми да допринесе към международните усилия и да работи за утвърждаването си като проактивен, предвидим и надежден партньор и донор. Като елемент от външната политика на Република България участието ни в международното сътрудничество за развитие е в неразривна връзка с нейното общо съдържание и цели. Официалната помощ за развитие и хуманитарната помощ, предоставяни от страната, служат за осъществяване на задачите на външната ни политика, насочени към укрепването на международните мир и сигурност, намаляването на бедността и постигане на устойчиво икономическо и социално развитие в регионален и глобален план. Политиката за развитие, която България провежда, е също така в съзвучие с общата европейска политика и политика за сигурност, като я доразвива и допълва, в съответствие с нашите възможности и икономическите реалности.

Целите на българската официална помощ са тясно обвързани с международно договорените ангажименти в областта на развитието – Целите на хилядолетието на ООН, които бяха заменени през 2015 г. от нова всеобхватна и универсална рамка, която в по-голяма степен се основава на подход, включващ върховенството на закона, приобщаване на маргинализираните социални групи и осигуряване на устойчив икономически растеж. Основно предимство на новите цели за устойчиво развитие е внимателно калибрираният баланс между трите измерения на развитието – икономическо, социално и екологично, и поставеният акцент върху необходимостта от формиране на глобалното партньорство за тяхното изпълнение.

Струва си да споменем, че този тип сътрудничество, подпомагащо икономическия напредък на развиващите се страни, не е непознато на България. Страната ни поддържа традиционни приятелски и партньорски отношения с редица държави от Азия, Африка и Латинска Америка. Независимо от трудностите на прехода България е участвала в редица двустранни и многостранни инициативи за подпомагане на нуждаещите се страни. Все още има изявени личности на ръководни позиции в някои развиващи се страни, които като възпитаници на български висши училища се чувстват дълбоко свързани с българския език, образование и традиции и се стремят към разширяване на двустранните икономически и културни връзки.

Съгласно поетия ангажимент в рамките на ЕС Р България, подобно на останалите нови членки, следва да достигне нива от 0.33% от брутният национален доход (БНД) на отпусканите средства за официална помощ за развитие. Това е сериозно предизвикателство в политически, финансов и дори психологически план, което не се изчерпва само с формалното поемане на определени задължения. За 2013 г. предоставените от България средства за помощ за развитие са в размер на 0.10% от БНД, като преобладаващата част от тях са за плащане на вноски към международни организации и финансови институции.

От момента на получаване на статута на „присъединяваща се страна“ България участва във всички форуми, на които се обсъжда набирането и изразходването на средства за целите на развитието. България участва в Европейския фонд за развитие, който е основен инструмент за подпомагане на групата развиващи се страни от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ). Имаме финансов принос и участваме в процеса на взимане на решения в инструментите за външна

помощ на ЕС. Дунавската стратегия, заедно с Процеса за сътрудничество в Юго-източна Европа, Черноморското икономическо сътрудничество и Програмата на ЕС за трансгранично сътрудничество, представляват сърцевината на регионалното измерение на външната политика на Република България, в която добросъседството е основа за изграждането на съвременни политически и икономически връзки на Балканите. Участваме в процеса на взимане на решения в многостранни механизми на сътрудничество за развитие по линия на ООН – например чрез ПРООН, Фонда на ООН за населението (УНФПА); вноски към организации от системата на ООН (ЮНЕСКО, УНИЦЕФ, ФАО, УНКТАД, СЗО) и чрез финансов принос към международните финансови институции (ЧБР, МБРР, МФК).

Министерството на външните работи полага сериозни усилия за активизиране на политиката за развитие, особено в областта на двустранното и регионално сътрудничество. Политиката за развитие е важен външнополитически инструмент за издигане на авторитета на България в регионален и глобален план и за създаване на благоприятни условия за задълбочаването на двустранните отношения със стратегическите ни партньори. Нейното успешно реализиране предполага формирането на консенсус между парламентарно представените политически сили относно отрасловите и географските приоритети, както и приемственост между отделните правителства по политическите аспекти на предоставяната помощ.

Няколко министри на външните работи са положили сериозни усилия за изграждане на национален капацитет в областта на сътрудничеството за развитие. На 1 август 2011 г. Министерският съвет прие ПМС № 234 (Обн. - ДВ, бр. 61 от 09.08.2011 г., изм., ДВ бр. 6 от 2013 г., изм. ДВ бр. 40 от 2014 г.) за политиката на Р България на участие в международното сътрудничество за развитие. В резултат на неговото изпълнение се полагат нормативните и институционални основи на политиката за развитие на България. Независимо от предизвикателствата, свързани с отсъствието на предвидимо финансиране, през 2012-2014 г. по предложение на МВНР бяха изготвени и приети важни програмни документи, включително Средносрочната програма за помощ за развитие и хуманитарна помощ за периода 2013-2015 г., както и стратегическите програми за сътрудничество с четири партньора – Грузия, Молдова, Република Македония и Виетнам. Всички документи са одобрени от Съвет „Международно сътрудничество за развитие“, чийто председател е министърът на външните работи. Съгласно установената процедура, през 2013 и 2014 г. средствата за официална помощ за развитие се залагаха в централния бюджет и тяхното предоставяне се осъществяваше на базата на индивидуални актове на Министерския съвет за всяка отделна инициатива. От 2015 г. започналият процес на програмиране на средствата като част от бюджета на МВНР спомогна за активизиране на проектната дейност в страни партньори, като Грузия, Р Македония, Молдова, Сърбия, Босна и Херцеговина, както и по регионалните направления на Западните Балкани и Черноморския регион.

Помощта за развитие от страна на България отразява географските приоритети на нашата външна политика, почиващи на традиционните ни исторически, икономически и културни връзки, географската близост със страните партньори, както и тяхната политическа воля за сътрудничество. Значителният опит, който страната е придобила като доскорошен получател на помощ и в периода на дълбоки реформи и преход към демокрация и пазарна икономика, се явява ключово предимство при работата със страните партньори. Тематичните направления на помощта са

съобразени с нуждите на партньорите, както и с наличния опит, експертиза и ресурси от българска страна. Предвид икономическите реалности, страната ни разполага с относително ограничен ресурс, предвиден за политика на развитие. При проектната дейност водеща е необходимостта за концентрация и фокусиране в малък брой области с оглед постигане на ефективност в средносрочен план.

България започва своята дейност с малки пилотни проекти, чиято ефективност разкрива потенциала и перспективите за разширяването на проектната дейност. В рамките на двустранното сътрудничество с Р Македония с български средства беше изградена детска площадка за образование и рехабилитация и стая за сензорна интеграция за деца с ментални проблеми в училище „Д-р Златан Сремец“ в Скопие. В допълнение страната ни финансира редица малки проекти за инфраструктурно обновяване на учебни заведения, детски градини, културно-информационни центрове. Предоставената официална помощ за развитие от България е своеобразно продължение на линията на приемственост в нейната дългогодишна политика за подкрепа на стабилността и благоденствието на тази съседна страна.

Силно положителен е резултатът от изпълнението на заявления от Съюза на работодателите на Сърбия проект за подпомагане на предприемачеството сред малкия и среден бизнес в недостатъчно развитите общини в Югоизточна Сърбия. Проектът допринася за развитието на частната инициатива в общините с по-ниско икономическо развитие в Югоизточна Сърбия, съдейства за създаването на сдружения на производителите на стоки и услуги, както и на центрове за обучение за използване на механизмите на предприемаческите програми на Сърбия. Това от своя страна спомага за откриването на работни места и повишаване на жизнения стандарт, постигане на икономически растеж и устойчиво развитие в региона на Югоизточна Сърбия. Подпомага се утвърждаването на култура на взаимно уважение и перспективата за трайна икономическа и политическа стабилизация на Балканите. Инициативата е много добре приета от представителите на малкия и среден бизнес в Югоизточна Сърбия и се радва на сериозен интерес, тъй като осигурява синергия с далеч по-мощните Програма на трансграничното сътрудничество България-Сърбия и новата програма на ЕС за Сърбия ИПАРД-2. Други, по-малки български проекти в по-изостаналите райони и общини в Босилеградско и Царибродско са насочени към насърчаване на културното и езиково многообразие, толерантността, межкултурния диалог, многостранното възпитание на подрастващи чрез спорт, изкуство, екология и др.

Особено динамично се развива партньорството с Грузия поради засиления интерес от грузинска страна към опита на България в изграждането на експертно-технически капацитет и европейската интеграция. Първоначалният анализ показва наличието на обща визия с грузинските партньори за задълбочаване на сътрудничеството по изпълнение на проекти в областта на изграждането на демократични институции, защитата на правата на човека и правовия ред в тази страна.

Погледнато в ретроспекция, първият изпълнен проект за сътрудничество включваше обучение на 6 експерти от Министерството на земеделието на Грузия в три изпълнителни агенции на българското Министерство на земеделието и храните, като отзивите от грузинска страна са изключително положителни. Към момента с български средства се подпомага дейността на Службата на Омбудсмана на Грузия с два последователни проекта с нарастваща стойност. Чрез обучение и назначаване на допълнителни служители (лица за контакт) в област Самегрело-Зе-

мо Сванети се дава възможност на регионалния офис на Службата на Обществения защитник да извършва по-задълбочено проучване на конкретните факти относно нарушенията на правата на човека и се допринася за координирано провеждане на секторни срещи между НПО, работещи по въпросите на правата на човека.

Поради благоприятния отзвук от реализацията на инициативите по насърчаване на правата на човека бе изпълнен още един проект за мониторинг върху условията за престой на непълнолетни и жени в грузинските затвори, съвместно с водещата грузинска НПО „Human Rights Center“ и отново в партньорство със Службата на Омбудсмана.

Чрез тези проекти България задълбочава и разширява двустранните си отношения с Грузия и извоюва свое специфично място сред донорите, които работят с тази страна. МВНР ще работи усилено за продължаване на положителната тенденция в българо-грузинските отношения и активно търси възможности за работа с други международно признати организации и по линия на други донорски инициативи като американската „Emerging Donors Challenge Fund“.

България присъства като донор и в Молдова, където понастоящем работи в тясно партньорство с Програмата за развитие на ООН в един от най-изостаналите в икономическо и социално отношение район Тараклия. Българската официална помощ в Молдова е насочена към преодоляване на бедността и постигане на устойчиво развитие чрез проекти, целящи да отстранят остри дефицити като достъпа до питейна вода и ремонтване на образователни институции и детски градини в района.

Съвместно с Министерството на вътрешните работи се реализират проекти за изграждане на оперативно-технически капацитет на полицейските сили в Косово, Ирак и Афганистан в рамките на курсове за обучение в областта на гражданската защита, реакцията при бедствия и пожарната безопасност, борбата с трафика на хора и наркотични вещества. Поради сериозния интерес към изпълнението на такъв тип проекти страната ни ще продължи тяхното финансиране, като разширява обхвата на бенефициентите им. Изграждането на капацитет за полицейските части се допълва от финансирането на курс по дипломация, организиран от Дипломатическия институт за служители на МВНР на Афганистан.

По регионалното направление на Западните Балкани България стартира проект „Софийски форум по конкуренция“ (СФК) на Комисията за защита на конкуренцията (КЗК), който е насочен към Република Албания, Босна и Херцеговина, Република Македония, Република Косово, Република Сърбия и Черна гора. През 2015 г. чрез проекта бе оказана помощ на страните от Западните Балкани при институционалното изграждане и засилването на административния и експертния капацитет на компетентните им национални органи, ангажирани с осъществяването на политиката на конкуренцията, така че същите да бъдат приближени към стандартите и добрите практики на ЕС в тази област.

В регионално направление страната ни бе ангажирана и с развитието на капацитета на младите хора и младежките организации в областта на младежкото лидерство, активно гражданско участие и застъпничеството. България финансира проект за изграждане на капацитет на младите хора от региона на Източна Европа и Централна Азия за работа като обучители на връстници в сферата на сексуалното и репродуктивно здраве, равенството между половете и проблемите на ХИВ/СПИН.

Това са само част от акцентите в дейността на Р България като донор и участник в международното сътрудничество за развитие. Те са красноречива илюстрация

на успехите на страната ни и добавената стойност на българските инициативи, които са целенасочени, навременни и ефективни.

Същевременно от важно значение за успеха на българската помощ за развитие и хуманитарна помощ е осигуряването на обществена ангажираност и подкрепа. Не можем да не отбележим, че – за разлика от ситуацията в повечето членки на ЕС, в България тази тема е в по-малка степен обект на активен обществен дебат. Важен фактор в положителното повлияване на обществените нагласи по отношение на политиката за развитие са усилията за мобилизиране на всеобхватна подкрепа на всички участващи страни. Медии, частният бизнес и неправителствените организации играят ключова роля както при осъществяване на конкретни проекти по развитие, така и при запознаването с проблемите на страните – получатели на такава помощ, и ангажиментите на България като член на ЕС. При формиране и провеждане на политиката за развитие МВНР се стреми да сътрудничи активно с Българската платформа за международно развитие, която е мрежа от водещи български неправителствени организации с дейности в областта на развитието.

Полагат се усилия да се комуникира на достъпен език разбирането за сътрудничеството за развитие като един от най-ефективните и гъвкави инструменти на външната политика със значителен потенциал. В тази насока сериозна стъпка напред бе активното включване на България в отбелязването на Европейската година за развитие 2015. Инициативата предостави възможност за обединение на силите на партньорите от държавния и неправителствения сектори на национално ниво, като дейностите през цялата 2015 г. допринесоха за повишаване чувствителността и съпричастността на българските граждани към проблемите на развиващите се държави, както и на интереса им за участие в разрешаването на тези проблеми.

Въпреки постигнатия напредък и положителните резултати от българската политика в областта на развитието, нарасналият интензитет на работата открои и някои предизвикателства, стоящи пред България. Понастоящем се разработва нова Средносрочна програма за официална помощ за развитие и хуманитарна помощ, която да даде стратегическата рамка през следващия период, както и да очертае приоритетните направления за действие. Необходимо е актуализиране на нормативната база и приемане на специализирано законодателство за участието на България в международното сътрудничество за развитие. Наличието на подходящи инструменти, позволяващи вземане на своевременно решения за отпускане на хуманитарна помощ в отговор на ескалирали конфликти и кризи би подобрило значително реакцията на България при възникването на кризисни ситуации. Осигуряването на средносрочна предвидимост ще позволи на България да сключва споразумения с други страни донори на основата на принципите за ефективност и допълняемост на усилията в определени географски направления и отрасли. Друго сериозно предизвикателство е укрепването на експертния капацитет на държавната администрация за изпълнение на ангажиментите по линия на развитието, съгласно добрите практики в ЕС и препоръките на ОИСР.

В заключение на казаното дотук следва да подчертаем, че официалната помощ за развитие не е „панацея“ за справяне с предизвикателствата на бедността, влошената околна среда и разпадащи се политически, икономически и социални структури в конфликтните региони. Тя е средство за подпомагане на страните партньори по пътя им към устойчивост и поемане на пълна отговорност за собственото им развитие и изграждането на проспериращи и справедливи общества.

Политиката за развитие на ЕС в рамките на Националната програма на България

Иванка Михайлова

Европейският съюз обяви 2015-а година за Европейска година за развитие. Това е едногодишна кампания, чиято цел е да информира за какво се използва помощта на ЕС за развитие и за начина, по който тя допринася за борбата с бедността. Друга нейна цел е да се обясни как справянето с бедността по света е от полза за всички нас, заинтересованите страни, и да се вдъхновят повече европейци да участват в дейности в областта на развитието.

Тази тематична година е уникална с това, че е първата, фокусирана върху външната политика на Европейския съюз в сферата на помощта за развитие. 2015-а година е специална за развитието и с това, че е предвидено да се изпълнят Целите за развитие на хилядолетието. Тези цели варират – от намаляване наполовина на хората, живеещи на прага на крайна бедност, намаляване на глада и подобряване здравословното състояние на майките, до спиране на разпространението на ХИВ/СПИН и осигуряване на начално образование за всички деца. В това отношение има още много какво да се направи, затова и целта на планираните от ЕС събития през годината бе да вдъхновят хора и организации от цяла Европа, а и не само, да се включат в дейностите за развитие. Това е предпоставка за всички, работещи в тази сфера, да засилят своите дейности и да покажат ангажираността на Европа в борбата с бедността и глада в света.

Европейският съюз винаги е бил загрижен за развитието на света. И безспорно през изминалите години Европа постигна значителни успехи в това отношение. Нека не забравяме, че Европейският съюз е най-големият донор на световно ниво в областта на развитието и предоставя помощ на близо 150 страни. Благодарение на финансовата подкрепа от ЕС, процентът на хората, които живеят в крайна бедност, е намалял значително. През последното десетилетие почти 14 милиона деца тръгнаха на начално училище, 19 милиона деца на възраст до една година бяха имунизирани, почти над 70 милиона души получиха достъп до питейна вода с по-добро качество, а на повече от 7,5 милиона раждания присъствяха квалифицирани здравни работници, спасявайки живота на майки и деца. Европейският съюз влага част от ресурсите за развитие и в инфраструктура. Това позволява предвиждането на стоки и услуги да става значително по-лесно, което спомага за растежа на икономиката на гадената държава. И за периода 2014-2020 г. ангажиментът на Европейския съюз е сериозен – договорената обща сума за инструменти за финансиране на външни действия, включително развитие, възлиза на малко над 51,4 млрд. евро. Други 30,5 млрд. евро ще бъдат предоставени за сътрудничество с африканските, карибските и тихоокеанските (АКТ) държави, както и с отвъдморските страни и територии (ОМСТ). ЕС си партнира и с множество неправителствени и международни организации, които извършват активни дейности по региони, като по този начин се засилва допълнително ефективността на използване на средствата.

Надеждата е, че Европейската година за развитие да даде повод на възможно най-голям брой европейци да се включат в активните действия на ЕС в тази посока, както и да демонстрира за пореден път една от най-големите европейски ценности,

а именно – ангажираността и солидарността на европейските граждани.

Първото правно основание на сътрудничеството за развитие на ЕС е въведено през 1992 г. с Договора от Маастрихт. Според него целите на европейското сътрудничество за развитие са: да се бори против бедността в развиващите се страни; подобряване на социалното и устойчивото развитие на развиващите се страни, по-специално на най-необлагодетелстваните сред тях; по-нататъшно интегриране на развиващите се страни в световната икономика. Договорът дефинира три принципа, върху които се основава политиката за развитие на ЕС: взаимно допълване на политиките за развитие на държавите членки и Европейската комисия; координацията между държавите членки и Комисията в страните реципенти; съгласуваност на всички политики на Общността, така че те да вземат целите за развитие под внимание. Договорът от Амстердам (1997 г.) добавя четвърти принцип: съвместимост на всички външни дейности на Европейския съюз в контекста на всички външни отношения: сигурността, икономиката и политиката за развитие. ЕС разполага с две различни рамки на сътрудничеството с трети страни: Сътрудничество за развитие (членове 208 до 211) до всички развиващи се страни и Икономическо, финансово и техническо сътрудничество (членове 212 и 213) за трети страни, различни от развиващите се страни.

Външната политика на ЕС диктува развитието на ключови региони и следва да бъде гарант за мир и стабилност. Неслучайно Европейската комисия има Генерална дирекция за международно сътрудничество и развитие (ГД DEVCO), отговаряща за политиката на сътрудничество за развитие в по-широка рамка на международното сътрудничество, адаптиране към променящите се нужди на страните партньори и предоставяне на помощ по цял свят. Това включва сътрудничество с развиващите се страни в различни етапи на развитие, включително със страни, завършили двустранна помощ за развитие, за покриване на специфичните нужди на тези страни по време на преходния период между страни с ниски доходи и страни с горни средни доходи. Генералната дирекция работи в тясно сътрудничество с други служби на Комисията, отговарящи за тематичните политики, както и със службите на Европейската служба за външна дейност, така че да улесни, спомогне и гарантира последователен подход.

Генералната дирекция за международно сътрудничество и развитие е отговорна за формулирането на политиката на Европейския съюз за развитие и съответните политики, чрез които да се намали бедността в света, да се гарантира устойчиво икономическо, социално и екологично развитие и насърчаване на демокрацията, върховенството на закона, доброто управление и зачитането на правата на човека, най-вече чрез външна помощ. Насърчаването на координацията между Европейския съюз и неговите държави членки в областта на сътрудничеството за развитие и осигуряване на външното представителство на Европейския съюз в тази област е важна и необходима задача.

Политиките за развитие обхващат многоспектърен кръг от проблеми и затова работата е много тежка и отговорна. В ЕК има един комисар, отговарящ за развитието, един за миграцията, един за търговията и един за външните работи, отговарящ за Европейската служба за външна дейност, който е и външен министър на ЕС – г-жа Фредерика Могерини. Политиката за развитие е отговорна и за доброто изпълнение на целия процес е необходима координация и съвместна работа с голяма част от генералните дирекции, отговорните лица, държавите членки на ЕС,

агенциите, неправителствените организации, гражданите и всички заинтересовани лица. Ето защо работата и координирането на политиката по подпомагането и съвместните действия с цел подкрепа на останалия свят е изключително важна и ценна обща задача. Всичко това показва силата и могъществото на Съюза не само като важен играч на международната сцена, но и като безценен донор за по-бедни и нуждаещи се от помощ страни.

Съюзът трябва да почива на ясни принципи, върху които да се градят отношенията с външния свят. По своята същност ЕС е обединение на държави с различна национална и културна идентичност и има отговорната задача да провежда политика, която не нарушава суверенитета на неговите членове и на трети страни, както и да защитава правата на човека. „Културните и религиозни различия често стават източник на напрежение и конфликти, а това не бива да протължава. Вместо за толерантност, мир и стабилност, днес все по-често говорим за фундаментализъм, екстремизъм и ксенофобия. Европа не веднъж се е сблъсквала с тези явления и следва да предаде опита си на страни, които днес са подложени на подобни рискове“.

ЕС продължава да насърчава политическата и културна толерантност и да създава условия за развитие на стабилни демокрации, международно сътрудничество и готовност за конструктивно разрешаване на глобалните въпроси.

Сирия и кризата със сирийските бежанци предизвика определени негативни и радикални реакции, както и ситуацията в Украйна, където станахме свидетели на влиянието на културните и етнически различия. Защитата на правата на етническите малцинства е част от този проблем и не бива да занижаваме нашите европейските критерии. Всичко това трябва да бъде разгледано в дългосрочен план с цел намирането на дългосрочни решения, за да бъдат дадени гаранции за вътрешната и външна стабилност на ЕС.

Без обща външна политика европейските държави не биха имали тази тежест в света, те биха били икономически гиганти, но политически джуджета. Но ако говорим с един глас, Европейският съюз би могъл да допринесе много повече за разрешаване на конфликтите по света, да насърчава икономическото развитие, да подкрепя демокрацията и да води в борбата срещу климатичните промени. И не на последно място, без общата външна политика и политика на сигурност, ЕС не е взиман и не би могъл да бъде взет сериозно дори от своите атлантически партньори. Тук ще припомним прословутата фраза на Кисинджър за телефона на Европа. Въпреки че той отрече да си спомня да е казал толкова нещо, остана символката и възприемането за Европа.

Външната политика на Европейския съюз цели укрепването на регионалната и световната сигурност. През последните 15 години, обединявайки ресурси и ако имат политическа воля, страните членки доказаха, че могат ефективно да предотвратяват и разрешават конфликти, както и да подпомагат възстановяването на конфликтни региони.

Алберт Сент-Гьорджи, откривателят на Витамин С, беше казал: „Откритие правим, щом видим това, което всички са видели, но мислим така, както никога друг не мисли“. Днес всички виждаме проблемите в света, но в Европа е добре да мислим и действваме заедно, за да открием най-доброто решение. ЕС е двигател на развитието и най-мощният мотор на демокрацията на нашия континент и на света. Ето защо е толкова важна политиката на развитие на ЕС спрямо останалия свят.

След присъединяването си към Европейския съюз Република България поема ангажимент да подпомага по-слабо развитите страни, определени от ЕС като партньори и получатели на помощ за развитие.

Актуалността на проблематиката на развитието е особено важна предвид възможностите и задачите за българската политика на развитие по целия обхват от Целите на хилядолетието на развитието, в т.ч. намаляване на бедността, борба с глада, борба с майчината и детска смъртност, борба със смъртоносните болести, премахване на неравенството между половете, борба с влошаването на климатичните условия и разширяване на глобалното партньорство за развитие в световен мащаб.

С присъединяването си към Европейския съюз, България се превърна от „реципиент“ на помощ за развитие в „донор“ на такава, което е свързано с редица политически и финансови ангажименти, но и със също толкова възможности за страната ни. За българската политика на развитие безспорно е актуален анализът на постигнатите положителни резултати, както и отчитането на признатата потребност на равнище на международните организации от по-задълбочено внимание към оценката за изпълнението на ЦХР. На дневен ред е актуализация на оценката на диференцираното въздействие на глобализацията върху ЦХР, както и на разширяването на участието на развиващите се страни в управлението на световната икономика с оглед по-нататъшно подобряване на управлението на устойчивото развитие.

Ако помощта за развитие действително се разглежда като възможност не само за подпомагане на по-бедните и страдащи народи, но и като средство за утвърждаване на позициите, връзките и авторитета на страната ни на международната сцена, то външната политика на България би могла да се възползва от един значителен не само от политическа, но и от финансова гледна точка инструмент.

България е външна граница на ЕС и следователно в непосредствена близост до нея се намират развиващи се страни. Ето защо инвестициите в стабилността и просперитета на тези страни са пряко свързани с благоденствието и сигурността на собствената ни страна (от гледна точка на имиграция, тероризъм и др.)

Хуманитарните кризи в края на 20 век и началото на 21 век, породени от климатичните промени, разпространението на смъртоносни заболявания, междудържащи и вътрешнодържащи конфликти, прояви на крайна бедност, глад и пр., стават все по-чести и оказват силно въздействие върху хората. В резултат на това хуманитарната помощ излезе извън рамките на движението на Червения кръст и други неправителствени организации и се превърна в един от водещите външнополитически приоритети на редица държави.

Международно утвърдените принципи за предоставяне на хуманитарна помощ са: хуманност, безпристрастност, неутралност и независимост. Хуманитарната помощ се изразява не само в отпускане на финансови средства, но и в осигуряването на вещи от първа необходимост, послон, комунални услуги (вода, хигиенни материали, лекарства), продоволствие (храна), координация, логистика, закрила, комуникации.

През 2014 г. на дневен ред бе хуманитарната криза в Северен Ирак и Сирия, предизвикана от екстремистката групировка „Ислямска държава“, както и тази в Западна Африка във връзка с разпространението на вируса ебола. През първото полугодие на 2015 г. особено актуални са хуманитарните кризи в Украйна, Йемен, Непал, Судан и Южен Судан, Либия и възникналия в резултат остър проблем с миграцията

в централната част на Южното Средиземноморие. Редица хронични кризи предизвикват своеобразна „умора“ сред донорите и придобиват характера на т. нар. „забравени кризи“. Показател за тяхното измерване е уязвимостта (*vulnerability*), както и оценката за риска. Като такъв тип криза се определя положението в Палестина, Централноафриканската република, Чаг, Бурунди, Бангладеш (бежанците рохингя), Индия (Джаму и Кашмир), Пакистан, Колумбия и др.

В качеството си на член на ЕС България е ангажирана с европейската политика и в хуманитарната област. По-активното включване на страната ни, макар и с ограничен ресурс, в отделни хуманитарни операции, които засягат приоритетни за нас региони, е израз на солидарност и ангажираност в рамките на Съюза, съответства на дейностите на ООН в хуманитарното направление и най-вече допринася за сигурността на нашата страна.

Основните механизми и форми, чрез които България оказва хуманитарна помощ, са по многостранна линия: чрез финансов принос към компетентните организации в системата на ООН – вноски в техните бюджети или принос в специално създадени фондове; чрез сътрудничество със Службата на ООН за координация на хуманитарните дейности (UN OCHA), с ЮНЕСКО, УНИЦЕФ, Службата на Върховния комисар на ООН за бежанците (ВКБООН), Агенцията за палестинските бежанци (УНРУА), Международната организация по миграция, Световната здравна организация (СЗО) и др.; чрез многостранни инициативи за продоволствена помощ – сътрудничество със Световната продоволствена програма на ООН (СПП), ФАО и др. Продоволствената помощ се отчита по линия на обновената Конвенция за продоволственото подпомагане; чрез доброволчески дейности на национално, европейско и международно ниво – Народното събрание прие на 18 юли 2013 г. Закон за изменение на Закона за младежта, влязъл в сила от 02 август 2013 г. (Държ. вестник бр. 68/2013 г.), с който се доразвива нормативната база за насърчаване и подпомагане на младежкото доброволчество като основна форма на участие на младите хора и разширяване на техните знания, опит и умения. Европейският парламент и Съветът на ЕС приеха на 6 март 2014 г. Регламент за създаване на Европейския доброволчески корпус за хуманитарна помощ (инициатива „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“). Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове на Народното събрание на 7 ноември 2012 г. подкрепи предложението за регламента и приветства засилената ангажираност на тогавашния български комисар по международното сътрудничество, хуманитарната помощ и реакцията при кризи Кристилина Георгиева за създаване на тази правна рамка, с която се въвеждат добри европейски практики в сферата на хуманитарната помощ, както и създаване на мрежа на доброволците от ЕС. Водещи институции в България по отношение на доброволството са Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ на МВР, Министерство на младежта и спорта, Българският червен кръст; чрез предоставяне на ресурси на утвърдени международни и български неправителствени организации за извършване на хуманитарна дейност – движението на Международния комитет на Червения кръст и Международната федерация на Червения кръст и Червения полумесец, БЧК и др. По двустранна линия: изпращане на екипи за участие в спасителни операции при извънредни ситуации и бедствия; предоставяне на движимо имущество, материали, храни, лекарствени продукти, медицински изделия и др.; провеждане на лечение и рехабилитация на групи от пострадало население в България; безвъзмездна финансова помощ; финансиране на проекти, имащи за цел изграждане на местен капацитет

и превенция за повишаване на подготвеността и устойчивостта към бедствия и аварии.

От 1 януари 2015 г. влезе в сила ПМС № 371/19 ноември 2014 г. за допълнение на ПМС № 234/2011 г. за политиката за развитие на Република България на участие в международното сътрудничество за развитие, с което бяха възстановени разпоредбите, делегиращи правата за програмирането на средствата за официална помощ за развитие и хуманитарната помощ на министъра на външните работи и финансовото осигуряване на дейността чрез бюджета на Министерството на външните работи.

Съгласно одобрената от Министерския съвет на 18 декември 2013 г. Средносрочна програма за помощ за развитие и хуманитарна помощ за периода 2013-2015 г., средствата за хуманитарна помощ се планират като процент от средствата за двустранна помощ за развитие, като не следва да надвишават 20 процента.

С цел увеличаване на общия ефект от целева хуманитарна помощ Република България участва чрез вноски в многостранни операции за хуманитарна помощ на организации в системата на ООН, като се стреми към оптимална видимост на своето участие. Световната продоволствена програма отбеляза с благодарност направените през 2013, 2014 и 2015 г. доброволни вноски от наша страна на обща стойност около 700 хил. лв.

През 2010 г. България е предоставила хуманитарна помощ за Хаити на стойност над 400 000 лв., както и за Русия, Израел, Пакистан, Чили, Украйна, Молдова, Турция. От 2011 г. България отпуска хуманитарна помощ най-вече във връзка с избухналите в арабски страни обществени размирици и конфликти. Сред тях основно място заема сложният и остър конфликт в Сирия, станал причина за постоянно нарастваща бежанска вълна. От 2012 г. насам страната ни е предоставила помощи за бедстващото население в Сирия, а също за сирийските и за палестинските бежанци. Сумите са преведени на водещи хуманитарни организации от системата на ООН като ЮНЕСКО, Световната продоволствена програма (WFP), ВКБООН (UNHCR), Агенцията за палестинските бежанци UNRWA. Голяма част от средствата за издръжка, образование и интеграция на сирийските бежанци в България, чийто брой към средата на 2015 г. е бил 5217 души, също се отчитат като хуманитарна помощ и официална помощ за развитие.

През изминалата 2014 г. бе отбелязано значително увеличение на хуманитарната помощ спрямо предходната година и въпреки това се оказва недостатъчна на фона на нуждаещите се. Нейната стойност възлиза на 1 106 692 лева, като тя бе насочена към Сирия, Афганистан, Сърбия, Босна и Херцеговина и Украйна.

Тъй като България не разполага с финансови средства, които да бъдат достатъчни за провеждането на активна външна политика за развитие, даваща резултати, бихме могли да променим това. Необходими са общи усилия с цел повече информираност и осведоменост на хората. Все пак живеем в свят на непрекъсната политическа и най-вече на икономическа динамика, а това ни обсебва и в ежедневната борба с тези проблеми забравяме за останалия свят, който ни заобикаля. Обзети сме от желанието ни да трупаме материално богатство, сякаш това е най-ценното, и не се замисляме, че трябва да поспрем и да се огледаме, че има много по-бедни и страдащи хора по света. Те чакат и се надяват да им се обърне внимание, а, чакайки, свикват с нищетата и недоимъка – неща, които са страшни и нечовешки, предвид развитието на цивилизацията и века, в който живеем. Всичко това изглежда

недопустимо на фона на развитието на икономиката и новите технологии.

Ние сме тези, които трябва да променим статуквото. В наши ръце е бъдещето на държавата ни и макар и в малка степен на света. Пишейки този труд, се замислям колко ли хора знаят какво е политика за развитие, а колко ли от тях се интересуват от тази проблематика. За съжаление, всичко звучи абстрактно и далечно от нас, сякаш не съществува. Реалността, обаче, е друга и всеки ден сме свидетели на хилядите сирийски бежанци, които се борят за живота си, на умиращи от глад деца, жертви на войни и други. Трябва да насочим усилията си за поправяне на политиката в тази област, т.е., политиката за развитие трябва да бъде неминуема и нужна грижа на всеки един от нас, а това би станало, ако я възприемем като част от вътрешните ни проблеми. Провеждането на политиката за развитие не трябва да бъде самоцел и да гледаме на нея като на поредното финансиране, което страната ни отпуска на по-бедните страни. Държавата и всички ние трябва да положим усилия за максимална ефективност, като се започне с по-голяма информационна кампания. Ако политиката за развитие се разглежда на едно високо държавно ниво, неминуемо ще се стигне и до медийния ефект, който дава най-голямо отражение върху масата в България. Затова трябва да се говори и „шуми“, проблемите трябва да са на масата за разглеждане на дневен ред, не с цел публична изява и политическо доказване, а с предприемане на дългосрочни перспективи и мерки, даващи резултати.

България би могла да допринесе с отпускането на повече финансови средства и насочване на усилията си с цел по-голяма хуманитарна помощ в бедстващите и страдащи региони по света. Проблемът би могъл да се реши, ако се създаде политика в страната, която да мотивира хората да се включват в хуманитарната помощ. Това ще има и добър социален ефект, тъй като българинът се е капсулирал в личните си проблеми и грижи и всички тези нуждаещи се по света остават на заден план – след като не са в страната ни, са далеч от нас и няма да ни застигнат. Но всички сме свидетели на случващото се в Сирия и лавината от проблеми, която предизвика в Европа. Ето че нищо не е далечно, рано или късно проблемът стига до нас, но трябва ли да пасуваме, мислейки си че като държава членка ще е достатъчно да плащаме, давайки минималното, тъй като това можем да си позволим като финансови средства.

Убедена съм, че всеки българин носи духовната ценност и солидарност към другите, просто трябва да бъде открехнат за това. Тук ще кажете, който иска да помага, е напълно свободен да го прави доброволно, но за да се предизвика желанието за помощ, трябва да се говори за проблемите. Трябва българите да преосмислим настройката си към тези райони по света, като за целта трябва да мислим глобално и мащабно за проблемите. В тази връзка, са необходими повече публичност и споделяне за провеждането на политиката за развитие. Помощ от българска страна не липсва, но бихме могли и много повече.

Помощ за развитие и хуманитарна помощ се предоставят в изпълнение на целите и задачите на българската външна политика, насочени към укрепване на международния мир и сигурност, както и намаляване на бедността. Непосредствен приоритет са областите на риск и нестабилност и икономиките в преход на Балканите, в региона на Черно море, Средиземноморския регион и Близкия изток. Страната ни е натрупала значителен опит като скорошен получател на помощта и като модел на извършените реформи и преход към демокрация и пазарна икономика, която може да бъде споделена.

България насочва своята помощ за развитие към приоритетни за нашата външна политика страни и региони, като при определянето им се отчитат традиционните ни исторически, икономически и културни връзки, географска близост и политическа воля за сътрудничество, както и наличието на специфичен капацитет за предоставяне на помощ. Определянето на страните партньори се влияе също така от приоритетните за нас политики на ЕС на разширяване и съседство. В Средносрочната програма за развитие 2013-2015 г. са дефинирани и основните тематични направления на българската помощ за развитие, които се определят на базата на оценка на съществуващия капацитет за оказване на помощ в конкретни области, наличието на опит и експертиза, човешки и материални ресурси.

България дълги години получаваше такава помощ и е нормално, когато вече сме в един клуб на съмишленици и сме държава – член на ЕС, да споделим тази отговорност и да направим същото, което са правили за нас други държави. Държавата и гражданското общество в България трябва да полагат усилия проблемите у нас да бъдат решавани, но това не значи, че трябва да си затваряме вратите и да не виждаме какво става в съседни или по-далечни държави. Солитарността и усещането за съпричастност, а те са общи за ЕС, се възпитават. Принципът да помогнеш е основополагащ и истински, защото, помагайки на другия, един ден тази помощ ще ти се върне. А когато живееш в общност и си съпричастен с проблемите, това е силна морална инвестиция. Европейската година за развитие е един повод за европейска гордост, в която и България участва активно с изяви и събития по темата. Тя ни напомни, че трябва да бъдем още по-активни в солидарността си с другите, което е европейска ценност и добродетел. Вярвам, че въпреки трудностите у нас, трябва да намерим сили и да помагаме на по-бедните държави, а това ще има ефект върху авторитета ни и доверието към България.

Иванка Михайлова работи като младши експерт в дирекция „Международно сътрудничество и инвестиции в областта на туризма“ към Министерството на туризма. Работила е в политическия кабинет на Министерството на транспорта и информационните технологии и съобщенията по време на Служебното правителство на проф. Георги Близнашки. Завършила е магистърска програма по Дипломация и международни отношения, специализирала е една академична година във Франция по програма „Еразъм“ и има практически опит в институциите на ЕС в Брюксел, а професионалното си развитие започва като стажант в Дипломатическия институт към министъра на външните работи на Република България.

Сътрудничеството за развитие и България

Венцислав Кирков

През 2007 г. Министерството на външните работи на България (МВНР) публикува Концепция за участието на България в международното сътрудничество за развитие. В този документ бяха ясно определени принципите, задачите и приоритетите на българската политика за развитие, включително и начините за финансиране. А финансирането предвиждаше участие на България в политиките за развитие чрез многостранни канали и по двустранна линия.

Многостранните канали са различни структури, имащи отношение към изпълнението на актуалните по това време Цели на хилядолетието за развитие: ООН агенции, МВФ или звена на ЕС, насочени към формирането и изпълнението на политики в областта на международното сътрудничество за развитие. Финансирането по двустранна линия описваше участие в малки проекти, които не се нуждаят от сериозни средства за изпълнение, участие в съвместни проекти с други международни донори или предоставяне на техническа помощ. Към онзи момент България е държава, която е съвсем наскоро приета в Европейския съюз и изглежда, че такъв подход за изразходване на средства по двустранна линия е разумен и създава условия за натрупване на опит за разгръщането на стройна и ефективна българска политика за развитие, която да кореспондира с общата външна политика на страната.

Наистина, участието в политиките за международно сътрудничество за развитие са един модерен и гъвкав инструмент на общата външна политика на страната. И тази възможност се вижда най-добре чрез изпълнението на съвместни проекти и програми по двустранна линия. Културното и историческото наследство на България дава възможност на страната да бъде позиционирана отлично в редица държави, в които водещите страни от ЕС нямат традиции. Следователно развиването на отношения по двустранна линия е израз на желанието на България да бъде съпричастна към проблемите на онези, с които имаме традиция на добро партньорство в политически, икономически или културен аспект.

Международните ангажименти на България за отделянето на средства по линия на сътрудничеството за развитие се определят като процент от брутният национален доход (БНД). Времето този ангажимент като процент е различен: до 2010 г. това трябва да представлява 0,17% от БНД, а в периода 2010-2015 г. съответно 0,33% от БНД. Таблица 1 представя процента, отделен за сътрудничество за развитие спрямо БНД според данни на Европейската комисия¹:

Година	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Цел	0,17% от БНД				0,33% от БНД			
Отчетено	0,06%	0,04%	0,04%	0,09%	0,09%	0,08%	0,10%	0,08%

В огромната си част изразходените средства са отчетени от вноските за членство на България в ЕС и преразпределени към различните структури на ЕК за изпълнение на външни политики. Ако разгледаме съотношението на отчетени средства по многостранни и двустранни канали ще установим, че фокусът върху двустранни

¹ <http://europa.eu/rapid/attachment/MEMO-15-4748/en/2014%20ODA%20tables%20attachment.pdf>

те канали е пренебрежимо малък (Таблица 2: Съотношение на отчетените средства по многостранна и двустранна линия за последните 3 години).

Година	2012	2013	2014
Многостранни канали	99,59%	99,30%	97,97%
Двустранни канали	0,41%	0,70%	2,03%

Разбира се, наблюдава се тенденция за увеличаване на процента изразходени средства по двустранна линия и сравнението между последните две отчетени години (2013 и 2014 г.) показва увеличение по този показател близо 3 пъти. Въпреки това остава впечатлението за недостатъчно ползване на потенциала на сътрудничеството за развитие по двустранна линия.

В Средносрочната програма за помощ за развитие и хуманитарна помощ (2013-2015 г.) по двустранна линия са приоритизирани партньори от страни в Западните Балкани, Черноморския регион и Средиземноморието. Основните области за подкрепа включват:

- Подпомагане на демокрацията
- Повишаване качеството на образованието
- Подкрепа на по-качествено здравеопазване
- Подкрепа на инициативи за разширяване на взаимната търговия и инвестиционната дейност
- Създаване на социално значима инфраструктура

Това позициониране взема предвид възможностите на страната като експертиза и нуждите на страните партньори в контекста на съществуващите отношения на политическо и стопанско ниво, което от своя страна позволява голяма географска и тематична вариативност. От тази гледна точка документът демонстрира разбиране за потенциала от развитие на контакти по двустранна линия. Този потенциал има значение за развитието на стопанските взаимовръзки, но и отговаря на нуждите на гражданите в такива държави, като двата процеса се допълват и надграждат. На практика помощта за развитие има значение не само за страната бенефициент, но и за страната донор, като по този начин се постига наистина взаимноизгодно сътрудничество. От тази гледна точка помощта за развитие може да бъде разглеждана и като инвестиционен инструмент, и като механизъм за растеж на страната донор.

Въпреки демонстрираната визия, средствата за изпълнение на такава политика са малки и проблемите са от административно естество. През 2011 г. бе прието Постановление №234 на Министерския съвет, което урежда до голяма степен функционалното устройство при създаването и управлението на политиките за сътрудничество за развитие. И независимо че МВНР е посочено като принципал при формирането, мониторирането и изпълнението на такива политики, то не дава достатъчна яснота около финансирането на дейности по двустранна линия, а предвидените възможности следват трюмава бюрократична процедура, която възпрепятства ефикасното изпълнение на такива дейности. Нещо повече – ролята на ключовите партньори от бизнес и неправителствения сектор не е достатъчно добре описана и дори подценена. В същото време новата парадигма за финансиране и отчетане на средствата в областта на сътрудничество за развитие се фокусира именно върху участието на тези партньори.

Всичко това е предпоставка за разработването на проект и приемането на рамков Закон за международното сътрудничество за развитие. Такъв закон би трябвало да определи пълноценното участие на българския бизнес и неправителствен сектор в разработването и изпълнението на политики за развитие, както и да предвиди ефективни процедури за отделянето на средства по двустранна линия. В дългосрочна перспектива това би дало възможност за обособяване и разширяване на структура към МВНР, която да контролира и направлява цялостния процес при участието на България в политиките за международно сътрудничество за развитие.

Но освен законовата рамка са необходими и други дейности за по-ефективна координация. Това включва целенасочени действия за информиране на бизнес сектора за възможностите, които политиките за развитие предоставят. В рамките на Европейската година за развитие 2015 бяха представени резултатите от проучване сред 500 български фирми, което показва твърде ниско ниво на информираност за съществуването на такива възможности за участие. В същото време се отбелязва, че с получаването на информация по този въпрос представителите на бизнес средите повишават своя интерес към такъв тип сътрудничество. Второ проучване², отново проведено в рамките на Европейската година за развитие 2015, показва, че младите хора на възраст 15-25 години виждат ролята на бизнеса като социално отговорен и подкрепящ ключови области като образование и здравеопазване в трети страни. Тази посока за популяризация на сътрудничеството за развитие определено би повишила нивото на подкрепа за такъв тип политики.

Наред с това координацията с неправителствените организации и академичните среди е задължителен елемент за цялостното изпълнение на политиките за развитие. В България има голям брой организации, които имат директен опит в изпълнението на проекти в приоритетни за страната региони, като са установени контакти с различни местни структури на гражданското общество или местни национални институции. Систематизирането на този потенциал би допринесъл за по-пълното отговаряне на нуждите на гражданския сектор в съответната страна, както и за повишаването на авторитета на страната.

Тази синхронизация би следвало да бъде непосредствена задача на МВНР, още повече предвид новата глобална рамка за действие след приемането на Целите за устойчиво развитие през септември 2015 г. В тази рамка има принципно нов момент, тъй като тези цели не се отнасят само до страните от т.нар. Глобален юг, но и за развитите в сравнителен план държави. За страна като България това е възможност да развие взаимноизгодни партньорства чрез фокусиране върху двустранните канали за сътрудничество.

2 Профил на глобалния млад гражданин, социологическо проучване сред 501 души, 20.10.-20.11.2015 г.

Венцислав Кирков е завършил икономика, специалност „Мениджмънт“ през 2001 г. Работи в Българска асоциация по семейно планиране и сексуално здраве като мениджър „Устойчиво развитие“, член е на Управителния съвет на Българската платформа за международно развитие и е председател на AIDWATCH групата, член е на Националната мрежа на здравните медиатори. Работи като консултант за UNFPA, Глобален фонд за борба с ХИВ, туберкулоза и малария, International AIDS Society. Като координатор и ключов експерт е участвал в осъществяването на повече от 20 макропроекта в областта на сексуалното и репродуктивно здраве (СРЗ) и трафика с цел сексуална експлоатация, планирането и изпълнението на национални генерични кампании, организирани и провеждани на медицински скрининги за социално уязвими групи, изграждане на младежки мрежи, създаване на електронни системи за управление на НПО. По темите на международното сътрудничество за развитие има опит в изпълнението на дейности в Армения, Молдова, Босна и Херцеговина и Македония.

Сътрудничество за развитие: опитът на Япония

Интервю с г-жа Мигзучо Онума

2015 г. е обявена за Европейска година за развитие. ЕС и европейските държави провеждат активна кампания за повишаване нивото на информираност и ангажираност на обществото по този въпрос. Какви похвати или кампании се реализират в Япония за популяризиране на сътрудничеството за развитие и неговите ползи?

Разбирането и подкрепата на гражданите е от изключително значение за ефективното развиване на ОПР (Официална помощ за развитие). Ние работим активно за информирането на японската общественост относно ОПР, използвайки рекламни материали, сайта на МВНР за ОПР, имейл информационен бюлетин и брошури, с които предоставяме информация за използването по места на предоставяната от Япония ОПР.

Част от българите не подкрепят отделянето на средства от националния бюджет за помощ за развитие. Какви са обществените нагласи в Япония и какви методи бихте препоръчали за увеличаване на обществената подкрепа?

Освен начините на осведомяване на населението, споменати в отговора на първия въпрос, служители на МВНР участват в лекции из цялата страна, също така се организират мероприятия и телевизионни предавания с участието на известни личности и експерти. Необходимо е също така да се промотира разбиране и в сферата на образованието, както вече правят в Скандинавските държави.

В Горната камара на японския парламент е създадена специална комисия за ОПР, на която аз съм член. Чрез тази комисия парламентът проследява дали ОПР се прилага ефективно. Осигуряването на прозрачност и излъчването на дебата на комисията в парламента също повишава общественото съзнание. Специалната комисия за ОПР към Горната камара на парламента е разделена на групи, които по време на парламентарната ваканция посещават страните, където има проекти с ОПР. Миналата година аз бях част от такава инспекционна група и посетих Ирак, Йордания, Мароко и др. В моята политическа дейност като депутат, аз изнасям лекции относно видяното в различните страни на правителствени брифинги и учебни сесии на ЛДП, също така качвам информация на личния си профил във Фейсбук, с което информирам и гражданите.

Сътрудниците ли си с ЕС в оказването на помощ за развитие и ако да, в какво се изразява сътрудничеството? Имате ли общи инициативи?

Освен, че е водещ донор в света, ЕС е и важен партньор на Япония. Ние си партнираме с ЕС и в двете сфери на политики и изпълнение. Например, относно стратегичните административни служители на ниво директор на дирекция обсъждат стратегичните за развитие (от японска страна: директор на Дирекция "Международно сътрудничество" в МВНР на Япония; от страна на ЕС: директор на Генерална дирекция "Развитие и сътрудничество", Комисия на ЕС (DG-DEVCO)). Тези срещи

се провеждат годишно, с одобрението на лидерите досега са проведени 4 такива срещи, на които са обсъдени широк кръг от теми, например: сътрудничеството с международната общност, като Дневен ред за развитие след 2015 (Post 2015 Development Agenda) и Г-20, също така сътрудничество в развиващите се страни в Африка и Азия.

А що се отнася до практическото сътрудничество, в момента на дневен ред (безвъзмездна помощ и техническо сътрудничество) са Джибути (управление на отпадъците) и Нигер (засилване на възможността за поддържане на мир благодарение на безвъзмездната помощ и сътрудничеството на международните организации). Също така, въз основа на получено съгласие от премиер-министъра, ние търсим и други възможности за сътрудничество в Азия и Африка.

Япония се намира на 4-то място в света по оказване на помощ за развитие. Как проследявате резултатите от осъществените програми? Дайте пример за някои от най-успешните.

За Япония помощта за развитие е "една от най-важните мерки на външната политика". От позицията си за "Проактивен принос за мир", базиращ се на международното партньорство, за Япония е важно да предостави необходимите средства, за да може още по-активно от преди да даде своя принос и да осигури на международната общност мир, стабилност и просперитет. В следствие на това е необходимо да положи максимални усилия.

За всеки проект, ДЖАЙКА (японската асоциация за международно сътрудничество) използва Цикъла ПППД за оценка, като с това цели подобрене на проектите и повишаване на отговорността у гражданите. Цикълът ПППД (*PlanDoCheckAction*) е цикъл на мениджмънт – планиране (предварителна оценка), правене (промотиране на прогреса на проекта, наблюдение), проверка (оценка след проекта), действие (обратна връзка).

Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (OECD) и Комисията за международно развитие (DAC) при оценяването на проектите използват пет критерия за оценка. Петте критерия за оценка са: адекватност, ефикасност, ефективност, въздействие, устойчивост.

Има много проекти, които са оценени високо. Трудно е да се сравнят обективно проектите, но ето няколко примера:

Филипини – Проект за укрепване на местната администрация и общност в Давао, о. Минданао (техническо сътрудничество). Този проект се базира върху политиката на японското правителство за подкрепа на мира и стабилността на о. Минданао и цели подобряване на водоснабдяването, предоставяно от местното правителство на район Давао. Проектът е оценен високо във връзка с постигането на целите си, подобрявайки водоснабдяването, предоставянето на така необходимата административна услуга и провокирането на интерес и желание за обучение у служителите на местната администрация.

България – Проект за продължение на Софийското метро (заем в йени). Проектът бе свързан с повишаване ефективността на транспортната система в София. Проектът бе високо оценен, защото имаше принос към времевата ефективност при предвижване на ползвателите, облекчаване на задръстванията, контролиране шума от трафика и намаляване на замърсяването на въздуха.

Как съставяте стратегията си за оказване на помощ за развитие? Какви специфики на страните реципиенти вземате предвид?

Следните точки от Хартата за ОПР, на която се базира политиката на Япония за оказване на помощ за развитие, са от специално значение:

1. Допринасяне за световния мир и просперитет чрез невоенна помощ.
2. Помощ за осъществяването на „Човешка сигурност“, която увеличава възможностите и защитава хората в уязвимо положение, в това число и жените.
3. Помощ за самостоятелно развитие, насърчаваща самоиздръжката на развиващите се страни и използването на опита и знанията на нашата страна.

Чрез оказване на невоенна помощ, т.нар. ОПР, до момента като мирна гържавата Япония има голям принос за мир и просперитет към международната общност. ОПР е един от най-важните инструменти на японската външна политика. Според Хартата за ОПР, Япония се стреми да предлага все по-ефективна и стратегически насочена помощ за развитие.

Според принципа за невоенна помощ, предоставянето на патрулиращи кораби за брегова охрана на развиващите се страни чрез ОПР създава нова сфера за предоставяне на помощ. Въпреки че е наясно и не може да попречи на страната реципиент, ако реши да използва корабите за военни цели, Япония продължава да използва ОПР като средство на външната политика.

Изглежда Япония успява да съчетае предоставянето на помощ за развитие с изграждането на стратегическо партньорство с реципиентите, което е от полза както за самите тях, така и за Япония. Къде е ключът към успеха и всъщност регионалният подход ли стои в основата на тази практика?

Тъй като ОПР разполага с ограничен бюджет, с който предоставя стратегическа и ефективна помощ, според цялостния принцип, посочен в Хартата за ОПР, при предоставянето на ОПР се вземат предвид комплексно: политиката, икономиката, социалната ситуация на гържавата реципиент, планът за развитие на съответната страна, проблемите, които среща по пътя на развитие и др. При вземане на решение относно принципа на предоставяне на помощ се взима предвид мнението на гържавата реципиент, други организации и НПО.

Няма определени региони, на които специално да се акцентира. Но при предоставянето на стратегически насочена и ефективна помощ, базирана на външната политика на Япония, от значение е състоянието, в което се намира дадена гържава, стратегическата - значимост за Япония.

Към 2014 година 58,3% от двустранните ОПР са в Азия, което е следствие на предоставената помощ на страни с близки връзки с Япония и страни важни за сигурността и просперитета на Япония.

Целеви страни и проекти, в качеството си на едно от дипломатическите средства на Япония, биват избрани в съответствие с японската външна политика или бъдещите планове на частния сектор за навлизане в съответната страна.

В исторически план, след Втората световна война японската ОПР има аспект на следвоенна компенсация и като резултат се концентрира върху страните от Азия. Освен това ОПР има политически аспект да засили присъствието на Япония в страни с традиционно силно китайско влияние и бива предоставяна стратегически на такива страни.

Как успявате да привлечете частни компании към инвестициите, фокусирани върху човешкото развитие и оценяват ли те възможностите за изграждане на капацитет в развиващите се страни?

След 1954 година Япония е предоставила общо 334,1 милиарда щатски долара помощ на 190 гържави и региони. Финансовият поток от частния сектор към развиващите се страни е много по-голям от този на ОПР. Въз основа на това гържавният и частният сектор си партнират и допринасят за икономическо-социалното развитие на развиващите се страни.

Чрез високите технологии, ноу-хау и значителни средства, които предоставя, частният сектор помага на развиващите се страни да решават проблемите си и служи като катализатор за разширяване на икономическата дейност. Освен това се акцентира на това, че частните инвестиции, съчетани с ОПР, водят до постигане на „висококачествен растеж“ на страната реципиент и до изграждане на възможности за инкорпориране, устойчивост и здравина.

Какъв е механизъмът във вашата страна – на институционално ниво, за ползотворно и продуктивно партньорство между гържавата и неправителствения, академичния и частния сектор в областта на политиката за развитие?

В новата „Харта за сътрудничество за развитие“, приета с решение на Кабинета на министрите през февруари тази година, ОПР е определена като „катализатор, който мобилизира различни сили, съчетавайки се с разнообразни средства и субекти“. При прилагане на ОПР, разбира се ДЖАЙКА и гържавата си партнират, но още по-тясно е партньорството с НПО, академичния и частния сектор.

Започва се от планирането на инициативи по засилване на партньорството с компаниите, включително малки и средни предприятия, местната власт, университетите, изследователските институти, създаването на среда в подкрепа на развитие на човешките ресурси, законите, създаване на административни системи, поддръжка на инфраструктурата, търговия и инвестиции, и се стига до изпълнението на проекта.

Как ще се развива помощта за развитие на Япония в близко бъдеще? Къде ще е съсредоточена и какви ще са приоритетите?

В обстановка на динамични промени в Япония и международната общност, ролята на ОПР също търпи промени. В следствие на което тази година през февруари, за първи път от 12 години насам, „Хартата за ОПР“ бе преразгледана и приета нова „Харта за сътрудничество за развитие“.

Както се вижда от смяната на името на новата Харта – от „Харта за официална помощ за развитие (ОПР)“ на „Хартата за сътрудничество за развитие“, спецификите са както следва:

- 1) не само на правителствено ниво, но – започвайки от публично-частното партньорство, цели се сътрудничеството на цяла Япония.
- 2) да не се смята само доходът на глава на населението, а да се разшири обхватът на сътрудничество, включително да се предоставя сътрудничество на страни в уязвимо положение като Карибските островни гържави.

3) да не се предоставя еднопосочно „помощ“ от нашата държава, а да се засили връзката „сътрудничество“ въз основа на равноправно партньорство с развиващите се страни.

В новата Харта не се акцентира предварително на определени райони. Япония ще предоставя ефективно и стратегически насочено сътрудничество, базирано на външната политика на страната, след като определи стратегически важните за Япония държави и проекти.

През 2015 г. се приема новият дневен рег за развитие на ООН. Какви са предизвикателствата, стоящи пред новите Цели за устойчиво развитие, в сравнение с Целите на хилядолетието? И как целите, които са значими и специфични за развиващите страни, могат да станат универсално значими и за развитите страни? Нещо повече, балансът на влияние между играчите се е променил от 2000 г. насам, а това повдига въпроса за новите отговорности на всеки играч и за финансирането на новия дневен рег.

Що се отнася до Целите на хилядолетието, в областите на намаляването на бедността и превенцията на инфекциозни заболявания сме подобрили резултата, но в областите на образованието, здравеопазването на майката и детето и хигиената не сме успели да постигнем целта. Това са задачи, върху които ще продължаваме да работим. Освен това, макар в Целите на хилядолетието да не са включени, според Дневния рег за развитие след 2015 г. от съществено значение ще бъде отношението към проблема с разслояването на обществото или към устойчивото развитие, съобразено с околната среда.

Най-голямата особеност на приетия Дневен рег за устойчиво развитие до 2030 г. през септември тази година е неговата универсалност, той се отнася за всички държави, включително и за развитите страни. През тези 15 години, растежът при някои от развиващите се страни, увеличаването на ролята на частния сектор и гражданското общество, тоест международната среда, свързана с развитието, ще се промени много.

Смятам, че е важно в такава международна среда правителството на всяка държава, всички заинтересовани страни да прокарат ролята за „глобално партньорство“ и да внедряват универсалните цели на Дневния рег за устойчиво развитие до 2030 г.

Г-жа Мидзучо Онума завършва право в Университета в Кейо. Работила е като репортер за Японската информационна корпорация, както и като изследовател във Фондация „Токио“ и в Генералното консулство на Япония в Хонг Конг. От 2013 г. е член на Камарата на съветниците на Парламента на Япония, издигната от Либералната демократична партия и избрана от префектура Ямагата. Председател е на Комисията по здравеопазване, труд и социална политика, членува и в Комисията по управление и администрация, както и в Специалната комисия за официална помощ за развитие.

Интервюто с г-жа Онума е в рамките на официалното посещение в България на парламентарна делегация в периода 12-16 октомври 2015 г.

Глобалното образование – основни принципи, възможности и необходимост в контекста на Целите за устойчиво развитие

Лилия Кръстева

Настоящата статия представлява нов прочит на мястото на Глобалното образование, в контекста на Целите за устойчиво развитие.

”Нито едно образование не е неутрално по своята същност. То има за цел или да запази настоящото положение като образова спрямо актуалните в момента ценности, или да научи хората да бъдат свободни и критично мислещи, активни и креативни, отговорни членове на обществото.“

Хоуп и Тимел, 1984

Въведение: Образованието в България днес и новата глобална реалност – необходимост от нов подход към знанието в училище

Днес, когато мащабът на екологичните, икономическите, политическите, социалните проблеми е глобален, е необходимо да поставим всичко случващо се и научено именно в световен контекст. Морен¹ определя глобалното и като повече от контекст, а именно цялото, заедно с неговите части, организацията на връзките, които съществуват между отделните части и между тях и цялото.

От друга страна, едно от основните предизвикателства пред учениците и младите хора е необходимостта от умения за работа с голям обем от информация, до която те днес имат достъп чрез новите информационни технологии. Предизвикателство е нуждата от разбиране на общата картина, в която информацията е разположена, или иначе казано разбирането на глобалното и многоизмерното. Изоланото знание не е достатъчно само по себе си, така както беше преди няколко десетилетия. За да бъде наистина полезно, е необходимо то да бъде поставено в контекст.

За разпознаването и разбирането на проблемите в света, за организирането им, ние имаме нужда от промяна в начина на учене и систематизиране на знанието, което притежаваме и до което имаме достъп. Проблем на образователната система в този смисъл е все още частичният, фрагментарен, йерархичен тип знание, който не отговаря на актуалните проблеми, които са мултидисциплинарни, транснационални, променящи се, спрямо мястото и времето. Ученето днес не помага на младите хора да обхванат контекста в неговата цялост.

Глобалното образование има за цел от една страна да допринесе за личностното развитие, като отговори на потребностите на учениците и младите хора да притежават социални и граждански компетентности, които да са им полезни в глобалния свят. От друга страна, доколкото образованието има и обществена функция, то отговаря на потребностите на обществото, като подготвя млади граждани,

¹ Морен Едгар, Седем комплексни урока от образованието на бъдещето, 1999, Юнеско.

които адекватно да посрещат предизвикателствата, не само в професионален, но и в граждански и в политически аспект и активно да участват, като създатели на обществена промяна.

Осъзнавайки тази необходимост, ООН, в своите Цели за устойчиво развитие, определи в рамките на Цел 4 за Приобщаващо, равнопоставено, качествено образование и учене през целия живот, своята под-цел 4.7, която изисква: „До 2030 г. всички учаци трябва да придобият знанията и уменията, които са необходими, за да бъде подкрепено устойчивото развитие, включително чрез: образование за устойчиво развитие и устойчив начин на живот, за човешки права, за равнопоставеност на половете, за популяризиране на културата на мира и ненасилието, за глобалното гражданство и оценяване на културното многообразие и приноса му за устойчивото развитие“.

В такава международна, обществена и училищна среда настоящата статия представя кратък преглед на различните видове проблемно-базирано образование и на обединяващото ги Глобално образование. Статията запознава и с принципите, основните концепции и методи на Глобалното образование.

Началото на проблемно базираното образование

В началото на 20 в. в страните от Западна Европа се формира нова идея за училищното образование, която засяга темата за международното разбирателство и за необходимостта развиващите се общества да бъдат подпомогнати, за да подобрят начина си на живот. По-късно през десетилетията образователните теми се разгръщат и се поставят нови акценти – знание за света, знание за глобалните процеси, формиране на критично мислене, възпитаване на ценности. Движещите сили в процеса са, от една страна, гражданският сектор, който работи в тези области и цели изграждане на обществена подкрепа, а от друга – самите учители, които се стремят да отговорят на обществените нагласи и да предоставят адекватен тип знание². Тези нови типове образование са преди всичко Образованието за развитие и Глобалното образование. В допълнение на международните теми, в училище започват да се дискутират и други актуални проблеми, оставали встрани от учебната програма – устойчиво развитие, човешки права, мир, гражданските умения. Общото между всички тях е актуалността на темите и това, че те следват развитието и интереса на обществото и на предизвикателствата в различни обществени сфери. Тези теми в училищното образование биват обединени в един общ термин – проблемно-базирано образование.

Тук накратко представяме някои определения за проблемно-базиран тип образование.

Образование за устойчиво развитие

Според Панела на Образованието за устойчиво развитие образованието за устойчиво развитие е онзи тип образование, който учи младите хора, общностите, бизнеса и правителствата днес и в бъдеще как да водят устойчив начин на живот, като им дава разбиране за това кои са икономическите, социалните и екологичните проблеми.

² Хикс, Дейвид, *Различни погледи, произход на Глобалното образование, Обединеното Кралство, 2008, Представяне пред Конференцията по Образование за устойчиво развитие.*

Образование за мир

Образованието за мир се занимава с група конкретен световен проблем – световният мир, както в тесен смисъл на ненасилие и разрешаване на конфликти, така и в по-широк смисъл на толерантност и приемане на различията. Образованието за мир може да се занимава и с проблеми в социалната сфера, които водят до страдание и са своеобразна форма на насилие, като например епидемии от глаг, или расизъм.

Образование за човешки права

Образованието за човешки права има за своя основа Всеобщата декларация за правата на човека, свързаната с нея Конвенция за правата на детето и други правозащитни документи, приети от международната общност. Образованието за човешки права цели децата и младите хора не само да бъдат информирани, но и самите те да бъдат активни при спазването и съблюдаването на човешките права от групите.

Гражданско образование

Гражданското образование се занимава със знанията и уменията, които са необходими за упражняване на правата и задълженията на членовете на обществото, като граждани.

Образование за развитие

Образованието за развитие се оформя като идея през 60-те години на миналия век. Определението е на британската Асоциация за образование за развитие. То изследва отношенията между хората, живеещи в развитите страни и тези, живеещи в развиващите се страни, като им позволява да разберат връзките, които съществуват между всички хора по света. Стремейки се да достигне до първопричините за даден проблем в развитието, то помага да разберем по-добре икономическите, социалните и политически процеси в световен мащаб, които определят и нашия живот. Образованието за развитие преди всичко се обосновава с ролята на страните като донори.

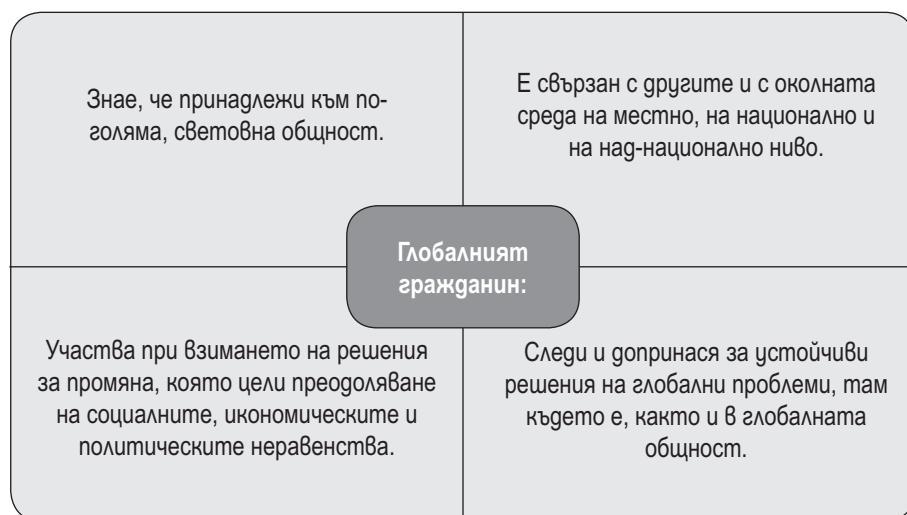
Глобално образование

С развитието на образователни парадигми, които ангажират в съпричастност и чувствителност към другите в света, гражданските компетентности започват също да се разширяват и отвъд границите на националните държави. Глобалното образование, по определение на Съвета на Европа, е образование, което отваря ума и сърцето за взаимовръзките и приликите, които съществуват между хората и общностите по света. То дава на младите хора, от които зависи бъдещето, знанията, уменията и ценностите, които ще им помогнат да направят бъдещето на света справедливо и споделено.

Целите за устойчиво развитие и Глобалното образование

Ако до преди няколко години у нас Образованието за развитие, както и останалите типове проблемно-базирано образование и Глобалното образование бяха разглеждани като много близки и почти взаимнозаменяеми, днес, имайки предвид новите Цели за устойчиво развитие можем да кажем, че в българския контекст Глобалното образование е това, което обединява в себе си елементи на всички видове

проблемно-базирано образование. Глобалното образование се занимава и изследва теми като бедност и социална справедливост, културно многообразие, човешки права, устойчиво развитие, мир и разрешаване на конфликти. Но акцентът при него се поставя върху изследване на взаимовръзките, които съществуват между сгържави, общности, хора в глобална обществена среда и върху уменията на младите хора да действат съобразно знанията, които имат за тези взаимовръзки и да бъдат глобални граждани. То не просто съотнася едни общности към други общности, които се борят с предизвикателства, а прави връзка между гражданите и тяхната лична отговорност към местната общност и към други общности по света.

По H. J. Fricke, C. Gathercole, A. Skinner, 2015³

В отделните страни дефинициите на Глобално образование се различават, макар и незначително от тук посочените. Всяка образователна система е приела определение, което най-добре отговаря на местните особености на образованието, като разбира се определението се вписва в широките рамки на дискутираните вече дефиниции. Важно е да се отбележи, че дефинициите са отворени и гъвкави и могат да бъдат адаптирани съобразно местната необходимост.

Представяме основни характеристики, основни концепции и основни методи на преподаване за Глобалното образование.

Характеристики и насоки на Глобалното образование

През десетилетията изследователите Пайк и Селби⁴ и Хикс⁵ дискутират основни характеристики на Глобалното образование. Тук сме обособили пет основни принципни блока, или насоки, които характеризират преподаването.

3 Фрике, Х.Я., Скинър, А., Гатъркол, К. Мониторинг на образованието за глобално гражданство, принос към дебата, 2015

4 Пайк и Селби, Глобален учител, глобален ученик, 1988, Ходър и Стротън.

5 Хикс, Дейвид, Различни погледи, произход на Глобалното образование, Обединеното Кралство, 2008, Представяне пред Конференцията по Образование за устойчиво развитие.

Тематична насока

Темите, които Глобалното образование разглежда, могат условно да бъдат обединени в четири основни групи, а именно: бедност и социална справедливост, човешки права и културно многообразие, мир и конфликти и околна среда. Това, разбира се е условно разграничение, освен тези теми има и други, които са също от интерес за Глобалното образование. Необходимо е в час учениците да научават различни примери за всеки от тези проблеми, както и за техни решения. Важно е да се разбере, че при обсъждане на проблемите, било в клас, било в неформална среда, е необходимо да бъде избегнато чувството за безнадеждност, което би могло да се създаде у учениците, докато се дискутират трудности и предизвикателства, с които се сблъскват хората в различни общности по света. Крайната цел на образователната парадигма е точно обратната – младите хора да получат увереност, че решение на всеки от проблемите може да бъде намерено и че зависи от нас да прилагаме нови идеи, които да подобряват живота на хората. Учениците трябва да осмислят глобалните взаимовръзки в света днес, поради които ежедневният им избор би могъл да има последици за други хора някъде по света и това тяхно знание трябва да придобие реално измерение при техните действия.

Пространствена насока

Пространствената насока на Глобалното образование е друга основна характеристика. Докато преподават материал по своя предмет или докато обсъждат актуални проблеми в часа на класния, учителите, заедно с учениците, наблюдават и връзките, и зависимостите между местното и глобалното, националното и световното. Когато е възможно, учителят поставя проблемите в глобален контекст, но, чрез темите и проблемите, които разисква с учениците, се стреми да създаде също така разбиране у тях, че промяната започва от местното, или от националното и се простира до онова, което се намира отвъд нашите граници. При това, посоката на влияние не е едностранна, влиянието се упражнява едновременно от всички нива, онова, което е местно, би могло да е с глобално значение, и обратното, глобалното почти винаги засяга националното и по този начин пряко всеки гражданин.

Едновременно с това, контекстуализирането на знанието е другият съществен елемент на пространствената характеристика. Ние трябва да разберем и да анализираме фактите, които се отнасят конкретно към ситуацията в общността, на която искаме да помогнем. Тази ситуация е необходимо да бъде поставена в световния контекст, за да бъде по-добре разбрана.

Времева насока

Тази характеристика предполага, че съществуващи днес предизвикателства и проблеми се разглеждат с отношение към миналото и с търсене на желани и на нежелани развития на даден проблем в бъдещето. Задаване на въпрос от учителя: „Какъв ефект в бъдещето би имало решение, взето днес“ и търсене на отговори от страна на учениците е ключов елемент при преподаване на теми от Глобалното образование. Образователната парадигма се стреми да насърчи младите хора да си задават подобни въпроси при всички свои действия, които имат значение не само за тях самите, но и за общността.

Формиране на солидарно отношение

Глобалното образование цели учениците да разберат, че обществото не се ограничава само с нашия квартал, нашия град или нашата страна, а че включва целия свят и цялото човечество. По този начин, то изгражда солидарно отношение. Солидарността е синоним на нашата всеобща отговорност към всички, тези от Глобалния Север – за тези от Глобалния Юг, както и тези от Глобалния Юг – за тези от Глобалния Север.

Преподаването като процес

Тази характеристика на Глобалното образование се отнася към методологията на преподаване. Преподаването е процес на равнопоставен обмен на знания, който се случва при взаимно уважение между учителя и ученика. Това предполага активното участие на ученика при разглеждане на теми и дискутиране на проблеми от Глобалното образование. От ключова важност тук е ученикът да проявява критичност при събиране на информация, както и творчество при представянето ѝ пред класа. Едновременно с изграждане на такива умения, преподаването на Глобално образование помага за формиране и на умения за работа в екип, за зачитане на мнението на другия, а така също и граждански умения у младите хора.

Основни концепции и идеи, с които работи Глобалното образование

Основните концепции са обединени в три категории: знания, умения и ценности.

1. Знания

Бедност и социална промяна: Бедността е концептуализирана не само като икономическа бедност, но и като липса на здравни услуги, ограничен достъп до образование, липса на възможност за свободно изразяване на мнение. Глобалното образование насърчава пълно участие на всички граждани в премахването на световната бедност, както и в борбата срещу социалното изключване. То цели да постигне по-справедливи и устойчиви икономически, социални, екологични национални и световни политики, базирани на принципите за човешките права.

Взаимосвързаност и глобално гражданство: Идеята за взаимна свързаност е в основата на разбирането за глобалното. Хората по света са свързани помежду си по различни начини, които не могат да бъдат ограничени от условни политически граници между държавите. Развитието на технологиите и на транспорта станаха двигатели на обмен в глобален мащаб. Но взаимната свързаност няма само материално изражение като размяна на стоки и капитали, тя има и екологично измерение – замърсяването в една част на света рефлектира в климатични промени другде, идейно измерение – потокът от информация и обменът на идеи не може да бъде ограничен от географските граници, ценностно измерение – ценности като свобода на словото, демокрация, равенство, придобиват все повече универсално значение. Глобалното образование прилага холистичен подход при разглеждане на темите и проблемите.

Основни понятия от обществено значение: Глобалното образование дава знания за основни идеи, свързани с развитието на обществото като човешки права, демокрация, добро управление, честна търговия, мирно разрешаване на конфликти.

Знания за прилики и различия между културите: В днешния отворен свят на ко-

муникации учениците все по-рано и по-лесно се срещат с други култури. Глобалното образование, а сред проблемно-базираното образование особено и Интеркултурното образование, имат за цел да стимулират дискусии сред учениците за други общности и култури, като акцентират върху приликите и различията. Опознаването на други култури е свързано с изграждане на умения за чувствителност към представите и знанията, основани на стереотипи и предразсъдъци. Целта е учениците да бъдат провокирани и да могат да осъзнаят както общото, така и различията между хората, и да осмислят собствените си предразсъдъци. Дискутират се понятия като миграция, расизъм, ксенофобия, човешки права, толерантност.

2. Умения

Формиране на критично мислене и умения за обработване на информация: Глобалното образование насърчава ученика да проучва и сам да търси знания, но също така развива умения в него да бъде критичен към информацията, да я разглежда с отворено съзнание и да я анализира, като има предвид, че има различни гледни точки.

Установяване на причинно-следствените връзки: Разглежданите проблеми са представени в дълбочина и цялост. Учениците се научават да не търсят опростенческо разбиране, а да проследяват първопричините, последствията и взаимовръзките.

Сътрудничество и работа в екип: Разглежданите от Глобалното образование проблеми предполагат сътрудничество, както между хората, така и между отделни общности и държави. Глобалното образование насърчава именно сътрудничеството и разбирателството за постигане на общи цели. Екипната работа е и един от основните методи на обучение.

Умения за межкултурно общуване без стереотипи: Принципът е част от концепцията на Глобалното образование, а също и на Интеркултурното образование, които се стремят не само да насърчат, но преди всичко да зададат основни умения за общуване между хората от различни култури. В този контекст, образованието изгражда чувствителност към предразсъдъци и стереотипи.

Емпатия: Този нов тип образование цели да помогне на учениците да разберат мнението и гледната точка на другия, без задължително да ги приемат за свои.

3. Ценности

Глобалното образование е активен обучителен процес, основаващ се на ценности като солидарност, равенство, толерантност, отговорност и сътрудничество. То позволява на хората да преминат от ниво на осъзнатост на международните приоритети за развитие и устойчиво човешко развитие, през разбирането на причините и ефектите на световните проблеми, към лично включване в процеса и информирани действия.

Методи на преподаване

Методите, които Глобалното образование използва, са интерактивни, основани на активен обмен на знания и открито споделяне на различни мнения между всички участници в обучителния процес. Методите се прилагат най-ефективно при работа в малки групи, където учениците имат възможност да се изразяват свободно. Именно в малката група те могат да покажат и своите качества на модератори, или на лидери на група, или на презентатори, или просто на анализатори по зададен казус.

Интерактивният подход помага на ученика не просто да запомни информацията, а да я разбере и приеме, в този смисъл ученето е и емоционален, а не само мисловен процес. Интерактивните методи стимулират любознателността на учениците и насърчават споделянето на идеи. В резултат от използването на такива методи, децата са по-мотивирани да се изявят, те научават повече и придобиват нови умения като критично мислене при боравене с нова информация, комуникационни умения – публично говорене, оформяне на постер и др.

При Глобалното образование от ключова важност е учениците да могат да анализират ситуацията, като отговарят на въпроси „какво“ и „защо“, вместо да получават готови отговори. Следващата стъпка към разбиране на съответния проблем е синтезирането на знанията в цялостна картина. Интерактивните методи са отлична възможност за изпълняване на този процес.

Форми на интерактивно преподаване

Най-често използваните форми са решаване на казуси, дебати, презентации, ролеви игри.

Като *казус*, може да се представи всяка една задача, която се отнася към съществуващ проблем и търси неговото решение. В малки групи учениците анализират наученото и предлагат решения. Освен, че затвърждават знанията си по проблема, учениците развиват аналитично мислене и екипна работа.

Дебатът дава възможност учениците да формулират и защитят своето мнение по даден проблем. Развива умения за формулиране и излагане на теза, включително увод и заключение, но също така увереност при публична изява и култура на говорене, както и умение за зачитане на различно мнение.

Мозъчна атака: Лесна и динамична форма, с която може да се провокира дискусия и да се разбере доколко темата е позната на учениците. Освен чистата устна форма, може да се направи и писмен вариант – облак от думи, или мрежа от думи, които да помогнат на учениците да си представят в обобщена форма онова, което знаят по дадена тема.

Разглеждане на конкретен пример от действителността: За целта е необходимо учителят да разполага с конкретен случай или лична история на някого, с която да илюстрира даден проблем. Историята може да представи и разрешение на проблема, или учениците могат да бъдат провокирани сами да предложат такова.

Възможни форми на включване на теми от Глобално образование в учебния процес

Тези характеристики са централни и отличителни спрямо традиционния подход на учене, който учителят има в рамките на учебната програма. Не е необходимо те да присъстват обособено в отделен предмет при обучението на учениците, за да можем да считаме, че учениците наистина са били приобщени към знанията и уменията, които Глобалното образование цели, въпреки че именно при такова обособяване в учебната програма резултатите биха били най-пълни. Основните теми и характеристики на Глобалното образование, които дискутирахме вече, биха могли да бъдат интегрирани при преподаването на предметите от утвърдената учебна програма. По този начин, без да се товари допълнително учебният материал, би могла да се удължават необходимостта обучението в училище да отговаря на променящата се социална, културна, икономическа реалност и чрез предлаганите знания и умения да

помага на учениците да бъдат активни граждани в съвременното глобално общество и да възпитават ценности на справедливост, толерантност, емпатия.

Разбира се, необходима е предварителна подготовка за включване на тема, която е част от Глобалното образование в даден урок, както е нужно и време от учебния час, за да може темата да бъде разгледана и упражнена от учениците. Целта е мисленето и интересът на младите хора да бъдат насочени към изучаване на предизвикателствата, с които се сблъскват групи общности по света, както и да мислят в контекста на глобалното общество, от което те са част. Интегрирането на глобални теми в утвърдения учебен материал може да бъде оставено изцяло на избора на учителя.

Това се случва чрез представяне на глобалната перспектива. Учителят би могъл да разгледа съответната тема, като поставя въпроси, които преминават границата на конкретното място или време и така се опитва да направи връзка с друга общност по света, с бъдещето или пък се опитва да засегне даден проблем от гледната точка на отговорността, която ние имаме като граждани. Някои изследователи смятат, че днес е все по-наложително глобалната перспектива да бъде задължителен елемент на училищното образование, като се превърне в хоризонтална тема за всички предмети.

Глобалната перспектива:

- дискутира теми като взаимна зависимост, бедност и социална справедливост, идентичност и културно многообразие, разрешаване на конфликти, човешки права и отговорности, околна среда;
- поставя акцент върху бъдещето и възможността, която всеки от нас има да променя и определя това бъдеще;
- разглежда обществото и средата в тяхната цялост;
- използва интерактивни методи на обучение, като екипна работа, ролеви игри, дискусии, за да развива умения за ефективно общуване и участие в глобалното общество;
- изгражда умения за търсене на информация, разбиране, критично мислене;
- утвърждава ценности като чувство на справедливост, толерантност, отговорност и позитивно, творческо отношение.

Учителите и директорът биха могли да преценят, че този тип образование, с темите, които дискутира, уменията, които създава, и ценностите, които възпитава, представлява необходим елемент от образованието на учениците. Тогава училището би могло да обособи отделен предмет, в рамките на разширената или допълнителната подготовка, съобразно новия Закон за предучилищното и училищно образование.

Разработени теми и материали на български език вече не липсват. В този конкретен случай съществуват различни алтернативни начини, чрез които учениците да бъдат въведени в глобалната тематика по забавен и интересен за тях начин. Една такава форма е проектно-базираното обучение. Учениците работят по конкретен проект, като се срещат периодично, за да планират и след това да изпълняват отделните задачи по проекта. Друг алтернативен начин е партньорството между училища от различни държави, или дори от различни общности в страната. В този случай учениците обикновено работят онлайн и споделят със своите връст-

ници от училището партньор. В основата стои именно обмен на идеи и знания за културата на другите.

В процеса на глобализация, от който България е част, много от темите на активното гражданство прескочиха националното и бяха поставени в наднационален контекст. Опазването на околната среда, но също така и правата на човека – правото на достоен начин на живот, правото на образование, на здравна грижа, могат да бъдат осигурени само с участието на гражданите от всички страни на света. Именно затова днес, повече от всякога, усещането за принадлежност преминава през културните, етническите, националните граници, за да създаде една световна общност. Насърчавайки глобалното гражданство и обръщайки специално внимание на знанията, уменията и отношенията, които са необходими за него, ООН постави в Целите за устойчиво развитие на специално място именно Глобалното образование и така определи посоката на развитие на гражданското образование за следващите петнадесет години. От нас зависи доколко децата ни ще получат ориентири за своето място, роля и нови отговорности в променящия се свят.

Полезната риба: по-добро бъдеще за океаните и хората

WWF България

През последните четири десетилетия населението на Земята почти се е удвоило, за разлика от рибните запаси, които според последния доклад на WWF „Жива синя планета“ са намалели близо два пъти¹. Те са от изключително значение за прехраната и търговията и днес сме в ситуация, в която два пъти повече хора зависят от два пъти по-малко риба за храна и доходи.

В същото време световното потребление на риба на глава от населението е нараснало от 9,9 килограма през 60-те години на XX век на 19,2 килограма през 2012 г. До това впечатляващо положение води комбинация от фактори, сред които увеличаването на населението, нарастването на доходите и урбанизацията, както и рязкото нарастване на производството на рибни продукти и повишаването на ефективността на каналите за разпространение².

Три милиарда души разчитат на рибата като най-важен източник на протеин. Над 800 милиона души са зависими от риболова, преработката и търговията с риба и морска храна³.

В този контекст удовлетворяването на глобалното търсене на морска храна напомня все повече на библейската сцена, описваща чудодейното zasiщане на петхилядно множество с два хляба и пет риби. Имаме ли нужда от чудо и днес, за да бъдат сити хората, а в същото време океаните да не останат безжизнени?

Може би. Съществува обаче и възможността, наречена „устойчив избор“, която едновременно пази океаните и гарантира прехраната на идните поколения.

ЕС е най-големият пазар на морска храна в света

Европейският съюз е най-големият пазар на морски продукти в света с общо потребление от 12,3 милиона тона, чиято стойност през 2011 г. възлиза на 52,2 милиарда евро. Съюзът е най-голям вносител на морски продукти, чиято стойност възлиза на 24% от световния обмен⁴. Така че би било голям успех, ако европейските потребители променят поведението си и започнат да избират устойчиви продукти. През 2015 г. WWF стартира амбициозен проект в 11 страни членки на Европейския съюз в опит да направи потребителите по-отговорни по отношение на социалните и екологичните последици от потреблението на риба. Основната цел на проекта „Полезната риба“ е да покаже как нашето потребление на риба може да промени света – как всеки потребител би могъл да допринесе за по-отговорна глобална икономика към хората и природата чрез независим и отговорен избор на устойчиви продукти.

След шест години работа в областта на държавните помощи за икономическо развитие, през 2010 г. **Лилия Кръстева** завършва Международно развитие в Университета в Охайо, където има невероятния шанс да бъде обучител на млади лидери. Докато работи с младежи от цял свят, тя си дава сметка, че не друг, а младите хора носят истинската промяна в света, затова е необходимо да получат повече възможности за изява.

Понастоящем работи в **Център за приобщаващо образование /ЦПО/** - българска неправителствена организация, чиято основна цел е да помогне на колкото може повече деца да учат и играят заедно със своите връстници. Като част от Българската платформа за международно развитие, Центърът е активен участник в групата, популяризираща глобалното образование в българското училище. В Центъра Лилия Кръстева работи за това децата и младите хора да научат повече за глобалната среда, в която живеят, да разберат по-добре своето място и роля в променящия се свят на активен обмен на информация, на межкултурно общуване и на нови отговорности.

- 1 WWF's Living Blue Planet Report - <http://www.worldwildlife.org/publications/living-blue-planet-report-2015>
- 2 Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO). The State of World Fisheries and Aquaculture 2014. Rome. Сmp. 3; <http://www.fao.org/3/a-i3720e.pdf>
- 3 HLPE, 2014. Sustainable fisheries and aquaculture for food security and nutrition. A report by the High Level Panel of Experts on Food Security and Nutrition of the Committee on World Food Security, Rome 2014. Сmp.34. <http://www.fao.org/3/a-i3844e.pdf>
- 4 EUMOFA (European Market Observatory for Fisheries and Aquaculture Products). The EU Fish Market. 2014 Edition. http://www.eumofa.eu/documents/guest/Yearly%20Highlights/The%20EU%20fish%20market_EN.pdf

Развиващите се страни

Хората в развиващите се страни са особено зависими от рибата за основния си поминък, тъй като там се извършва най-голяма част от световния улов и производство и са заети 97% от работещите в тази индустрия на глобално ниво⁵. Огромното мнозинство от тях (90%) са малки рибари, които не са част от големите риболовни флотилии. Рибата представлява решаващ дял от техните доходи и играе важна роля за всекидневната им прехрана⁶.

Проектът „Полезната риба“ има екологични и социални измерения. Това е важно за нас тук, в Европа, но особено за хората в развиващите се страни. 61% от рибата, която се търгува по света, произхожда от развиващите се страни⁷.

Европейска година за развитие 2015

По тази причина е важно, че 2015 е обявена за специална година за развитие. Това е първата година, посветена на влиянието на Европейския съюз и на ролята на Европа по света. За организациите от континента, занимаващи се с развитие, това е безпрецедентна възможност да демонстрират решимостта на Европа да се справи с бедността по целия свят и да вдъхновят повече европейци да бъдат активни в подкрепа на развитието. Мотото на Европейската година за развитие е „Нашият свят, нашето гостойнство, нашето бъдеще“. Целта е европейците да научат за сътрудничеството за развитие и да бъдат пряко привлечени в изпълнението му, да се постигне по-голямо разбиране за ползите от това сътрудничество не само за бенефициентите, но и за гражданите на ЕС. Също така 2015-а е и годината, в която международната общност постигна договореност за по-нататъшната рамка за справяне с бедността и устойчиво развитие на основата на Целите на хилядолетието за развитие, приети през 2000 г.⁸

Целите на ООН за устойчиво развитие

Петък, 24 септември, бе исторически ден. Общото събрание на ООН и 193-те страни членки приеха Целите за устойчиво развитие⁹, които поставят основата за подобряване на социалното, екологичното и икономическото състояние на планетата в следващите 15 години. Тези глобални цели следва да бъдат изпълнени до 2030 г. и проектът „Полезната риба“ се вписва напълно в тях. Големото предимство на Целите за устойчиво развитие, в сравнение с Целите на хилядолетието за развитие, е това, че са универсални и са насочени към всички страни.

Три от новите цели на ООН са свързани пряко с области, към които е насочен проектът „Полезната риба“ на WWF – цел номер 2 (Край на глада – постигане на продоволствената сигурност и по-добро хранене, стимулиране на устойчиво селско стопанство), цел номер 12 (Осигуряване на устойчиви модели на потребление и производство) и цел номер 14 (Опазване и устойчиво използване на океаните, морета-

5 The World Bank. Hidden Harvest: The Global Contribution of Capture Fisheries. Washington. Cmp. XI; <https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/11873/664690ESW0P1210120HiddenHarvest0web.pdf?sequence=1>

6 Belton & Thilsted 2014 Fisheries in transition: Food and nutrition..., "Global Food security" <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2211912413000515>

7 Food and Agriculture Organization of the United Nations (FA). World fish trade to set new records. Bergen/Rome 2015. <http://www.fao.org/news/story/en/item/214442/icode/>

8 Интернет страница на Европейската година за развитие: <https://europa.eu/eyd2015/en/content/about-2015>

9 <http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

та и водните ресурси за устойчиво развитие) (вж. фиг.1, 2 и 3). За насърчаването на отговорното потребление и производство на морска храна от ключово значение са постигането на по-голяма прозрачност на веригата за доставки, повишаването на съзнателността и снабдяването на потребителите с достатъчна информация. Само образованите потребители могат да вземат отговорни решения.

Цели на проект „Полезната риба“¹⁰

С отговорни потребителски решения при пазаруване потребителите и индустрията в Европа ще позволят на запасите, които в момента изпитват огромен натиск, да се възстановят. Така те осигуряват бъдещето на милиони хора, чието съществуване зависи от риболова. Проектът „Полезната риба“ си поставя следните дългосрочни цели:

- да привлече вниманието към взаимовръзката между потреблението на риба и неговото глобално въздействие върху околната среда и хората, особено в развиващите се страни;
- да гарантира и подобри препитанието на рибарските общности в Европа и в развиващите се страни чрез отговорност и устойчивост на производството на морски храни и на консумацията на риба;
- информирани и отговорни граждани вземат информирани решения за покупка;
- повече отговорни решения на европейски потребители за покупка на устойчиви продукти от риба и морски храни, както местни, така и от развиващите се страни;
- отговорни и устойчиви продуктови асортименти в търговията с риба и морски храни;
- осигуряване на правни условия за производство на устойчиви риба и морски храни;
- поощряване на отговорни и устойчиви методи на риболов и отглеждане на аквакултури;
- подкрепа на усилията за прекратяване на незаконния, недеklarирания и нерегулирания (ННН) риболов.

Обща политика по рибарството на ЕС, ННН регулация

Целите на проекта са в съзвучие с усилията на ЕС на много нива. Заедно с Общата политика по рибарството, която определя правилата за функциониране на европейските риболовни флотилии и за запазването на рибните запаси, ЕС е решен да се бори с незаконния, недеklarирания и нерегулирания риболов, който **унищожава рибните запаси, морските местообитания, уврежда конкуренцията, поставяйки честните играчи в неравностойно положение, и оцелява местните общности, особено в развиващите се страни**. ННН регулацията на ЕС позволява страните, които не се справят с незаконните риболовни практики, да бъдат включвани в черен списък¹¹. Идентифицирането и включването в списъка води до търговски санкции, включително забрана на вноса в ЕС на рибни продукти от страните, които отказват да сътрудничат, както и забрана за корабите от ЕС да оперират във водите на тези страни. През 2014 и 2015 г. Съветът реши да постави Белиз, Камбоджа, Гвинея и Шри Ланка в списъка на страните, които отказват да сътрудничат (червен

10 <http://www.fishforward.eu/en/fish-forward-project/our-goals/>

11 Повече информация за незаконния, недеklarирания и нерегулирания риболов можете да откриете на www.iuuwatch.eu

картон). Досега предварителни процедури (жълти картони) са били иницирани за Фиджи, Панама, Того, Вануату, Кюрасао, Гана, Република Корея, Филипините, Папуа Нова Гвинея, Соломоновите острови, Тувалу, Сейнт Китс и Невис, Сейнт Винсент и Гренадини и Тайланд¹². Диалогът продължава през всички фази на процедурата. Когато някоя от страните в предварителни процедури или в черния списък предприеме мерки и постигне траен напредък в борбата с незаконния, недеklarирания и нерегулирания риболов, Комисията прекратява процедурата или предлага на Съвета да я извади от списъка, в зависимост от статуса на процедурата (т. нар. „зелен картон“). Досега Комисията е прекратила предварителните процедури срещу Фиджи, Панама, Того, Вануату, Република Корея и Филипините след структурни промени в управлението на рибарството и солидни гаранции за изпълнението на тези реформи. През декември 2014 г. Съветът извади Белиз от списъка на страните, отказващи да сътрудничат, след преразглеждане на политиката по отношение на риболова и предприемането на конкретни мерки срещу ННН улова. Съвсем наскоро, в началото на октомври Комисията предупреди Коморските острови и Тайван, че рискуват да бъдат идентифицирани като страни, които отказват да сътрудничат в борбата с незаконния, недеklarирания и нерегулирания риболов. В същото време Комисията отмени жълтия картон за Гана и Папуа Нова Гвинея, които са реформирали своите системи за управление на риболова¹³.

Европейските оператори, които ловят риба където и да било по света, под каквото и да е флаг, също са заплашени от сериозни санкции, пропорционални на икономическата стойност на улова, което ги лишава от каквато и да било печалба¹⁴.

Устойчивата морска храна на пазара

На пазарно ниво общите организации на пазарите на ЕС¹⁵ установяват (наред с другото) специфичната информация, която трябва да придружава продуктите от рибарство и аквакултури, достигащи до крайните потребители. Тези изисквания допълват общите правила на ЕС за информацията за храните, която достига потребителите, и допринасят за повече прозрачност на пазара, позволявайки на потребителите да правят информиран избор за продуктите, които купуват¹⁶. Все пак, в момента в ЕС не съществува екологичен етикет за морска храна. Обществено обсъждане на нуждата от създаване на европейски екологичен етикет за продукти от рибарство и аквакултури беше открито от май до юли 2015 г. Според резултатите голяма част от отговорилите мислят, че ЕС и други публични институции трябва да играят по-значима роля в налагането на екологични етикети, но мненията се разминават далеч повече, когато става дума за начина и нивото на участие¹⁷. Както резюмира сайтът Seafoodsource, 74 на сто от отговорилите се съгласяват, че ЕС трябва да помогне за създаването на международни стандарти, а 72% смятат, че Съюзът трябва да определи минимални стандарти за екоетикети. Други 70% подкрепят, че трябва да има контрол както от националните институции, така и от сертифициращите органи. Въпреки това, по въпроса за създаването на специален екологичен етикет на ЕС за рибарство и аквакултури, 50% от участниците

изразяват съгласие с предложението, а 35% – несъгласие. Само 21% от запитаните смятат, че трябва да бъде запазено сегашното положение¹⁸.

Изборът на потребителите е важен

И докато от политиките зависи да създадат подходящи условия, потребителите могат да работят пряко за постигане на промяна в мисленето. Ако устойчиво уловената риба е търсена, повече ресторанти, супермаркети и вносителите ще я предлагат. Следователно производителите и доставчиците ще са осъзнали, че пазарът за устойчива риба и морска храна е нараснал и ще внесат съответните промени в методите си на риболов и производство.

Ето как гори „простото“ питане за устойчива риба или търсенето на логата MSC (Фиг. 3) или ASC (Фиг. 4) вече е част от решението. Истинската промяна е в наши ръце¹⁹.

Важно е да действаме сега, защото както казва Марко Ламбертини, генерален директор на WWF International: „Днес картината е по-ясна от всякога – човечеството заедно води океаните към катастрофа. Като се има предвид ролята на океаните за нашата икономика и за хранителната сигурност, особено на бедните, крайбрежни общности – това е просто недопустимо. Възможно ли е икономическите последици от унищожаването на океанските екосистеми да предизвикат следващата глобална рецесия, или да подкопаят напредъка, постигнат в борбата с бедността?“

Има решения

Според Ламбертини „решения има – умните риболовни практики, които елиминират съпътстващия улов, похабяването и свръхриболова; премахване на вредоносните субсидии и нерегулирания улов; защита на ключови местообитания и достатъчно голяма част от океана, което ще позволи възстановяване на живите му ресурси, запазване на важни видове и възновяващи места; намаляване на емисиите на въглероден диоксид, които заплашват да повишат киселинността на океаните до катастрофални равнища. Океанът има друго огромно предимство – той е динамичен и представлява свързана глобална екосистема, която **може да се възстанови сравнително бързо, ако натискът бъде ефективно балансиран**“²⁰.

Стойността на световния океан наскоро бе изчислена на 22 трилиона евро – и това са консервативни изчисления на екосистемните услуги, които океаните доставят на човешката икономика²¹.

WWF работи на много нива за включването на консервационния и социалния баланс в политиките за развитие – специално в тези, свързани с основните права, хранителната сигурност, достъпа до енергия и ресурси и адаптацията към промените в климата. WWF се бори да създаде условия за възстановяването на живота в океаните и за истинско устойчиво развитие. WWF предприема мерки и да се увери, че лидерите изпълняват ангажиментите си, и си партнира с правителства, бизнеси и общности, за да бъдат постигнати тези цели²². Защото нашата визия е да изградим бъдеще, в което хората живеят в хармония с природата.

12 <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM:2015:480:FIN>

13 http://ec.europa.eu/newsroom/mare/itemdetail.cfm?item_id=26088&subweb=343&lang=en

14 http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/illegal_fishing/index_en.htm

15 http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/market/index_en.htm

16 http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/market/consumer-information/index_en.htm

17 http://ec.europa.eu/dgs/maritimeaffairs_fisheries/consultations/ecolabel/doc/summary_en.pdf

18 <http://www.seafoodsource.com/news/foodservice-retail/opinions-split-on-eu-eco-label-for-seafood-products>

19 <http://www.fishforward.eu/en/topics/buying-recommendations/>

20 http://assets.worldwildlife.org/publications/817/files/original/Living_Blue_Planet_Report_2015_Final_LR.pdf?1442242821&_ga=1.65987815.816440960.1439460821

21 *Reviving the oceans – A case for action 2015* - http://d2ouvy59p0dg6k.cloudfront.net/downloads/revivingocean-economy_summary_high_res.pdf

22 http://wwf.panda.org/what_we_do/how_we_work/policy/post_2015/

Фиг. 1

Цел 2: Край на глада

Ликвидиране до 2030 г. на глада и осигуряване за всички, по-специално бедните и хората в уязвимо положение, в това число новородените – на целогодишен достъп до безопасна и питателна храна в достатъчно количество.

Ликвидиране до 2030 г. на всички форми на недохранване, включително достигане до 2025 г. на договорените на международно равнище Цели относно спирването на растежа и атрофията при децата до 5-годишна възраст и задоволяване на потребностите от храна и хранителни вещества на подрастващите момичета, бременните жени, кърмачките и по-възрастните хора.

Удвояване до 2030 г. на селскостопанската производителност и доходите на гребните производители на храни, по-специално жените, коренното население, семейните земеделски стопани, скотовъдците и рибарите, включително чрез сигурен и равен достъп до земя, други производствени ресурси и суровини, знания, финансови услуги, пазари и възможности за добавена стойност и заетост в неземеделски дейности.

Осигуряване до 2030 г. на устойчиви системи за производство на храни и прилагане на устойчиви спрямо изменението на климата селскостопански практики, които увеличават производителността и обема на произвежданата продукция, спомагат за поддържане на екосистемите, засилват възможностите за приспособяване към изменението на климата, екстремни метеорологични явления, суша, наводнения и други природни бедствия, и с които постепенно се подобрява качеството на земята и почвите.

Запазване до 2020 г. на генетичното разнообразие на семена, култивирани растения и селскостопански и опитомени животни, и свързаните с тях диви видове, включително посредством разумно управлявани и диверсифицирани семенни и растителни банки на национално, регионално и международно равнище и осигуряване на достъп до генетични ресурси и свързаните с тях традиционни знания, както и честно и справедливо споделяне на произтичащите от употребата им ползи в съответствие с постигнатите договорености на международно равнище.

Увеличаване, включително посредством засилено международно сътрудничество, на инвестициите в инфраструктурата на селските райони, в селскостопански научни изследвания и служби за съвети в земеделието, технологично развитие и генни банки за растителни култури и животински видове с оглед подобряване на производствения капацитет в селското стопанство в развиващите се страни, особено в най-слабо развитите страни.

Коригиране и недопускане на търговски ограничения и изкривявания на световните пазари на селскостопански стоки, включително чрез успоредното премахване на всички форми на субсидии за износ на селскостопански продукти и всички експортни мерки с равностоен ефект в съответствие с мандата на Кръга от преговори за развитие в Доха.

Приемане на мерки за гарантиране на правилното функциониране на пазарите на продоволствени стоки и техните деривати и улесняване на навременния достъп до пазарна информация, включително относно хранителните резерви, за да се спомогне за ограничаване на крайната нестабилност на цените на храните.

Фиг. 2

Цел 12: Осигуряване на устойчиви модели на потребление и производство

Прилагане на десетгодишната рамка от програми за устойчиво производство и потребление, предприемане на действия от всички държави (начело с развитите страни), като се отчита развитието и възможностите на развиващите се страни.

Постигане на устойчиво управление и ефективно използване на природните ресурси до 2030 г.

Намаляване наполовина разхищаването на храни в световен мащаб и на хранителните отпадъци на глава от населението в търговията на дребно и в потреблението, намаляване на загубите на храна по веригите на производството и доставките, включително загубите след прибиране на реколтата до 2030 г.

Постигане на екосъобразно управление на химикалите и всички отпадъци през целия им жизнен цикъл в съответствие с международно приетите рамки и значително намаляване на изпускането им във въздуха, водите и почвите с оглед свеждане до минимум на неблагоприятните им въздействия върху човешкото здраве и околната среда до 2020 г.

Значително намаляване на генерирането на отпадъци чрез предотвратяване, намаляване, преработване и повторно използване до 2030 г.

Насърчаване на дружествата, особено големите и транснационални компании, да приемат устойчиви практики и да интегрират информацията за устойчивостта в отчетния си цикъл.

Насърчаване на устойчиви практики за възлагане на обществени поръчки в съответствие с националните политики и приоритети.

Осигуряване на подходяща информираност и осведоменост на всички хора и навсякъде относно устойчивото развитие и начините на живот в хармония с природата до 2030 г.

Подкрепа за развиващите се страни за укрепване на научния и технологичния им капацитет с цел преминаване към по-устойчиви модели на потребление и производство.

Разработване и прилагане на инструменти за мониторинг на последствията от устойчивото развитие за туризма, който създава работни места и популяризира местната култура и продукти.

Рационализиране на неефективните субсидии за изкопаеми горива, които насърчават разточителното потребление, чрез премахване изкривяванията на пазара в съответствие с обстоятелствата на национално равнище, включително чрез реструктуриране на данъчното облагане и постепенно премахване на вредните за околната среда субсидии, където съществуват – за да се компенсират въздействията им върху околната среда при пълно отчитане на специфичните нужди и условия в развиващите се страни и намаляване до минимум на евентуалните неблагоприятни въздействия върху развитието им по начин, който защитава бедните и засегнатите общности.

Фиг. 3

Цел 14: Опазване и устойчиво използване на океаните, моретата и морските ресурси за устойчиво развитие

Предотвратяване и значително намаляване до 2025 г. на замърсяването на морската среда от всякакъв вид, по-специално от наземни източници и дейности, в това число намаляване на морските отпадъци и биогенното замърсяване.

Постигане до 2020 г. на устойчиво управление и защита на морските и крайбрежните екосистеми с оглед предотвратяване на значителни неблагоприятни въздействия, включително чрез засилване на устойчивостта им и предприемане на действия за тяхното възстановяване, с цел превръщането им в здрави и продуктивни морета и океани.

Намаляване до минимум и справяне с въздействията от увеличаването на киселинността на океанските води, включително чрез засилено научно сътрудничество на всички равнища.

Постигане до 2020 г. на ефективно регулиране на добива на риба и ликвидиране на свръхулова, незаконния, недеklarиран и нерегулиран риболов, и на разрушителните риболовни практики, прилагане на научно обосновани планове за управление на рибарството с оглед възстановяване на рибните запаси във възможно най-кратък срок поне до равнищата, позволяващи максимален устойчив улов, определени от биологичните характеристики на съответните видове.

Опазване на поне 10% от крайбрежните и морски райони в съответствие с националната правна уредба и международното право и въз основа на най-добрата налична научна информация до 2020 г.

Въвеждане до 2020 г. на забрана в сектора на рибарството на определени форми на субсидии, които допринасят за свръхкапацитет на риболовните флоти и свръхулов; премахване на субсидиите, допринасящи за незаконен, недеklarиран и нерегулиран риболов, и въздържане от въвеждане на нови такива субсидии, като се отчита, че подходящото и ефективно, специално и диференцирано третиране на развиващите се и най-слабо развитите страни трябва да е неразделна част от преговорите в рамките на Световната търговска организация относно субсидиите за сектора на рибарството.

Увеличаване до 2030 г. на икономическите ползи за малките островни развиващи се държави и най-слабо развитите страни от устойчивото използване на морските ресурси, включително чрез устойчиво управление на рибарството, аквакултурите и туризма.

Увеличаване обема на научните знания, развитие на научноизследователския капацитет и трансфер на морски технологии, като се отчитат критериите и насоките на Междуправителствената океанографска комисия относно трансфера на морски технологии с оглед подобряване здравето и управлението на океаните и засилване приноса на морското биологично разнообразие за развитието на развиващите се страни, по-специално малките островни развиващи се държави и най-слабо развитите страни.

Осигуряване на достъп до морските ресурси и пазари за рибарите, извършващи традиционен риболов в малки количества и за прехрана.

Засилване на опазването и устойчивото използване на океаните и техните ресурси чрез прилагане на международното право, отразено в Конвенцията на ООН по морско право (КООНМП), предоставяща правната рамка за опазване и устойчиво използване на океаните и техните ресурси, както е припомнено в параграф 158 от документа „Бъдещето, което искаме“.

Фиг. 4

Какво стои зад абривиатурата MSC?

Етикетът на Съвета за управление на риболова (MSC) върху морските продукти има за цел да гарантира, че сертифицираните риболовни стопанства отговарят на следните три принципа:

• **Устойчиви рибни запаси.** Риболовната дейност трябва да е в ниво, което гарантира потенциалното продължение на улова за неопределен срок, без да се нарушава жизнеспособността на определени рибни запаси.

• **Свеждане до минимум на влиянието върху околната среда.** Рибарските действия трябва да се управляват по начин, който поддържа структурата, продуктивността, функциите и разнообразието на екосистемите.

• **Ефективно управление.** Риболовното стопанство трябва да отговаря на съответните закони и да се подsigурява чрез управление, което да откликва на променящите се обстоятелства.

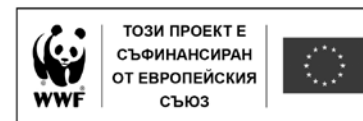
Научете повече на www.msc.org

Фиг. 5

Какво стои зад абривиатурата ASC?

Изборът на ASC сертифицирани продукти означава, че купуваме устойчива морска храна, отгледана в рибовъдно стопанство. Съветът по управление на аквакултурите (The Aquaculture Stewardship Council) е програма за сертификация и етиктиране на отговорно отгледана морска храна. Кръгли маси с участието на представители на рибовъдната промишленост, търговския и хранителния сектор, сдружения с нестопанска цел, държавни и научни общности довеждат до определянето на 8 стандарта за отговорни аквакултури, които включват следните 12 вида: тилапия, пангасиус, сьомга, пъстърва, скариди, двучерупкови мекотели (миди и стриди), морски охлюв и сериола/кобия. Главната цел на ASC е да управлява глобалните стандарти за отговорно рибовъдно стопанство и да преобрази аквакултурата за постигане на устойчива околна среда и социална отговорност.

Научете повече на www.asc-aqua.org

Световният фонд за дивата природа (WWF) е една от най-големите световни конзервационни организации. Тя е създадена на 29 април 1961 г. WWF е независима фондация, регистрирана според швейцарското законодателство. Организацията има офиси в над 80 страни по света. В нея работят близо 6200 души на пълно работно време и има подкрепата на повече от шест милиона души.

В България WWF се занимава със защитените територии и местообитанията от европейско значение в мрежата Natura 2000, горите и сладководните екосистеми, устойчивото развитие на селските райони, промените в климата. Повече за дейността на организацията можете да научите на www.wwf.bg.

Европейските години и справянето с ксенофобията

Светломира Димитрова

След трагичните събития, които сполетяха Франция, и драматичната ситуация в Европа и света няма съмнение, че те са провокирани от фаталното разделение в цивилизованите общества. Случи се нещо, което анализаторите във Франция отдавна прогнозираха. Но причините, които те сочеха, се основаваха на социалното разделение, бедността, необразоваността на изключените от обществото потомци на придружените от арабските колонии на Франция, т. нар. Магреб. Предвиждаше се, че това разделение ще предизвика социална бомба. Оказа се още по-лошо – стигна се до война, както сам френският президент Франсоа Оланд назова терористичните актове на 13 ноември 2015 г. И то тъкмо от средите на най-образованите и добре поставени в обществото младежи излизат най-яростните фанатици на джихад. Вече стана кристално ясно, че на първо място сред причините трябва да поставим ксенофобията, която потиска тези младежи.

Като се върнем назад в годините, виждаме какви проблеми са вълнували Европейския съюз (ЕС) и как той ги е решавал. По ирония на съдбата 2015-а бе обявена за Европейска година за развитието – за пръв път, откакто ЕС организира Европейска година, тя излиза извън пределите му, и то с грижа към бедните страни. Темите, на които ЕС посвещава различните години, са показателни за проблемите, които са в дневния му ред. Сред тях преобладават ксенофобията, расизмът и антисемитизмът. Това означава, че европейските политици напълно осъзнават какво се случва, но не са в състояние или нямат достатъчно воля да го предотвратят.

Как се избира темата на Европейска година?

За пръв път през 1970 г. ЕС организира Европейска година, посветена на природата, но тя не поставя начало на традицията всяка година да бъде на една основна тема. Едва от 1983 г. насам ЕС поставя всяка година във фокуса на вниманието определен проблем.

Целта е да се повишава осведомеността по определена тема, да се насърчава дебат и да се променя отношението към нея, а след това и да се вземат мерки за решаването на проблема. По време на много Европейски години се осигурява допълнително финансиране за местни, национални и трансгранични проекти според темата на съответната година. Комисията предлага темата, а Европейският парламент и правителствата на страните от ЕС я приемат.

Защо Европейски години?

Чрез Европейската година може се изпраща силен политически сигнал за ангажимент от страна на институциите на ЕС и правителствата на страните членки, че темата ще бъде взета предвид в бъдещото разработване на политики. В някои случаи Европейската комисия може да предложи ново законодателство по темата.

Как се реализира по-нататък темата?

Първата Европейска година през 1983 г. беше посветена на малките и средните предприятия (МСП) и занаятчийския сектор. Оттогава насам всяка година ЕС избира конкретна тема, за да насърчава дебата и диалога във и между европейските страни.

Важно е да се отбележи, че определянето на тема на годината не спира дотук. Тя продължава да се развива през годините чрез политиките на Съюза. Например – след първата Европейска година на малкия и средния бизнес и на занаятите – през 1987 г. бе създадена специална втора програма за тях. През 1994 г. Европейската комисия предприе мерки за развитието им, след като през 1993 г. прие Бяла книга. Третата многогодишна програма (1997–2000) съдържаха полезни инициативи за подкрепа в рамките на Амстердамския договор. През 2000 г. Съветът на ЕС прие нова програма за 2001–2005 за предприятията и предприемаческия дух. Финансовите ресурси за нея са много по-големи от предишните, тъй като тя предвиждаше развитието на малките и средните предприятия не само за страните от европространството, но и за страните кандидатки. През 1995 г. Европейската комисия публикува Зелена книга на иновациите. Това беше първият акт, посветен на иновациите в Европа, който си поставяше три цели:

- Да насърчава културата на иновациите както във фирмите, така и в икономиката;
- Да създаде добра професионална околна среда в юридическо, нормативно и финансово отношение;
- Да насърчава създаването на по-ефикасни връзки между научно-изследователската дейност, иновациите и предприятията.

Разбира се, не всички теми се развиват по специална програма, но това не означава, че по тях не се работи. Така например няма следа от втората Европейска година – на Европа и европееца (1985), но по-късно тя се доразвива в различни години, посветени на хората, на техните граждански права, на социалните им потребности от здравословен живот, образование, на културните ценности, на възрастните, на околната среда. 1985-а е посветена на музиката, но през 1986-а основното, което тревожи европейските граждани, са пътните инциденти. Установено е, че от произшествията по пътищата ЕС губи 45 млрд. евро годишно за здравеопазване, полицейската работа, ремонт на автомобилите. Загубите за икономиката поради смърт и травми възлизат на 30 милиарда евро. Девет години по-късно Европейската комисия се връща на същия проблем, като посвещава 1995-а отново на пътната безопасност и младите шофьори, които този път се оказват основен проблем на пътя.

Следващата, 1996 г., е посветена на ученето през целия живот. Когато я обявява, ЕК изтъква, че тя е от ключово значение както за образованието, така и за развитието на икономиката със специално внимание отново към малките и средните предприятия, както и за заетостта. Подчертава се, че тя е в центъра на реформата на структурните фондове и на общностната политика по заетостта.

Ксенофобията – в основата на разделението на ЕС

През цялото това време във фокуса на вниманието на ЕС – под една или под друга форма, са ксенофобията, расовата дискриминация и антисемитизмът.

След многобройните резолюции срещу расизма, ксенофобията и антисемитизма на Европейския парламент от 1995 г. до 1997 г., ЕК посвещава 1997-а на борбата с тях. Да припомним, че това бяха годините на авторитарния режим на Слободан Милошевич и на етническото прочистване в бивша Югославия, които вълнуваха целия свят не по-малко от събитията, които ни тревожат днес. Европейските правителства са обезпокоени, че и в техните общества явления като ксенофобия и нетърпимост към другия са огромно предизвикателство. Според проучване на Евробарометър през 1997 г. 30% от анкетираните граждани на ЕС заявяват открито, че са госта или много расистки настроени. ЕК привлича многобройни антирасистки неправителствени организации и предприема множество инициативи, вкл. информационна кампания, основава се европейска обсерватория за наблюдение на феномена.

Пак през 1997 г. главите на държавите членки на ЕС приемат нов договор за Европа, който е известен като Амстердамския договор и който на практика горазвива първичното право на Съюза. Договорът е подписан на 02.10.1997 г., след което започват публичните обсъждания на разпоредбите му във всяка държава членка преди официалното обвързване с него. Той е в сила от 01.05.1999 г. В структурно отношение Амстердамският договор урежда 4 главни цели:

- Заемостта и гражданските права да станат същността на Съюза;
- Да се премахнат последните препятствия, които са останали пред осъществяването на свободите на движение и усилване на сигурността;
- Да се реформират институциите;
- Да се увеличи участието на Европа при уреждането на световните проблеми.

В Договора са приети мерки, които да защитават интересите на потребителя, защита на здравето, социалната сигурност, както и гарантирането правото на информация. Договорът предвижда включването на Шенгенското споразумение в единната институционална рамка. Според него шенгенските държави трябва да прилагат системата на по-тясно сътрудничество и да продължат сътрудничеството си в рамките на правния ред, установен от разпоредбите на Договора. Само в част от дейностите на това сътрудничество участват Великобритания и Ирландия, а за Дания са предвидени специални договорености. Амстердамският договор предвижда и нови отговорности в областта на правосъдието и вътрешните работи. Приети са също така и изменения и допълнения към дейността на институциите.

1998-а е посветена на действията за борба с насилието срещу жените, като в нея се има предвид не само домашното насилие, разпространено в ЕС, но и дискриминацията, стигаща до жестокост към жените по целия свят, най-вече сред мюсюлманското и африканското население.

Четири години по-късно ЕС отново се връща на темата, този път като посвещава 2001-а на езиците. Подчертава се, че езиците не само са европейско богатство, но и важен фактор за предстоящото разширяване на Евросъюза. В него европейците трябва да се разбират и да бъдат равноправни. Ключово послание е, че и всички езици са равноправни. Не е достатъчно само да се насърчава ученето на чужди езици, но и те трябва да бъдат самостоятелно оценявани. За да говориш с другия, трябва да разбираш езика и културата му – това е една от основните цели на програмата, която трябва да прекрати увеличаването на ксенофобията и расизма.

Без да се посочва изрично, че е част от борбата с ксенофобията, 2008-а също е посветена на равноправието между народите с посланието за междукултурен диалог.

Годината преди това – 2007-а, когато България е приета за член на Европейския съюз, е посветена на равните шансове за всички. Прокламирано е, че населението трябва да се информира за справедливо и солидарно общество. Тази Европейска година предвижда инициативи, които да се борят с дискриминационното поведение, както и да информират гражданите за техните права. Антидискриминацията трябва да се възползва от общностното право в цяла Европа, като изтъква основните й принципи, като спечели активната подкрепа на обществото към антидискриминационното законодателство, което осигурява равни права.

Въпреки прогреса по отношение на равните права днес на европейско равнище има още много да се направи, за да се елиминира дискриминацията. Всяко законодателство, колкото и внимателно да е изработено, ще остане мъртъв текст, ако липсва политическата воля да се проведе в дългосрочни действия и не се ползва от народната подкрепа, пише в решението на Еврокомисията. Европейската година на равните шансове за всички цели да даде възможност да се установи по-солидарно общество. Тя трябва да направи чувствително общественото мнение към *acquis communautaire* по отношение на равните права и антидискриминацията и да мобилизира всички заинтересовани, за да даде напредък на новата рамкова стратегия в ЕС, вкл. след 2007 година. Трябва обществото по-добре да познава европейското законодателство за равенството и антидискриминацията, които съдържат основните общи ценности и принципи на ЕС, подчертават авторите. Тази година трябва да предаде на населението послание, според което всяка личност, независимо от пола, расата, етническата си принадлежност, религията или убежденията и сексуалната си ориентация, има право на равноправно третиране. Трябва да започне дебат, за да се насърчи по-голямо участие на групите – жертва на дискриминация, както и на балансирано участие на мъже и жени.

.....

Европейската година трябва да направи чувствително обществото към важността на въпроса за добрите отношения между различните групи, които съставляват обществото, особено младите, а също да се премахнат стереотипите, предразсъдъците и насилието.

Прецедент в практиката на ЕС е не само 2015 година, но и 2013-2014. За пръв път две години са посветени на гражданите и гражданското общество, с акцент върху правата, които произтичат от европейското гражданство.

В публикувания доклад за гражданството на ЕС за 2013 г. са разгледани случаите, в които хората са възпрепятствани да се ползват от правата си в ЕС, и са предложени мерки за премахването на пречките пред тях. Акцентът на 2014-а беше върху правото на гласуване за Европейски парламент.

В рамките на 2013 г. бяха подчертани ползите от гражданството на Съюза за неговите граждани – в качеството им на частни лица, потребители, постоянно пребиваващи, студенти, работещи или участници в политическия живот. В този смисъл бе и речта на председателя на Европейската комисия Жозе Мануел Барозу за състоянието на Съюза (2012 г.): „Свърши времето, когато европейската интеграция се постигаше с мълчаливото съгласие на гражданите. Европа не може да бъде технократична, бюрократична или дори дипломатическа. Европа трябва да бъде по-демократична от всякога.“ В светлината на икономическите и финансовите предизвикателства, пред които страните от ЕС са изправени, е по-важно от всякога

европейците да използват правата си и да се засили ориентацията на Съюза към неговите граждани. Участието на всеки гражданин на ЕС в общността и обществото, към които принадлежи, на местно, регионално, национално или европейско равнище, е жизненоважно за доброто състояние на демокрацията и за бъдещето на Европейския съюз.

Днес именно тези ценности са под заплахата на тероризма.

Европейските години досега:

- 2015 – Европейска година за развитие
- 2013-2014 – Европейска година на гражданите
- 2012 – Европейска година на активния живот на възрастните хора
- 2011 – Европейска година на доброволчеството
- 2010 – Европейска година на борбата с бедността и социалното изключване
- 2009 – Европейска година на творчеството и иновациите
- 2008 – Европейска година на межкултурен диалог
- 2007 – Европейска година на равните възможности за всички
- 2006 – Европейска година на мобилността на работещите
- 2005 – Европейска година на гражданството чрез образование
- 2004 – Европейска година на образование чрез спорт
- 2003 – Европейска година на хората с увреждания
- 2001 – Европейска година на езиците
- 1999 – Европейска година на действия за борба с насилието срещу жените
- 1998 – Европейска година на местната и регионалната демокрация
- 1997 – Европейска година срещу расизма и ксенофобията
- 1996 – Европейска година на ученето през целия живот
- 1995 – Европейска година на пътната безопасност и младите шофьори
- 1994 – Европейска година на храненето и здравето
- 1993 – Европейска година на активния живот на възрастните хора и солидарността между поколенията
- 1992 – Европейска година на безопасността, хигиената и защитата на здравето на работното място
- 1990 – Европейска година на туризма
- 1989 – Европейска година на информация за рака
- 1988 – Европейска година на киното и телевизията
- 1987 – Европейска година на околната среда
- 1986 – Европейска година на пътната безопасност
- 1985 – Европейска година на музиката
- 1984 – Европейска година на Европа и европейца
- 1983 – Европейска година на МСП и занаятите

Светломира Димитрова е магистър по френска филология в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Специализирала е журналистика – преса и радио, в Париж и Висбаден. Работила е в БНР и БНТ, българската редакция на „Свободна Европа“ и Би Би Си, в редица вестници, между които „Демокрация“, „Дневник“, „Пари“, „Политика“. От 2015 г. работи като сътрудник в Дипломатическия институт, където отговаря за неговата медийна политика и участва като лектор в семинари.

Проучвания по проект “Европейска година за развитие 2015” *

ВЪВЕДЕНИЕ

Европейски години се организират ежегодно от 1983 г. насам. Оттогава всяка година Европейският съюз (ЕС) избира конкретна тема. Целта на всички европейски години е да се повишава информираността по определени теми, да се насърчава дебат и да се променя отношението на хората.

2015 година е специална година за развитието, защото е първата Европейска година, посветена на външната дейност на ЕС и ролята на Европа в света. Нейните основни цели са да се **информира широката общественост** за резултатите по отношение на международното развитие, които ЕС е постигнал, да се **привлекат гражданите на ЕС и заинтересованите страни**, да се насърчи критично мислене и активен интерес към сътрудничеството за развитие, да се **повиши осведомеността за ползите** от европейското сътрудничество за развитие и да се насърчат съвместните отговорност, солидарност и възможности.

Основни целеви групи на инициативите в рамките на Европейската година за развитие (ЕГР) са младите хора (15-24 години), които според изследване на Европейската комисия (ЕК) са най-отворени към темите на международното развитие, и частният сектор, който има основна роля в постигането на приобщаващ и устойчив растеж в развиващите се страни.

В България дейностите по отношение на Европейската година за развитие се осъществяват от Дипломатическия институт към министъра на външните работи по проект „Европейска година за развитие 2015 (EYD2015)“, Национална работна програма за България“, финансиран от Европейската комисия. В рамките на този проект са осъществени проучвания сред двете основни целеви групи на кампанията – младите хора и бизнесът.

Проучването сред младите хора цели да очертае профила на глобалния млад гражданин. То осигурява информация за отношението на младите хора към глобалните взаимосвързаности и разбиранията им за демократичното управление, образованието и здравеопазването, както и възприятията им за ролята на бизнеса като двигател за преодоляване на социално-икономически неравенства. Изследването е проведено сред 500 ученици и студенти на възраст 15-25 години в цялата страна, в периода 20 октомври – 20 ноември 2015 г.

Проучването сред бизнеса цели да измери информираността и нагласите на фирмите към българската политика за развитие, както и да регистрира нагласите към тематичните направления на политиката и да идентифицира възможностите за включване на частния сектор в стратегически партньорства в областта. Проведени са интервюта сред 500 малки, средни и големи предприятия в цялата страна и 4 фокус групи с представители на целевата група в градовете София, Пловдив, Варна и Плевен. Проучването е осъществено в периода 02 октомври – 30 октомври 2015 г.

* Проучванията бяха реализирани от Изследователска агенция ЕСТАТ, в рамките на Националната работна програма на България за изпълнение целите и задачите на Европейската година за развитие 2015, разработена от Министерството на външните работи и Дипломатическия институт и администрирана от Института.

ПРОФИЛ НА ГЛОБАЛНИЯ МЛАД ГРАЖДАНИН

Информация за респондентите

В проучването участват предимно ученици в средни училища (84%). Включени са и студенти от университетите в София, Благоевград, Бургас и Плевен (16%), както и ученици от средни училища, в които са изпълнявани инициативи, свързани с глобално образование. Това дава възможност за съпоставка на резултатите между две групи млади хора – лица с повишена чувствителност по глобални въпроси и други, които не са били обект на целенасочени действия в тази посока.

Средната възраст на участниците в проучването е 17,9 години. Делът на лицата до 19 години е 75%. 42% от респондентите са мъже, 58% - жени. Най-голям е делът на младите хора, живеещи в областните градове (70%), 26% са жители на общински център, а останалите 4% - на по-малки населени места.

Формиране на представи за взаимосвързаност. Източници на информация и интереси

Съществено значение за формирането на представи и създаването на нагласи и разбираня за взаимосвързаност има опитът на младите хора, натрупан чрез пътувания в чужбина, поддържане на контакти с познати, роднини или приятели в други страни.

Пътуването в чужбина е една от най-добрите възможности за придобиване на непосредствени впечатления за начина на живот и културата на различни общества. Данните показват, че по-голямата част от интервюираните са били в чужбина поне веднъж. Делът на тези, които никога не са пътували извън страната и на пътувалите повече от 3 пъти е равен (около 32%).

Най-често респондентите пътуват до страни от Европейския съюз (64%), следвани от Азия (11%) и Северна Америка (2%). Делът на пътувалите в Африка, Южна Америка и Австралия е незначителен. Следователно в голямата си част младите хора нямат директен опит и впечатления от страни от т.нар. Глобален юг, а най-вече от държави от Глобалния север.

На въпроса **дали се интересуват от това какво се случва по света** младите хора категорично дават положителен отговор (94%). Интерес за тях представляват събития от областта на спорта (55%), културата (51%), науката и техниката (42%), туризма (40%) и здравеопазването (32%). Към темите от областта на политиката (22%) и икономиката (21%) е налице по-слаб интерес, което е естествено предвид възрастта на респондентите. Тези, които не се интересуват споделят, че не са пътували в друга страна и/или не поддържат контакти с роднини, приятели и познати, които живеят в други държави.

Основните **източници на информация** са интернет (87%) и телевизия (75%). На трето място, но с много по-малък дял, се нареждат приятелите (49%). Останалите информационни канали са по-слабо предпочитани – училище или университет (36%), преса (20%), радио (14%), семинари (6%).

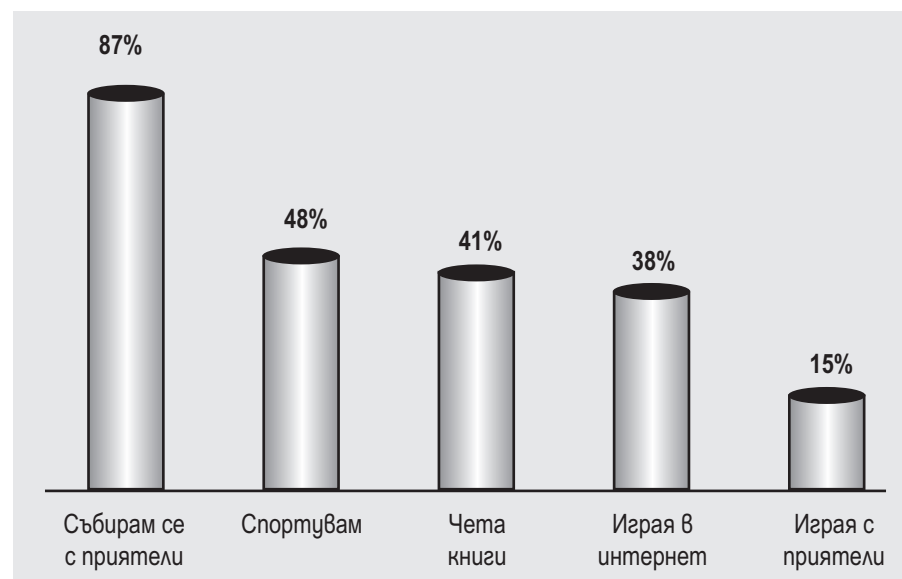
Интернет е, освен информационен, и комуникационен канал – чрез **социалните мрежи и другите форми за обратна връзка**. На практика всички респонденти ползват някаква социална мрежа или друг механизъм за комуникация. Младите хора в България, без значение къде живеят, бързо усвояват и прилагат всяка технологична новост, а един по-стар метод за интеракция – участието във форуми, губи своето

значение.

Владеенето или ползването на чужд език има съществено значение за търсенето, както и за споделянето на информация. Близко 90% от респондентите заявяват, че ползват чужд език – най-често английски. Типичната комбинация е ползването на английски и немски или английски и руски език.

Проучването изследва и заниманията в свободното време. Данните показват, че 87% от респондентите прекарват свободното си време с приятели (включително просто за да си говорят). 48% спортуват, 41% четат, а 38% играят в интернет (граф.1).

Графика 1. Какво правите в свободното си време? [база: 500 души]

*Въпрос с възможност за посочване на повече от 1 отговор

Младите хора се срещат предимно с приятели на тяхната възраст или с разлика от 1-2 години. 18-годишните заявяват сравнително по-често, че общуват с лица с възрастова разлика повече от 5 години. Причина за това е излизането от ученическата и навлизането в по-зряла възраст. Лидерите и авторитетите са по-големи лица, със сходни интереси.

Възприятия и нагласи

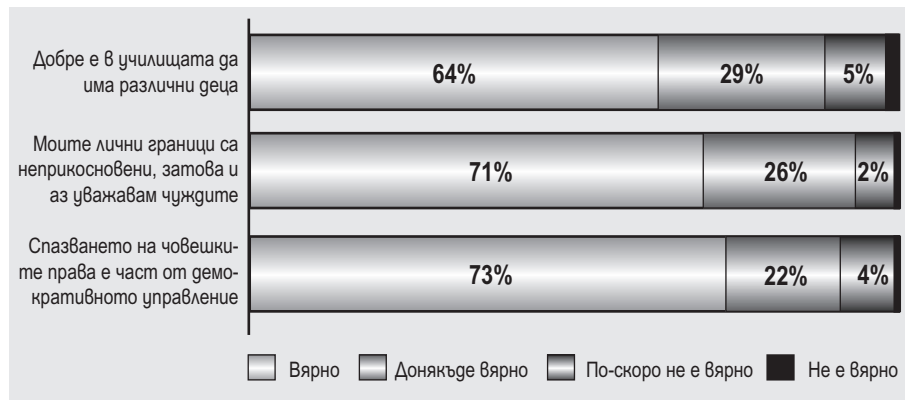
Проучването се фокусира върху нагласите и възприятията на младите хора, отнасящи се до **демократичното управление, приемането на различията, здравеопазването и оценката на ролята на бизнеса** при решаването на социални и икономически неравенства.

Обобщението на отговорите показва, че младите хора споделят в голяма степен принципа на **неприкосновеността на личните и чуждите граници** (граф.2). Това е особено важно от гледна точка на демократичните процедури, уважението и толерантността и е в основата на приемането на концепцията за универсалните

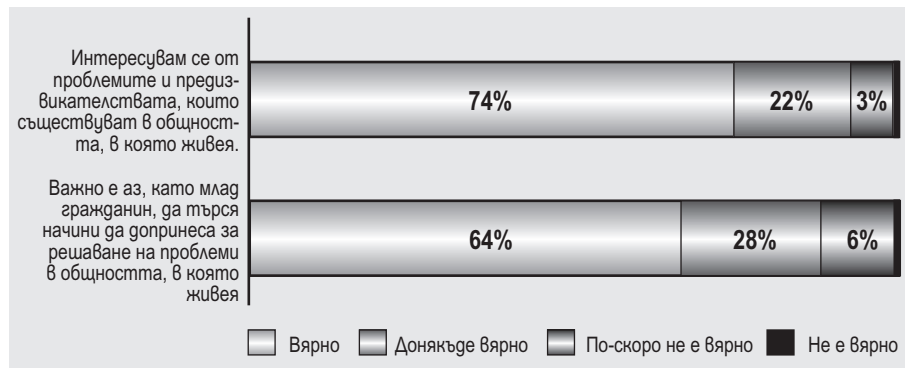
човешки права и нейните рефлексии във всички други сфери, включително здравеопазване и социална справедливост.

Графика 2. Приемане на различията, неприкосновеността на личните граници и човешките права [база: 500 души]

Изхождайки от принципа, че гражданското участие е гаранция за **демократично управление**, изследването изучава и съпричастността на младите хора към проблемите на местните общности (граф.3). Според данните личната ангажираност и готовността за граждански действия е по-слаба от заявения интерес към проблемите на местните общности, което може да се тълкува като усещане за недостатъчно овластяване на младите хора или липса на процедури за такова овластяване.

Графика 3. Усещане за съпричастност към проблемите в местните общности [база: 500 души]

Изследването стъпва на хипотезата, че училището е среда, която има ключова роля в изграждането на представа за демократичност и демократични процеси чрез формиране на нагласи или реално участие в решаването на местни проблеми.

Тази хипотеза се потвърждава от общите данни в проучването само отчасти. Според резултатите училищната среда допринася за по-добро разбиране какво е демокрация (45% споделят напълно това мнение, а 35% - донякъде), но няма водеща роля в този процес.

Ситуацията е различна в училищата, в които са провеждани дейности в областта на глобалното образование. 90% от учащите в такива учебни заведения

смятат, че ролята на училището е единствено определяща за формирането на разбиранията за демокрация, като категорични в съгласието си са над 60%. Този резултат говори за ефективността на включването на **глобалната перспектива** в образователния процес.

Проучването не установява сериозна ангажираност на младите хора с проблемите в областта на **здравеопазването** в глобален план. Едва 25% споделят мнението, че глобалните здравни проблеми по света имат отношение към тяхното собствено здраве.

Разбирането за значимата **роля на бизнеса** като движеща сила при решаването на проблеми в страните от Глобалния юг е израз и на съпричастност, но и на прагматизъм. Ето защо нагласите на младите хора за участието на бизнеса като социален регулатор са особено интересни за бъдещето. Резултатите категорично показват, че младите хора виждат бизнеса по принцип, и българския в частност, като отговорен към здравеопазването и образованието, със силна екологична насоченост.

Изводи и препоръки

Младите хора са свързани с целия свят чрез социалните и други медии и осъзнават в голяма степен належащите въпроси, които ще трябва да разрешават в качеството си на бъдещи лидери.

Глобалният млад гражданин в България има ясно изразени положителни виждания за повечето от политиките в отделните изследвани направления. Информирани са за събитията у нас и по света и показва чувствителност към проблемите на глобализиращия се свят.

Младите хора възприемат неприкосновеността на личните и чуждите граници, което е добра предпоставка за работа с информация в областта на гражданското участие и демокрацията, здравеопазването, превенцията на насилието и социалната роля на бизнеса.

Респондентите имат интерес към общностните проблеми, но не се възприемат като напълно овластени за граждански действия. Връзките между здравните проблеми по света и собственото им здраве не са добре изразени техните прегстави.

Младите хора виждат бизнеса и в частност българския, като отговорен към здравеопазването и образованието, с екологична насоченост.

На база на анализа са изведени следните **препоръки**:

- Продължаване на инициативите за повишаване на информираността на младите хора по темата за развитието, като се наблегне на тяхната собствена роля и ангажираност в процеса. Основният комуникационен канал следва да бъде интернет, вкл. социалните мрежи.
- Училището има ключова роля за придобиването на специфични познания по проблемите на глобализиращия се свят. По тази причина е необходимо тази материя да бъде по-добре застъпена в учебните програми на средните училища.
- От гледна точка на различията във възприятията и нагласите между младите хора, сред които са провеждани дейности в областта на глобалното образование и останалите, е препоръчително в учебния процес да бъдат включени теми от тази област, така че нивата да бъдат изравнени.

ПРОУЧВАНЕ СРЕД БЪЛГАРСКИЯ БИЗНЕС

Информация за респондентите

Проучването сред българския бизнес обхваща предприятия от над 10 икономически сектора в цялата страна. С най-голям дял са производствените, търговските и строителните фирми (общо 72%). 59% от фирмите са малки предприятия, 31% - средни и 10% - големи, повечето са българска собственост. 82% от фирмите оперират основно на вътрешния пазар.

Информираност

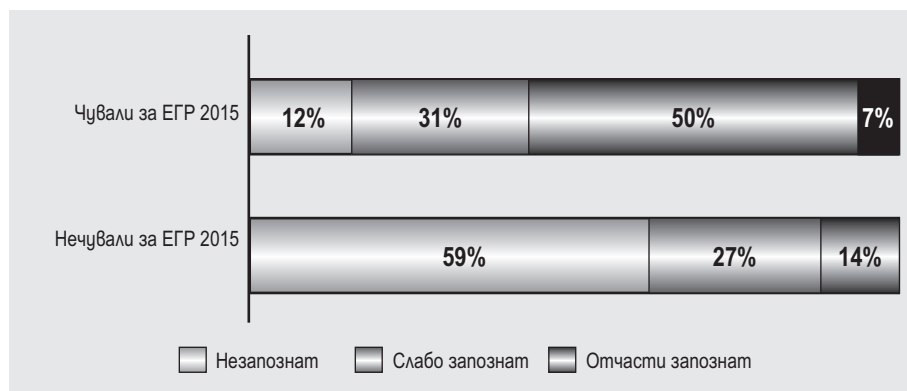
Проучването регистрира **ниска степен на информираност** за политиката за развитие – над 70% от интервюираните са напълно непознати или слабо запознати с нея. Малко по-добре осведомени са големите предприятия, работещите на външни пазари и предприятията с чужда собственост.

Наблюдава се разлика в информираността по райони за планиране. Най-ниски са резултатите в Северен централен район и Югоизточен район, където 88% от предприятията са непознати или слабо запознати с политиката за развитие, а най-високи – в Южен централен район и Югозападен район – аналогичните дялове са съответно 52% и 69%.

Основните **източници на информация**, включително и по темите, свързани с развитието, са телевизия (84%), интернет (72%), преса (53%) и радио (26%). Средният брой ползвани източници е 2.7.

Данните безспорно показват, че **тематичната година е допринесла за повишаването на осведомеността за политиката за развитие на ЕС**. Малко над 33% от интервюираните знаят, че 2015 година е обявена за година за развитие. Наблюдава се съществена разлика в степенята на информираност между двете групи – чували и нечували за ЕГР2015 (граф.4).

Графика 4. Степен на запознатост с политиката за развитие [база: чували за ЕГР2015: 169 фирми, нечували за ЕГР2015: 331 фирми]

Въпреки постигнатия напредък обаче, са необходими допълнителни усилия във връзка с информираността. Близко 55% от интервюираните не знаят, че физически и юридически лица могат да участват в предоставянето на помощ за развитие, а 86% от тези, които все пак знаят, не познават механизмите за участие. Това е сериозна бариера за ефективното включване на частния сектор

като партньор в политиката за развитие.

Нагласи

Изследването разглежда както общите нагласи към подпомагане на развиващите се страни и участието на България в този процес, така и отношението към конкретните тематични направления, в които страната ни е определила, че има капацитет да предостави помощ.

Ниската степен на информираност дава отражение върху нагласите на бизнеса към участието на България като донор, но като цяло респондентите имат положително отношение към предоставянето на помощ изобщо. Според тях да се подпомагат развиващите се страни (като визират по-скоро крайно бедните) е важно и хуманно, но следва да се прави от „богатите“ страни (или от бюджета на ЕС). Общото мнение е, че България е твърде бедна, за да предоставя помощ.

”Не бива да забравяме, че има още по-зле и от нас, но да се стремим да стигнем по-доброто ниво и когато можем да помагаме – с помощи, с подслон на бежанци, с материали, както помагаме досега. Но водещото на този етап, всички го изказаха вече, ние сме общо взето достатъчно зле.“
Фокус група, Плевен

Първоначалната нагласа е, че страната ни не е готова да бъде донор на помощ, не само защото е бедна, но и защото има достатъчно свои, по-важни проблеми за разрешаване. По тази причина политиката за развитие не следва да е сред приоритетите на правителството ни.

”В международната програма на ООН, ЕС – ок, но чак приоритет... Държавата има други приоритети... И за външната политика има много.“
Фокус група, Пловдив

Резултатите обаче показват, че с повишаване на информираността и по-точно с получаването на информация за същността на политиката за развитие, за нейните форми и механизми на предоставяне на помощи и най-вече за взаимните ползи, които тя носи, тези нагласи се променят като нараства положителното отношение.

”Ползите са големи, така поставен въпросът звучи по различен начин, тъй като все пак има взаимен интерес“
Фокус група, Плевен

”По този начин се развиват и пазари, интересни за България“
Фокус група, София

Съществува обаче скептицизъм по отношение на възможността в помощта за развитие да се включат малките и средни предприятия. Този скептицизъм е в две посоки – от една страна, че тези фирми нямат необходимия капацитет, а от друга, че няма да могат да отговорят на изискванията за кандидатстване по проектите за предоставяне на помощ за развитие.

„Предполагам, че бенефициенти в тези програми ще са нашите големи строителни фирми. Те са тези, които биха могли. Няма проблем, те са добри. Вие едва ли ще отидете в Южноафриканската република - шивашки цех. Или пък аз да отворя митническа агенция на Кейптаун на пристанището. Няма да стане“.

Фокус група, Пловдив

„Колкото е по-голяма фирмата, по-оборотна, колкото повече е участвала и спечелила, тя е с много по-голямо предимство от една фирма, която стартира.“

Фокус група, Плевен

Както би могло да се очаква, основната и най-важна **полза**, която вижда частният сектор от участието на страната ни в предоставянето на помощ за развитие, е създаването на по-добри условия за инвестиции и търговска дейност на българските фирми. Тя е посочена от над 2/3 от респондентите. Около половината интервюирани считат, че предоставянето на помощ ще допринесе за издигане на авторитета на България, а 45% - за създаване на благоприятни условия за задълбочаване на двустранните отношения със стратегическите ни партньори.

Според респондентите **най-важната област**, в която трябва да се подпомагат развиващите се страни, е подкрепата за **по-качествено здравеопазване**. На второ място се посочва повишаването на **качеството на образованието**, а след това се нареждат подкрепата на инициативи за разширяване на взаимната търговия и инвестиционна дейност, създаването на социално значима инфраструктура и подпомагането на изграждането на демократично общество.

Както може да се очаква, своето **място за включване в помощта** фирмите намират най-вече в подпомагането на търговските и инвестиционни дейности (66%) и в изграждането на социално значима инфраструктура (55%). Над 40% от интервюираните виждат ролята на бизнеса и в първите две посочени като най-важни области – здравеопазване и образование. Най-малко компании – едва 19%, считат, че могат да окажат съдействие в изграждането на демократично общество.

Участието в областите здравеопазване, образование, търговия и инвестиции се посочва от всички фирми – както големи, така и малки, докато включването в изграждане на социално значима инфраструктура – основно от големите предприятия. В подпомагане на изграждането на демократично общество, ресурси за участие имат фирмите от сектор „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения“.

Следва да се отбележи, че именно тези тематични направления (без „демократия“) са посочени **спонтанно** и от участниците във фокус групите, което дава основание да се заключи, че те са правилно определени.

Първоначалното споменаване на направлението „демократия“ буди в повечето случаи несъгласие и дори иронични коментари. Причина за това са първосигналните асоциации с думата „демократия“.

„Много ми е любопитно с какво ще им помогнем за демокрацията? .... Ще ги учим как да се направят добрите практики – как се правят избори, за да се спечелят.“

Фокус група, Плевен

Респондентите, които имат по-дълбоко разбиране за понятието изразяват различно мнение:

„Нека не опростяваме нещата, защото демокрацията не е само това, което казваме, че при нас е сбъркано. При нас имаме голям опит в демокрацията. Ако щете, помислете си за положението на жената в нашата страна. В България правото на жените да гласуват е преди това в Германия. А оттам насетне, помислете си – Албания, Косово, Черна гора... Знаете ли какво е там положението на жената?“

Фокус група, Пловдив

Роля и участие на частния сектор

Проучването се фокусира върху идентификацията на начините и средствата за включване на частния сектор в стратегически партньорства в областта на политиката за развитие. Установени са вижданията на респондентите за ролята на бизнеса в процеса на предоставяне на помощ за развитие, конкретните дейности, в които биха участвали и страни, които биха подкрепили.

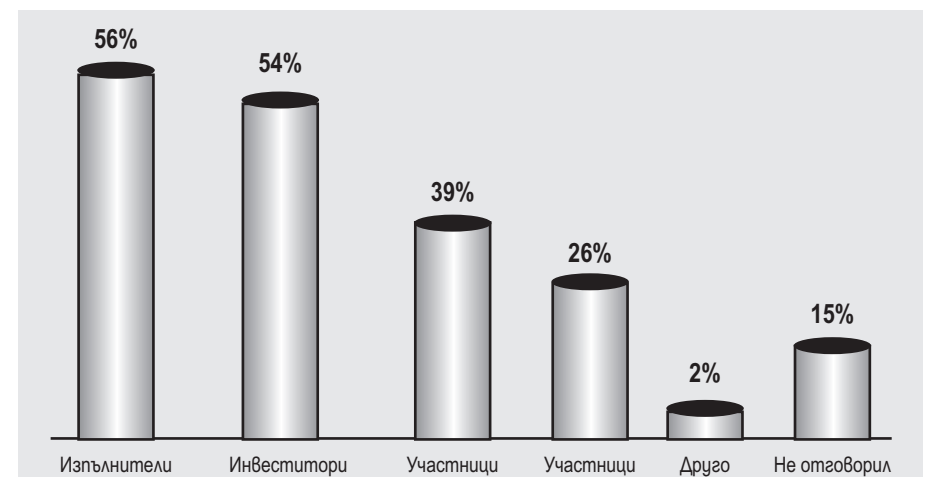
Според данните от изследването над половината от фирмите виждат **ролята на частния сектор** в процеса на предоставяне на помощ основно в две направления:

- Като доставчици на стоки и услуги като изпълнители / подизпълнители в проекти;
- В подпомагане развитието на частния сектор чрез пазарни механизми (инвестиране / развиване на бизнес в страната-реципиент).

Най-голям дял посочили първото направление има сред по-големите предприятия, а второто посочват основно фирмите, опериращи на външни пазари.

Ролята на частния сектор като участник в публично-частни партньорства (ПЧП) се посочва най-вече от фирмите със секторна дейност „Строителство“, „Хуманно здравеопазване и социална работа“, „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения“. Не могат да преценят каква трябва да бъде ролята на бизнеса в помощта предимно малките предприятия.

Графика 5. Роля на частния сектор в процеса на предоставяне на помощ [база: 500 фирми]

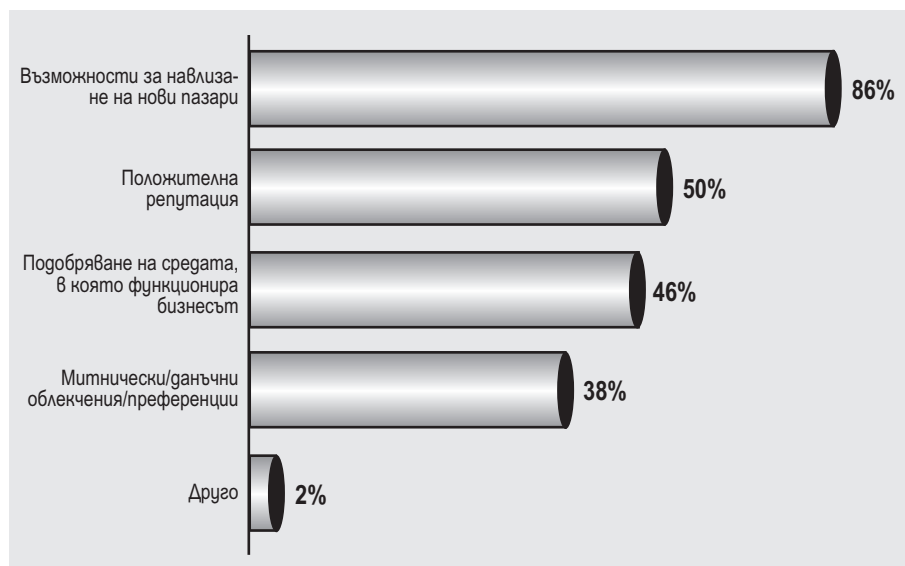
*Въпрос с възможност за посочване на повече от 1 отговор

Готовност за включване в **конкретни дейности**, насочени към разширяване на взаимната търговия и изграждане на социално значима инфраструктура, изразяват общо около 45%. Интерес към участие в семинари и обучения, свързани с търговска и инвестиционна дейност, проявяват предприятията от всички размерни групи, докато към включване в проекти с важно социално значение за местната общност – основно големите фирми.

Респондентите изразяват готовност за участие в помощ, насочена предимно към Западните Балкани (78% от имащите готовност за участие) и Черноморския регион (69%). В страни от Близкия Изток и Северна Африка, както и в Африка, на юг от Сахара, участие биха взели малко над 20%. Около 35% от фирмите са посочили повече от едно географско направление.

Основният **стимул за участие** в предоставянето на помощ, посочен от 86% от компаниите, е възможността за навлизане на нови пазари. Останалите причини като положителна репутация, финансови облекчения и преференции, се споменават в повечето случаи в допълнение към този основен стимул (граф.6).

Графика 6. Основни причини за участие в помощта за развитие за компанията [база: Готови да участват в предоставяне на помощ: 270фирми]

*Въпрос с възможност за посочване на повече от 1 отговор

Като основно **ограничение за участие** в помощта за развитие почти половината от фирмите посочват слабото познаване на развиващите се страни/ пазари. Между 25% и 30% споменават други ограничения, касаещи ситуацията в третите страни – например достъп до финансови продукти и услуги, неефективна (непрозрачна) регулаторна среда/ правна система, недостатъчна инфраструктура и други. Над половината от отговорилите посочват повече от едно ограничение.

Фокус групите открояват някои допълнителни условия, които според участниците следва да бъдат изпълнени, за да може частният сектор да се включи ефективно като партньор в помощта за развитие. Основното и най-важно от тях, споменавано многократно от респондентите, е повишаването на информираността в следните посоки:

- Наличие на конкретна информация за проекти;
- Условия, на които трябва да отговаря помощта, за да бъде окачествена като помощ за развитие;
- Рег и условия за оценка и подбор на проекти;
- Приоритетни области за помощ в държавите – реципиенти на помощ.

Всеобщото мнение е, че бизнесът трябва да участва чрез представителство в Съвета „Международно сътрудничество за развитие“. Този резултат се потвърждава и от количественото проучване, където над 70% от респондентите са изразили това становище. Като такъв представител най-често се посочват браншовите организации.

Участниците във фокус групите дават и препоръка за създаване на механизъм за инициране на проекти „отдолу нагоре“, т.е на конкурентен принцип да могат да бъдат финансирани проекти, предложени от частния сектор.

Изводи и препоръки

Частният сектор има основна роля в постигането на приобщаващ и устойчив растеж в развиващите се страни. Активното му включване като партньор в българската политика за развитие все още предстои. Към момента информираността за тези възможности е слаба, не се познават и механизмите за участие.

Резултатите от проучването безспорно показват, че тематичната година е допринесла за повишаването на осведомеността за политиката за развитие. По-добрата информираност е довела до нарастване на положителните нагласи на бизнеса към участието на България в подпомагането на развиващите се страни.

Като положителен може да бъде определен фактът, че мнението на участниците за капацитета на България да предоставя помощ за развитие съвпада с определените от страната ни тематични направления. За най-важна се смята подкрепата в сферите на здравеопазването и образованието.

Своео място за включване в помощта за развитие фирмите виждат най-вече в подпомагането на търговските и инвестиционни дейности и в изграждането на социално значима инфраструктура в страните реципиенти. Готовност за участие изразяват 45%. Основният стимул, който посочват, е възможността за навлизане на нови пазари. Той се допълва от причини като положителна репутация, възможности за подобряване на средата, финансови облекчения и преференции.

Въпреки изразената готовност за участие, основното и най-важно условие за ефективното включване на частния сектор като партньор в политиката за развитие, изразено от участниците, е повишаването на тяхната информираност.

На база на анализа са изведени следните препоръки:

- Продължаване на инициативите за повишаване на информираността по темата за развитието сред бизнеса, като се отчитат спецификите на тази целева група и в частност нейната мотивация и информационни нужди. Подходящо е използването на множество информационни канали за достигането ѝ – интернет, телевизия, преса, радио.
- Привличането на частния сектор изисква регламентиране на неговото участие чрез ясно формулирани правила и процедури, свързани с реда, условията и формите на предоставяне на помощ за развитие, както и увеличаване на видовете механизми за участие;
- За по-ефективното включване на частния сектор като партньор в политиката за развитие е от значение предоставянето на възможност за участие то му чрез представителство в Съвета "Международно сътрудничество за развитие".

„Нашият свят. Нашето достойнство. Нашето бъдеще“

По повод Европейската година за развитие 2015 (ЕГР2015) и в рамките на Националната програма на България за изпълнение целите и задачите на ЕГР2015, работена от Дипломатическия институт и МВНР, Институтът проведе конкурс за есе за ученици и студенти на тема „Нашият свят. Нашето достойнство. Нашето бъдеще“. Тук публикуваме есета на четиримата участници, спечелили първо място в конкурса.

Теодора Иванова
XII^a клас, СОУ „Цанко Церковски“
гр. Полски Тръмбеш

„Цел на човешкия живот – служба, проявяване на състрадание и готовност да помогнеш на хората.“
 Алберт Швайцер

Ако видите човек на улицата, който се нуждае от помощ, ще му подагете ли ръка? Най-вероятно бихте помогнали, предвид факта, че виждате страданието му пред очите си. А знаете ли, че можете да помогнете на милиони хора по света, които се нуждаят от храна, вода и нормални условия на живот?

Проучване на „Евробарометър“ през 2013 г. показва, че повечето граждани на Европейския съюз споделят общи ценности за справедливост, равенство и достойнство и мислят, че оказването на помощ на нуждаещи се страни трябва да бъде приоритет на Съюза. Готовността им да помогнат на хора, живеещи в бедност, доказва, че гражданите на страните членки могат да преодолеят националните си граници и да се превърнат в граждани на света. Европейската година за развитие е първата досега година, посветена на външната политика на ЕС. Нейната задача е да повиши осведомеността на гражданите относно помощта, която ЕС оказва на развиващи се страни, и да засили вниманието на хората към гържавите, които са в най-затруднено положение. Европейската година за развитие не е просто поредната инициатива на ЕС, която ни информира чрез статистически данни, графики и таблици. Това е годината на всеки един от нас. Годината, в която можем да бъдем активни граждани на ЕС, да излезем от националните рамки и да проявим емпатия и разбиране към нуждаещите се от помощ.

Каква е истинската стойност на 8 цента? Преди да прочета малко повече за Европейската година за развитие, бих отговорила, че 8 цента нямат абсолютно никаква стойност. И щях да дам напълно грешен отговор! Защото точно толкова струва борбата с бедността по света на всеки гражданин на ЕС на ден. Ако се замислим, ние харчим много повече ежедневно за гребни неща, които са ни изкушили. Същевременно, само 8 цента са нужни, за да направим няколко души по-щастливи.

Европейският съюз е най-големият донор на помощи в световен мащаб. Общата сума на външната помощ на ЕС през 2014 г. представлява около 9% от общия бюджет на Съюза. С тези 9% ЕС, съвместно с други организации, е успял да предоста-

ви храна, питейна вода и образование на милиони хора – всички тези потребности, които ние приемаме за даденост и на които дори не обръщаме внимание. Това не би било възможно, ако страните членки на Съюза действаха индивидуално. ЕС доказва за пореден път, че заедно можем много повече.

Въпреки че цифрите са впечатляващи, според мен историите на обикновените хора, които се крият зад тези цифри, са много по-показателни за огромната значимост на европейската помощ. Това е историята на Маргарет Амонго от Уганда, която е щастлива, защото вече има свободен достъп до питейна вода. Това е историята и на Рафаела Коцохай от Гватемала, която е била жертва на сексуално насилие, но днес активно се бори за равни права на жените и намаляване на насилието срещу тях. Това е и малкият Оуен от Замбия, чието най-скъпо притежание е неговата тетрадка. Това са трогващите истории на хора, лишени от възможността да се развиват и да постигнат нещо значимо в живота си. Четейки тези истории, се замислям каква късметлика съм, че не съм родена при такива условия. И въпреки това аз винаги намирам причина да съм недоволна, без да се замислям, че 1.2 милиарда хора по света нямат нищо от това, което притежавам аз.

Европейската година за развитие ми помогна не само да науча повече за дейността на ЕС по света, но и да се поставя на мястото на хилядите момичета на моята възраст. Представих си какво е да си прикован към домашните задължения и да си третиран като човек без права и собствена воля. Да нямаш свободата да ходиш на училище, да четеш любимите си книги, да пътуваш и да откриваш нови светове, да общуваш с различни хора. Замислих се какво ли биха дали тези момичета, за да посещават досадните за мен часове по биология или да пишат дълги литературни анализи. Разсъждавайки по този начин, аз мога да погледна на живота си под друг ъгъл и да осъзная, че нищо не би ми коствало, ако подам ръка на свои връстници по света, за да имат същото щастие в живота си.

Да окажеш помощ на страна, в която хората живеят бедно, е не просто проява на състрадание. Превръщането на развиващи се страни в развити държави със стабилна икономика и социална политика благоприятства развитието на Европейския съюз и неговите търговски отношения. Давайки малко днес, ние ще получим много повече утре.

За разлика от положителната нагласа на страните членки на ЕС като цяло, българите са песимистично настроени към външната политика на Съюза. Според последното проучване на „Евробарометър“, българите са най-малко склонни да заявят, че помощта за хората в развиващите се страни е важна. България е също единствената страна в ЕС, в която повече от половината от анкетираните не са съгласни, че отделните граждани могат да играят роля при справянето с бедността в развиващите се страни.

На какво се дължи тази негативна нагласа на българите? България е една от страните членки, в които процентът на недоверие на гражданите към институциите е най-висок. Може би годините на разочарования, неизпълнени обещания и лъжи от страна на правителствата са причина за този песимизъм. Мисля, че българите се отнасят със скептицизъм към оказване на помощ на хора извън ЕС, защото те самите се намират в положение на бедност и недоимък. Вярвам, че ако България беше икономически и политически стабилна държава, нейните граждани щяха да се отнесат към проблемите на развиващите се страни с много по-голям алтруизъм. За съжаление, по-голямата част от българите не вярват, че всеки сам може да промени

статукът. Не вярваме в собствените си сили и намираме за по-лесно да обвиним европейските институции и световните конспирации, но само не и себе си за положението, в което се намираме. Оправдаваме се, че сме само една малка България, която не играе никаква роля на световната сцена. Но ако всеки от нас направи съвсем малко усилие да помогне на друго човешко същество, бихме се чувствали много по-уверени във възможностите си. „Никое добро, колкото и дребно да е то, не е напразно“ (Езон).

Това е нашият свят. Ние съществуваме точно днес, тук и сега, защото светът има нужда от нас. Но къде е достойнството ни? Липсва ни тази увереност, че сме пълноценни граждани на ЕС и на света, и че дори едно наше действие може да доведе до промяна. Ако всеки от нас се включи активно през тази Европейска година за развитие, ще види очи, изпълнени с благодарност, и живот, изпълнен със смисъл. Защото днес ние градим своето бъдеще и не можем да бъдем егоисти. За да постигнем целта си, трябва да действваме не от позицията на българи, италианци или германци, а преди всичко на хора, водени от една идея. Да се борим заедно срещу проблемите днес, за да живеем в един по-добър свят утре. Както е казал Джеймс Джойс: „Аз съм това утре, или този бъдещ ден, който съм създал днес. Аз съм това днес, което съм създал вчера, или някой минал ден“.

Източници:

1. <https://europa.eu/eyd2015/bg>
2. <http://europe.bg/bg/articles/news/2015/01/06/2015-evropeyskata-godina-za-razvitiye-godinata-na-vseki-edin-ot-nas>
3. <https://euaidexplorer.ec.europa.eu/AidOverview.do>
4. <http://europe.bg/bg/articles/news/2015/01/12/bulgarite-nay-malko-iskat-da-se-okazva-pomosht-na-razvivashitise-strani>
5. http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_421_fact_bg_bg.pdf
6. http://ec.europa.eu/europeaid/documents/mdg-brochure-2013_en.pdf

**Велислава-Михаела Крачунова
XII^а клас, ГПЧЕ „Христо Ботев“
гр. Кърджали**

*”Бъдещето зависи от това какво правим в момента.“
Махатма Ганди*

*”Европейският съюз е най-успешното изобретение
за прогресирането на мира, което светът е създал.“
Джон Брутон*

Двадесет и осемте държави членки, на които Европейският съюз е дом, признават еднакви принципи за гарантиране на мира, сътрудничат си взаимно и работят усилено в името на демокрацията и човешките права. Те се стремят към разширяване на Съюза, което ще даде възможност за разрешаване на големите световни проблеми. Всички тези усилия заслужено донесоха на Европейския съюз Нобеловата награда за мир през 2012 г.

Това е едно изключително признание, но има една още по-голяма, морална награда,

а именно – извоюването и запазването на мира, там където той липсва. Това е едно от най-големите предизвикателства пред разширения Европейски съюз.

Европейският съюз се бори за един по-добър свят, в който „властват“ мирът, равенството и съпричастие. Неговата цел е благоденствието и положителното развитие на *нашия свят*, защото не само наше желание, но и наша отговорност е да осигурим сигурен и спокоен живот на бъдещите поколения. Така ще защитим своето *достойнство* и ще постигнем спокойствие за всички нас в *бъдеще*.

„Достоен живот за всички: от общо виждане към общи действия“. Това съобщение на Европейската комисия прави обявената за Европейска година за развитие 2015-та ключова. Това е срокът за постигане на Целите на хилядолетието за развитие на ООН. Осланяйки се на тях, Европейският съюз се стреми да донесе достоен живот на всички, независимо от тяхната религия, цвята на кожата им, езика, който говорят, и държавните граници, които ги разделят.

„Мирът не може да бъде задържан насила, той може да бъде постигнат единствено чрез разбирателство.“ – Алберт Айнщайн

Значимостта на мира, сигурността и толерантността е неизмерима, защото ескалацията на нетърпимост и конфликти постепенно придобива глобален характер и потенциално застрашава всички части на света. Единствено чрез съвместни действия и ангажираност на повече страни ще бъде възможно да се даде отпор на международната престъпност и тероризма. Въпреки усилията напоследък ставаме свидетели на зачестяване на терористичните атаки и агресия към мирни граждани, екстремизъм, липса на толерантност към различните религии и правото на свободно изразяване. Това налага в политиките и програмите за развитие да се предвидат мерки за преодоляване на конфликтите и връщане към устойчиво развитие, за да могат хората да живеят в мирни и стабилни общества.

Пред Европейският съюз на дневен ред стоят и множество други проблеми – нарушаване на основните човешки права, неравенство между половете, незачитане правата на децата, липса на качествено образование, бедност, липса на качествено здравеопазване и проблеми с климата.

„Всеки човек има право на всички права и свободи, без никакви различия, основани на раса, цвят на кожата, пол, език, религия, политически или други възгледи, национален или социален произход, материално, обществено или друго положение.“ – чл. 2 от *Всеобщата декларация за правата на човека*

Работата в интерес на хората и участието на всички граждани в обществения живот водят до създаването на динамични общества. Когато управлението е неуспешно и човешките права се нарушават, именно най-бедните и уязвимите страдат най-много. Затова е изключително важно да подкрепяме Европейския съюз в борбата му с дискриминацията и в изграждането на справедливи и приобщаващи институции. Ако искаме нашият свят да бъде мирен, ние трябва да отстояваме човешките права, защото по този начин отстояваме човешкото достойнство и предотвратяваме конфликти в бъдеще.

„Равенството между половете е повече от самоцел. То е предпоставка да се отговори на предизвикателството за намаляване на бедността, насърчаване на

устойчивото развитие и изграждането на добро управление.“ – Кофи Анан

В много страни по света жените биват дискриминирани и нямат равни права с мъжете. Европейският съюз се опитва да допринесе за подобряването на живота на много европейски граждани – за равна икономическа независимост за жените и мъжете, равно заплащане за равностоен труд, равенство при вземането на решения, преустановяване на полово-обусловеното насилие и насърчаване на равенството между половете извън границите на ЕС.

„Нито един социален проблем не е толкова разпространен, колкото потисничеството на децата.“ – Мария Монтесори

По тази причина Европейската комисия определя правата на децата като един от своите основни приоритети и работи в насока за ефективна защита на правата на децата, срещу икономическата експлоатация и срещу всички форми на злоупотреба. Предприемат се мерки за справяне с онлайн опасностите, бедността и социалното изключване, дискриминацията, детското насилие, трафика на деца и склоняването към проституцията и експлоатацията на детския труд.

„От времето на диктаторите се е знаело, че неграмотната тълпа се управлява най-лесно, тъй като четенето не може да бъде забравено, след като вече веднъж е усвоено. Следващият най-добър начин е да ограничиш обхвата му.“ – Алберто Мангел

По данни на Европейския съюз знес над 50 млн. деца по света не са записани на начално училище, а 250 млн. не могат да четат, пишат или да извършват елементарни аритметични действия. Това е друг проблем, чието решение трябва да бъде намерено. Чрез Копенхагенския процес европейските страни (включително всички страни от ЕС), профсъюзи и работодатели си сътрудничат за подобряване на професионалното образование и обучение. В резултат на това, хората получават помощ за работа и обучение в чужбина. От изключителна важност е не само достъпът до образование, но и качеството му. То дава възможност не само за личностно развитие, но и за взаимно сътрудничество, за съвместно разрешаване на проблемите и постигане на устойчивост.

„Щом бедността изчезне, ние ще трябва да построим музеи, за да покажем нейната грозота на бъдещите поколения. Те ще се зачудят как бедността е продължила да съществува толкова дълго в обществото и как няколко човека са могли да живеят в лукс, а милиони в мизерия, нищета и отчаяние.“ – Мохамед Юнус

80% от населението на света живее с по-малко от 10 долара на, 1 от всеки 9 души няма достъп до питейна вода, всяко второ дете на света живее в бедност, хората умират или живеят трудно заради войни, болести и природни бедствия като суша и наводнения. Дори и в Европа има места, където за хората няма достатъчно работа, защото мините или заводите са били затворени. В някои области земеделието се развива трудно заради климата или пък търговията е затруднена, защото няма достатъчно пътища или железопътни линии. Европейският съюз се грижи за тези проблеми като събира пари от всички държави членки и ги използва, за да помага на регионите, изпитващи затруднения. Изпраща лекари, учители, инженери и други специалисти, за да работят там. Европейската хуманитарна помощ не е обвързана с никакви условия. Тя е свързана с човешкото достойнство, а не с политиката.

”Влиянието на изменението на климата е огромен риск за сигурността и благополучието на страните ни.“ – Нанси Пелоси

Всички ние живеем на една планета. Глобалният климат се променя и ние не трябва да оставаме безучастни. Нито една гържавя не може сама да спре изменението на климата и затова гържавите от Европейския съюз са се споразумели да работят заедно, за да намалят емисиите на отгеляните от тях газове, които увреждат атмосферата и причиняват глобалното затопляне. Замърсяването на околната среда не признава граници и поради това трябва да гадем всичко от себе си, за да успеем да съхраним нашата планета и да осигурим живот на бъдещите поколения.

Безспорно, Европейският съюз дава много възможности на своите граждани – по-лесен достъп до образование и работа в страните членки, взаимно разположение на здравноосигурителни системи, премахване на граничния контрол между много от гържавите, създаване на вътрешен пазар, който допринася за осигуряване на повече работни места, осигуряване на задължителни стандарти за качеството на въздуха и питейната вода. Всички тези предимства, с които ние – като жители на ЕС – разполагаме, показват, че Съюзът води своята политика в успешна посока.

Освен това, трябва да се стремим към повишаване на информираността за глобалните предизвикателства, ангажираност и сътрудничество за развитие на световната солидарност и справедливост, повишаване на отговорността на хората – действащи лица в световната икономика и включване на гражданите в различни инициативи и организации. Всички ние трябва да работим за един по-добър свят – *нашия свят*, да се борим за свободата и независимостта на всички хора. Тези усилия защитават *нашето достойнство*, а *„няма друг стандарт на личното достойнство освен независимостта.“* Трябва не само да вярваме в мечтите си за по-добър живот в бъдеще, но и да работим усилено за постигането им. Защото както е казал Р. Бъкминстър Фулър: *„Ние сме призвани да бъдем архитекти на нашето бъдеще, а не негови жертви.“*

Дарина Христова **Специалност Право** **СУ „Св. Климент Охридски“**

”Цял свят за изследване!“

(Из официалния сайт на Европейската година за развитие)

Банално (но същевременно напълно вярно) е твърдението, че преходът от хаос към космос обуславя появата на света като форма на битието. Всъщност, в понятието за космос далеч не се включва представата за далечни, непознати космически обекти, обвити в загадъчна светлина – напротив, именно той е олицетворение на вече опознатото, подреденото. На пръв поглед ни се струва странно, че дори този обикновен лист хартия е израз на реда – със своите идеално прави и последователни... *редове*. Навлизаме в сферата на „неслучайните случайности“ и чрез библейското „В началото бе словото...“. Именно думите, скромно и някак непре-

пенциозно нижещи се една след друга, са белег на човешкото, на съзидателното начало, на уменията да създаваме *светове*. Според древногръцките философи за изграждането на „свят“ е необходима опозиция – така се появяват измеренията *време* и *пространство*, *добро* и *зло*, *красиво* и *грозно*, *бяло* и *черно*. Без катранения цвят думите щяха да се размиват безпомощно, веднага щом докоснат снежно-белия лист, не оставяйки следа след себе си; а грозното патенце сигурно никога нямаше да се превърне в снажен бял лебед.

Ъгълът, под който гледаме на света, като че ли се промени – успешно пренесохме *пространството* върху листа – а това ни позволява да пуснем и машината на *времето* в действие. Нашето пътуване започна от Античността и зародилите се през нея идеи. След „тъмното“ Средновековие, обладано от теоцентризма, идва ред на Ренесанса, който впрочем е своеобразна реминисценция към Древността. В „Реч за достойнството на човека“ от Джовани Пико де ла Мирандола се сблъскваме с друга ключова дума – а именно *достойнството*. В търсене на нейното значение сред нееднозначните ѝ характеристики Мирандола се основава на древногръцките и древоримските автори, стигайки до модерното заключение, че (противоположно на църковната догма) хората имат свободна воля и могат сами да определят съдбата си. „Многоуважаеми Отци, бях чел в писанията на арабите, че на въпроса кое явление от тази като че ли световна сцена му изглежда най-достойно за възхищение, Абгала Сарацинът отговорил: „Нищо не ми изглежда по-достойно за удивление от човека.“ На тази мисъл съответства и онова знаменито изказване на Меркурий: „Човекът, Асклепий, е велико чудо.“ Поставянето на човека в центъра и неразривната му връзка с достойнството намират израз и в епохата на Просвещението – в произведенията на Артур Шопенхауер. Според него субективно можем да дефинираме достойнството като страх от мнението на другите за нас.

До наши дни вижданията сякаш тотално са се променили – човекът, неговата „стойност“ (измервана в нематериални, непреходни величини) и развитието му постепенно отстъпват място на машините, новите технологии. Това може би отново е обръщане назад – *deus ex machina* („богът от машината“) се появява в древногръцките трагедии, именно когато човекът не е способен да разреши заплетената житейска ситуация сам по справедлив начин. Все повече усилия влагаме в развитието на всевъзможни високотехнологични устройства – вероятно защото човешките възможности имат предел, а ние далеч не се вписваме в ренесансовите представи за съвършенство?

Елементарно и, струва ми се, наивно би било да се съгласим с това твърдение. Класическият модел е приложим и в настоящето, само че ролите са разменени. Когато способностите на технологиите да завъртат земното кълбо в правилната посока се изчерпят, на помощ идва „богът от... човека“. Или казано по друг начин, Новото време отново е епоха за развитие на човека. Още през 2006 г. Европейският съюз постави началото на Европейските *дни* за развитие – инициатива, насочена към насърчаване на творческото мислене и споделяне на опит и практики с цел подобряване качеството на живот в световен мащаб. През 2015 г. тя намира своеобразното си продължение в Европейската *година* на развитие или „годината на всеки един“. Макар тази дефиниция да препраща към идеята за човека личност, тя не изключва общността като ценност. Резултатите от изследване на „Евробарометър“ (2013 г.) са показателни – две трети от европейците смятат, че подпомагането на хората в страните от Третия свят трябва да бъде една от

основните цели на Европейския съюз. Междувременно обаче 50% от анкетираните не знаят къде всъщност отива помощта от ЕС. Както вече установихме, липсата на познание е една от фундаменталните черти на хаоса. Ето защо информацията е от особено значение за погрещането на пъзела, наречен развитие.

Щом „2015 година е ново начало и краен срок“ според сайта на Европейската година за развитие, то във времевия аспект се намираме на границата – според древногръцката митология тя е опасното място, където се зараждат процесите на промяна – към деструкция или към съзидателност. 2015-та година е символ на прехода и за Целите на хилядолетието за развитие, които също извеждат общочовешкото на преден план – да се намалят крайната бедност, гладът и детската смъртност, да се подобри здравословното състояние на майките, да се постигне устойчивост на околната среда... Въпреки че се наблюдава подобрене, в много случаи тенденцията остава плашеща. Именно 2015-та година е решаваща по отношение на посоката, в която ще се тръгне – към преходното или към вечното.

Едно бързо проследяване на триадата *дни – година – хилядолетие* ни вдъхва известна доза оптимизъм – светът все пак е ориентиран към вечното. Всъщност, докато анализирахме пространственото измерение на света, думите някак неусетно използват споменатата вече способност да създават светове и начертахта и времето – **БЪДЕЩЕ**-то. Оказва се, че то далеч не е неизвестно, а е отражение на миналото и настоящето (от Античността до наши дни). За да съществува светът като устойчива форма, е необходимо развитието на времето да съответства на развитието на пространството, а човекът и достойнството му (т.е. възможността сам да избира живота си) да бъдат в ядрото на тази структура. Или както е казал Сай Баба: „Това, което има значение, е да живеем в настоящето, да живеем сега, за всеки един момент. Твоите сегашни мисли и действия създават бъдещето. Очертанятията на твоя път вече са реалност, ти я сътвори чрез миналото си.“

Красимир Вълев

Специалност Международни отношения СУ „Св. Климент Охридски“

Годината е 1789, мястото е Париж. Жан-Пол Марат говори пред насъбралото се множество, което само преди ден е шурмувало Бастилията. „Залогът е голям“, започва той, „Става дума за нашата държава! Нашето достойнство! Нашето бъдеще!“ Множеството скандира с одобрителни възгласи. „Ние сме „третото съсловие“. Държавата е наша, а не на краля и аристокрацията!“

С Великата френска революция в Европа се ражда първата модерна национална държава. Привържениците на републиката се налагат над промонархическите сили. Възприела идеите на Просвещението, революционна Франция слага край на абсолютизма и внася в политическата практика модерни възгледи за човешките права и свободи, които да гарантират човешкото достойнство, особено на непривлеканото до онзи момент „трето съсловие“. Загълбочаващата се фрагментация на интереси в рамките на френската нация обаче води до политическа криза, изразяваща се в честна смяна на властта. Няколко години по-късно от тази

криза се излиза, като под сянката на гилотината Френската революция се трансформира в кръвожадна диктатура. Жан-Пол Марат е убит в дома си.

Годината е 1933, мястото е Берлин. Йозеф Гьобелс говори пред насъбралото се множество от привърженици на масовата Германска националсоциалистическа работническа партия. „Залогът е голям“, започва той, „Става дума за нашата земя! Нашето достойнство! Нашето бъдеще!“ Множеството посреща призивите с одобрителни възгласи. „Ние сме арийската раса. Враговете ни отнеха нашите земи и наш гълъг е да си ги върнем!“

В резултат от пропагандата и демагогията на новото националистическо правителство голяма част от реваншистки настроеното население на Германия вярва, че пътят към възстановяването на отнетото им през 1918 г. достойнство минава през нова война. Тя ще цели осигуряване на т.нар. от Хитлер „жизнено пространство за германската нация“. Безкомпромисният сблъсък на национални интереси води до избухването на Втората световна война. Крайният резултат е масово потъпкване на човешките права, свободи и достойнство до степен, характерна за Средновековна Европа.

Годината е 1992, мястото е Маастрихт. Изминали са 41 години от създаването на първата по рода си наднационална структура, наречена Европейска общност за въглища и стомана, която поставя под общ контрол военните индустрии на шест западноевропейски страни и прави войната между Франция и Германия – основните източници на напрежение на континента – практически невъзможна. В речта си френският представител казва: „Залогът е голям! Става дума за нашия континент! Нашето достойнство! Нашето бъдеще! Европа трябва да остане обединена и да продължи да загълбочава сътрудничеството си. А ние сме нейният глас.“ Представителят на Германия подкрепя позицията му.

С подписването на договора от Маастрихт Европейската интеграция преминава на едно ново равнище и официално започва да се нарича Европейски съюз. Освен изграждането на общ пазар, Европейският съюз има за цел и гарантиране на човешкото достойнство, поради което се занимава и с проблеми на правата на човека. Също така негов приоритет е гарантиране на по-добър стандарт на живот за идните поколения чрез насърчаване на т.нар. „устойчиво развитие“, което да съхрани естествения баланс в околната среда и за в бъдеще. Тези общоевропейски цели се основават на съвпадащите интереси и ценности на страните членки, които в хода на своето сътрудничество се стремят към създаване на обща политическа идентичност.

През 2014 г. обаче резултатите от изборите за Европейски парламент разкриват развитието на нова тенденция – евроскептицизъм. Доверието в Европейския съюз сред неговите граждани е спаднало значително. На преден план отново излизат националните интереси. В редиците на най-представителната институция на Съюза влизат партии, издигащи лозунги против интеграционната идея. Тези представители са избрани от държави като Обединеното Кралство, Франция, Дания, Унгария и Гърция.

Годината е 2015, мястото е Ню Йорк. Заседава Общото събрание на Организацията на обединените нации. Обсъжда се широк кръг от международни въпроси, вариращи от защита на правата на човека в глобален мащаб до ядрено разоръжаване. За изказване на трибуната излиза постоянният представител на една малка държава, в която от няколко години бушува разрушителна гражданска война,

придобила регионални и континентални измерения и в крайна сметка превърнала се в проблем на международната общност. „Уважаеми гами и господа – започва той, – ние тук сме представители на целия цивилизован свят. Залогът безспорно е голям! Става дума за нашия свят! Нашето достойнство! Нашето бъдеще!“ Прави пауза. Всички го слушат внимателно. Чували са тези думи и преди. Скептицизмът има своите основания. Въпреки че универсалната световна международна организация, поставила си за цел премахване на войната като средство на международната политика, съществува вече 70 години и в нея членуват почти всички нации на света, в международните отношения все още има спорове и конфликти, разрешавани с насилствени средства.

*****

Този кратък и селективен преглед повдига един много важен въпрос. Преди да започнем да говорим за някакви наши пространства, ценности, бъдещи цели и достойнство и преди да започнем да работим за тяхното отстояване, трябва първо да си отговорим на въпроса „Кои сме ние?“. Или това е проблемът за нивото, на което трябва да се гради идентичността, стояща в основата на всяка общност от интереси. Въпросът е дали тази идентичност трябва да се гради на ниво социални групи в рамките на държавата, на общонационално, на регионално или на глобално ниво.

В условията на XXI в., характеризиращ се с изключително напреднал стадий на глобализация и всякакви форми на взаимозависимост между нациите, отговорът е, че общата идентичност трябва да се изгражда на най-високо организационно равнище, за да може светът ни да се радва на достойно и мирно съвместно бъдеще. Това е отговор, базиран на обективните изиквания на съвременната епоха. Сам по себе си обаче, той не дава яснота относно това как трябва да бъде постигната тя и какво следва по-нататък.

В нашия общ свят общото ни достойнство трябва да се обезпечава от единна, унифицирана за целия свят система за гарантиране на правата на човека. Това е постижимо чрез подписване под егидата на ООН на многостранни конвенции в материята на правата на човека, участие в които да вземат всички държави-членки на универсалната международна организация. Всичко това обаче би останало само на хартия, ако не съществуват общи цивилизационни предпоставки. Основите на общото бъдеще пък могат да се положат с поставянето на общи цели, мотивирани от синхронизирани по политически път интереси, и възприети от всички нации сходни ценности. Общите ръководни ценности, ако те са мирни, неизбежно ще доведат до общи действия.

В този смисъл поставянето на тясно националните интереси над общочовешките и международните, когато те се разминават, следва да се разглежда като недопустимо в реалностите на XXI в. Затова за целите на мира са необходими и голям брой компромиси в международната политика. Техният брой обаче значително би се намалил, ако съществува глобална идентичност.

Може да се каже, че светът и бъдещето са наши в три основни аспекта. Първо, ние сме съставна част от тях. Съставляваме субстрата, който ги конституира. Второ, те са наши поради въздействието, което можем да оказваме върху тях. Ние сме фактори в света и определяме посоката на неговото развитие. Бъдещето на света зависи от нашите решения и действия. Най-важен обаче е третият

аспект, при който бъдещето е наше, защото конструирането му по желания от нас модел е действително в нашата власт и по нашите сили. Ние наистина можем да си осигурим достойно бъдеще. Това обаче е възможно единствено чрез обединените усилия на цялата международна общност на база на една обща за нея идентичност, изразяваща се в общи ценности, съвпадащи интереси и съгласувани цели в глобален мащаб.

*****

След кратката пауза, в която е успял да задържи вниманието на представителите на още 192 нации от целия свят, говорителят на изстрадалата малка държава продължава с изказването си. „Това са нашият свят, нашето достойнство и нашето бъдеще“, повтаря той. „Трябва да бъдем безкрайно внимателни!“

Конференция по повод откриването в България на Европейската година за развитие
Opening Conference for the European Year for Development in Bulgaria

Зала "Договори", МВНР – валидиране на филателно издание, посветено на ЕГР2015
Validation of the EYD2015 philatelic edition at the Bulgarian Ministry of Foreign Affairs

Посещение на европейски институции в Брюксел – награда за победителите в конкурса за есе "Нашият свят. Нашето достойнство. Нашето бъдеще"

Visit to the European institutions in Brussels – first prize for the winners in the Essay Contest „Our World. Our Dignity. Our Future.“

Инициатива "Световен ден на най-гобрата новина"

„World's Best News Day“ initiative

Инициатива "Младежи обучават младежи"
 „Youth Teaching Youth“ initiative

Пресконференция в БТА по повод официалното закриване в България на Европейската година за развитие
 Press conference at Bulgarian News Agency for the official closing in Bulgaria of the European Year for Development

Кръгла маса "Глобално училище" и награждаване на 11 училища, победители в конкурса
 Round Table „Global School“ and awarding of the 11 schools, first-prize winners in the contest

Конференция по повод закриването в България на Европейската година за развитие
 Conference on the occasion of the closing in Bulgaria of the European Year for Development

15/2015

October/December

DOCENDO

DISCIMUS

JOURNAL

DIPLOMACY

DIPLOMATIC
INSTITUTE

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
REPUBLIC OF BULGARIA

Foreword

With regards to 2015 announced by the European Parliament and the Council of the European Union as the European Year for Development (EYD 2015), the European Commission opened a call for national programmes from the EU Member States under grant scheme with the objective of a successful realisation of the stated goals and results of the EYD 2015. The Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Bulgaria and the Diplomatic Institute developed a National Programme with initiatives and the Ministry of Foreign Affairs was designated as a national coordinator and the Institute – as a national beneficiary. Within the programme, during the period January - December 2015, the Diplomatic Institute implemented itself or in cooperation with the Ministry of Foreign Affairs, the NGO, academic and private sectors a series of activities, through which the messages of the European Year for Development reached the project's target groups.

The current edition of *Diplomacy Journal* is dedicated to the European Year for Development and is a part of the Bulgarian initiatives aiming to promote development cooperation in a national, European and world dimension. The viewpoints of Bulgarian and foreign experts from both the governmental and non-governmental sector are presented here, in line with the overall ambition to enhance the cooperation between all stakeholders.

Activities implemented within the National Programme of Bulgaria

Information:

- Facebook page ‚European Year for Development 2015‘ at <https://www.facebook.com/eyd2015bg>
- Bulgarian page at the internet page ‚European Year for Development‘ of the European Commission
- Press-conferences at the Bulgarian News Agency for the official opening and closing of the European Year for Development in Bulgaria
- Informational radio campaign on Bulgarian National Radio (BNR) aimed at popularising the essay contest ‚Our world. Our dignity. Our future.‘ Distribution of advertisement video online
- Preparing and distribution of informational packages for public events
- Informational meetings with representatives of the school community in the 12 planning regions in the country
- Informational meetings with representatives of 10 business branches from 500 small, medium and big enterprises of the country
- TV show ‚European Year for Development‘, organized by the Diplomatic Institute and TV ‚Alma Mater‘, broadcasted on the Military TV Channel, ‚Bulgaria on air‘, BNT 2
- Participation dedicated to EYD2015 of representatives of the Diplomatic Institute, MFA, the NGO and private sector in the show ‚Sunday 150‘ on BNR

Public events and contests:

- Conference for the opening in Bulgaria of the European Year for Development, with the participation of the Minister of Foreign Affairs of the Republic of Bulgaria
- National Essay Contest „Our World. Our dignity. Our future.“ for high school and university students; Visit to the European institutions in Brussels and meetings with Bulgarian

experts – the first prize for the winners

- Global School Contest to distinguish best practices in the implementation of global education; Ceremony for awarding the 11 schools that presented the best projects with a plaque „Global School“ and a cash prize.
- Round Table „Global School“
- "World Best News Day" initiative held in one day simultaneously in five Bulgarian towns
- Video interviews with Bulgarian goodwill ambassadors of EYD2015 – Mr. Daniel Mitov, Minister of Foreign Affairs of the Republic of Bulgaria, and Mr. Plamen Kartalov, Director of the Sofia Opera and Ballet
- "Youth Teaching Youth" initiative – a series of discussions in the capital and across the country between school students and university students and presentation of an interactive product dedicated to EYD 2015
- International Conference „Global Education and Solidarity“
- Conference for the closing in Bulgaria of the European Year for Development 2015, with the participation of Ms. Meglena Kuneva, Deputy Prime Minister for European Policies Coordination and Institutional Affairs of the Republic of Bulgaria, and Ms. Lilyana Pavlova, Minister of Regional Development and Public Works.

Research:

- Sociological survey on the profile of the young global citizen
- Sociological survey among 500 business organizations

Publications:

- Philatelic edition (postage stamp and seal) dedicated to the European Year for Development; Validation of the edition at a special ceremony at the Ministry of Foreign Affairs
- Web platform for the campaign „Global School“ in order to promote global education in the coming years
- 15th issue of *Diplomacy Journal*, dedicated to the development cooperation
- "Global Education and Solidarity", collection of academic papers in the field of development cooperation
- Virtual interactive game „Global Education and Solidarity“
- Teacher,s Guide titled „Global Education“ and a Manual for Young Instructors titled „Global Goals“

European Year for Development 2015

Marius Wanders

European Years: History and purpose

European Years have been around since 1983. Since then – with one or two exceptions – almost every year the EU institutions have chosen a particular theme to be at the heart of the public discourse with and among citizens as well as the heart of the political debate throughout Europe during that particular year.

European Years are meant to put the selected issue or theme firmly in the spotlight during that year, raise awareness among citizens and provide information to them about that central theme. Citizens are also encouraged and stimulated to take part in a broad public debate. Some European Years have been successful in that objective, others have been quite spectacular failures in the sense that citizens remained largely unaware of the theme that was at the heart of that European Year, were not engaged or were even totally unaware that the European Year was happening.

Decisions about the theme of the European Years are taken as a joint decision by the European Parliament and the European Council. This joint decision provides the European Year with a legal basis and with a relatively budget of between 10 and 25 million Euro to finance core activities.

The organization of the activities of the European Year is usually led and coordinated by the European Commission, acting upon the legal framework provided by the joint decision of Parliament and Council, but involves a variety of stakeholders.

How did the European Year 2015 for Development come about?

The idea of this European Year 2015 for Development was born within CONCORD Europe, the European confederation of NGOs working in the fields of humanitarian relief and development cooperation. In the summer of 2011, the idea was first suggested during the annual General Assembly of CONCORD by Andris Gobins, delegate of the national platform of NGOs of Latvia (LAPAS) and member of the European Economic & Social Committee. At the same time, as newly elected member of the CONCORD Board and executive director of the Brussels & EU representative office of World Vision International, I made a similar proposal in writing to the Board of CONCORD. Andris and I were the ‘spiritual fathers’ of the European Year.

It was also CONCORD that initiated, inspired and coordinated lobbying the appropriate EU institutions to turn this idea into a political reality. During the autumn of 2011, we managed to assemble a small but very effective lobby task force with representatives from official EU institutions, including a representative of the Cabinet of Development Commissioner Piebalgs, key people in the EESC and in the Committee of the Regions and – last but not least – a few key ‘champions’ in the European Parliament, with a prominent and decisive role being played by MEP Charles Goerens (Luxemburg, ALDE Group, Development Committee)

Two years of intensive and creative lobbying followed, leading to a first plenary adoption of the idea by the Parliament in the autumn of 2013, and the formal joint Council and Parliament decision in April 2014.

Once the European Year had thus become a political reality, CONCORD continued to provide considerable and substantial input to the European Commission as it launched the

process of shaping and preparing the year. Recognizing the pivotal role that CONCORD had played in the genesis of the European Year for Development, the EU institutions invited and supported CONCORD to convene and coordinate the action of a broad alliance of civil society actors, recognizing that civil society forms a bridge between political leaders in the EU and member states and citizens. Civil society is therefore considered to be an indispensable group of stakeholders to help achieve the objectives of the European Year 2015 for Development.

This EYD Civil Society Alliance which CONCORD convened mobilized hundreds of civil society organizations from a wide variety of different sectors, not only the traditional development and relief NGOs but also civil society networks active in the social sector, the environmental sector, the fair trade sector, local authorities, youth movements, women’s movements and many others. All of them considered in one way or the other that there was something at stake for them in the dialogue with citizens during the European Year for Development. They all shared the belief that better awareness and a stronger engagement of citizens across the EU was vital to achieve the objectives and increase public ownership of development cooperation of the EU and its member states.

Why was 2015 targeted as European Year for Development?

At the start of this millennium, in the year 2000, the international community of nations adopted an ambitious shared global agenda aimed to eradicate poverty and inequality around the world, the Millennium Development Goals (MDGs). They were designed in a fairly top down approach by government representatives, without much consultation with citizens, civil society or other stakeholders. The MDGs were a set of 8 global goals and related targets, to be achieved by 2015.

When analyzing progress made in the realization of the MDGs, even the greatest skeptic may have to admit that a lot has actually been achieved. The spread of HIV & AIDS has been stopped and is beginning to reverse. More children than ever before do enjoy basic education. The number of women dying while giving birth has been dramatically reduced, as has the number of children dying before their 5th birthday.

But even the greatest optimist may have to admit that in many ways the goals and targets set in 2000 have not been achieved. More than a billion people in the world still go to sleep hungry each day, a lot of progress is still to be made to achieve gender equality globally, inequality and discrimination are still rampant and violent conflicts fill our news bulletins each day.

The world today is a very different place to when the MDGs were designed at the turn of the century. The threats associated with climate change have grown, inequality between and within countries has taken deeper roots, while our economic system has shown to serve the interests of only a few and to be unsustainable in the long term.

To respond to these complex global challenges the governments of the UN member states assembled at the General Assembly of September 2015 adopted the 2030 Agenda for Sustainable Development, defining 17 overall goals and more than 160 more detailed objectives. So the year 2015 therefore also marked the start of the implementation phase of this new and ambitious global agenda for the next 15 years, building on the lessons learnt from the MDGs and the UN Rio+20 process addressing the root causes of poverty, inequality and unsustainability.

2015 was also a year in which two other major global summit conferences were scheduled: the Financing for Development conference in Addis Abeba in June 2015 and the COP21 Climate Summit in Paris in December 2015.

All these major global milestone events taking place in 2015 – reaching the deadline for realization of the Millennium Development Goals, adoption of the 2013 Agenda for Sustainable Development, the Addis Ababa financing conference and the COP21 Climate Summit – were compelling arguments to designate 2015 as European Year for Development.

But there was another good reason: For 30 years now, European Years have been organized around themes that were “domestic” to the EU and its member states. So 2015 was actually going to be the first European year focusing at what the EU does outside its own borders, highlighting the role of the EU and its member states as global players.

Official objectives of the European Year 2015 for Development

In the joint Parliament/Council decision of April 2014, which provided the legal basis for the European Year 2015 for Development, the official objectives for this European Year were laid down as follows:

1. Inform Union citizens about the Union's and the Member States' development cooperation, highlighting the results that the Union, acting together with the Member States, has achieved as a global actor and will continue to achieve in line with the discussions on the post-2015 framework.

2. Foster direct involvement, critical thinking and active interest of Union citizens and stakeholders in development cooperation including in policy formulation and implementation.

3. Raise awareness of the benefits of the Union's development cooperation not only for beneficiaries of the Union's development assistance but also for Union citizens and to achieve a broader understanding of policy coherence for development, as well as to foster among citizens in Europe and developing countries a sense of joint responsibility, solidarity and opportunity in a changing and increasingly interdependent world.

Measuring success of the European Year in terms of communications

One of the key objectives of the European Year for Development is to engage citizens of the EU member states in a constructively critical conversation on a broad range of topics, such as how international development cooperation has worked in the past, what challenges need to be overcome for the future and to demonstrate the real and lasting difference it makes.

To start and steer such a conversation, the European Commission ordered a special *Eurobarometer* survey to be held right at the start of the European Year. Responses were collected from over 28,000 respondents in all member states and from all different social backgrounds. It threw up some interesting findings:

- About the European year: Slightly more than one in ten respondents (12%) knew that 2015 was going to be the European Year for Development.
- About the perceived importance of helping people in developing countries, 85% of respondents said it is important. This is an especially remarkable finding, seen against the backdrop of a protracted economic crisis, austerity regimes in many European countries and the resulting increases in unemployment, social exclusion and poverty.
- About the perceived need to prioritise and increase efforts to tackle poverty in developing countries, almost two-thirds of respondents (64%) agreed this should be one of the main priorities of the EU, and just over half of all respondents (52%) even thought that the EU should keep its promise to increase aid to developing.
- About their own role in tackling poverty in developing countries, half the respondents (50%) agreed that as individual citizens they too can play a role in tackling poverty in developing countries. One-third of respondents (34%) said that they are personally

involved in helping developing countries. Three-quarters believe that an effective way of doing this is to volunteer in organisations that help developing countries.

- About their level of knowledge, just over half of all respondents said that they feel they knew at least a little about where their national development aid goes. But when it comes to EU aid, 55% feel they know nothing at all about this. Clearly, there needs to be more information shared by the EU.
- About their preferred sources of information, respondents are most likely to get information about development issues from traditional media sources such as TV news programmes (77%) and newspapers (44%), although just over one-third do so from news websites (34%).

These are interesting base line statistics at the beginning of this European Year. It will be interesting to repeat the survey early in 2016 and monitor if and to what extent the outcomes may have shifted.

A year of storytelling, language and myth busting

But in our efforts to engage citizens into a year-long series of conversations about development cooperation, have we really been using the right language towards the right people and at the right time?

One of the greatest challenges of the European Year 2015 for Development was the need to communicate in clear language with citizens and to use simple, understandable language by telling real life stories about development and global justice with citizens. Stories to which citizens could easily relate, devoid of complex development jargon. Many of these citizens have either limited knowledge about the scope and results of European development cooperation, or little interest in the topic.

Furthermore, a substantial group of citizens in the EU reject outright the notion of investing scarce resources in reducing poverty in faraway countries at a time when there is clearly increased hardship and suffering at home.

So all stakeholders involved in the European Year process had to be prepared for difficult conversations that are nonetheless essential to better understanding what motivates the thinking of our dialogue partners and explain what motivates ours.

This is the only way we can hope to build bridges between opposing mind-sets, and to begin busting some of the persistent negative myths that are being spread about development. Myths such as “Development doesn’t work: we have been doing it for decades and developing countries are still poor”. Or the myth that “Development aid is not reaching poor people, it just makes corrupt politicians richer”. And probably the hardest myth to bust of them all: “We have increasing poverty and hardship in our own European countries. We cannot afford to spend more money on development.”

The dialogue with citizens should therefore certainly not just be about “what Europe gives”, but perhaps even more about “how Europe lives”. In other words how our lifestyles, our consumer decisions, our trade, agricultural and economic policies in Europe affect global development and what impact how we live has on the limited resources of this planet we are sharing with close to 7 billion people, heading towards 9 billion by 2050.

For instance, in 2015 we set out to underline why action on climate change is so closely linked to development because its effects are already being felt disproportionately by those who are the least responsible for causing global warming but are the most vulnerable to its devastating consequences.

The engagement of all stakeholders, governments and citizens alike, should continue to reflect the true essence of the motto of this European Year: **“Our world, our dignity, our future”**.

Mobilizing mainstream media and social media

Quite rightfully, the European Commission – in setting up the Year – decided to not launch a very expensive professional media or advertising campaign with the objective of reaching out to close to 500 million EU citizens. That would have eaten up all available resources and would have been pathetically insufficient.

Instead, social media and the internet became the primary tools to share information with citizens and to engage them in the public debate and in the activities of the Year. A very special role and place in this context was foreseen for young people as activists and as transmitters and receivers of stories.

The European Year also tried to encourage people who already are in a position to influence the public discourse, not just political leaders but also captains of industry, celebrities, sports personalities and journalists, to proactively use each and every opportunity that might present itself in 2015 through media and other outreach channels to engage citizens in a constructively critical dialogue about the future of development cooperation. That would also help to move this conversation well beyond the 'Brussels bubble', the professional elite and privileged circles in national capitals, and it was expected that this would ensure wide coverage around the European Year in traditional media such as newspapers and TV.

As we are approaching the end of the European Year, we must admit that getting extensive coverage of the European Year in traditional mainstream media has not worked out as we had planned or hoped. When the European Year was conceived in the summer of 2011, or indeed even when it was formally decided in April 2014, nobody could have foreseen the total dominance of traditional media space by a series of recurring crises demanding the attention of the public: the Charlie Hebdo attack in Paris at the beginning of the year and the terrible atrocities in the same city towards the end of the year, the drama of the Greek financial crisis and its repercussions on the Euro system, and last but not least the massive movements of refugees and asylum seekers trying to reach Europe across the Mediterranean and through the Western Balkans route. These issues were grabbing headlines, editorial space and air time on TV and radio to such an extent that the European Year clearly suffered.

2015 simply was not a good year to seek dialogue with citizens about development through mainstream media. Even when in September the leaders of all the nations in the world assembled at the United Nations General Assembly in New York to adopt a new 15-year framework of sustainable development goals, this historic achievement and event barely made it to the front pages of traditional media or in the prime time newscasts on European TV stations. There were some soundbites by the US President and some images and quotes by the Pope, but only very few mainstream media gave any detail at all about the actual content of this new and ambitious 2030 Agenda for Sustainable Development that the leaders of all nations in the world had adopted and that commits all nations in the world to work together and to make a reality at home and abroad by 2030. The 17 sustainable development goals and all their related targets for the time being still remain a pretty well-kept secret for too many citizens in Europe and around the world.

The new 2030 Agenda for Sustainable Development

Compared to the Millennium Development Goals, a much more participatory global

process has led to the formulation of the new 2030 Agenda for Sustainable Development, which is universal, people-centered, indivisible and integrated in nature. It balances the three dimensions of sustainable development: the economic, the social and the environmental dimensions.

The new Agenda is global in nature and universally applicable (to developed and developing countries alike), while at the same time it takes into account different national situations and respects national priorities. As a result, its goals are both universal and context-specific, thereby generating great opportunities for promoting innovative, localised and interlinked approaches and allowing the international community to move beyond the North/South divide. The signatories to the UN Resolution also pledge to promote “an ethic of global citizenship and shared responsibility”.

Despite these noble declarations, however, a fair balance must be struck when interpreting, in practice, how to share this responsibility. For example, given that unsustainable production in the North has been largely outsourced to the South, a focus on unsustainable production in the South should always be balanced by a focus on unsustainable consumption in the North.

Yet the fact that this new universal Agenda applies to “all countries”, and that it must be interpreted in an equitable way, does not mean that the responsibility for keeping to it lies only with governments. On the contrary, it will only work if it is owned by all levels of government, the private sector and, last but not least, citizens around the world.

Civil society action in 2015

CONCORD, as the pan-European network of development NGOs, convened and led a very diverse and broad alliance of European civil society networks (including many from different policy sectors), supported by a small team at the CONCORD Secretariat. The key objectives of this broad civil society alliance were defined as:

- Supporting national or regional civil society coalitions or actors in the implementation of European Year campaigns and activities and providing them with advice and coaching for shaping local, regional and national activities in Europe.
- Developing civil society's own innovative campaigning and communication tools to stimulate a conversation easily adaptable to local, regional and national contexts.
- Continuously uploading relevant content to the civil society section of the official EYD2015 website of the European Commission and engaging in social media interactions with the Commission taking account of the thematic months.
- Ensuring participation in and contribution by civil society in centrally organised European events, including those organised by the Latvian and Luxembourg EU presidencies, and in national level events in the member states in the context of the Year.
- Preparing policy recommendations based on input collected during the Year and in the course of the project activities, as a tangible legacy of our direct engagement with citizens through our Europe-wide alliance of civil society

CONCORD Europe, as the convener and coordinator of the broad civil society alliance, also acted as an agency for the European Commission in sub-granting part of its own EU funding for the European Year to civil society driven projects and activities in the context of the Year.

Following a Call for Proposals, CONCORD received close to 100 applications for sub-granted EU funding submitted by civil society organizations planning local, national and relatively small scale projects, programs and other activities. CONCORD had very modest

financial envelope of around € 525,000 available to sub-grant to such small scale project activities. Ultimately, a selection committee of the civil society alliance selected 17 project applications out of the 100 received to be awarded sub-granted EU funding ranging from € 10,000 to € 85,000.

The groups targeted and involved in these sub-granted projects included the general public, consumers of all ages among both European and global citizens, schools and youth groups, volunteers, campaigners, civil society organizations from different sectors, press and media outlets, local authorities and many other categories. The projects were all highly innovative and maximized the outreach to the general public with a minimum of resources.

Just one example of the innovative and highly successful projects that came up from within civil society and was supported by a CONCORD sub-grant of EU funding is the Fashion Revolution. This citizen-led campaign to promote transparency in fashion supply chains already existed before the European Year. It was set up by a small group of ethical fashion designers in the UK in the aftermath of the Rana Plaza collapse in Bangladesh in 2013. In less than two years, it has grown into a global campaign that is active in 78 countries.

Supported by a sub-grant from the EYD Civil Society Alliance, Fashion Revolution has intensified its outreach and it has succeeded in reaching record numbers of citizens in the EU and worldwide. In April 2015 alone, the campaign counted 43,000 uses of the #whomademy-clothes campaign hashtag on Twitter and Instagram and was mentioned in over 2,250 press articles. Coverage ranged from Fortune magazine to Fox News, CNN, BBC, i-D, Grazia, Marie Claire, Vogue Italia, most national broadsheets and many more. In Europe alone there were 30,936 visits to the Fashion Revolution website in the month of April. These indicators show that there was significant engagement throughout the EU and the rest of Europe.

Concluding remarks

The European Year 2015 for Development will soon be over. But the business of engaging with citizens and mobilizing their critical thinking and engagement in development related work is not yet finished. A new 15 years period of European development efforts has now started, in which all of us must deliver on the 2030 Agenda for Sustainable Development, and maintain and build on initiatives started during this European year, such as the European Commission's flagship initiative on the garment industry.

At the same time we need to realize and come to terms with the fact that the global development sector – governmental and non-governmental – needs to undergo substantial transition as we try to grapple with massive and daunting challenges posed by global megatrends that will impact on governments and citizens alike as we move towards 2030.

For example, there are demographic and social challenges caused by uneven growth of the global population, there is a substantial shift taking place of global economic power and there are massive challenges resulting from increased urbanization. Perhaps the biggest challenge to meet head on is climate change and the resulting environmental degradation. All these challenges will inevitably lead to more stress on life-sustaining resources such as access for all people in the world to clean water and affordable energy. Dealing with these challenges will be difficult enough in countries and regions living in peace, but will be even more difficult in countries and regions of the world where violence and armed conflict still reign, destroying any progress made over the last years and causing massive flows of internally displaced persons and international refugee movements.

In short: Governments and people in the world will all have to deal with some pretty complex and highly dynamic challenges as they start implementing the new ambitious

framework of sustainable global development goals. Governments as well as civil society and other stakeholders may even have to 'reinvent' themselves in order to remain fit for purpose and to deliver on the promises we all committed to. We may all need to change our game quite fundamentally. Business as usual will simply not do any longer. Not for governments, not for the private sector, and certainly not for organized civil society. We are at the eve of disruptive and revolutionary change processes, also in our own sector of organized civil society.

There is one important bottom line reality to keep in mind: There cannot be any single entity that can be considered to be solely and uniquely responsible and accountable for the realization of these ambitious goals. Not any single government, not the UN, not the EU, not any NGO or other civil society organization. Given the challenging conditions described above, the new 2030 Agenda for Sustainable Development can only be achieved if everyone on this planet truly buys into the process and contributes, each in their own way and at their own level; every government, every business and every citizen.

This European Year 2015 has provided civil society with a unique opportunity to engage with each other and with the citizens that make up who we are, embrace their critical thinking and mobilize them to be the change that they want to see. That opportunity has compelled us to reach out well beyond our own sector and to enter into partnership and a true meeting of the minds with other civil society sectors, with different focus and sometimes different ways of working.

In that process we have discovered that none of us possesses all the knowledge and all the wisdom, but that combined we may just have enough expertise, experience and brainpower to meet the challenges that are in our future, and courage to reinvent ourselves when and where necessary, so that we may continue to be that indispensable partner for governments, for the private sector and for the academic world in finding the right answers to the right questions of the future as we jointly seek to deliver on the Sustainable Development Goals.

As a civil society alliance across many diverse sectors, we stand ready to continue working together, beyond this European Year, to continue to update and modify the recommendations contained in this publication and to continue offering our partnership to governments, authorities and other stakeholders.

Marius Wanders was up until August 2015 the CEO of the EU representative office of World Vision International, one of the world's largest networks of humanitarian relief and development NGOs. He is also still a member of the Board of CONCORD Europe and was one of the initiative takers for the European Year for Development 2015. In recognition of his pioneering work in this initiative he has been honoured to have been named by his peers in European civil society as the Ambassador for Civil Society towards the European Year for Development. As such he is the official civil society spokesperson in the context of this Year and has engaged in many public speaking engagements and written many articles about EYD2015.

Interview with the Bulgarian EYD2015 Good-will Ambassadors

Within the European Year for Development (EYD2015) public figures from all EU Member States joined the initiative "EYD2015 Good-will Ambassadors" by giving interviews on the successes and challenges of the European Year for Development. Their messages were included in a video presented during the closing ceremony of the European Year of Development which took place in the capital of the Grand Duchy of Luxembourg on 9 December 2015. Upon invitation by the Bulgarian Diplomatic Institute, Bulgaria's Good Will Ambassadors became Mr. Daniel Mitov, Minister of Foreign Affairs of the Republic of Bulgaria and Mr. Plamen Kartalov, Director of the Sofia Opera and Ballet Theatre. The interviews with them are available at <https://www.youtube.com/watch?v=YWsUfCcd18Y> and <https://www.youtube.com/watch?v=ttul589Za2k>.

Which were the Bulgarian highlights in the context of the European Year for Development 2015?

Daniel Mitov:

The Bulgarian EYD2015 Programme was varied and exciting and was implemented with the help of a number of non-governmental organizations and of university and school students. We could say that it aroused a great deal of interest as most of the initiatives have already been put into effect. In April, we held an essay-writing competition which sent four young Bulgarians to Brussels. They could discuss there, jointly with the European Commission and the European External Action Service, the challenges faced by the EYD2015, along with the ways in which the young people could participate in the said debate.

Plamen Kartalov:

The very motto of the European Year for Development – "Our world, our dignity, our future", concentrates on the system of values of a brand new type of humanism and a new type of solidarity. This is really important because Bulgaria's prestige in this context is particularly relevant today. Therefore, I could say that this country has always recognized the meaning of this motto and this optimism in the development of Europe and of the entire world. In the course of EYD2015, we managed to organize an awful lot of events, such as conferences, workshops, and meetings on a variety of topics. All of these events were extensively covered by the mass media. The idea was to make the Bulgarians feel that they are part and parcel of the global European world and, more particularly, of this solidarity and understanding personified by the EYD2015 motto – our world, our dignity, our future.

What is the outcome of the Bulgarian EYD2015?

Daniel Mitov:

Speaking of the outcome of this European Year, we should be aware of the fact that we have just launched a nationwide campaign which is going to make the Bulgarians back up the rational and well targeted development policies. Anyway, the young people's participation has been really impressive. The young people are the modern people. They are full of energy and

willingness to change the world around them. They are willing to change their own lives and, hence – the world around them. They care about the world problems, they care about the fact that the people in some countries do not have any access to health care or education or that they live in unfairness and inequality. Therefore, I would like to emphasize here the following: we have been getting increasingly more aware of the need to target the development policies much better because there is an intimate relationship between, say, the development of infrastructure and the development of the institutional environment. The two are interrelated and this is the only way to ensure sustainability. This has also to do with the migration problems and the confirmation of statehood, especially today, when we are witnessing failed statehood in the immediate vicinity of the European Union. We should try and work jointly with our neighbors and friends in order to be able to create a sustainable economic and political environment so that the citizens of the failed states could reap the benefits of this environment rather than seek ways to flee to other countries searching for better life for themselves and for their families.

Plamen Kartalov:

The outcome is related to the initial objectives that we have already managed to attain. This was our ambition and the Bulgarian people managed to fulfill this ambition. We are glad to say that both the government agencies and the non-governmental organizations were deeply involved in the effort to gain all the initial objectives.

What was most outstanding in this context? And most exiting?

Daniel Mitov:

To my mind, it has become clear that an increasing number of people have started to realize the significance of the development policies. In addition to the young people, some businesses, too, have also started to feel the benefits of their more active participation in the implementation of the development policies measures. Also, the NGOs have started to take a more active part and the government institutions have improved their relationship with the non-governmental sector.

Plamen Kartalov:

In our everyday life, we already find more inspiration and more motivation to perform this kind of mission. However, the involvement of the people in a much broader context for the purpose of resolving the problems could be said to have been the most interesting and engaging element of this approach. Therefore, I think that most impressive of all this was the direction in which the commitments were made to resolve the problems not only on a personal but also on a national level. The individual nations will have to address their own domestic problems but there should be a much broader approach to incorporate all those who have to resolve this kind of problems.

What, do you think, will be the future challenges?

Daniel Mitov:

We are faced up with an awful lot of challenges. The main one, however, is how to implement the development policy standards and objectives in all countries, or in a maximum num-

ber of states. This is, in effect, the formidable challenge that faces us both on a national, as well as on a European level. I would like to emphasize here again that we should get aware of all the challenges in their entirety; we should stop concentrating on development alone in terms of access to education health care, or infrastructure development. We should also focus on institutional development, which will have to maintain what has been attained thus far, rather than let everything slip through our fingers for one reason or another.

Plamen Kartalov:

The future today is faced up with the major challenges of the present. In addition to the eradication of poverty and of the richer people taking care of the poorer ones, the problem related to the new human “exodus” is something brand new and unexpected to all Europeans. Let alone the environment and the environment-related issues. All these constitute a major challenge as the problems have to be addressed on a national, European, world, and global level.

The European Year for Development and the role assigned to citizens – from awareness and empathy to active action fighting world poverty

Gergana Radoykova

On January 9, 2015, Jean-Claude Juncker launched the European Year for Development in Riga, the capital of Latvia. The decision had been made unanimously by the European Parliament a couple of months earlier following a proposal made by the European Commission and supported consensually by the European Council.

In addition to the official ceremony and the orations, something very important came to the fore: it was for the first time that the EU had devoted its attention to the poorest and most vulnerable states in the world rather than simply to the interests of its own citizens. This decision was to stress the significance and the role of the pan-European alliance as a global factor, along with its decisive contribution to fighting poverty. Furthermore, it symbolized the need for a single European voice in the international arena at a time in which the European Union is being faced up with one of the most serious challenges in the history of its own existence, i.e. the unprecedented refugee crisis that reached its climax over the past few months.

This article has set itself two tasks to fulfill. The first one is to try and make an assessment of what has been achieved at the end of the year that has had to go under the motto “Our world, our dignity, our future”. The second one is to provide an answer to the question whether, and to what extent, the awareness of European citizens in this important area has been raised and also, whether any tangible progress has been made – from awareness and declared empathy to specific and active action aimed at eradicating poverty worldwide.

I. The European Year for Development – what has been achieved thus far

It can hardly be doubted whether the provision of development aid is an immutable mission of the European Union because such aid has been extended to some 150 states across the world. Pursuant to the Lisbon Treaty, the development policy is a top priority of the EU external action designed to back up the ambition of the European Union to build up a stable and prosperous world.¹ The EU has had a leading role in the development and implementation of the idea about the consistency of the development policies so that there could be useful interaction between the policies that fall outside the sphere of extending development aid in order to be able to guarantee that the EU policies are in support of the development needs of the developing countries or that they do not contradict, in any way, the ultimate goal of eradicating poverty.²

¹ Title 5 of the Treaty on European Union: General provisions on the EU external action and specific provisions on the Common Foreign and Security Policy.

² Position of the European Parliament adopted at first reading on April 2, 2014, with a view to the adoption of the European Year for Development (2015) by the European Parliament and the Council.

2015 has been a special year because of the fact that it has enabled the organizations operating in this sphere to “put flesh”, in terms of specific action, to the commitment the EU has made in the area of poverty elimination. This, however, has not been possible without the fulfillment of yet another task, i.e. the involvement of as many European citizens as possible in the wide range of activities in the development sphere.

Furthermore, 2015 has been the deadline (however conditional this notion may sound) by which the UN Millennium Development Goals have to be achieved. These goals constitute eight large-scale, time-bound, ambitious objectives whereby the individual countries have made the commitment to put forth an additional effort in order to be able to fight the famine in the world, the inequality between men and women, the pollution of the environment, the lack of education, healthcare, pure water, etc.³

What matters here, however, is that development is meant for the people. The ones living in poverty, conflicts or oppression should be given a genuine hope that their lives could be changed. Development stands for the establishment of a Europe open to everybody and committed to the values of development, freedom, and solidarity – both within its own territory, as well as across the world.⁴

In addition to the good intentions set out in a number of documents, we need to point out here that, over the past decade, the European Union has done a lot to this end and continues to do so, as well. The EU Member States are the greatest world donor of aid today. According to the OECD (Organization for Economic Cooperation and Development) definition, they provided more than half of the so called “state aid”(official development aid) in 2013. That year, they rendered Euro 56.5 billion in aid to a number of poverty fighting countries across the world. In actual fact, some of the Member States reduced the amount of development aid during the economic crisis in Europe; however, the sum total is again on the increase, although it is still below the level that Europe has promised to maintain. In April, 2014, Andris Piebalgs, the European Commissioner in charge of development, pointed out that “... *the recent decline in the level of expenditures disbursed under the Common Development Policy seems to have been overcome and we are witnessing again a positive trend. It is clear that the EU has to put forth an additional effort in order to be able to meet the common commitment and the measures taken by some Member States indicate that we are in a position to fulfill our promises under difficult budget circumstances, as long as there is a political will for that.*”⁵

The total amount of the 2014 EU external aid amounted to Euro 14.86 billion, which accounted for about 9 per cent of the total EU budget. In other words, the Europeans have been paying some 8 Euro cents per day in order to be able to save people from poverty across the world.⁶ As a result, some 14 million children have started going to school over the past decade and over 70 million people have got access to better quality drinking water. The quality of medical assistance has also been improving. For example, over 7.5 million births have been attended by qualified medical staff, which has been an important step forward towards guaran-

3 United Nations Millennium Declaration – Resolution Adopted by the UN General Assembly, 8th Plenary Meeting, September 8, 2000.

4 EU 2014 Development Policies Annual Report.

5 European Commission, press release: “Commissioner Piebalgs calls on the Member States to put forth an effort to increase the development aid”, Brussels, April 8, 2014.

6 EU 2014 Development Policies Annual Report.

teeing highly qualified natal care and reducing the share of infant mortality in the poorest parts of the world.

Another example of good results produced during the European Year for Development involves the EU legislation which has helped to make the mining industry deals more transparent. Meaning that every payment in excess of Euro 100 000 made to a government by a large EU company in the extractive or the timber industry should be made public. This has been to the benefit of the civil societies in countries abounding in natural resources, such as crude oil or minerals, where the people can already require from the governments the information they need, so that they could monitor in this way the revenues coming from the exploitation of these resources.

According to the international criteria, the people whose subsistence income is below \$ 1.25 per day are considered to live below the cost-of-living minimum. Since 1990, the number of people within this income bracket has gone down by 700 million persons. The EU contribution to this end has been significant as the European Union has been taking an active part in the construction and repair works of over 87 000 km of roads, so that the people can transport goods and foodstuffs to their own countries contributing in this way to the development of the local economies. The EU has also provided cash or some other assistance in kind to over 46 million people.

Notwithstanding the numerous positive trends and the work done, the statistical data should not be considered to be any reason for complacency. Because a great deal of important work has still to be done. Today, over 1.2 billion people in the world live below the cost-of-living minimum while one out of every eight persons does not have enough to eat. In October, 2015, the World Bank decided to lift the poverty threshold to \$ 1.90 per day. The bank, however, admits in a report of its own that it does not have sufficient reliable data about the Middle East and Northern Africa because of the conflicts and the political instability in these regions.⁷

The humanitarian activity within the framework of the European Year for Development is crucial, as well. Therefore, it is important for the humanitarian relief and the development specialists to work together in order to be able to guarantee the sustainability of the countries in need. This involves a wide range of activities, starting with the better preparation of these countries to respond to emergency situations, to improve their educational and health care system, and ends with the local provision of aid for the purpose of preventing and managing risks, as well as of timely recovery from violence, conflicts, and natural disasters.

II. Demography and migration – the topic of the month of September or an EU top priority for the years to come

This is not a monthly sub-topic within the framework of the European Year for Development. Over the past couple of months, the demographic situation in the EU and the refugee problem, in particular, have been the leading topics in the pan-European debate. At this stage, however, there has been no long-term solution as yet irrespective of the political will that has been stated clearly. The one thing we could say for sure is that the EU has to agree, within the shortest possible term, on the need for a uniform European plan of how to ride out the crisis.

On the basis of the statistical data available, we can see the following picture. In 2013,

7 World Development Report, 2015: Mind, Society, and Behavior

the world population reached 7 billion people. According to the expert analyses, in 2050, it is going to reach 9.7 billion, out of which 7.8 billion are going to live in the least developed countries.

As a dynamic value, the link between the number of population and the economic development rates is very important. The migrants could become a productive factor in each and every society. And, if managed well, migration itself could stimulate development. Therefore, the EU institutions have taken a number of measures that could guarantee that the European Union is going to formulate a comprehensive and working policy in the area of migration. The EU has been adapting its own policies mostly through its Global Approach to Migration and Mobility, which is an EU leading foreign policy framework in the area of migration and asylum. The European Union has been supporting the thesis that its migration policy is in full harmony with the rest of its own policies and, more particularly, with its policies in the area of foreign affairs, development cooperation, visas, education, and employment. Over half of the 232 million migrants in the world come from countries with low or medium income. We should not forget the fact that most of these people have had to flee their countries in order to save their lives from natural disasters or economic difficulties. All this calls for international action, solidarity and cooperation so that we could be able to guarantee the rights of the migrants.

During the first nine months of 2015, over 710 000 migrants have made their way to Europe. And the European Commission has announced that today's migration crisis has been the most serious one since the time of World War II.

In August, 2015, the European Commission adopted 23 multiannual national programmes within the framework of its Asylum, Migration and Integration Fund and its Internal Security Fund. The total amount of programme funding for the 2014-2020 period is estimated at some Euro 2.4 billion. These funds are going to be allocated to some EU border Member States, such as Greece and Italy, as well as to some other EU Member States where the migration flows have been most concentrated. The European Commission has been working in close cooperation with these countries so that the funds could be allocated as soon as possible. A total of 35 national programmes are expected to be adopted by the end of this year.

Over the past six months, the refugee crisis has been at the top of the agenda of almost each and every EU summit. The message is clear – Europe needs a uniform approach in order to be able to deal with the problem.

Therefore, President Juncker's first State of the Union speech was both significant and emblematic in this respect. It abounded with important messages not only in relation to the approach that has to be used with respect to the refugee crisis but also to the required EU long-term policy for the future of Europe:

*"We Europeans should know and should never forget why giving refuge and complying with the fundamental right to asylum is so important... If it has ever been necessary to demonstrate European solidarity, it has been with regard to the refugee crisis. It is time for us to show our courage as a community..."*⁸

And also:

"We need more Europe in our asylum policy. We need more Union in our refugee policy. A true European refugee and asylum policy requires solidarity to be permanently anchored

⁸ State of the Union speech delivered by the European Commission President on September 9, 2015, in Strasbourg.

*in our policy approach and our rules."*⁹

The European Council President, Donald Tusk, has also appealed repeatedly for solidarity and for a well-balanced approach. His fears, however, have been mostly connected with the fact that the EU is divided on the issue of the migrant crisis. He has also been apprehensive that unless the refugee crisis is put under control, it could destroy the main values on which the EU has been based:

"The crisis, or rather the challenges that are now confronting us all, are challenges unseen and unheard of since for decades. I have no doubts that these challenges have the potential to change the European Union, the way we have built it up. These challenges have even the potential to destroy some of our achievements, such as travelling without borders between the Schengen countries. And, what is even more dangerous, they have the potential to bring about tectonic changes in the European political landscape."

The migration policy topic was further developed seriously both in the month of September, as well as in the months that followed. A consensus was reached on a number of key and pressing measures. The implementation of these measures, however, is going to be a much more difficult job to do. A lot of important steps have been taken in the right direction; however, the discrepancies, the tension, and the questions have stayed to make up most of the EU agenda in the months to come.

III. The European Year for Development and the EU citizens

The success of the EU development actions depends on the extent to which they enjoy the support of both the society and the politicians, and also to which they provide reliable and exhaustive information about the way in which the public funds are put to good use in order to produce sustainable results in the development sphere.

According to the official position of the European Parliament, the European Year for Development is expected to catalyze the awareness level of the European citizens. There are a number of varied channels that have been conducive in this respect. These comprise public political debates and education in the development issues; speeding up of the exchange of good practices between the EU Member States, the local and the regional authorities, the civil society, the private sector and the social partners, as well as between the private sector and the international organizations dealing with development issues. All this is supposed to focus the political attention and to mobilize the stakeholders in order to encourage further action and initiatives on the EU and the Member States level, in cooperation with the development aid beneficiaries and their representatives.¹⁰

In its position on the European Year for Development, the European Economic and Social Committee has underlined that in order that this year should be successful, it has to possess a couple of key characteristic features. In the first place, it should arouse enthusiasm, meaning that all the participants need to discuss and establish together a new frame of mind, along with new development practices in this process. Secondly, the European Year for Development should be participatory in nature, meaning that global justice needs to be put in the spotlight because it is the citizens that have to be the main actors in the development

⁹ Ibid.

¹⁰ Position of the European Parliament adopted at first reading on April 2, 2014, with a view to the adoption of the European Year for Development (2015) by the European Parliament and the Council.

debate. This, however, has generated the necessity to move from “providing information to the citizens in order to raise their awareness” to “a common discussion about equitable global development”.¹¹

When planning and implementing the activities and initiatives within the framework of the European Year for Development, it is important to use the so called decentralized approach. To date, this has been done to a fairly large extent. Working groups operating on a national level have already coined the relevant national mottos, headings, and Development Year invitations in a way that reflects precisely the situation in the relevant states. The working groups operating on a national or a European level have access to the European Year for Development funding while their activity is expected to continue after the end of the year, as well. It is here that the well organized and informed civil society has to play a decisive role.

The development policy has to be consistent in nature and it should be regarded as development education and an awareness raising process. Last but not least, the European Year for Development also needs to be regarded as a “world year for development” meaning that any discussion with non-European partners should be held on an equal footing.¹²

What do the European citizens themselves think about these issues? According to a special survey conducted by Eurobarometer and entitled “Solidarity without Borders – the Europeans and the Development Aid”, the large majority of Europeans (85 %) believe that it is important to render assistance to the people living in developing countries. Most of the respondents have agreed that dealing with poverty in these countries should be a top EU priority, and also that more development aid should be extended. The large majority also believe that the aid provided to the poorer countries has a beneficial effect on the Europeans, too.

Every second respondent has answered that everybody has his or her place in fighting poverty in the developing countries while half of the respondents have declared their willingness to pay more for foodstuffs or some other commodities imported from these countries. According to the Europeans, volunteering is the most effective way of rendering assistance (75 %), followed by the official aid provided by governments (66 %), as well as by donor organizations that provide assistance to the developing countries (63 %). Most of the people also agree that dealing with poverty in these countries should be a top priority of the EU, as well as that we should extend more development aid. The opinion of the large majority of Europeans is that the assistance rendered to the poorer countries has a positive effect on the Europeans, too. At the same time, the survey has shown quite unambiguously that the development cooperation on the part of the EU is not known well, which requires better communication.¹³

An “active civil factor” is the one that can translate the good ideas and intentions in the European Year for Development into practical policies and tangible results. In order to raise the public awareness of the above mentioned initiatives, October 19th was proclaimed “a best news day”. The very name is indicative of the main objective, i.e. to inform the people about the significance of humanitarian relief, solidarity and volunteering, as well as of each individual contribution in this respect.

11 *Position of the European Economic and Social Committee on the European Year for Development (2015), 2014/C 170/16*

12 *Ibid*

13 *Eurobarometer survey № 392, October, 2012.*

Conclusion

At the end of the European Year for Development, it might be still a little early to definitely evaluate what has really been achieved. Anyway, a lot has been achieved, beyond any doubt, and this has been an important step forward towards the eradication of poverty worldwide. Also, what has been achieved is a significant step forward towards the attainment of the much greater, ambitious objectives. In October this year, the UN General Assembly adopted its 2030 Sustainable Development Programme, which incorporates a set of new global objectives. BanKi-moon, the current Secretary-General of the United Nations, described these objectives as being an universal, integrated and transforming vision of a better world. According to him, “*The new world order is a promise made on the part of the leaders to all the people in the world. It is, in fact, a plan that is going to eradicate poverty in all its forms.*”¹⁴

The new world order rests upon what has been achieved by the Millennium Development Goals (MDG) because the attainment of these goals has made it possible to take over 700 million people out of the grip of poverty. Over the next 15 years, the new ambitious programme incorporating 17 goals is going to be used by the international community and the national governments as an action plan. This programme was charted with the help of everybody, starting with the UNO and its Member States and ending with the representatives of civil society.

The ambitious tasks were further substantiated by the *President of the European Council, Donald Tusk*: “*Global challenges must be dealt with multilaterally, or they will not be dealt with at all. There is a duty on all of us to make the words “international community” actually mean something real. We are facing multiple global emergencies. Let them pave the way to forming our strong global community.*”¹⁵

Bulgaria has had its own duty and has made a contribution to the realization of the Millennium Development Goals. As the Bulgarian President, Rossen Plevneliev, put it, “*The sustainable development goals that we have set ourselves to achieve are ambitious and call for bold and decisive action in order that they might be attained in full. Bulgaria is going to do its best to implement the new Agenda involving eradication of poverty, dealing with disparities, and the construction of peaceful, equitable, and inclusive societies based upon the rule of law. My country is also going to continue to stand by the more vulnerable nations in order that these ambitious goals could be put into effect.*”¹⁶

14 *UN Secretary-General, BanKi-moon, addressing the UN General Assembly on September 28, 2015.*

15 *European Council President, Donald Tusk, addressing the 70th session of the UN General Assembly on September 29, 2015.*

16 *Bulgarian President, Rossen Plevneliev, addressing the UN Summit on Sustainable Development on September 27, 2015.*

References:

1. *Treaty on the European Union*, Title V, "General provisions on the EU external action and specific provisions on the Common Foreign and Security Policy.
2. *European Parliament*, 2014. *Position of the European Parliament* adopted at first reading on April 2, 2014, with a view to the adoption of the European Year for Development (2015) by the European Parliament and the Council.
3. *European Parliament, the EU Council*, 2014. Decision No 472 of the European Parliament and of the Council dated April 16, 2014, concerning the European Year for Development.
4. *European Commission*, 2014. Press release: „Commissioner Piebalgs calls upon the EU Member States to put forth an additional effort to increase the development aid“, Brussels, April 8, 2014.
5. Position of the European Economic and Social Committee on the European Year for Development (2015), 2014/C 170/16
6. Eurobarometer survey № 392, October, 2012.
7. UN Secretary-General, Ban Ki-moon, addressing the UN General Assembly on September 28, 2015.
8. European Council President, Donald Tusk, addressing the 70th session of the UN General Assembly on September 29, 2015.
9. Bulgarian President, Rossen Plevneliev, addressing the UN Summit on Sustainable Development on September 27, 2015.
10. United Nations Millennium Declaration – Resolution Adopted by the General Assembly, 8th Plenary Meeting, 8 September 2000.
11. World Development Report, 2015: Mind, Society, and Behavior.
12. Latek M., The challenge of coordinating the EU development policies, EPRS, January 2015.
13. Brown, A and Hefer, E. (editors), *Our Collective Interest: Why Europe's problems need global solutions and global problems need European action*, European Think Tanks Group, September 2014.

Gergana Radoykova is a Doctor of European Studies at the "St. Kliment Ohridski" University of Sofia and a part-time lecturer with the Political Sciences Department of the same university. Ms. Radoykova's research interests concentrate on the deficit of leadership and accountability on both European and the national level, on Bulgaria's participation in drawing up the EU agenda, as well as on the multifarious mechanisms involving the participation of civil society in the political process.

Official development aid – opportunities for Bulgaria's foreign policy. The progress made and moving ahead

**International Development Cooperation Department,
UN and Development Cooperation Directorate
Ministry of Foreign Affairs
Republic of Bulgaria**

Official development aid is an important instrument for encouraging sustainable growth in the developing countries, for contributing to their integration into the world economy, and for the construction of more equitable and democratic societies. By acceding to the EU, Bulgaria made a commitment to provide assistance to the less developed countries defined as beneficiaries of this assistance. Pursuant to Article 208 of the Lisbon Treaty, the EU Member States' national development cooperation policies are supposed to supplement the general EU policy in this area. The successful implementation of this policy is supposed to formulate clear strategic approaches, to plan and program the efforts on the basis of sectoral and geographic priorities, and to guarantee continuity between the individual governments as regards the political aspects of the aid provided.

The intensifying process of globalization and integration results in the growing interdependence between the developing and the developed countries on an international level. Today's world is faced up with a number of complex challenges of a strategic, political, environmental, and social nature. This interdependence makes it difficult to guarantee the well-being and the security of a group of countries without ensuring the security and the stability of some other groups of countries that are more vulnerable and underdeveloped. The negative effect of the differences that have been accumulating in the course of time, without being settled, is going to be felt in all of the above mentioned countries.

The idea of international development cooperation is rooted in the understanding of the developed countries that they have the moral duty to help the developing countries in their efforts to make progress. At the same time, the provision of development aid can be also regarded as an investment in the security and the well-being of the donor countries. The unprecedented migration pressure, which we have been witnessing lately, is an unambiguous proof that an increasing number of people living in countries that cannot guarantee to them the basic necessities of life would like to live in socially equitable societies which have respect for human rights and provide more opportunities for prosperity and for a better life. In this context, development aid turns out to be one of the most effective instruments that could counter forced and illegal migration, including people trafficking.

Over the past few decades, the international donor community has grown in size and has become a much more complex system consisting of varied donors and partners. Today, we have a system of new participants, new approaches, and new attempts to build up a common architecture that could avail itself of the proper modalities which could make it more efficient in terms of the particular outcomes, including an updated standard of living for these people. Speaking of the donor community, we would like to mention here the financial generosity of the European Union which, along with its Member States, has been providing over half of the official development aid worldwide. The major objectives of the European development

policy are to eradicate poverty, to develop and strengthen democracy and the rule of law, to support sustainable economic and social development, and to ensure the gradual integration of backward countries into the world economy.

In its capacity of an EU Member State, the Republic of Bulgaria has been trying to contribute to the international effort and to win recognition as a proactive, predictable and reliable partner and donor. International development cooperation is an integral element of Bulgaria's foreign policy and, for this reason, it is part and parcel of this policy's general content and objectives. The official development aid and humanitarian relief provided by this country contribute to attaining its foreign policy objectives aimed to strengthen international peace and security, to reduce poverty, and to achieve sustainable regional and global economic and social development. The development policy pursued by Bulgaria is in harmony with the European Common Foreign and Security policy because this country has been further supplementing and developing this policy in accordance with our own capacity and our own economic realities.

The objectives of the official Bulgarian development aid are closely linked with the country's international commitments in the field of development, i.e. the UN Millennium Development Goals, which were replaced in 2015 by a new comprehensive and universal framework largely based upon an approach that embraces the rule of law, the inclusion of marginalized social groups, and the assurance of sustainable economic growth. The main advantage of the new sustainable development objectives boils down to the well calibrated balance between the three dimensions of development – economic, social, and environmental development. It also stresses the necessity for a global partnership that is going to guarantee the attainment of these objectives.

It is worth mentioning here that this type of cooperation, which promotes the economic progress of the developing countries, is well known in Bulgaria. This country has been maintaining traditional friendly and partnership relations with a number of Asian, African, and Latin American states. Irrespective of its difficult transition period, Bulgaria has participated in a number of bilateral and multilateral initiatives aimed at supporting the countries in need. There are still some high-ranking, distinguished persons in the developing countries who, as graduates from some Bulgarian universities and, therefore, feeling deeply involved with the Bulgarian language, education and traditions, have been trying to extend the bilateral economic and cultural relations between our countries.

The Republic of Bulgaria, just like any other newly acceded EU Member State, has to reach a particular level of its official development aid, i.e. 0.33 percent of GNI (gross national income) – according to the commitment it has made within the European Union. This is a serious challenge from a political, financial, and even psychological point of view which cannot remain only on paper as a formal obligation. In 2013, Bulgaria provided 0.10 percent of GNI in official development aid and a large portion of this amount was paid as an installment to the relevant international organizations and financial institutions.

Ever since Bulgaria achieved the status of a candidate country, it has been taking part in all kinds of forums discussing the raising and the spending of development funds. Bulgaria participates in the European Development Fund, one of the main instruments for rendering assistance to the African, the Caribbean, and the Pacific developing countries (ACP). We have a financial contribution to, and we participate in the decision-making process within the EU foreign aid instruments. The Danube Strategy, along with SEEC (the South-East European Cooperation Process), BSEC (the Organization of *Black Sea Economic Cooperation*), and the EU Programme for Cross-Border Cooperation are, in effect, in the core of Bulgaria's foreign policy regional dimension where the good-neighborly relations are considered to be the basis

for the establishment of modern political and economic ties on the Balkan Peninsula. Bulgaria has also been participating in the decision-making process of a number of multilateral UN development cooperation mechanisms, such as the UNDP and the United Nations Population Fund (UNFPA); we pay installments to a number of UN organizations, such as UNESCO, UNICEF, FAO, UNCTAD, and WHO; and we make financial contributions to some international financial institutions, such as the Black Sea Trade and Development Bank (BSTDB), the International Bank for Reconstruction and Development (IBRD), and the International Finance Corporation (IFC).

The Bulgarian Ministry of Foreign Affairs has been putting forth an effort to activate its development policy, especially in the area of bilateral and regional cooperation. The development policy is an important foreign political instrument for raising the country's prestige on a regional and a global level, as well as for providing favorable conditions for the further promotion of our bilateral relations with the strategic partners. The successful implementation of this policy requires a consensus between the individual parliamentary political parties on the sectoral and the geographic priorities, as well as continuity between the consecutive governments as regards the political aspects of the international assistance.

A couple of Bulgarian foreign ministers have put forth a serious effort to build up capacity on a national level in the area of development cooperation. On August 1, 2011, the Council of Ministers enacted Government Decree No 234 (promulgated in the *Official Gazette* No 61/09.08.2011; amended, *Official Gazette* No 6/2013; further amended, *Official Gazette* No 40/2014) concerning Bulgaria's policy with respect to this country's participation in international development cooperation. The adoption of the above decree laid down the statutory and the institutional foundations of Bulgaria's development policy. Irrespective of the challenges involving the lack of predictable funding, the Ministry of Foreign Affairs came up with a proposal that some important programme documents should be formulated and adopted in the period 2012-2014. Among other things, these included the 2013-2015 Mid-Term Development Aid and Humanitarian Relief Programme, as well as four individual strategic programmes for cooperation with Georgia, Moldova, the Republic of Macedonia, and Vietnam. All these documents received, afterwards, approval from the International Development Cooperation Council headed by the minister of foreign affairs. In 2013 and 2014, the official development aid funds were budgeted for in the national budget, which, as a procedure, required the explicit approval of the Council of Ministers for each and every individual initiative. Since 2015, the funds have been budgeted for in the foreign ministry's budget which has made it much easier to activate the project activity in partner countries, such as Georgia, the Republic of Macedonia, Moldova, Serbia, and Bosnia and Herzegovina, as well as in the Western Balkans and the Black Sea regions.

The development aid provided by Bulgaria is a reflection of the geographic priorities of this country's foreign policy, which are based upon our traditional historic, economic, and cultural ties, the geographical proximity of the partner countries and their political will to cooperate. The extensive experience acquired by this country in its capacity of a recent beneficiary of development aid, as well as during the period of far-reaching reforms and the transition to democracy and market economy, turns out to be a key advantage in its relationship with the partner countries. The areas of thematic development aid take account of the needs of the partner countries, as well as of the experience, the expertise, and the resources of the Bulgarian party. Due to the current economic circumstances, the Bulgarian resources earmarked for the country's development policy are rather limited. However, in order that the available resources in the area of project implementation could be put to good use, they should be concentrated in,

and focused upon, a relatively small number of areas.

Bulgaria launched its development aid provision activity on the basis of some small-scale pilot projects which managed to reveal the country's potential, along with the prospects of extending the project activity. Within the framework of its bilateral cooperation with Macedonia, this country managed to construct a children's education and rehabilitation playground, as well as a sensor integration schoolroom for mentally handicapped children at the "Dr. Zlatan Sremets" school in Skopje. In addition, Bulgaria continues to fund some small-scale projects for the infrastructure renewal of schools, kindergartens, and culture-and-information centers. Today's official development aid provided by Bulgaria to Macedonia is sort of continuation of the country's past multiannual policy of supporting the stability and the well-being of its neighbor.

We would also like to mention here the successful outcome of a project implemented in response to the Serbian Employers' Union request to render assistance to the small and medium-sized business entrepreneurship initiatives in the underdeveloped municipalities of Southeast Serbia. This project contributed to the development of private initiative in the less economically developed municipalities of Southeast Serbia, it helped establish goods-and-services producer associations, as well as training centers for utilizing the mechanisms of Serbia's pre-accession programmes. On one hand, this has assisted in the provision of new jobs, in raising the living standards of the people, of promoting economic growth, and of attaining sustainable development in Southeast Serbia. While, on the other hand, it managed to help establish a culture of mutual respect, as well as prospects for lasting economic and political stabilization in the Balkans. This initiative was welcome by the small and medium-sized businesses in Southeast Serbia and it is still enjoying keen interest as it provides synergy with some large-scale Serbian projects, such as the Trans-Border Cooperation between Bulgaria and Serbia Programme and the new EU programme intended for Serbia, IPARD-2. There are still some small-size projects designed for the less developed municipalities in the regions of Bosilegrad and Caribrod which are intended to promote cultural and linguistic diversity, tolerance, an inter-cultural dialogue, and the multilateral education of adolescents through sport, the arts, the environment, etc.

We have been having a very dynamic and successful partnership with Georgia because of its keen interest in Bulgaria's experience in building an expert and technical capacity and in European integration. The initial analysis has revealed the common vision of the two countries of how to deepen their cooperation in the implementation of projects in the area of building democratic institutions, of the protection of human rights, and of introducing the rule of law in this country.

In retrospect, the first cooperation project between the two countries involved the training of six Georgian experts from the Georgian Ministry of Agriculture in three executive agencies of the Bulgarian Ministry of Agriculture and Food. Our Georgian partner was particularly satisfied with the outcome of this project. Currently, Bulgaria is rendering support to the Georgian Ombudsman's Office by means of two consecutive projects with an increasing value. The projects involve training of additional staff (contact persons) who should be appointed at the local Ombudsman's Office in the region of Samegrelo-Zemo Svaneti. This is going to help the local Ombudsman's Office to study in depth particular facts involving the violation of human rights. It will also make it easier to coordinate the meetings organized by the local human rights protection non-governmental organizations.

Due to the favorable response to the human rights protection projects, another one was implemented involving monitoring of the conditions of stay of minors and females in the

Georgian prisons, jointly with the leading Georgian NGO entitled "Human Rights Center", and in partnership with the Ombudsman's Office again.

On the basis of these projects, Bulgaria managed to extend its bilateral relations with Georgia and has already gained a specific place among the donor states working with this country. The Bulgarian Ministry of Foreign Affairs has been putting forth an effort to continue the positive trend in the Bulgarian-Georgian relations. It has also been trying to find new opportunities to work with some other internationally recognized organizations, as well as along the lines of some other donor initiatives, such as the American „Emerging Donors Challenge Fund“.

Bulgaria has also been providing official development aid to Moldova, in close cooperation with the UN Development Programme (UNDP). This aid has been specifically targeted to Taraklia, one of the least developed socially and economically Moldovan regions. The objective has been to overcome poverty and achieve sustainable development on the basis of the implementation of projects aiming to help overcome particular difficulties, such as the lack of access to drinking water, as well as to rehabilitate a number of schools and kindergartens in this region.

The Bulgarian foreign ministry has also been promoting the implementation of operative-and-technical capacity building projects for the police forces in Kosovo, Iraq, and Afghanistan by organizing training courses in civil protection, fire and disaster relief, and in combating human and drug trafficking. Because of the keen interest displayed in this kind of projects, Bulgaria is going to continue to provide official development aid in this area broadening the scope of beneficiaries. In addition to the police forces' capacity building courses, the Bulgarian Diplomatic Institute has been organizing a diplomacy course intended for the staff of the Afghani foreign ministry.

In the area of official development aid provided to the Western Balkan countries, the Bulgarian Commission for Protection of Competition has launched a project entitled "Sofia Competition Forum" designed for specialists from the Republic of Albania, Bosnia and Herzegovina, the Republic of Macedonia, the Republic of Kosovo, the Republic of Serbia, and Montenegro. In 2015, this project rendered assistance to the Western Balkan countries in the process of building their institutional set-up focusing on strengthening the administrative and expert capacity of the competent national authorities implementing the national competition policies. The idea was to harmonize the operation of these institutions with the EU standards and good practices in this area.

Also in the regional field, Bulgaria has participated in some capacity-building projects intended for young people and youth organizations and focusing on youth leadership, active citizens' participation, and advocacy. Bulgaria has funded a capacity-building project intended for young people from the Eastern European and the Central Asian region. The trainees are expected to work as peer trainers in the area of sexual and reproductive health, gender equality, HIV and AIDS problems.

These are only a few examples of Bulgaria's activity as a donor country and a participant in international development cooperation. They are an eloquent illustration of the success of this country in this area, as well as of the added value of the Bulgarian initiatives which are well targeted, timely and efficient.

The provision of development aid and humanitarian relief always needs the involvement and the support of the general public. We need to point out, however, that unlike the situation in most EU Member States, this particular topic has not been set, to the required level, to an active public debate. There is yet another important factor that is essential for influencing

positively the public attitudes towards the development policy, which involves the mobilization of all stakeholders and their support to the provision of official development aid. The media, the private businesses, and the non-governmental organizations are supposed to play a key role in the implementation of particular development policies, as well as in familiarizing the beneficiary countries with the objectives of the development aid, as well as with Bulgaria's commitments as an EU Member State in this area. When formulating and implementing the development policies, the Bulgarian Ministry of Foreign Affairs has been cooperating actively with the Bulgarian International Development Platform which constitutes a network of leading Bulgarian NGOs working in the development area.

We have been doing our best to send a message, in a very simple language, that development cooperation is one of the most efficient and flexible foreign policy instruments with an enormous potential. In this context, as a serious step forward, Bulgaria joined in the organization of the European Year for Development 2015. This initiative made it possible for the stakeholders from the government and the non-governmental sector to work together on a national level. On the other hand, the EYD 2015 initiatives contributed to raising the peoples' awareness of the problems of the developing countries. They also made the people willing to participate in addressing and resolving these problems.

Notwithstanding the progress made and the positive results achieved by the Bulgarian development policy, the EYD 2015 activity helped identify some challenges that this country will have to face up to. Currently, work has been going on a new Mid-Term Official Development Aid and Humanitarian Relief Programme that has to provide the strategic framework for the forthcoming period and to outline the top priorities. Bulgaria needs to update its regulatory framework and to adopt special legislation on its participation in international development cooperation. Because of the new conflicts and the new crisis situations, we need the proper instruments so that we could be able to make timely decisions on the provision of humanitarian relief in response to the above mentioned conflicts and situations. This is going to improve the country's reaction to the emergence of crisis situations. The mid-term programme is going to help us predict, in the medium term, what is going to happen and negotiate [in advance] agreements with some other donor countries on the basis of the principles of efficiency and additionality of the efforts in particular geographic areas and sectors. Another serious challenge involves strengthening the expert capacity of the public administration so that it could meet the commitments it has made in the development area in compliance with the EU good practices and the OECD recommendations.

In conclusion, we would like to underline that the official development aid is not a panacea that is going to help us face up to the challenges of poverty, the deteriorating environment, and the disintegrating political, economic, and social structures in the conflict regions. This kind of aid is only a means to help our partner countries moving towards sustainability and taking on full responsibility for their own development and the construction of prosperous and equitable societies.

EU Development Policy in the framework of Bulgaria's National Programme

Ivanka Mihaylova

2015 was proclaimed by the European Union as European Year for Development. The idea of the one-year campaign was to inform the people what the EU development aid is used for, as well as in what way this aid is going to contribute to the eradication of poverty. Also, how the elimination of poverty across the world is going to have a beneficial effect on each and every one of us, the stakeholders, so that more Europeans would join in this development initiative.

2015 is really unique because it has first focused on the EU foreign policy in the area of development aid. This year is also special with respect to development because it was designed to promote the attainment of the Millennium Development Goals. Among other things, these goals are aimed at reducing by half the number of people living below the cost-of-living minimum, diminishing famine, improving the mothers' state of health, stopping the spread of the HIV virus and AIDS, and providing primary education to all children. As there is still a lot to be done in these areas, the events staged during the European Year for Development are aimed to inspire the people and the organizations across Europe, as well as all the people in the world, to engage in the development activity. The idea was to make everybody working in the development sphere work harder and demonstrate in this way the EU commitment to fight poverty and famine the world round.

The European Union has always been concerned about the development of the world. There is no doubt that, over the past few years, Europe has done a lot to this end. One should remember that the EU has been, and still is, the greatest world donor of development aid providing assistance to over 150 countries. Owing to the EU financial assistance, the percentage of people living below the cost-of-living minimum has dropped considerably. Over the past decade alone, some 14 million children have started going to primary school, 19 million children aged up to one year have been routinely immunized against varied diseases, over 70 million people have gained access to better quality drinking water, and over 7.5 million births have been attended by qualified medical staff saving in this way the life of a great number of children and mothers. The EU has also been using some of its resources for infrastructure development purposes. This kind of development facilitates the movement of goods and services and contributes to the economic development of the beneficiary countries. As regards the period 2014-2020, the EU has also made a serious commitment. The total contracted external action funding amount, inclusive of development, has already exceeded EUR 51.4 billion. Another EUR 30.5 billion has been set aside for cooperation with the African, the Caribbean, and the Pacific (ACT) states, as well as with the overseas countries and territories (OCTs). The EU maintains partnership relations with a number of NGOs and some other international organizations that have been active in the individual regions improving in this way the effectiveness of the funds used.

The hope is that the European Year for Development has inspired as many Europeans as possible to engage in the EU development activities and to demonstrate again one of the most cherished European values, i.e. the commitment and solidarity of the European citizens.

The first legal ground for EU development cooperation was introduced by the Maastricht Treaty in 1992. Pursuant to this legal provision, the goals of the EU development cooperation include: fighting poverty in the developing countries; promoting the social and sustainable development of these countries and, more particularly, of the least developed ones; integrating further the developing countries into the world economy. The Maastricht Treaty defines three principles on which the EU development policy should be based: complementarity between the Member States' development policies and the EU development policy; coordination, in the recipient countries, between the European Commission and the EU Member States; and coordination of all the Community policies in a way that they could accommodate all the development goals. The fourth principle was introduced by the Amsterdam Treaty in 1997. This principle provides for compatibility between all the EU external actions in the context of all EU foreign relations in the area of security, economy, and development policy. The EU has two frameworks for cooperation with third countries: a development cooperation framework for all the developing countries (Articles 208 through 211); and an economic, financial and technical cooperation framework for all the third countries, different from the developing countries (Articles 212 and 213).

As the EU foreign policy is steering the development in key regions, it has to guarantee peace and stability in these regions. It is not accidental that the European Commission has an International Cooperation and Development Directorate-General (DG DEVCO), which is in charge of the development cooperation policy within a broader international cooperation framework; of adaptation to the changing needs of the partner countries, and of providing development aid around the world. This involves cooperation with the developing countries at different stages of their development, inclusive of the countries subject to bilateral development aid, for the purpose of satisfying the particular needs of these countries in the period of transition from low-income to upper-average-income states. In order to be able to facilitate the employment of a consistent approach, the International Cooperation and Development Directorate-General of the European Commission works in close cooperation with some other Commission services in charge of thematic policies, as well as with the European External Action Service.

The International Cooperation and Development Directorate-General is also in charge of formulating the EU general development policy, along with the particular policies aiming to reduce poverty across the world, to guarantee sustainable economic, social, and environmental development, and to promote democracy, good governance, respect to human rights, and the rule of law on the basis of external aid in the main. The encouragement of coordination between the EU and its Member States in the area of development cooperation, along with the promotion of the EU external representation in this area is an important and indispensable mission.

The development policies involve a wide range of multifarious problems, which makes this job demanding and highly responsible. The European Commission has a commissioner in charge of development, another one – in charge of migration, yet another one – in charge of commerce. It also has a commissioner responsible for foreign affairs, i.e. Ms. *Federica Mogherini*, High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy and in charge of the European External Action Service. The development policy is a highly responsible job which requires good coordination between most of the EU Directorates-General, between the persons responsible, the EU Member States, the individual EU agencies and NGOs, between the citizens and the stakeholders. For this reasons, the coordination of

the development aid policy, as well as of all joint actions aiming at providing support to the rest of the world, are very important. All this comes to show the power and the might of the European Union as an important international player and a major donor of development aid worldwide.

The European Union needs clear principles that are to underlie its relations with the rest of the world. In essence, the EU constitutes a union of states with different national and cultural identity. Its responsible mission involves the protection of human rights, as well as the implementation of policies that do not violate either the sovereignty of third countries, or of its own members. "As the cultural and religious differences often create tension and conflicts, they should not be allowed to do this in the future. Instead of tolerance, peace and stability, we have been increasingly speaking of fundamentalism, extremism and xenophobia. And because of the fact that Europe has often run into such phenomena, it has to share its experience with the countries that are running the risk of being confronted with similar situations."

The EU continues to foster political and cultural tolerance. It has also been providing conditions for the development of stable democracies and international cooperation. Furthermore, it is prepared to come up with constructive solutions to the global problems.

Syria and the Syrian refugee crisis have provoked some negative, even radical reactions, while the situation in Ukraine has revealed the serious impact of ethnic and cultural differences. The protection of the rights of ethnic minorities has been part and parcel of this problem. Therefore, we should not abandon our European criteria. However, in order to be able to find long-term satisfactory solutions, all the problems need to be considered in a long-term perspective with a view to guaranteeing the internal and external stability of the European Union.

The EU Member States need a uniform foreign policy in order to be able to preserve their influence and prestige around the world. Otherwise, they are going to look like economic giants, but political dwarfs. If all Member States speak with one voice, the EU could become more conducive to resolving the world conflicts; it could encourage much more efficiently economic growth; it could support much more effectively democracy; and it could wage a war against the climate change. Last but not least, without a common foreign and security policy, the EU is not going to be taken seriously even by its Atlantic partners. I would like to remind you here of Henry Kissinger's winged phrase when asking for one phone number that could be used to call Europe. And, although Mr. Kissinger denied having said these words, Europe has remained as a symbol and a perception.

The objective of the EU foreign policy is to tighten regional and world security. By pooling their resources and, on the basis of their political will, the EU Member States have managed to prove, over the past 15 years, that they can effectively avert and resolve all sorts of conflicts and help rehabilitate the conflict regions.

The discoverer of vitamin C, Albert Szent-Györgyi, used to say that "One can make a discovery whenever they see something that everybody else has seen, but think about what they have seen in a way that nobody else has ever thought before." We can all see the world problems today but, as far as Europe is concerned, we we'd better learn how to think and act together in order to be able to find the best solutions. The EU has been the driving force of development and the most powerful engine of democracy both in Europe and across the world. Therefore, the EU development policy is so important for the rest of the world.

Following its accession to the European Union, the Republic of Bulgaria made a commitment to provide assistance to the underdeveloped countries that have been identified by the

EU as our partners, as well as beneficiaries of development aid.

The topicality of the development issues is particularly important in view of the potential and the tasks of Bulgaria's development policy within the framework of the Millennium Development Goals, which include: reduction of poverty, fighting famine, combating maternal and infant mortality, the struggle against the deadly diseases, eliminating gender inequality, fighting the climate change, and extending the global development partnership across the world.

Bulgaria's accession to the EU has turned this country from a recipient of aid to an aid donor. This has entailed numerous political and financial commitments, but also a great number of opportunities. The Bulgarian development policy is based on the in-depth analyses of the results achieved, as well as on awareness that the attainment of the Millennium Development Goals needs to be better assessed by the relevant international organizations. Forthcoming are: the consecutive assessment of the impact of globalization on the Millennium Development Goals, as well as a deeper involvement of the developing countries in the management of world economy with a view to further improve the management of sustainable development.

If the development aid is also interpreted as a means for strengthening Bulgaria's position, relations, and prestige on the international arena, rather than as an opportunity to render assistance to the poorer and suffering nations alone, the Bulgarian foreign policy could avail itself of a yet another instrument, which is significant not only from a political, but also from a financial point of view.

Bulgaria is an external EU border state, and therefore some developing countries are located in its near proximity. Hence, any investment in the stability and prosperity of these countries is bound to have a positive effect on the security and well-being of our own country (from the viewpoint of migration, terrorism, etc.).

The type of humanitarian crises caused by the climate change in the late 20th and early 21st century, the spread of deadly diseases, the interstate and intra-state conflicts, the penury and famine, etc. have become much more frequent and have a strong impact on the people. As a result, humanitarian relief has gone beyond the framework of the International Red Cross movement and of some other non-government organizations and has turned into a leading foreign political priority for a number of states.

The humanitarian relief-providing principles approved internationally include: humanness, impartiality, neutrality, and independence. This kind of relief involves not only the allocation of funds, but also the provision of essentials, shelter, utilities (e.g. water, hygiene products and medicines), supply of provisions (e.g. foodstuffs), coordination, logistics, protection, and communication.

In 2014, the attention was focused on the humanitarian crisis in Northern Iraq and Syria, which was precipitated by the Islamic State militant group, as well as on the crisis in Western Africa, which was caused by the spread of the Ebola virus disease. The first half of 2015 was marked by the humanitarian crises in Ukraine, Yemen, Nepal, Sudan, Southern Sudan, and Libya, as well as by the acute problem caused by the people migrating in the central part of the Southern Mediterranean. The large number of chronic crises has led to some sort of fatigue among the donors and has gradually turned these crises into what we usually refer to as "forgotten crises". A crisis is usually measured on a risk assessment basis by the degree of its vulnerability. This has been the case of the situation in Palestine, in the Central African Republic, in Chad, Burundi, Bangladesh (the *Rohingya* refugees), in India (Jammu and Kashmir), in Pakistan, in Columbia, etc.

In its capacity of an EU Member State, Bulgaria has made a commitment to implement

the European humanitarian policy. Any active involvement of this country in individual humanitarian operations in priority regions for Bulgaria, though with limited resources, is considered to be an expression of solidarity and commitment within the framework of the EU; it is also considered to be in line with the UN activity in the humanitarian area as it contributes to the security of the states.

The main Bulgarian humanitarian relief rendering mechanisms and forms are as follows: 1. along the lines of international assistance: by contributing to the budgets of the competent UN organizations, or to the funds specially set up for the purpose; 2. on the basis of cooperation with the UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UN OCHA), UNESCO, UNICEF, the UN High Commission for Refugees (UNHCR), the UN Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA), the International Migration Organization, the World Health Organization (WHO), etc.; 3. on the basis of multilateral foodstuff provision initiatives, such as cooperation with the UN World Food Program (WFP), the UN Food and Agriculture Organization (FAO), etc.

The food aid is accounted for under the renewed Food Aid Convention on the basis of volunteer activity on a national, European and international level. On July 18, 2013, the Bulgarian Parliament introduced amendments and supplements to the Youth Act that had been in force since August 2, 2013 (*Official Gazette*, No 68, 2013). The objective of these amendments was to broaden the scope of the legislation encouraging and supporting volunteer activity as a main form of participation of the young people by extending their knowledge, experience and skills. On March 6, 2014, the European Parliament and the Council adopted a regulation concerning the establishment of a European Voluntary Humanitarian Aid Corps (the EU Aid Volunteer Initiative). On November, 7, 2012, the Bulgarian European Affairs and European Funds Control Parliamentary Committee had backed up the regulation proposal and acclaimed the commitment of the then European Commissioner for Humanitarian Aid and Civil Protection, Kristalina Georgieva, to help introduce the legal framework stipulating good humanitarian relief rendering practices and establishing the EU volunteer network. The leading Bulgarian institutions in the voluntary activity area include the Fire Safety and Population Protection General Directorate of the Ministry of Interior, the Ministry of Youth and Sports, and the Bulgarian Red Cross. This country also contributes resources to some approved international humanitarian relief rendering non-governmental organizations, such as the Red Cross International Committee movement and the *International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies*. The bilateral operations usually involve: posting of teams to take part in rescue operations in case of disasters and emergency situations; the provision of goods, chattels, materials, foodstuffs, medicinal products, etc.; the provision of treatment and rehabilitation to affected population in Bulgaria; non-refundable financial assistance; funding of local capacity building projects for the purpose of preventing and dealing with disasters and accidents.

A Government Decree (No 371/19.11.2014) became effective on January 1, 2015, which was to supplement Government Decree No 234 of 2011 concerning Bulgaria's development policy within the framework of international development cooperation. This decree restored the provisions that used to delegate to the minister of foreign affairs the right to allocate the official development aid and the humanitarian relief funds. In addition, these funds are to be provided from the foreign ministry budget.

According to the 2013-2015 Mid-Term Development Aid and Humanitarian Relief Programme, endorsed by the Council of Ministers on December 18, 2013, the humanitarian relief funds have to be budgeted for as a percentage of the bilateral development aid funds

and should not exceed 20 per cent of the said funds.

In order to enhance the overall effect of its targeted humanitarian relief, as well as to make its participation as visible as possible, Bulgaria has been contributing to some multilateral humanitarian relief-rendering operations by paying installments to the relevant UN organizations. In this context, the World Food Programme noted with appreciation the Bulgarian voluntary installments paid in 2013, 2014 and 2015 and amounting to a total of BGN 700 thousand.

In 2010, Bulgaria provided over BGN 400 thousand in humanitarian relief to Haiti and also contributed smaller amounts to Russia, Israel, Pakistan, Chile, Ukraine, Moldova, and Turkey. Because of the turbulences and conflicts in the Middle East, this country has been rendering emergency relief to the Arab states since 2011. The largest amounts have been provided to Syria because of the serious conflict in this country that has triggered an unprecedented wave of refugees. Since 2012, Bulgaria has been rendering assistance to both the distressed population in Syria, as well as to the Syrian and Palestinian refugees. The funds have been transferred to leading UN humanitarian organizations, such as UNESCO, the World Food Programme (WFP), UNHCR, and UNRWA. The funds that have been allocated for the maintenance, education, and integration of the Syrian refugees in this country, who numbered 5,217 in mid 2015, are also accounted for as humanitarian relief and official development aid.

When compared to 2013, 2014 was marked by a significant increase in the humanitarian relief funds; nevertheless, these resources proved to be insufficient because of the really great number of people in need. The BGN 1 106 692 have been transferred to Syria, Afghanistan, Serbia, Bosnia and Herzegovina, and Ukraine.

Bulgaria, however, does not have sufficient financial resources to pursue an active and effective foreign development policy for which reason we need to change the situation. In order to be able to raise the awareness of the people, we need concerted action. As we have been living in very dynamic times – in both political and economic terms, we seem to forget about the numerous problems in the world around us. We also seem to have been obsessed by the desire to amass material wealth, as if this were the most important thing in the world. It never occurs to us that we have to stop for a second and look around where we will see numerous people that are much more distressed and much poorer than us. These people have been waiting hoping that someone is going to give them a hand. But, because they have been waiting too long, they have got used to the situation; they have got used to poverty and misery. All this is really frightful and inhuman, bearing in mind the development of human civilization, as well as the century we live in. And all this seems inadmissible, bearing in mind the development of economy and of the new technologies.

We are the ones that have to change the status quo. We are the ones who have in our hands our future, the future of our state and, although to a lesser extent, the future of the world. While writing this article, I have repeatedly asked myself the question of how many people are really aware of the development policy, as well as how many people take a real interest in this issue. Unfortunately, all this sounds rather abstract and distant to us, as if it does not really exist. But the realities are quite different because we can see every day the thousands of Syrian people who are fighting for their own lives; we are aware of the children dying of hunger, we are aware of the war victims. Therefore, some effort needs to be put forth to trace out a working policy in this area. Development policy has to become a necessity for each one of us. This, however, could only happen, if we perceive this policy as

being part and parcel of our own problems. The implementation of the development policy should not be an end in itself. We should not view this policy as a consecutive disbursement of funds earmarked for the poorer countries. We, together with the Bulgarian state, should really try and achieve maximum efficiency by starting with much more effective awareness propaganda. If the development policy is considered on a much higher, statesmanship level, it is bound to have the desired media effect, which will have a genuine impact on the majority of Bulgarians. We need to talk, we need to “make a noise”, we need to put the problems on the table, we need to put them on our agenda in order to be able to provoke the adoption of long-term effective measures, rather than to just make a public appearance or a political demonstration.

Bulgaria can contribute a lot, if the country disburses more financial resources and concentrates on greater humanitarian relief for the distressed and suffering regions in the world. The problem could be resolved, if this country manages to formulate a policy motivating the people to join in. This is also going to have a favorable social effect as the Bulgarians seem to have capsulated themselves in the framework of their personal problems and needs, which makes the people in need across the world seem more distant because they are not here with us, in this country. They are far away and they are never going to catch up. We all have been witnessing the developments in Syria, as well as the avalanche of problems that these developments have been causing to Europe. And, all out of a sudden, it became clear that nothing is so distant and also that, sooner or later, these problems are bound to reach us all. Do we have to continue being indifferent, thinking that it will suffice to pay, as a EU Member State, the minimum; to pay only what we can afford in terms of financial resources?

I am deeply convinced that every Bulgarian shares the spiritual values and some solidarity in respect of the others. We should simply open up to the rest of the world. One might object that everybody is free to do this quite voluntarily; but, in order that we could demonstrate a desire to help, the problems have to be discussed openly. We, Bulgarians, need to rethink our attitude towards the distressed regions, which, however, requires a global frame of mind. In this context, I would recommend more publicity and more interaction while discussing the implementation of the development policy. We have really been providing development aid and humanitarian relief; however, we could do a lot more – in full compliance with the national motto which reads: “Unity makes us strong”.

Bulgaria has been providing development aid and humanitarian relief in line with the objectives and the tasks of its own foreign policy, which is aimed at strengthening international peace and security and reducing poverty in the world. Our top priorities should concentrate on the regions at risk and instability, on the Balkan economies in transition, on the Black Sea and the Mediterranean region, as well as on the Middle East. Bulgaria has sufficient experience as a recent recipient of aid, as a model of reforms carried out, and as a country that has made a transition towards democracy and a market economy. This experience has to be shared with the others.

The Bulgarian development aid has been provided to countries and regions that are on the priority list of this country’s foreign policy. The identification of these countries and regions has been based on our traditional historical, economic and cultural relations with these countries, on the geographical proximity, on the political will for cooperation, and, last but not least, on this country’s capacity to render assistance. The identification of the partner countries has also been influenced by the EU enlargement and neighborhood policies. The Bulgarian 2013-2015 Mid-Term Development Aid and Humanitarian Relief Programme defines the top priority areas, which are identified on the basis of our capacity to render as-

sistance in particular fields, as well as on the basis of our experience, expertise, human and material resources.

Bulgaria used to be a development aid recipient country for a fairly long period of time; therefore, it should be only natural for us to follow suit and share this responsibility when we, as a EU Member State, are already in the same club. We, the Bulgarian state and the Bulgarian civil society, should do our best to address and resolve our own problems, without closing our door to, or turning our back on, the neighboring and faraway countries and the developments in these countries. Solidarity and empathy, which are common EU values, can and should be cultivated. The principle of rendering assistance is both an underlying and a genuine principle because, if you render assistance to somebody today, you will get this assistance back one day, too. Moreover, when you live in a community and care about the problems of the others, this could be considered to be a serious moral investment.

The European Year for Development, in which Bulgaria has been taking an active part by organizing numerous events, is an occasion for European pride. This year has reminded us that we should be more active in our solidarity with the others because solidarity is a European value and virtue. I do believe that, in spite of all our difficulties at home, we will be able to muster up courage and help the poorer states, which is bound to have a positive effect on Bulgaria's international prestige and on the confidence in this country, as well.

Development cooperation and Bulgaria

Ventsislav Kirkov

In 2007, the Bulgarian Ministry of Foreign Affairs promulgated a concept of Bulgaria's participation in international development cooperation. This document set out the principles, the tasks, and the priorities of the development policy of this country, along with the ways in which this policy was going to be funded. The International Development Cooperation Concept outlined the Bulgarian participation in the development policies on a bilateral and a multilateral basis, meaning that the funding was going to be provided through bilateral and multilateral channels.

By multilateral funding channels, I mean the varied organizations which were working in the area of attaining the topical, at the time, Millennium Development Goals. Among these organizations were some UN agencies, the IMF, and some EU institutions dealing with the formulation and implementation of the international development cooperation policies. The bilateral funding channels involved Bulgaria's participation in small projects, which did not require any serious funding, participation in joint projects, along with some other international donors, as well as the provision of technical aid. At that time, Bulgaria had quite recently acceded to the European Union and was, therefore, considered to be suitable for using the bilateral funding approach because this approach was going to help the country gain the relevant experience and implement a consistent and efficient development policy in line with its own foreign policy.

Participation in the international development cooperation policies is, indeed, viewed as a modern and flexible instrument within the framework of the general foreign policy of the country. This could become most visible in the implementation of joint bilateral projects and programmes. The Bulgarian cultural and historical heritage makes it possible for the country to acquire stable positions in a number of countries in which the leading EU Member States do not have long-standing traditions. Hence, the development of bilateral relations could be regarded as an expression of Bulgaria's willingness to empathize with the countries with which it has been maintaining long-standing traditions of reliable partnerships in the political, economic, and cultural sphere.

Bulgaria's international commitment to allocate financial resources for development cooperation purposes is calculated as percentage of the country's Gross National Income (GNI). This percentage has been fluctuating over the years, e.g. until 2010, it used to be 0.17 per cent of GNI while for the 2010-2015 period, it was estimated at 0.33 per cent. Table 1 below provides information about the percentages allocated for development cooperation purposes according to European Commission data¹:

Year	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Target	0,17% of GNI				0,33% of GNI			
Reported percentages	0,06%	0,04%	0,04%	0,09%	0,09%	0,08%	0,10%	0,08%

A large portion of the above funds has been paid in installments as Bulgarian EU-membership contributions and then reallocated to the relevant EU institutions dealing with the imple-

Ivanka Mihaylova is a senior expert with the International Cooperation and Investment in Tourism Directorate of the Ministry of Tourism. She is an ex-member of the political office of the Ministry of Transport, Information Technologies and Communication of the caretaker government of Prof. Georgi Bliznashki. Ms. Mihaylova has an MA degree in diplomacy and international relations. She was on a one-year specialization course in France under the Erasmus Programme and has some practical experience in the EU institutions in Brussels. She began her career as an intern at the Diplomatic Institute of the Bulgarian Ministry of Foreign Affairs.

¹ <http://europa.eu/rapid/attachment/MEMO-15-4748/en/2014%20ODA%20tables%20attachment.pdf>

mentation of the EU foreign policy. If we take a look at the correlation between the funds contributed via the multilateral and the bilateral channels, we will see that the focus on the bilateral channels has been negligible. (Table 2: Correlation between the funds disbursed via the multilateral and the bilateral channels over the past three years).

Year	2012	2013	2014
Multilateral channels	99,59%	99,30%	97,97%
Bilateral channels	0,41%	0,70%	2,03%

There has been a noticeable trend towards an increase in the percentage of funds disbursed through the bilateral channels because, if we compare the figures of the past few years, we will see that these funds have gone up three-fold. Nevertheless, we are left with the impression that the potential of bilateral development cooperation has not been adequately used.

The 2013-2015 Mid-Term Development Aid and Humanitarian Relief Programme had prioritized some countries from the Western Balkans and the Black Sea and the Mediterranean region as bilateral development cooperation targets. The respective aid provision areas included:

- Assistance to be rendered in support of democracy
- Raising the quality of education
- Support for higher-quality health care
- Encouraging the extension of the trade exchange and investment initiatives
- Building up of a socially significant infrastructure

The above sectors had been identified on the basis of the already existing political and economic relations between Bulgaria and the partner countries, as well as of this country's expert potential and the needs of the said countries. This was expected to ensure the inclusion of more countries, as well as the provision of a wider range of development aid and humanitarian relief. In this context, the above programme was meant to demonstrate the potential for further developing the bilateral relations. This potential is important for the development of the economic relations, as well as for satisfying the needs of the people in these countries. The two processes were expected to supplement and "add value" to each other. In actual fact, the development aid is important not only to the beneficiary states, but to the donor countries, too. This is something that makes this kind of cooperation mutually beneficial. In this context, the development aid can also be viewed as an investment instrument, as well as a growth-fostering mechanism for the donor countries.

In spite of the vision demonstrated above, the resources needed for the implementation of this kind of policy are limited while the problems are of an administrative nature. In 2011, the Bulgarian Council of Ministers adopted Government Decree No 234 concerning the functionalities related to the formulation and implementation of the development cooperation policies. Notwithstanding the fact that the Ministry of Foreign Affairs was specified as being the principal in the formulation, monitoring, and implementation of these policies, this ministry does not provide sufficient information about the ways in which these bilateral initiatives have been funded. In addition, the procedures are so bureaucratic and cumbersome that they impede the efficient performance of any such activities. Furthermore, the role that is expected to be played by the key partners from the business circles and the non-governmental sector is not specified clearly enough and is even underestimated. At the same time, the new development cooperation funding and reporting paradigm focuses, first and foremost, on the said partners.

All this calls for the formulation and adoption of a framework international development cooperation parliamentary act. This piece of legislation is supposed to define clearly the full-fledged participation of the Bulgarian business and NGO sectors in the formulation and implementation of the development policies. It is also expected to stipulate effective fund allocation procedures with respect to the bilateral aid-provision projects and programmes. In the long run, this could make it possible to either set up a new special unit within the Ministry of Foreign Affairs or extend the existing one. Such a unit should be assigned the task to steer and monitor the overall process of Bulgaria's participation in the international development cooperation policies.

In addition to the legislative framework, the efficient coordination requires some other activities, such as, for example, raising the awareness of the business circles about the opportunities offered by the development policies. In the context of the 2015 European Year for Development, a survey was conducted among 500 Bulgarian companies. The survey results revealed a very low level of awareness in these companies of the opportunities offered for participation. At the same time, it also became clear that after having received information about these opportunities, the businesses seemed to start demonstrating much higher interest in this kind of cooperation. The second survey², which was also conducted within the framework of the 2015 European Year for Development, indicated again that the young people aged 15-25 looked upon the role assigned to the business circles as being socially responsible in supporting key economic sectors in third countries, such as education and health care. This kind of promotion of the development cooperation policies is inevitably going to raise the level of support for these policies.

At the same time, the coordination with the NGOs and the academia should become a mandatory component element of the overall development policies implementation. There are numerous Bulgarian organizations that have already had direct experience in the implementation of projects in priority regions by establishing contacts with local civil society units and local national institutions. A proper organization of the available potential can contribute to meeting much better the needs of the civil sector in these countries, as well as for raising the prestige of Bulgaria.

This type of coordination should become a top priority for the Ministry of Foreign Affairs, bearing in mind the new global action framework introduced after the adoption of the Sustainable Development Goals in September, 2015. This framework incorporates a brand new element because these goals do not apply only to the countries in the so called Global South, but they also apply to the states which are considered to be developed in comparative terms. As far as Bulgaria is concerned, this is an opportunity to establish mutually advantageous partnerships by focusing on the bilateral development channels.

2 A global "young citizen" profile. A sociological survey conducted among 501 persons, 20.10.-20.11.2015.

Ventsislav Kirkov has graduated in Economics and specialized in Management in 2001. He works in the Bulgarian Family Planning and Sexual Health Association (BFPA) as a Sustainable Development Manager. He is also a member of the Managing Board of the Bulgarian Platform for International Development and Chairman of the AIDWATCH group. In addition, he is a member of the national network of medical mediators. He works as a consultant for UNFPA, the Global Fund for Fighting HIV, Tuberculosis and Malaria, and the International AIDS Society. As a coordinator and a key expert he has been involved in more than 20 global projects in the field of sexual and reproductive health and human trafficking for sexual exploitation, planning and implementing national generic campaigns, organizing and conducting medical screenings for socially vulnerable groups, building youth networks, and creating electronic control systems of NGOs. He has acquired a formidable experience on the topics of international development cooperation by executing activities in Armenia, Moldova, Bosnia and Herzegovina and Macedonia.

Development cooperation: Japan's experience

Interview with Ms. Onuma Mizuho

2015 has been designated as the European Year for Development (EYD2015). Each EU Member State has been implementing throughout the year its own programme to improve the level of information and to inspire more Europeans to get engaged in development aid. Could you please tell us what measures are implemented in Japan to promote development cooperation?

Understanding and support from the public is crucial for the efficient development of the Official Development Aid (ODA). We are actively working on publicity of ODA. Through the MOFA website, mail newsletters and brochures, we provide the information of how ODA operations are implemented on site to the public.

A number of Bulgarians do not support the release of funds from the national budget for development aid. What kind of methods would you recommend to increase public support in our country?

Other than the methods I mentioned earlier, the officials from MOFA give lectures and sessions across Japan as well as holding events and appearance on TV shows with cooperation of celebrities and experts.

It will be necessary to consider about promoting awareness and understanding at school like Scandinavian countries have already started doing.

In the House of Councilors, ODA special committee has been established and I am one of the committee members. It monitors the efficiency of ODA. The discussions at the committee and the assurance of transparency also contribute to raising public awareness. During Diet recesses, the committee members visit in groups the sites where the ODA projects are operated. I also visited Iraq, Jordan and Morocco last year. As for my individual activity, I report about what I see on site at briefing sessions for national administration and LDP group sessions, as well as post on my Facebook for publicity.

Do you work in cooperation with the European Union in providing ODA? If yes, how is this cooperation expressed? Do you share common initiatives?

EU is one of the major donors in the world and an important partner of Japan. We cooperate with the EU on policies and practices.

Regarding policies, senior officials from Japan and the EU have discussions on development policies (Japanese side: Director General of the International Cooperation Bureau of the Ministry

of Foreign Affairs, EU side: Director General of DG DEVCO). Four meetings have taken place every year with the State leaders' approval until now and a wide range of topics, such as the cooperation with the International Community, the G-20, the post-2015 development agenda, as well as the cooperation in developing countries in Africa and Asia, have been discussed.

Regarding practice, the projects we work on now are such as grant projects and technical assistance in Djibouti and helping the security reinforcement in Niger in cooperation with the International organizations. In addition, we are looking for other possibilities for cooperation for Asian or African countries under the State leaders' approval.

Japan is in fourth place in the world in providing development aid. How do you oversee the results of programmes that have already been implemented? Could you give an example of your most successful initiative?

Development aid is "one of the most important diplomatic policies" for Japan. From Japan's standpoint of "Proactive Contribution to Peace" it is important to secure necessary budget and to do our best in order to contribute more actively to the peace, stability and prosperity of the international community.

JICA conducts operation assessment to follow PDCA cycle with the purpose of being responsible in farther improvement and transparency of their operations and to raise the public awareness. PDCA is a management cycle of planning, doing, checking and action.

As for the assessment, DAC or Criteria for Evaluating Development Aid by OECD/DAC is involved and external body assessment is also provided. The results are open to public on the website for better transparency. DAC or the five categories, on which the projects are assessed, are relevance, effectiveness, efficiency, impact and sustainability.

A lot of projects and operations in the past were highly evaluated. Here are some examples:

Local Governance and Rural Empowerment Project for Davao Region (Technical cooperation) – the project was to improve water supply based on the Japanese government's policy of supporting the peace and stability in Mindanao. It was well evaluated because highly needed service was provided which resulted with rising of the municipal officers' awareness provoking their interest and desire for training.

Sofia Metro Extension Project (Yen loan) – the project was to improve efficiency of transportation system in Sofia. It was well evaluated because it contributed to time efficiency, mitigation of traffic congestion, traffic noise control and reducing air pollution.

How do you compose an Official Development Aid (ODA) strategy? Which characteristics of the potential recipient country do you take into consideration in this process?

Japanese development cooperation policies based on Japan's Official Development Aid Charter place its priority on the following aspects:

- Contribution to the world peace and prosperity by non-military assistance;
- Cooperation for human security, which gives more possibilities, protects and empowers vulnerable sectors, including women;

- Cooperation in help to the self-supporting development of the developing countries and the use of Japan's experience and knowledge in projects.

Japan has contributed to the world peace and prosperity through ODA or non-military assistance. ODA is one of the most important diplomatic policies of Japan and we strive for implementation of more strategic and efficient development cooperation under the ODA Charter. Under its non-military policy, ODA is engaged in new domains such as providing patrol boats to coastal guards of developing countries. Although, in fact, we are aware that it is difficult for Japan to hinder the transformation of those boats into battle ships by recipient countries, we use ODA as one of our diplomatic tools.

Japan manages to combine the provision of development aid with the establishment of a strategic partnership with its recipients, from which both the recipient and Japan benefit. What is the key to sustainable cooperation? Is the regional approach in the core of it?

Because of the limited budget, the strategic and efficient governmental development aid, carried out under ODA Charter, the recipients' political, economic and social situations, as well as Japan's development plans and possible issues during the operations are taken in consideration. When the decisions for ODA are made, the opinions are taken in consideration from recipient countries, other cooperation bodies and NGOs.

There are no particular regions on which to focus initially, however, strategic and efficient cooperation projects are carried out on the basis of Japanese diplomatic policies, the surrounding situations of both the recipients and Japan, and how strategically important the projects are for Japan.

Until 2014, 58.3% of the Japanese ODA between two countries is in Asia, which is a consequence of the cooperation assistance in important for Japan regions and in countries where Japan has had good and close relationship.

The selection of the countries and regions, where Japan carries out its projects, is based on the diplomatic strategies and business prospects for private sectors.

The operations in Asia have another aspect, which is the Japanese intention of compensating for the WWII from historical points of view.

The political aspect of the ODA is to raise the Japanese presence in the countries and regions where China has strong influence (due to geographical reasons) through providing strategic development assistance.

How do you attract private companies to take part in development aid and people-centered investment? Do they appreciate the potential of capacity building in the developing world?

Since 1954, Japan has implemented operations in 190 countries and regions worth USD 334,1 billion. However, the current stages vary regarding how private sectors are doing their business in those countries and regions. Capital flow to the developing countries from private companies in Japan exceeds the capital through ODA operations. Based on that situation, we have worked on the economic and social development in developing countries with the col-

laboration of the private sector and the government.

Private companies try to help the economic activities expanding while providing their excellent technologies, know-how and abundant fund into developing countries for solving their problems. We pay attention to securing farther subsumption, sustainability, toughness and ability construction in order that the investment by private sectors provided together with development cooperation leads to "high quality grow" for those countries.

What is the mechanism in your country – on an institutional level – for fruitful and productive partnership between the state and non-governmental, academic and private sectors regarding development policies?

In the new Development Cooperation Charter adopted by the Cabinet in February 2015, ODA is positioned as "a catalyst to assemble a wide variety of power with collaboration of divers fund and bodies." Therefore, we will place our priority on cooperating with NGO and academic and private sectors, as well as conventional cooperation between the government and JICA.

The whole process, from plan-making to implementation, is preceded with stronger cooperation of municipalities, universities, research institutions and private corporations including small-medium size companies. At the same time, we also establish the environment to bring benefit on import/export and investment such as personnel training, laws, system construction, infrastructure organization and others.

How would your development aid progress in the near future? What would be the key areas and priority policies?

In February 2015 we adopted the new Development Cooperation Charter which was the revised old ODA Charter, for the first time in 12 years, since the expected ODA roles changed due to dynamic changes in Japan and the current situations among International community.

The specifics of the new Charter, which title was modified from ODA Charter to Development Cooperation Charter, are:

- Aiming cooperation across Japan not only by the government.
- Focus not only on average income per capita but widen our scopes through which we look for the needs of our cooperation such as in the vulnerable Caribbean countries.
- Aiming to strengthen the cooperative relationship under the equal partnership with the developing countries, not only giving the aid from one side to the other.

There are no particular regions in mind initially to focus on, however, strategic and efficient cooperation projects will be carried out based on the Japanese diplomatic policies, considering how strategically important for Japan the recipient countries and their issues are.

2015 marks the adoption of a post-2015 Development Agenda. What new challenges will the new Sustainable Development Goals face, compared to the Millennium Development goals? And how can objectives which are relevant and specific to developing countries become universal objectives equally relevant to developed countries? What is more, the balance of

influence between players has shifted since 2000 and this raises the question about the new responsibilities of each player and how the future agenda will be financed.

Regarding MDGs, there were certain achievements in poverty reduction and epidemics prevention, while we have not achieved our goals in the domains of education, mother/child health and hygiene. These are tasks on which we should concentrate our efforts. It seems important to carry out sustainable cooperation which may reduce domestic disparity and environment issues as to Post2015 Sustainable Development Goals, even though not included in the MDGs.

“2030 Agenda for Sustainable Development“ which was adopted in September features universality that shall be applied to any country, including developed countries. Within the next 15 years the international environment surrounding will change considerably, including the developing countries growth, the bigger role of the private sector and the civil society.

I think that within this kind of international environment, Global Partnership should be promoted to allow not only each government but also every stakeholder to play their role, aiming to carry out “2030 Agenda for Sustainable Development“ as is the goal of all of us.

Ms. Onuma Mizuho graduated in Law from the Keio University. She worked as a reporter for the Japan Broadcasting Corporation, as well as a researcher at the Tokyo Foundation. She served as a special researcher at the Consulate-General of Japan in Hong Kong. Since 2013 Ms. Mizuho is a member of the House of Councillors of the National Diet of Japan, nominated by the Liberal Democratic Party and elected from the Yamagata Prefecture. She is the Director of the Committee on Health, Welfare and Labour and a member of the Committee on Rules and Administration, as well as of the Special Committee on Official Development Assistance and Related Matters.

The present interview was given within the official visit in Bulgaria of a Japanese parliamentary delegation in the period 12-16 Octobre 2015.

Global education in the context of the Sustainable Development Goals. Fundamental principles, opportunities, and a necessity

Lillia Krusteva

This article offers a new interpretation of the place of Global Education in the context of the Sustainable Development Goals.

“Education cannot be neutral inherently. Because it either aims to preserve the status quo by providing instruction on the basis of the current values or teaches the people how to be free to venture critical opinions, as well as to be active, creative and responsible members of society.“

Hope and Timmel, 1984

Introduction: The current Bulgarian education system and the new global realities – the need for a new approach to school education

Today, when the environmental, economic, political, and social problems occur on a global scale, we need to place all the developments, as well as the knowledge we have, in a global context. According to Morin¹, “global” signifies something more than simply a context, meaning the “whole”, along with all its component parts and the organization of the links between these parts, on one hand, as well as the link between the component parts and the “whole”.

On the other hand, today’s schoolchildren and young people are faced up with a major challenge having to work with large volumes of information which they get access to by virtue of the new information technologies. The young people also need to understand the general picture in which this information is laid out or, to put it differently, they need to understand the global or the multidimensional aspect. Today, no isolated knowledge is sufficient the way it used to be a couple of decades ago. Therefore, in order that this knowledge could be put to good use, it should be placed in context.

In order to be able to identify and understand the world problems, we need to change the way in which we acquire and systemize knowledge. In this context, the problem of the current Bulgarian education system is that the knowledge taught is still fractional, fragmented and hierarchical in nature and does not correspond to the fabric of today’s problems, which can be defined as being multidisciplinary and transnational, and change continuously with respect to place and time. Today’s education does not teach the young people how to grasp the context in its entirety.

On one hand, the objective of Global Education is to contribute to the personal development of schoolchildren and young people by satisfying their need for social and civic competencies, which are particularly useful in the global world of today. On the other hand, the social function of education is supposed to satisfy the needs of society by getting the young people ready to adequately rise to the challenges not only in a professional, but also in a political and civil context, as well as to take an active part in the process of effecting social changes.

---

¹ Edgar Morin, *Seven comprehensive lessons of the education of the future*, 1999, UNESCO.

Being aware of this necessity, the UN defined in its Sustainable Development Goals, within the framework of Goal No 4 entitled "Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all", a sub-goal No 4.7 reading: "By 2030, ensure that all learners acquire the knowledge and skills needed to promote sustainable development, including, among others, through education for sustainable development and sustainable lifestyles, human rights, gender equality, promotion of a culture of peace and non-violence, global citizenship and appreciation of cultural diversity and of culture's contribution to sustainable development".

In an international, public, and school environment like this one, the current article offers a short review of Global Education, which brings together all the types of problem-based education. The article also brings to the attention of all those working in the educational field the principles, the basic concepts, and the methods of Global Education.

Beginnings of problem-based education

In the early 20th century, an idea shaped up in Western Europe placing school education in the context of international understanding. It was asserted that, in order to be able to improve their lifestyles, the developing societies needed to get some assistance from the outside. A little later, the evolving education systems shifted their focus onto the knowledge of the world, the knowledge about the global processes, onto logical reasoning, and the fostering of values. The driving forces of this process involved the civil sector, which operates in all these areas trying to mobilize public support, on one hand, and the teachers themselves, who usually try to conform to the people's attitudes by disseminating the adequate type of knowledge, on the other². These new types of education included, first and foremost, Development Education and Global Education. In addition to the international themes, some other current issues that had been left outside the teaching programmes, started attracting the attention and became the main focus of interest, such as sustainable development, peace, human rights, and civic skills. They all had something in common, i.e. the topicality of the themes, as well as the fact that they all cared about development, the public interest, and the challenges in the individual public domains. In the context of school education, all these themes were put together within the framework of a common term, referred to as problem-based education.

You can find below definitions of some types of problem-based education.

Sustainable development education

According to the Panel on Sustainable Development Education, the objective of this kind of education is to teach the young people, the communities, the business, and the governments how to introduce and maintain, today and in the future, too, a sustainable lifestyle by familiarizing all these actors with the economic, social, and environmental problems.

Peace education

Peace education deals with another specific world problem, i.e. world peace, both in the narrower sense, involving non-violence and conflict resolution, as well as in a much broader sense of the term, involving tolerance and the appreciation of diversities. Peace education can also address some social problems, such as racism and hunger epidemics, which are bound to inflict suffering and constitute a peculiar type of violence.

² David Hicks, *Different views and beginnings of Global Education. The United Kingdom, 2008. A presentation made at the Conference on Sustainable Development Education.*

Human rights education

Human rights education is based on the *Universal Declaration of Human Rights*, on the *Convention on the Rights of the Child*, as well as on a number of other legal documents that have been adopted by the international community. The objective of this kind of education is not only to make the children and young people aware of human rights but also to teach them how to become active in the promotion of these rights and to fight against any human rights abuses.

Civic education

Civic education focuses on the knowledge and skills needed for exercising the rights and obligations of the members of society in their capacity of citizens.

Development education

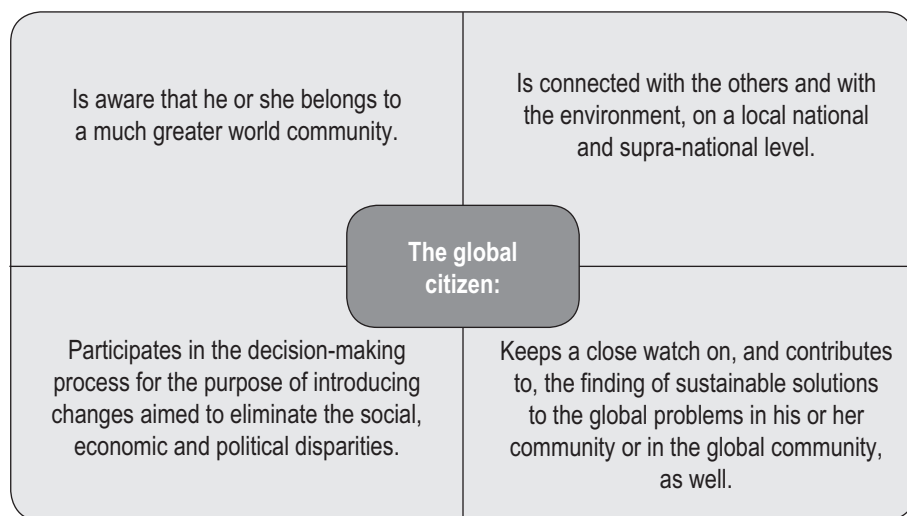
The beginnings of development education as an idea can be traced back to the 1960s. The definition was provided by the British Development Education Association. This kind of education examines the relations between the people living in the developed world, on one hand, and those living in the developing countries, on the other. It also makes it possible for these people to understand the connections between all the people in the world. By trying to get to the root causes for particular development problems, development education helps to understand better the world economic, social, and political processes, which determine our lifestyles. Development education is, first and foremost, based on the role played by the donor countries.

Global Education

The evolvement of some educational paradigms, which engage the people in empathy with, and sensitivity to, the problems of the other people in the world, was paralleled by the spread of civic competencies beyond the borders of the national states. According to a Council of Europe definition, Global Education is supposed to open up the minds and the hearts of the people to the interrelationships and similarities existing between the people and the communities across the world. This kind of education provides the young people, on whom the future depends, with the skills and values that are going to help them make the future of the world more equitable and shared by everybody.

The sustainable development goals and the objectives of Global Education

If until a couple of years ago, Development Education, the other types of problem-based education, and Global Education used to be considered in this country very close in nature and even interchangeable, today we could say on the basis of the new Sustainable Development Goals that Global Education in the Bulgarian context contains elements of all other types of problem-based education. Global Education deals with and examines topics, such as poverty and social justice, cultural diversity, human rights, sustainable development, peace and conflict resolution. The focus of this type of education, however, is placed on examining the interrelation between the individual states and communities, between the people in the global public environment, as well as on the skills of young people to act on the basis of the knowledge they have acquired about these interrelations, and also to act citizens of the world. Global Education does not simply correlate the challenge-wrestling communities with some other such communities. It makes the connection between the citizens and their personal responsibility to their local community, as well as to some other communities in the world.

Based on the diagram by H. J. Fricke, C. Gathercole, and A. Skinner, 2015³

The definitions of Global Education differ from one country to another. Moreover, there are some minor differences between these definitions and the ones quoted in this article. Every education system has adopted a definition of its own within the framework of the broad definitions discussed here. It is important to note, however, that each definition is flexible enough to be adapted where appropriate.

Below are the main characteristic features, the fundamental concepts, and the chief teaching methods of Global Education.

Characteristic features of, and guidelines for, teaching Global Education

In the course of years, the researchers Pike and Selby⁴, and Hicks⁵, used to discuss the main characteristic features of Global Education. You can find in this article five fundamental Global Education teaching principles (guidelines).

Thematic guidelines

The themes within the framework of Global Education can be classified provisionally in four main groups: poverty and social justice, human rights and cultural diversity, peace and conflicts, and the environment. This differentiation is, of course, provisional because there are some other themes tackled by Global Education. The schoolchildren should be given varied examples within each one of these themes, which should be accompanied by the relevant solutions to the problems. It is important to note that, while discussing the problems (either in class or in a more informal environment), the children should not be left with a feeling of

³ H. J. Fricke, C. Gathercole, A. Skinner. *Monitoring global citizenship education. Contribution to the debate*, 2015

⁴ Pike and Selby, *A global teacher, a global student*, 1988.

⁵ David Hicks, *Different views and beginnings of Global Education. The United Kingdom, 2008. A presentation made at the Conference on Sustainable Development Education*.

despair that might be stirred up by the difficulties and challenges which the people in different communities across the world run into every day. The purpose of this educational paradigm is just the opposite: to make the young people confident that there is a solution to each and every problem, and also that it is up to us to implement new ideas which could improve the life of the people. The schoolchildren should be taught how to rationalize the global interrelations in today's world because, as they make choices every day, these choices might have consequences for some other people in the world. Therefore, their knowledge should acquire a real dimension in their everyday activity.

Spatial guidelines

The spatial dimensions are yet another fundamental characteristic feature of Global Education. While teaching his or her own discipline, or while discussing different problems during the form tutor session, the teacher and the pupils should explore together the relationships and the dependencies between the local and the global events, as well as between the developments on a national and a world level. Whenever possible, the teacher should place the problems in a global context, depending on the topic which he or she has been discussing with the children. This should be done in a way that will make them understand that the changes are taking place on a local or a national level but these changes are bound to have an effect in places beyond the national borders. The teacher should also underline that this influence is reciprocal in nature and that it could, therefore, be exerted in more than one direction; the influence could be exerted simultaneously on all levels, meaning that whatever is important on a local level could be of global significance and vice versa: the global developments almost always have a national effect and, therefore, they affect each and every one of us.

At the same time, the contextualization of the knowledge taught is another important component element of the spatial dimension. We have to always understand and analyze the facts that bear upon the situation in the community which we would like to render assistance to. And, in order that this situation could be understood better, it should be placed in a world context.

Temporal guidelines

The current challenges and problems should be considered with respect to the past, looking at the same time for their desired or non-desired projections in the future. The teacher can ask the children the question: "What effect, do you think, a decision taken today might have in the future?" He or she should expect an answer from the pupils because this is a key teaching element when discussing topics within the framework of Global Education. The objective of this educational paradigm is to make the schoolchildren ask themselves similar questions with respect to all their actions, which are important not only to them, but to their community, as well.

Training the young people in solidarity

One of the objectives of Global Education is to make the schoolchildren realize that their society is not limited to only their own neighborhood, their city or their country; that every society includes the whole world and the whole of mankind. This approach is bound to cultivate in them an attitude of solidarity. Solidarity is a synonym of our common responsibility to everybody: e.g. those in the Global North are responsible for those in the Global South and vice versa, those in the Global South are responsible for those in the Global North.

Teaching as a process

This characteristic feature of Global Education has to do with the teaching methods. Teaching is a process involving the exchange of knowledge on an equal footing and demands mutual respect between the teacher and the pupils. This requires active participation on the part of the pupils in the examination of topics and the discussion of Global Education issues. While gathering information, the pupils need to take a critical approach, but they also need to be creative when presenting this information to their peers. On the basis of cultivating this kind of skills, Global Education helps the schoolchildren to get used to working in a team, as well as to having respect for the opinions of the rest of their peers. This process also hones civic skills in the young people.

Fundamental concepts and ideas pertaining to Global Education

The principal Global Education concepts fall into three categories: knowledge, skills, and values.

1. Knowledge

Poverty and social change: Poverty has been conceptualized not only as economic poverty, but also as the lack of health services, limited access to education, and the lack of opportunities for one to express freely his or her own opinion. Global Education encourages full participation of all citizens in the eradication of world poverty, as well as in combating social exclusion. It also aims to achieve the introduction of more equitable and sustainable economic, social, and environmental national and world policies based on the principles of human rights.

Interrelationships and global citizenship: The idea of globalism has as a main pillar the idea of mutual relationships. The people in the world are interrelated in a number of different ways and this cannot be restricted by the conventional political borders between the individual states. The development of transport and the new technologies have given rise to global exchange. These interrelationships, however, do not have only a single, material dimension in terms of exchanging goods and capitals. They have an environmental dimension, too, because pollution in one part of the world is bound to cause climatic changes in some other parts of the world; an ideological dimension, because the information flows and the exchange of ideas cannot be limited by geographical borders; and a dimension affecting the system of values, because some values, such as the freedom of speech, democracy, and equality have been increasingly getting more universal. In dealing with the individual topics and problems, Global Education employs a holistic approach.

Fundamental Global Education notions of public significance: Global Education provides knowledge about some fundamental ideas related to the development of society, such as human rights, democracy, good management, fair trade, and peaceful conflict resolution.

Knowledge about the similarities and differences between the individual cultures: In today's world, which is open to all kinds of communication, the schoolchildren tend to meet with other cultures much more easily and much earlier. The objective of Global Education and, more particularly, of Intercultural Education as one of the elements of problem-based education, is

to encourage the children to discuss other communities, with a different culture, by focusing their attention on the differences and similarities. The knowledge of other cultures is bound to cultivate sensitivity to the notions and the knowledge that are based on prejudices and stereotypes. The objective is to make the children aware of what the people have in common, and also of what differences they have, so that they could rationalize much more easily their own prejudices. The notions most often used in this teaching area include migration, racism, xenophobia, human rights, and tolerance.

2. Skills

Honing logical reasoning and information processing skills: Global Education encourages children to seek information themselves, to be critical of the information they have gathered, to consider this information with open minds, and to analyze it with the awareness that there is always more than one viewpoint.

Cause-and-effect: The issues discussed under this heading should be always presented in their thoroughness and entirety. The children should be taught how to trace the prime causes, the consequences, and the interdependencies rather than to simply look for over-simplified interpretations.

Team work and cooperation: The issues tackled by Global Education require cooperation – both between the people, as well as between the individual communities and states. It is Global Education that encourages cooperation and understanding for the purpose of attaining common objectives. Team work is among the basic techniques employed by Global Education.

Inter-cultural communication skills without stereotypes: This principle is a component element of the concept of both Global and Inter-Cultural Education as it endeavors to not only encourage, but also hone basic skills of communication between the representatives of different cultures. In this context, these two types of education cultivate sensitivity to prejudices and stereotypes.

Empathy: The objective of this new type of education is to help the schoolchildren to understand the opinions and the viewpoints of the others, without necessarily adopting them as their own.

3. Values

Global Education is an active training process based on values, such as solidarity, equality, tolerance, responsibility, and cooperation. It helps the people transcend from the level of awareness of the international development priorities and sustainable human development to the level of understanding the cause-and-effect relationships worldwide, of personal involvement in the processes, and of informed action.

Teaching methods

Global Education employs interactive teaching techniques based upon the active exchange of knowledge, as well as on the open interchange of opinions between all the participants in

the training process. These methods are most effective when used in small training groups in which the schoolchildren are given the freedom to speak openly. It is in such small groups that they can be distinguished as moderators, group leaders, information presenters, or simply analyzers of case studies.

The interactive approach helps schoolchildren not only to commit the information to memory, but also to understand and internalize its implications. This makes this kind of education both a reflective, as well as an emotional process. The interactive methods stimulate the children's inquisitiveness and encourage them to share their ideas. As a result, they become more motivated to show their worth. In this way, they learn a lot more and acquire new skills, such as logical reasoning in dealing with new information, and communication skills, such as public speaking, designing posters, and some others.

In the case of Global Education, it is particularly important to teach the trainees how to analyze particular situations by asking them questions, such as "what" and "why", instead of providing the answers yourself. However, in order that the pupils could understand the problems fully, you should make a synthesis of the new knowledge in an overall picture. The interactive teaching methods are a perfect technique to apply in the accomplishment of this process.

Interactive teaching forms

The ones used most frequently include case studies, debates, presentations, and role play.

A *case study* can be associated with any situation involving a real problem and seeking a solution to the said problem. In this case, the children should be divided into small groups in which they should analyze what has already been learnt and should come up with solutions. In this way, in addition to reinforcing the new knowledge, this method helps them develop their logical reasoning by working in a team.

A *debate* makes it possible for the schoolchildren to formulate and defend their own opinions on particular issues. This teaching form helps them develop their skills to formulate and present theses including an introduction and a conclusion. It also makes them confident when talking before an audience. It develops a culture of speaking and teaches them to have respect for the opinion of others when this opinion does not coincide with their own views.

Brainstorming is a dynamic teaching form, easy to employ when stirring up a discussion for the purpose of finding out to what extent a particular topic is known to the children. In addition to its oral version, brainstorming can also be used in writing by providing the children with a "cloud" or a "network" of words. This multitude of words is going to help them imagine, in summary form, what they know about the particular subject.

Examining concrete examples from reality: In this case, the teacher should have selected beforehand a particular case or a personal story for the purpose of illustrating a particular problem. The solution to the problem can be either provided by the teacher or the latter should encourage the children to come up with different solutions.

Possible teaching forms that could incorporate Global Education themes into the teaching process

These forms differ from the traditional training approach available within the framework of the official teaching programme. It is not necessary to incorporate them into a separate discipline in order to be able to assert that the children have been offered Global Education

knowledge and skills, although this approach is recommendable because of the overall results it produces. The main themes and characteristic features of Global Education, which have been discussed thus far, could be integrated into the regular disciplines set out in the official teaching programme. This is how school education could be brought in conformity with the changing social, cultural, and economic realities, without additionally loading the teaching material. In this way, by offering the children new knowledge and skills, such as justice, tolerance, and empathy, we could help them become active citizens in the global world of today.

However, all this implies preliminary work needed to incorporate the Global Education themes into the particular disciplines, as well as allocation of additional time so that these themes could be discussed and practiced in class. The objective is to focus the interest of the young people on the challenges that some other world communities are faced up with, as well as to make them think from the viewpoint of global society, which they are part and parcel of. The integration of global themes into the officially approved teaching programme could be left to the discretion of the individual teachers.

All this could happen, if we introduce a global perspective. The teacher can discuss a Global Education theme by asking questions which go beyond the particular place or time thus trying to make a connection with some other communities or with the future. As an alternative, he or she could tackle a particular issue from the perspective of the responsibility that we all share as citizens of this world. Some researchers believe that the global perspective should become a mandatory element of school education by introducing it as a horizontal theme into each and every school discipline.

The global perspective:

- concentrates on topics, such as interdependence, poverty and social justice, identity and cultural diversity, human rights and responsibilities, conflict resolution, and the environment;
- focuses on the future, as well as on everybody's potential to determine or change the future;
- examines the individual societies and their environment in their entirety;
- employs interactive training methods, such as team work, role play and discussions in order to hone effective communication skills and full-fledged participation in the global society;
- cultivates information-searching, understanding, and logical reasoning skills;
- approbates values, such as the feeling of justice, tolerance and responsibility, along with positive and creative attitudes.

It is the individual teachers and school principals who can decide whether to make this kind of education an indispensable element of their school teaching because of the topics it concentrates on, of the skills it hones, and of the values it approbates. If they decide so, the relevant school could introduce an individual discipline within the framework of the extended or supplementary training ushered in by the new Pre-School and School Education Act. Some of the relevant topics and materials are already available in Bulgarian. In this case, the teachers could avail themselves of some other, alternative methods to initiate the schoolchildren into the global themes in an enjoyable and interesting manner. Project-based education is one such alternative form whereby the schoolchildren have to work on a particular project. In order to

be able to plan and carry out the tasks under the project, they have to meet regularly. Another alternative involves partnerships established between some schools from different countries or even between different communities within the same country. In this case, the schoolchildren are supposed to work online and share information with their peers from the partner schools. The key element here is the exchange of ideas and knowledge about the culture of the others.

In the process of globalization, of which Bulgaria is a part, a number of active citizenship topics have moved from national to trans-national level. Objectives, such as protection of the environment and respect for human rights (including the right to a dignified lifestyle, the right to education, and the right to health care) can be attained only if the citizens of all the countries in the world join in. Therefore, today, more than ever before, the sense of belonging has gone beyond the cultural, ethnic, and national borders for the purpose of creating a world community. By encouraging global citizenship and attaching special attention to the knowledge, the skills, and the relations that could contribute to the creation of this citizenship, the United Nations found a special place for Global Education within the framework of their Sustainable Development Goals specifying in this way the course of development of civic education in the next fifteen years. It is up to us all what landmarks we are going to leave to our children so that they could be able to find their place, their role, and their new responsibilities in the changing world.

Lillia Krusteva used to work for six years in the area of economic development state aid. Later on, in 2010, she graduated in International Development from the Ohio University where she had had the incredible chance to train young leaders. While working with young people from over the world, she realized that it is nobody else but the young people who are going to make a genuine change in the world and, therefore, these people should be given more opportunities for expression.

*Currently she is part of the **Inclusive Education Center (IEC)** – a Bulgarian NGO established for the purpose of helping as many children as possible to study and play together with their peers. As part of the Bulgarian International Development Platform, the IEC is an active member of this group which has been promoting Global Education in the Bulgarian schools. In the Center Ms. Krusteva has been advancing a cause according to which children and young people should learn more about the global environment, in which they live, and should understand better the place and the role that have been assigned to them in the changing world, which is characterized by an active exchange of information, by intercultural communication, and by new responsibilities.*

Fish Forward: a better future for oceans and for people

WWF Bulgaria

In the last four decades human population has almost doubled while global stocks of fish species have halved, as WWF's recently published Living Blue Planet Report shows¹. Fish stocks have been utilized for local subsistence or commercial use, and now we are in a situation where twice as many people depend on half as much fish for food and livelihood.

World per capita fish consumption increased from an average of 9.9 kg in the 1960s to 19.2 kg in 2012. This impressive development has been driven by a combination of population growth, rising incomes and urbanization, and facilitated by the strong expansion of fish production and more efficient distribution channels².

Three billion people rely on fish as an essential source of protein. Over 800 million people are dependent on the catch, processing, production and sale of fish and seafood³.

In that context the problem of covering the global need for seafood seems more and more likethe Bible scene describing feeding the multitude of five thousand people with only two fish and five loaves. Is a miracle needed today to feed all these people and not to leave the oceans lifeless?

Maybe. But there is another option called "sustainable choice". If the majority of consumers choose only sustainable seafood, it will support the health of oceans and food security for next generations.

EU is world's biggest market of seafood

The EU is the biggest market of seafood products in the world with 12,3 million tones, estimated at EUR 52,2 billion in 2011. It is the primary importer of seafood products, absorbing 24% of the total world exchanges in value⁴. So, it will be a great success if EU consumers change their behavior by choosing only sustainable seafood. In 2015, WWF started an ambitious project in 11 member states of the European Union, trying to increase consumer awareness of the global ecological and social consequences of their fish consumption. The main goal of the "Fish Forward" project is to show how our fish consumption can change the world; how each consumer can contribute to a more responsible global economy for humans and nature by independently and consciously buying sustainable products.

Developing countries

People in developing countries are particularly reliant on fish as basic livelihood, delivering the largest volume of catch and production worldwide and employing 97% of the world's fishing workforce⁵. The overwhelming majority, 90%, are small-scale fishermen, not employed by large

- 1 WWF's Living Blue Planet Report - <http://www.worldwildlife.org/publications/living-blue-planet-report-2015>
- 2 Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO). The State of World Fisheries and Aquaculture 2014. Rome. Page 3; <http://www.fao.org/3/a-i3720e.pdf>
- 3 HLPE, 2014. Sustainable fisheries and aquaculture for food security and nutrition. A report by the High Level Panel of Expertson Food Security and Nutrition of the Committee on World Food Security, Rome 2014. Page 34. <http://www.fao.org/3/a-i3844e.pdf>
- 4 EUMOFA (European Market Observatory for Fisheries and Aquaculture Products). The EU Fish Market. 2014 Edition. http://www.eumofa.eu/documents/guest/Yearly%20Highlights/The%20EU%20fish%20market_EN.pdf
- 5 The World Bank. Hidden Harvest: The Global Contribution of Capture Fisheries. Washington. Page XI; <https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/11873/664690ESW0P1210120HiddenHarvest0web.pdf?sequence=1>

fishing fleets. For them, fish makes up the basis of their income, and provides an important part of their daily nutrition⁶.

The project has environmental and social dimensions. This is important for us here in Europe, but is especially so for people in developing countries, as 61% of fish and seafood traded globally comes from developing countries⁷.

European Year for Development 2015

It is essential that 2015 is a special year for development. It is the first ever designated European Year to deal with the European Union's external impact and Europe's role in the world. For development organizations all over the continent it is an unparalleled opportunity to showcase Europe's commitment to eradicating poverty worldwide and to inspire more Europeans to engage and get involved in development. The slogan for the European Year for Development is, "Our world, our dignity, our future." The goal is to better inform European citizens about development co-operation, to directly involve them and improve their understanding of the benefits of development co-operation amongst not only beneficiaries but also EU citizens. 2015 is also the year in which the international community agreed on the future global framework for poverty eradication and sustainable development based on Millennium Development Goals that the world established in 2000⁸.

UN Sustainable Development Goals

Friday the 24th of September was a historic day. The UN assembly and all 193 states passed the Sustainable Development Goals (SDGs), which sets the ground for improvement of the social, ecological and economic welfare of the planet in the upcoming 15 years. These global goals are to be implemented by 2030 and the Fish Forward project⁹ strongly overlaps with them. A large development of the SDGs, compared to the Millennium Development Goals, is that they are universal and are targeted towards all countries.

Three of the SDGs are related to the issues tackled by WWF with the Fish Forward project: goal 2 (End hunger), goal 12 (Ensure sustainable consumption and production patterns) and goal 14 (Conserve and sustainably use the oceans, seas and marine resources for sustainable development) (see Fig. 1, 2 & 3). In order to promote sustainable seafood consumption and production, transparency throughout the whole supply chain, extensive awareness raising and provision of sufficient information to consumers are crucial. Only educated consumers can make responsible purchase decisions.

Fish Forward Project's goals¹⁰

With responsible purchasing decisions and product ranges, consumers and industry in Europe enable the recovery of fish stocks currently under immense pressure, and subsequently secure the future of millions of people, whose existence is dependent on fishing. Fish Forward pursues the following, long-term goals:

- Increased awareness of the relationship between fish consumption and its global effects on the environment and people – especially in developing countries;
- Secure and improved livelihoods of fishing communities in Europe and developing

- countries through responsible and sustainable seafood production and fish consumption;
- Informed and responsible citizens making informed purchasing decisions – also from developing countries;
- Responsible and sustainable product ranges on the market of fish and seafood;
- Implementation of legal conditions for the production of sustainable fish and seafood;
- Promotion of responsible and sustainable fishing and fish farming methods;
- Support efforts to end illegal, unreported and unregulated (IUU) fishing.

EU Common Fisheries Policy, IUU Regulation

The project's goals are in line with EU efforts at many levels. Alongside with Common Fisheries Policy that sets the rules for managing European fishing fleets and for conserving fish stocks, the EU is committed to fight illegal, unreported and unregulated fishing (IUU) that **depletes fish stocks, destroys marine habitats, distorts competition, puts honest fishers at an unfair disadvantage, and weakens coastal communities, particularly in developing countries**. The IUU EU regulations allow blacklisting¹¹ of states that fail to address illegal fishing activities. Identification and subsequent listing lead to trade sanctions, including prohibition of imports of fishery products from non-cooperating countries to the EU, and the prohibition of EU vessels from operating in the waters of non-cooperating countries. In 2014 and 2015 Council decided to place Belize, Cambodia, Guinea and Sri Lanka in the list of non-cooperating countries (red card). Up to now pre-identification procedures (yellow cards) have been initiated for Fiji, Panama, Togo, Vanuatu, Curacao, Ghana, the Republic of Korea, Philippines, Papua New Guinea, Solomon Islands, Tuvalu, Saint Kitts and Nevis, Saint Vincent and the Grenadines and Thailand¹². The dialogue process continues throughout all stages of the procedure. When some of the pre-identified, identified or listed countries took concrete measures to achieve lasting improvements in the fight against IUU activities the Commission lifted the pre-identification status or proposed to Council to delist the country, depending on the stage of the procedure (so-called "green card"). The Commission has already lifted the pre-identification status of Fiji, Panama, Togo, Vanuatu, the Republic of Korea and the Philippines following structural reforms in fisheries management and solid guarantees for the effective implementation of these reforms. In December 2014 the Council removed Belize from the list of non-cooperating countries following the revision of its fisheries management system and the introduction of concrete measures to fight IUU fishing. Very recently, in the beginning of October The Commission warned the Comoros and Taiwan that they risk being identified as uncooperative countries in the fight against illegal, unreported and unregulated fishing. At the same time, the Commission lifted the yellow cards from Ghana and Papua New Guinea, which have significantly reformed their fisheries governance system¹³.

At the same time, EU operators who fish illegally anywhere in the world, under any flag, face substantial penalties proportionate to the economic value of their catch, which deprive them of any profit¹⁴.

Sustainable seafood on the market

On the market level, the EU Common Organization of the Markets¹⁵ establish (inter alia) the specific information that must accompany fishery and aquaculture products sold to consumers

6 Belton & Thilsted 2014 Fisheries in transition: Food and nutrition.... In "Global Food security" <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2211912413000515>

7 Food and Agriculture Organization of the United Nations (FA). World fish trade to set new records. Bergen/Rome 2015. <http://www.fao.org/news/story/en/item/214442/icode/>

8 European Year for Development web site. <https://europa.eu/eyd2015/en/content/about-2015>

9 <http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

10 <http://www.fishforward.eu/en/fish-forward-project/our-goals/>

11 More information about illegal, unregulated and unreported fishing and the blacklisting approach can be found on www.iuuwatch.eu

12 <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM:2015:480:FIN>

13 http://ec.europa.eu/newsroom/mare/itemdetail.cfm?item_id=26088&subweb=343&lang=en

14 http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/illegal_fishing/index_en.htm

15 http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/market/index_en.htm

and mass caterers. These requirements complement the general EU rules on the provision of food information to consumers, and contribute to more transparency on the market as they enable consumers to make informed choices on the products they buy¹⁶. However, currently no EU eco-label for seafood products exists. A public consultation on the need for introducing an EU-wide eco-label for fisheries and aquaculture products was opened from May to July 2015. According to the results the majority of respondents believe that the EU and other public bodies should play a greater role in eco-labeling, but views were much more divided on the method and level of such involvement¹⁷. As Seafoodsource website summarized, some 74 percent of respondents agreed that the EU should help set up international standards and 72 percent said the EU should set minimum standards for eco-labels. A further 70 percent were in favor of both national authorities checking claims and there also being control of certification bodies. However, with regards to the EU creating a special eco-label for fishery and aquaculture products, 50 percent of participants agreed with the proposal and 35 percent disagreed. Only 21 percent of participants agreed that the current system should be kept¹⁸.

The importance of consumer's choice

While political entities should set the suitable conditions for this, it is up to the consumer to drive a change in thinking. If sustainably sourced fish is in demand, more restaurants, supermarkets and importers will provide it. Subsequently, producers and suppliers will recognize the increased market for sustainable fish and seafood products and change their fishing or production methods accordingly.

So asking for fish from sustainable fisheries or aquaculture or looking for respective logos like MSC (FIG3) or ASC (FIG4) is already part of the solution. It is in our hands to make the real difference¹⁹.

It is essential to act now because as Marco Lambertini, Director General of WWF International, said, "The picture is now clearer than ever: humanity is collectively mismanaging the ocean to the brink of collapse. Considering the ocean's vital role in our economies and its essential contribution to food security, particularly for poor, coastal communities, that is simply unacceptable. Could the economic implications of the collapse of the ocean's ecosystems trigger the next global recession or undermine the progress we have made on eradicating poverty?"

Solutions exist

According to Lambertini "solutions exist: smart fishing practices that eliminate bycatch, waste and overfishing; getting rid of harmful subsidies and unregulated fishing; protecting key habitats and a large enough portion of the ocean to enable the regeneration of its living resources while conserving iconic species and inspirational places; cutting CO2 emissions that threaten a potentially catastrophic acidification of the ocean. And the ocean has another great advantage: it is a dynamic, interconnected global ecosystem that can **bounce back relatively quickly if the pressures are dealt with effectively**"²⁰.

16 http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/market/consumer-information/index_en.htm

17 http://ec.europa.eu/dgs/maritimeaffairs_fisheries/consultations/ecolabel/doc/summary_en.pdf

18 <http://www.seafoodsource.com/news/foodservice-retail/opinions-split-on-eu-eco-label-for-seafood-products>

19 <http://www.fishforward.eu/en/topics/buying-recommendations/>

20 http://assets.worldwildlife.org/publications/817/files/original/Living_Blue_Planet_Report_2015_Final_LR.pdf?1442242821&_ga=1.65987815.816440960.1439460821

The value of the world oceans was recently estimated at 22 trillion euros – and that is a conservative estimate of the ecosystem services that the oceans provide to human economy²¹.

WWF works on many levels globally to integrate conservation and social equality into development policies – especially those related to basic rights, food security, access to energy and resources, and adaptation to climate change. WWF strongly advocates putting the planet on the path towards reviving the oceans and truly sustainable development. WWF also works to ensure that leaders live up to their commitments while also partnering with governments, business and communities to see the job through²². Because our vision is to build a future in which humans live in harmony with nature.

Fig 1

Goal 2: End Hunger
By 2030, end hunger and ensure access by all people, in particular the poor and people in vulnerable situations, including infants, to safe, nutritious and sufficient food all year round
By 2030, end all forms of malnutrition, including achieving, by 2025, the internationally agreed targets on stunting and wasting in children under 5 years of age, and address the nutritional needs of adolescent girls, pregnant and lactating women and older persons
By 2030, double the agricultural productivity and incomes of small-scale food producers, in particular women, indigenous peoples, family farmers, pastoralists and fishers, including through secure and equal access to land, other productive resources and inputs, knowledge, financial services, markets and opportunities for value addition and non-farm employment
By 2030, ensure sustainable food production systems and implement resilient agricultural practices that increase productivity and production, that help maintain ecosystems, that strengthen capacity for adaptation to climate change, extreme weather, drought, flooding and other disasters and that progressively improve land and soil quality
By 2020, maintain the genetic diversity of seeds, cultivated plants and farmed and domesticated animals and their related wild species, including through soundly managed and diversified seed and plant banks at the national, regional and international levels, and promote access to and fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of genetic resources and associated traditional knowledge, as internationally agreed
Increase investment, including through enhanced international cooperation, in rural infrastructure, agricultural research and extension services, technology development and plant and live stock gene banks in order to enhance agricultural productive capacity in developing countries, in particular least developed countries
Correct and prevent trade restrictions and distortions in world agricultural markets, including through the parallel elimination of all forms of agricultural export subsidies and all export measures with equivalent effect, in accordance with the mandate of the Doha Development Round
Adopt measures to ensure the proper functioning of food commodity markets and their derivatives and facilitate timely access to market information, including on food reserves, in order to help limit extreme food price volatility

21 *Reviving the oceans – A case for action 2015*: http://d2ouvy59p0dg6k.cloudfront.net/downloads/revivingocean-economy_summary_high_res.pdf

22 http://wwf.panda.org/what_we_do/how_we_work/policy/post_2015/

Fig 2

Goal 12: Ensure sustainable consumption and production patterns

Implement the 10-year framework of programs on sustainable consumption and production, all countries taking action, with developed countries taking the lead, taking into account the development and capabilities of developing countries

By 2030, achieve the sustainable management and efficient use of natural resources

By 2030, halve per capita global food waste at the retail and consumer levels and reduce food losses along production and supply chains, including post-harvest losses

By 2020, achieve the environmentally sound management of chemicals and all wastes throughout their life cycle, in accordance with agreed international frameworks, and significantly reduce their release to air, water and soil in order to minimize their adverse impacts on human health and the environment

By 2030, substantially reduce waste generation through prevention, reduction, recycling and reuse

Encourage companies, especially large and transnational companies, to adopt sustainable practices and to integrate sustainability information into their reporting cycle

Promote public procurement practices that are sustainable, in accordance with national policies and priorities

By 2030, ensure that people everywhere have the relevant information and awareness for sustainable development and lifestyles in harmony with nature

Support developing countries to strengthen their scientific and technological capacity to move towards more sustainable patterns of consumption and production

Develop and implement tools to monitor sustainable development impacts for sustainable tourism that creates jobs and promotes local culture and products

Rationalize inefficient fossil-fuel subsidies that encourage wasteful consumption by removing market distortions, in accordance with national circumstances, including by restructuring taxation and phasing out those harmful subsidies, where they exist, to reflect their environmental impacts, taking fully into account the specific needs and conditions of developing countries and minimizing the possible adverse impacts on their development in a manner that protects the poor and the affected communities

Fig 3

Goal 14: Conserve and sustainably use the oceans, seas and marine resources

By 2025, prevent and significantly reduce marine pollution of all kinds, in particular from land-based activities, including marine debris and nutrient pollution

By 2020, sustainably manage and protect marine and coastal ecosystems to avoid significant adverse impacts, including by strengthening their resilience, and take action for their restoration in order to achieve healthy and productive oceans

Minimize and address the impacts of ocean acidification, including through enhanced scientific cooperation at all levels

By 2020, effectively regulate harvesting and end overfishing, illegal, unreported and unregulated fishing and destructive fishing practices and implement science-based management plans, in order to restore fish stocks in the shortest time feasible, at least to levels that can produce maximum sustainable yield as determined by their biological characteristics

By 2020, conserve at least 10 per cent of coastal and marine areas, consistent with national and international law and based on the best available scientific information

By 2020, prohibit certain forms of fisheries subsidies which contribute to overcapacity and overfishing, eliminate subsidies that contribute to illegal, unreported and unregulated fishing and refrain from introducing new such subsidies, recognizing that appropriate and effective special and differential treatment for developing and least developed countries should be an integral part of the World Trade Organization fisheries subsidies negotiation

By 2030, increase the economic benefits to Small Island developing States and least developed countries from the sustainable use of marine resources, including through sustainable management of fisheries, aquaculture and tourism

Increase scientific knowledge, develop research capacity and transfer marine technology, taking into account the Intergovernmental Oceanographic Commission Criteria and Guidelines on the Transfer of Marine Technology, in order to improve ocean health and to enhance the contribution of marine biodiversity to the development of developing countries, in particular small island developing States and least developed countries

Provide access for small-scale artisanal fishers to marine resources and markets

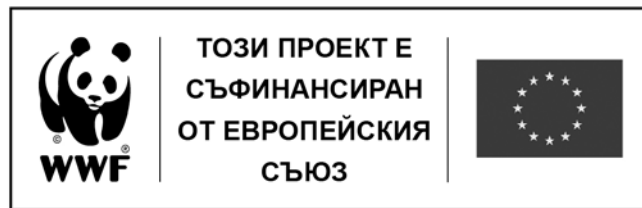
Enhance the conservation and sustainable use of oceans and their resources by implementing international law as reflected in UNCLOS, which provides the legal framework for the conservation and sustainable use of oceans and their resources, as recalled in paragraph 158 of The Future We Want

Fig 4

What does "MSC" stand for?
<p>The Marine Stewardship Council (MSC) label on seafood products ensures that certified fisheries meet the following three principles:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sustainable fish stocks: The fishing activity must be at a level that ensures its potential indefinite continuation without harming the vitality of certain fish stocks. • Minimizing environmental impact: Fishing operations must be managed to maintain the structure, productivity, function and diversity of the ecosystem. • Effective management: The fishery must comply with respective laws and ensure thorough management that is responsive to changing circumstances. <p>Find out more: www.msc.org</p>

Fig 5

What does "ASC" stand for?
<p>Choosing ASC certified products means buying sustainable seafood farmed in aquaculture. The Aquaculture Stewardship Council (ASC) is a certification and labelling programme for responsibly farmed seafood. Round tables of representatives of the aquaculture industry, retail and foodservice sector, NGOs, government and scientific community led to the definition of 8 standards for responsible fish farming, covering several species: tilapia, pangasius, salmon, trout, shrimps, bivalves (mussels, clams, oysters and scallops), abalone and seriola/cobia. The ASC's primary role is to manage global standards for responsible aquaculture and to transform aquaculture for environmental sustainability and social responsibility.</p> <p>Find out more: www.asc-aqua.org</p>

The World Wide Fund for Nature (WWF) is one of the world's largest conservation organizations. It was conceived on the 29th of April 1961. WWF is an independent foundation registered under Swiss law. The organization has offices in more than 80 countries around the world. It employs around 6,200 full time staff and values the support of more than 5 million people.

WWF has been active in Bulgaria since the early 1990s. Conservation activities initially focused on the lower Danube and its tributaries, but have since expanded into a comprehensive programme that includes work on forest protection and sustainable forestry management (FSC), protected areas, freshwater as well as agriculture and rural development. In 2006, WWF established a registered organisation in Bulgaria. More information about the work of WWF in Bulgaria is available at wwf.bg.

The European Years and combating xenophobia

Svetlomira Dimitrova

Following the dreadful events in France and taking account of the dramatic situation in Europe and the world, there is no longer any doubt that these events had been provoked by the calamitous division of the civilized societies. The latest developments in France had been long predicted by the French analyzers who had asserted that the reasons for these developments had been deeply rooted in the social division, the poverty and the illiteracy of the socially excluded descendants of the immigrants who had come to France in large numbers from the former French colonies in North-West Africa, from the Maghreb. The predictions had been that this division was going to explode as a social bomb; however, it turned out to be much more serious than a bomb because it provoked a war. This was the way the French president, *François Hollande*, referred to the terrorist attacks of November 13, 2015. The fiercest fanatics of Jihad come from amongst the best educated young people that are also well placed in society. And it is already crystal clear that xenophobia, which bears hard upon the above mentioned groups of young people, has been the main reason for these developments.

If we look back, we will see what problems have been worrying the European Union and how the EU has been addressing these problems. Quite ironically, 2015 was proclaimed European Year for Development as this had been the first European Year transcending the EU borders and taking care of the poorer countries since the EU had been organizing European Years on varied topics. The topics that the European Union has been selecting for the individual European Years are indicative of the problems that the EU has on its Agenda. Over the past couple of years, xenophobia, racism and anti-Semitism have been the prevailing ones. Which comes to show that the European politicians are well aware of what has been going on; it is also indicative of the fact that they are not in a position or do not have sufficient political will to ward off what is going to happen.

How are the topics for the European Years selected?

The first European Year, organized in 1970, was devoted to nature; however, the EU did not establish a tradition to devote each subsequent year to a single major topic. It was only in 1983 that such a tradition was started because, since then, the European Union has been placing in the focus of the people's attention a single major problem.

The idea has been to raise the people's awareness of a particular problem, to encourage a debate on the said problem, to change people's attitudes and, eventually, to take steps and resolve the problem. In a number of European Years, additional funding was provided for local, national, and trans-border projects – depending on the topic of the particular year. It is the Commission that has to first put forward the topic and then the European Parliament and the Member States' governments have to adopt it.

Why European Years?

A European Year can be used by the EU institutions and the governments of the EU Member States to send an unmistakable signal that a particular topic is going to be taken

into consideration when formulating the European policies. It may sometimes happen that the European Commission could come up afterwards with new legislation on the same topic.

How is the topic put into effect afterwards?

The first European Year, 1983, was devoted to the small and medium-sized enterprises (SMEs) and the craft industry. Since then, the European Commission has been putting forth different topics with a view to encouraging a debate and a dialogue within and among the individual EU Member States

It is important to point out, however, that the selection and the adoption of the individual topics is only the first step. In the course of time, these topics are further developed via the individual EU policies. For example, following the first European Year of SMEs & the Craft Industry (1983), a special program was drawn up afterwards, in 1987. In 1994, the European Commission took special measures for the development of SMEs after it had adopted a White Book in 1993. The third multiannual program (1997–2000) provided for some useful support initiatives within the framework of the Amsterdam Treaty. In 2000, the Council of the European Union adopted a new program on enterprises and entrepreneurship for the period 2001–2005. The financial resources allocated under this program were much greater than the resources disbursed under the previous programs as they were intended to contribute to the development of the SMEs not only in the EU Member States but also in the candidate countries. In 1995, the European Commission published a Green Book on Innovations. This was the first serious document devoted to the innovations in Europe aiming to attain the following objectives:

- To promote a culture of innovations both in the individual companies, as well as in the economy;
- To create a favorable legal, statutory, and financial professional environment;
- To encourage the establishment of more effective relations between research, innovations, and the enterprises.

Of course, it is not possible to draw up a special program for each and every European Year topic; however, this is not an indication that these topics are not developed further. For example, the second European Year for a People's Europe (1984) did not leave a visible trace behind but it was further developed in the consecutive years which were devoted to the people and their citizens' rights, to their social needs for a healthy life, education, cultural values, to the elderly people, the environment, and so on. 1985 was devoted to music but, in 1986, road safety became the major topic for discussion. It was established that traffic accidents incur to the European Union an annual amount of about EURO 45 billion which is spent afterwards on health care, on the police, and on car repair. The traffic casualties and the trauma hospital treatment cost about EURO 30 billion every year. Therefore, nine years later, the European Commission got back to this problem dedicating the 1995 European Year to road safety and young drivers who are considered to be the main problem on the roads.

The following year, 1996, was devoted to lifelong learning. While selecting this topic, the European Commission pointed out that it was particularly significant for economic development and, more particularly, to the small and medium-sized enterprises and to employment. The Commission also emphasized that this topic was essential for both the reform of the structural funds, as well as for the employment policy of the community.

Xenophobia underlying the division in the EU

At the same time, xenophobia, racism and anti-Semitism were, in one form or another, in the focus of attention of the EU.

Following the numerous anti-xenophobia, racism and anti-Semitism resolutions adopted by the European Parliament in the period 1995-1997, the European Commission devoted 1997 to the fight against these phenomena. Let us recall that this was the time of *Slobodan Milosevic's* authoritarian regime and of the ethnic cleansing in former Yugoslavia, which were worrying the world as much as we are worried by the current world developments today. The governments of the EU Member States are worried that phenomena, such as xenophobia and intolerance towards the others might acquire an enormous size, as well. According to the 1997 Eurobarometer survey, 30 percent of the responding EU citizens had said quite openly that they harbor hostile feelings towards "the others". The European Commission has been winning over on its side a number of anti-racist non-governmental organizations and has come up with numerous initiatives in this area, including the launch of an information campaign and the setting-up of a European observatory to monitor the progress of this phenomenon.

Also in 1997, the heads of state and government of the EU Member States negotiated a new EU Treaty, known as the Treaty of Amsterdam, which was to develop further the *acquis communautaire*. The Amsterdam Treaty was signed on October 2, 1997. Afterwards, each and every Member State was supposed to launch a public discussion on the Treaty's provisions before it could be eventually adopted as a binding legal act. The Amsterdam Treaty became officially effective on May 1, 1999. From a structural perspective, it stipulated four main objectives:

- To make employment and citizens' rights essential to the EU;
- To remove the last barriers to free movement and to tighten security;
- To reform the EU institutions;
- To promote the EU participation in settling the world problems.

The Treaty of Amsterdam stipulated a number of consumer and health protection measures, as well as measures guaranteeing social security and the right to information. It also made provisions for the incorporation of the Schengen Agreement into the single institutional framework. The Amsterdam Treaty made it incumbent upon the Schengen Member States to abide more strictly to the system of closer cooperation and to continue working together within the framework of the legal order established by virtue of its provisions. Great Britain and Ireland were to participate only partially in this cooperation and special arrangements had been worked out with respect to Denmark. The Treaty of Amsterdam provided for new responsibilities in the area of justice and home affairs. In addition, some amendments and supplements were introduced as regards the activity of the EU institutions.

1998, the *European Year of Local and Regional Democracy*, was devoted to combating violence against women. This kind of struggle was meant to include not only domestic violence within the EU but also any violent discrimination against women in the world and, more particularly, discrimination among the Muslim and the African population.

Four years later, the EU got back to the same topic, devoting 2001 to languages. The message was that, in addition to being an asset to the EU, the languages were also going to be an important factor in the forthcoming enlargement of the European Union. The Europeans have to understand one another, as well as to co-exist on an equal footing. Foreign language learning had to be encouraged; however, the individual languages needed to be estimated on

the basis of their own worth. You can talk with the others only if you understand their language and culture – this was one of the main objectives of the program that was to curb the spread of xenophobia and racism.

Without specifying explicitly that this was an element of an anti-xenophobia campaign, 2008 was also devoted to the equality between the peoples; and the relevant message appealed for an intercultural dialogue.

The preceding year, 2007, in which Bulgaria acceded to the EU, had been devoted to equal opportunities for all. It was then proclaimed that the population has to raise its awareness of a fair society based on solidarity. 2007 abounded in anti-discrimination initiatives, as well as in ones informing the citizens about their rights. Anti-discrimination has to avail itself of the *acquis communautaire* throughout Europe by emphasizing its main principles and by winning over the active support of the people for anti-discrimination legislation that guarantees equal rights.

Notwithstanding the progress that has been made towards equal rights, there is still a lot to be done on European level in order to eliminate discrimination. The decision adopted by the European Commission points out that any legislation, however carefully drafted, is going to remain on paper unless there is sufficient political will to put it into effect and unless it gets the support of the people. The objective of the European Year of Equal Opportunities for All was to provide an opportunity for the creation of a society resting upon more solidarity. The objective was to make the public opinion more sensitive to the *acquis communautaire* in terms of equal rights and anti-discrimination and to mobilize the stakeholders who could help promote the new EU framework strategy, including after 2007. The authors of the strategy underlined that the society had to be familiarized better with the EU legislation on equality and anti-discrimination which specified the main common values and principles of the European Union. This European Year was supposed to send a message according to which every person, regardless of his or her gender, race, ethnicity, religion, inner convictions or sexual orientation, has the right to equal treatment. A debate was needed to encourage more active participation of the victims of discrimination, along with a well-balanced participation of both males and females.

.....

The European Years aims to make the society more sensitive to the good relationship between the individual groups, which make up this society, and the young people, in particular, as well as to contribute to the elimination of the existing stereotypes, prejudices, and violence.

2015, as well as 2013 and 2014, set a precedent in the practice of the European Union. Because it had been for the first time that three years in a row were devoted to the citizens and civil society, laying particular stress on the rights that derive from the European citizenship.

The report on EU citizenship, published in 2013, cited a number of cases where some people had been deprived of the right to exercise their rights in the EU. It also made some recommendations as to how these barriers could be removed. While 2014 focused on the citizens' right to vote for the European Parliament.

The benefits of the EU citizenship were promoted throughout 2013. The focus was on the benefits of individual citizens in their capacity of private persons, consumers, permanent residents, students, workers or participants in the political life. In his speech on the state of the Union, delivered in 2012, the then President of the European Commission, Jose Manuel Barroso, pointed out: "The times when European integration used to be achieved on the basis of the citizens' acquiescence are long gone. Europe can be neither technocratic, nor bureaucratic, nor else diplomatic. Europe today has to be more democratic than ever." In the light of the economic and financial challenges that the EU Member States are faced up with,

it is more important than ever that the Europeans should exercise their rights so that the EU orientation could become more focused on its citizens. The participation of each and every European citizen in the community or the society which he or she belongs to – on a local, regional, national or European level, is of vital significance for the good state of democracy, as well as for the future of the European Union.

It is particularly these values that are threatened by terrorism today.

List of European Years

- 2015 – European Year for Development
- 2013-2014 – European Year of Citizens
- 2012 – European Year for Active Ageing
- 2011 – European Year of Volunteering
- 2010 – European Year for Combating Poverty and Social Exclusion
- 2009 – European Year of Creativity and Innovation
- 2008 – European Year of Intercultural Dialogue
- 2007 – European Year of Equal Opportunities for All
- 2006 – European Year of Workers' Mobility
- 2005 – European Year of Citizenship through Education
- 2004 – European Year of Education through Sport
- 2003 – European Year of People with Disabilities
- 2001 – European Year of Languages
- 1999 – European Year of Action to Combat Violence against Women
- 1998 – European Year of Local and Regional Democracy
- 1997 – European Year against Racism and Xenophobia
- 1996 – European Year of Lifelong Learning
- 1995 – European Year of Road Safety & Young Drivers
- 1994 – European Year of Nutrition & Health
- 1993 – European Year of the Elderly & Solidarity between Generations
- 1992 – European Year of Safety, Hygiene & Health Protection at Work
- 1990 – European Year of Tourism
- 1989 – European Year of Information on Cancer
- 1988 – European Year of Cinema & Television
- 1987 – European Year of the Environment
- 1986 – European Year of Road Safety
- 1985 – European Year of Music
- 1984 – European Year for a People's Europe
- 1983 – European Year of SMEs & the Craft Industry

Svetlomira Dimitrova has an MA degree in French philology from the "St. Kliment Ohridsky" University of Sofia. She has specialized in journalism, i.e. press and radio, in Paris and Wiesbaden. Ms. Dimitrova has worked for the Bulgarian national radio and the Bulgarian national television, for the Bulgarian editorial staff of radio "Free Europe" and BBC, as well as for a number of newspapers, including the Democracy newspaper, the Dnevnik newspaper, the Pari newspaper, and the Politics newspaper. Since 2015, she has been an associate with the Bulgarian Diplomatic Institute – in charge of the Institute's media policy and lecturing at seminars.

Surveys within the 2015 European Year for Development project *

Introduction

“European years” have been organized every year ever since 1983. It is the European Union that identifies and selects the particular topics. The objective of all the European years has been to raise the awareness of particular topics, to encourage public debates, and to bring about changes in the attitudes of people.

2015 is special in relation to development as it has been the first European year that has focused the attention on the EU external action, as well as on the role the European Union has been having across the world. The current European year was organized for the purpose of **providing information to the general public** about the progress the EU has made in the field of international development, **to win over the citizens of the EU and the stakeholders**, to encourage critical thinking, to arouse keen interest in development cooperation, **to raise the people's awareness of the benefits** of the European development cooperation, and to give a boost to joint responsibility, solidarity and opportunities.

The main target groups identified under the European Year for Development 2015 project were the young people (aged 15-24) who, according to a European Commission survey are most “open” to the topics of international development, and the private sector which has been playing a leading role in the promotion of inclusive and sustainable growth in the developing countries.

The initiatives within the framework of the European Year for Development in Bulgaria are funded by the European Commission and handled by the Bulgarian Diplomatic Institute under a project entitled “European Year for Development 2015 (EYD2015), Bulgaria’s National Work Programme”. This project provided the framework for conducting an inquiry into the two main target groups – the first one consisting of young people and the second one made up of business companies.

The objective of the inquiry conducted into the group of young people was to delineate the profile of the young global citizen. This inquiry offers information about the young people’s attitude towards the global interdependencies, about their understanding of democratic governance, of the education and health care systems, as well as about their perception of the businesses as a driving force in the process of overcoming the social and economic inequalities. The inquiry was conducted among 500 schoolchildren and university students in the period October 10 – November 20, 2015.

The inquiry made into the business group was aimed at measuring the companies’ awareness of, and attitude towards the Bulgarian development policy, as well as at registering their attitude towards the individual political aspects and identifying the possible areas for the involvement of the private sector in strategic partnerships. The interviews were conducted in 500 small, medium-sized and large companies across the country and within the framework of four focus groups including representatives of the cities of Sofia, Plovdiv, Varna, and Pleven. The inquiry was made in the period October 2 – October 30, 2015.

* The surveys were conducted by Sociological Agency ESTAT, within the National Programme of Bulgaria for the European Year for Development, that was drafted by the Ministry of Foreign Affairs of Bulgaria and the Bulgarian Diplomatic Institute, and was administered by the Institute.

PROFILE OF THE YOUNG GLOBAL CITIZEN

Information about the respondents

The survey centered, first and foremost, on children from the secondary schools (84%). It also focused on university students from the cities of Sofia, Blagoevgrad, Bourgas, and Pleven (16%), as well as on secondary school children that had taken part in global education initiatives. This made it possible to compare the results obtained from the two groups of young people: the students who were having an increased sensitivity to the global issues, on one hand, and the students that had not been subjected to global education teaching.

The average age of the respondents was 17.9. The share of those aged below 19 was 75%. 42% of the respondents were males, and 58% – females. The ones living in regional centers accounted for the largest group of young people (70%). 26% said they lived in municipal centers, and the remaining 4% – in smaller settlements.

Framing concepts of interrelation. Information sources and interests

The experience gained by means of travelling abroad and by maintaining contacts with acquaintances, relatives and friends living in some other countries is very important in the process of framing concepts of interrelation and of cultivating attitudes towards, and understanding of, these concepts.

Travelling abroad is considered to be the best opportunity for one to get first-hand information about the life-style and culture of varied societies. The information collected indicates that most of the respondents had travelled abroad at least once. The share of the ones who had never travelled abroad and of those who had travelled abroad more than three times coincided (about 32%).

It turned out that the young people had travelled most frequently to the EU Member States (64%), to Asia (11%), and to North America (2%). The share of those who had travelled to Africa, South America, and Australia was insignificant. So, we arrived at the conclusion that the young people do not have any direct experience or judgment of countries located in the so called Global South. They had only ideas and opinions of the Global North.

When asked the question **whether they cared about the world developments**, the positive answer of the young people was positive and unflagging (94%). They also said they were interested in anything that has to do with sports (55%), culture (51%), science and technology (42%), tourism (40%), and health care (32%). As regards the topics in the political area (22%) and in economy (21%), they did not display such a keen interest, which was only natural because of their young age. The ones that seemed to have no interest at all said that they had never been abroad or that they do not keep in touch with their relatives, friends and acquaintances that live there.

Their main **information sources** turned out to be the internet (87%) and the television broadcasts (75%). The young people’s friends as a source of information ranked third (49%), however, the share of those who had provided this answer was much smaller. All other information channels, including the school and the university system (36%), the press (20%), the radio (14%), and the workshops (6%) seemed to be less preferred by the young people.

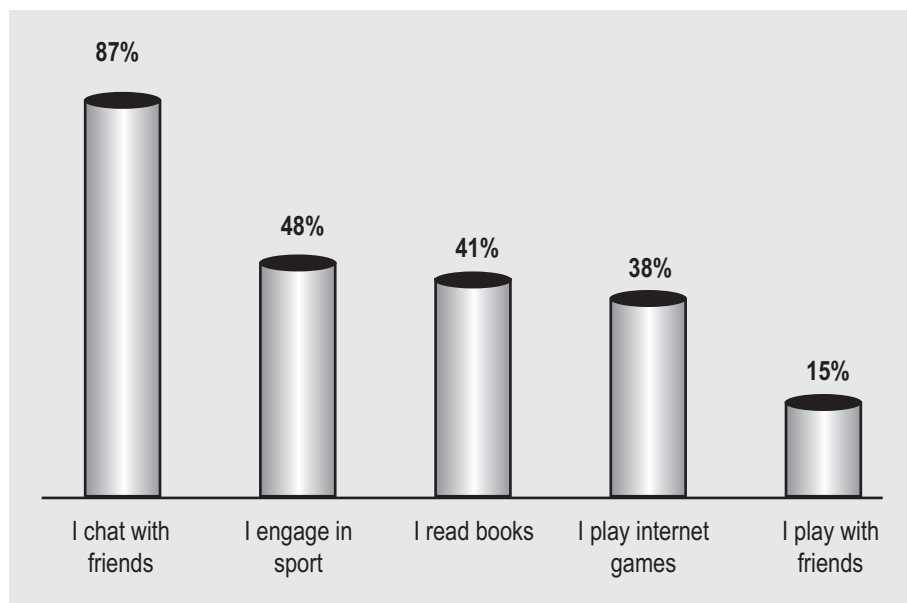
The internet turned out to be the main information and communication channel due to the extensive use of **the social networks and of all other feed-back providing forms**. In actual fact, all the respondents said that they use a social network or some other communication mechanism. The Bulgarian young people, irrespective of where they live, tend to acquire quickly and to start using right away all kinds of technological innovations. In turn,

this has made the participation in internet forums an outdated method of interaction.

Speaking a foreign language fluently, or using it even when you do not have a good command of this language, is very important when seeking and sharing information. Some 90% of the respondents said they “use” a foreign language, usually English. The typical language combinations were English & German or English & Russian.

The inquiry also focused on the way the respondents usually use their leisure time. The data collected indicate that 87% spend their free time with friends (just chatting), 48% engage in sports, 41% engage in reading, and 38% engage in playing internet games (Graph No 1).

Graph No 1. What do you usually do in your leisure time? [500 respondents]

*More than one answer allowed

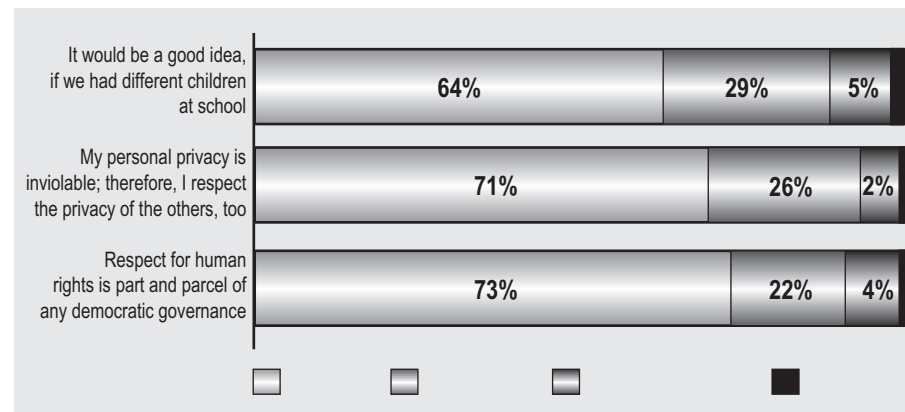
They said they usually meet with friends either their age or 1-2 years elder or younger. The ones aged 18 said they tend to socialize with people more than 5 years elder than them, simply because they are getting out of their teens and entering adulthood. Their leaders, as well as the ones commanding respect, are usually older and have similar interests.

Perceptions and attitudes

The inquiry focused on the young people’s perceptions and attitudes towards **the democratic governance, the acceptance of differences, the health care system, and the role of businesses** in leveling out the social and economic inequalities.

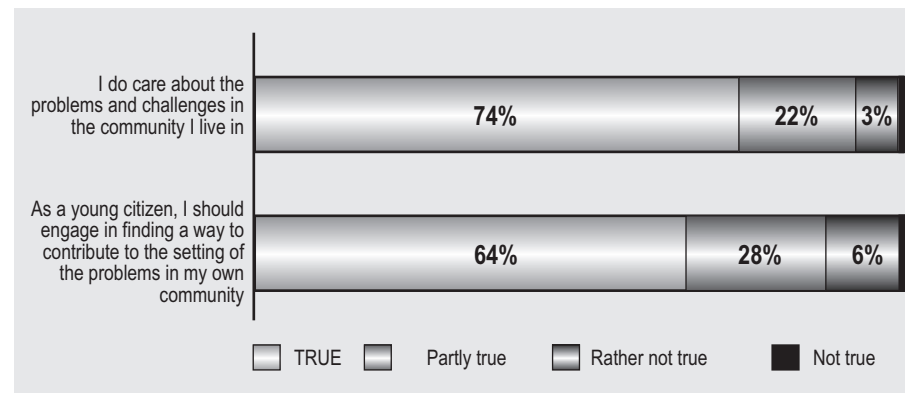
The general conclusion is that the young people apply to a fairly high degree the principle of **inviolability of their own privacy, as well as the privacy of the others** (Graph No 2). This is a very important conclusion in terms of democratic procedures, respect and tolerance. It also underlies the acceptance of the concept of universal human rights, which has reflections in all other spheres, including health care and social justice.

Graph No 2. Recognition of differences, of inviolability of one’s own privacy, and of human rights [500 respondents]

Proceeding from the principle that civic participation (or civic engagement) is bound to guarantee **democratic governance**, the inquiry focused on the young people’s empathy with the problems existing in their local communities (Graph No 3). According to the data collected, their personal commitment and their preparedness to engage in civil action are not as pronounced as in the case of their commitment to the problems in their local communities. This could be attributed to their feeling of not being empowered enough, or of the total lack of any empowering procedures whatsoever.

Graph No 3. The young people feeling (or not) empathy with the problems of their local communities [500 respondents]

The inquiry was based on the assumption that the school, in terms of environment, plays a key role in shaping up ideas of democracy and democratic processes by cultivating attitudes or by actual involvement of the people in the settlement of the local community problems.

This assumption was confirmed by the general information collected in the course of the inquiry only partially. According to this information, the school environment contributes to the better understanding of what democracy stands for (45% of the respondents agreed fully with this assertion, and 35% – only partially) but is not the leading one in this process.

The situation was different in the schools in which there had been some global education

training. 90% of the respondents coming from such schools asserted that the school is the only institution responsible for shaping up the understanding of democracy. Over 60% of them provided definite answers. This was indicative of the tangible impact that **global education** had had in these schools.

The inquiry did not establish any serious young people's commitment to the global issues of **health care**. Only 25% of the respondents said they believed that the global health care problems bear upon their personal health, as well.

The respondents' assertion that the **businesses** play a significant role as a driving force in settling the problems in the Global South countries was an expression of their empathy, rather than of their pragmatism. Therefore, the attitudes of the young people towards the participation of businesses as a social regulator are particularly interesting in view of the future. The inquiry results showed quite unambiguously that the young people consider the businesses in general, and the Bulgarian businesses in particular, to be responsible for both health care and education, placing at the same time a strong accent on the environmental aspect.

Conclusions and recommendations

The young people in the world are interconnected by means of the social and some other media; therefore, they are largely aware of the pressing issues which they will have to resolve in their capacity of future leaders.

The young global Bulgarian citizen has an explicit positive perception of most policies implemented in the individual policy areas under research. He or she is well informed about the developments in their country and abroad. They also demonstrated fairly high sensitivity to the problems of the ever globalizing world.

The young people recognize the inviolability of their personal privacy and the privacy of the others which could be considered to be a precondition for their working with information in the area of civic participation, democracy, health care, the prevention of violence, and the social role of the businesses.

The respondents do care about the problems in their local communities but they do not perceive themselves as being empowered enough to take any civil action. They do not see either any connection between the world health problems and their own health status.

The young people view the businesses in general and the Bulgarian businesses, in particular, as being responsible for health care and education, laying emphasis on the environmental aspect.

Recommendations:

- The young people's awareness raising initiatives in the area of development should continue. The emphasis, however, should be laid on their own role in, and commitment to, this process. As regards the communication channels, the internet, along with the social networks, should continue to be the most important ones.
- The school plays a key role in teaching specific knowledge about the problems in the ever globalizing world. Therefore, these problems should be represented much better in the teaching programmes of the secondary schools.
- Some differences were established between the perceptions and the attitudes of the young people who had received some training in global education and the ones who had not. Therefore, it is recommended that, in order to be able to level out these differences, some global education topics should be incorporated into the schools' teaching process.

SURVEY AMONG THE BULGARIAN BUSINESSES

Information about the respondents

The inquiry focused on some businesses operating in 10 economic sectors across the country. Among these, the largest ones comprised companies in the manufacturing, the commercial, and the construction sector, which accounted for 72% of the respondents. Most of them were owned by Bulgarian businesses, including 59% small companies, 31% medium-sized companies, and 10% large companies. 82% of the companies were operating mainly in the domestic market.

Awareness

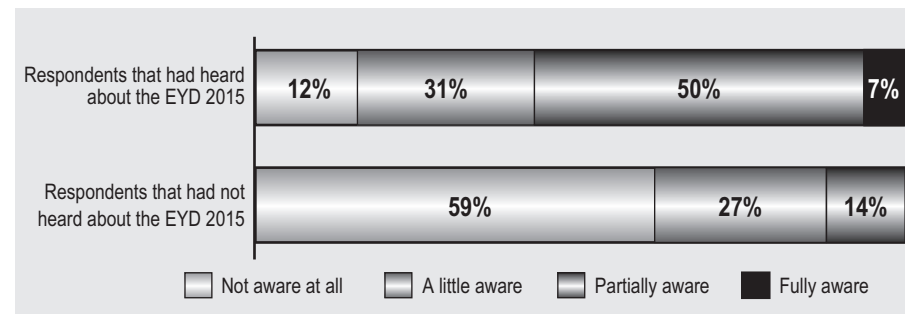
The inquiry established a **low level of awareness** of the development policy: over 70% of the respondents said they were not aware or knew very little about this policy. The awareness level was a little higher among the large companies which were exporting their production abroad and the ones which were owned by foreign companies.

Some awareness differences were established in the individual planning regions. Least informed were the respondents from the North Central and the South East region where it turned out that 88% of the companies were totally unaware of, or very little familiar with, the development policy. In the South Central and the South Western region, the results were 52% and 69% respectively.

The main **sources of information**, including with respect to the development topics, comprised television (84%), the internet (72%), the press (53%) and the radio (26%). The average number of information sources used was 2.7.

The data collected indicate without any doubt that **the European Year for Development has contributed significantly to raising the awareness of the EU development policy**. A little over 33% of the respondents were informed that 2015 had been declared European Year for Development. Substantial difference was established in the level of awareness between the two groups – the ones that had heard about this year and the ones who had not (Graph No 4).

Graph No 4. Awareness level of the development policy [169 companies had heard about the EYD 2015 and 331 companies had not]

Notwithstanding the progress made, some more effort needs to be put forth in order to be able to raise the general awareness. The inquiry established that some 55% of the respondents did not know that both individuals, as well as legal entities, can participate in the provision of development aid. It turned out, however, that 86% of the ones who had had some information about this, did know anything about the mechanisms available. This is, in effect, a serious barrier to the private sector which prevents it from participating in the development policy.

Attitudes

The inquiry concentrated both on the general attitudes towards the assistance provided to the developing countries and Bulgaria's participation in this process, as well as on the particular topics which this country has identified as being capable of providing assistance.

The low level of awareness affects the attitude of the businesses towards Bulgaria's participation as a donor-country; it does not affect, however, their attitude towards the general provision of development aid. The respondents said they believe that it is both an important, as well as a humane act, to render assistance to the developing countries (meaning to the poorest ones) but that this assistance has to be provided by the "richer" countries (or from the EU budget). The general opinion was that Bulgaria is too poor and, therefore, not in a position to render assistance.

"We should not forget that there are countries in a much more difficult situation than ours. Therefore, we need to aspire to reach the level at which we will be able to provide assistance as a donor-country in terms of general aid, shelter, some materials, and some others. At this stage, however, we all agree that we cannot do this because we are in a fairly difficult situation."

A focus group from the town of Pleven

The initial attitude was that Bulgaria is not prepared yet to become a donor-country not only because it is poor but also because it has a lot of problems of its own to resolve. Therefore, the development policy should not be among the priorities of the Bulgarian government.

"Development aid is O.K. within the framework of the international UN programme; within the programme of the European Union, too. But a priority? The Bulgarian government has some other priorities. The Bulgarian foreign policy, as well."

A focus group from the town of Plovdiv

The inquiry results, however, indicate that in the course of raising the respondents' awareness and, more particularly, of providing them with information about the nature of the development policy, the forms of this policy, the aid provision mechanisms, and, last but not least, the mutual benefits, these attitudes changed gradually in the positive direction.

"The benefits are really substantial. The way you asked the question this time makes all the difference. Because it became clear that this is a matter of mutual interest"

A focus group from the town of Pleven

"All this is bound to boost the development of some new markets which Bulgaria should not miss the chance to avail itself of."

A focus group from the city of Sofia

There was some skepticism, however, about the possibility for the small and medium-sized companies to join in the provision of development aid. This skepticism was two-fold. The respondents argued that these companies do not have the required capacity, on one hand, and that they were not going to be eligible to apply for the provision of development aid, on the other.

"I suppose that the Bulgarian large construction companies could become beneficiaries under these programmes. They are the only ones that will succeed. They are good, there is no problem. But it will not be possible for a sewing workshop to move and settle in the Republic of South Africa. Neither will it be possible for me to open a customs agency at the port of Cape Town. This is impossible."

A focus group from the town of Plovdiv

"Any large company with high turnover and extensive experience in applying for and winning this kind of projects, has a big advantage over any other company that has just started business."

A focus group from the town of Pleven

As could have been expected, the main **benefit** that the private sector sees in Bulgaria's participation in the provision of development aid is the creation of better conditions for the investment and commercial activity of the Bulgarian companies. This was the opinion expressed by over two thirds of the respondents. Half of the respondents said they believed that the provision of development aid is going to raise Bulgaria's prestige and 45% said they reckoned that this was going to provide favorable conditions for the promotion of Bulgaria's bilateral relations with its strategic partners.

The respondents said they believed that the support rendered for **better quality health care** should be the **main component element** of the assistance provided to the developing countries. Second was the improvement of the **quality of education**, which was followed by supporting the initiative of extending mutual trade and the investment activity, the construction of a socially significant infrastructure, and the promotion of democratic societies.

Also, as could have been expected, the businesses saw **their place in the provision of development aid**, first and foremost, in supporting the commercial and the investment activity (66%), as well as in the construction of an infrastructure of social significance (55%). Over 40% of the respondents also saw the role of the businesses in the two most important, in their view, economic sectors, i.e. health care and education. Only 19% believed that they could contribute to building democratic societies.

All the businesses, including the large and the small companies, mentioned the participation in the health care, education, trade, and investment sectors, while it was mostly the large companies that mentioned participation in the construction of a socially significant infrastructure. The companies from the "creation and dissemination of information and "creative products" sector; telecommunications" reckoned they had the resources to promote democratic societies in the developing countries.

We need to note, however, that the above topics (with the exception of "democracy") were also mentioned, quite **spontaneously**, by the participants in the focus groups, which gives us ground to conclude that these groups had been identified quite correctly.

When we first mentioned the "democracy" topic, the respondents seemed to disagree and some of them even made some ironical comments. This was provoked by the knee-jerk association with the word "democracy" fairly common in this country.

"I am very curious how we could help them to promote democracy. Should we teach them some "good practices"? For example, how to "prepare" the elections in advance, so that this could guarantee the victory of the "correct" political party?"

A focus group from the town of Pleven

The respondents that seemed to have a much better understanding of this notion offered a somewhat different opinion:

"Let us not oversimplify everything because "democracy" does not only stand for what has been going wrong in this country. We have extensive experience in the area of democracy. Let us take, for example, the position of women in this country. The Bulgarian women were enfranchised long before the German women were. Let us also think about Albania, Kosovo, Montenegro ... Do you know what is the status of women in these countries?"

A focus group from the town of Plovdiv

Role and engagement of the private sector

The inquiry also focused on the identification of the ways and means which had been used to incorporate the private sector into strategic partnerships in the area of development policy. This managed to establish the respondents' understanding of the businesses' role in the development aid rendering process, in the particular actions that they were prepared to join, as well as about the countries that they were prepared to provide assistance to.

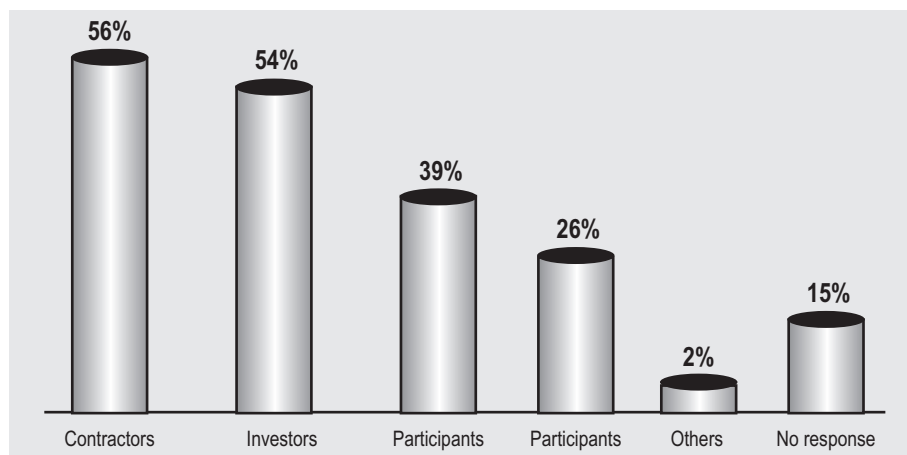
According to the data collected, more than one half of the companies said they believed that **the role of the private sector** in the provision of development aid should be played along the following two lines:

- In their capacity of project goods-and-services providing contractors or sub-contractors;
- As private-sector development promoting companies on the basis of market mechanisms, by investing or going into business in the recipient countries.

The larger companies accounted for the major share of businesses that had indicated the first line of development. The second one was indicated, first and foremost, by the companies operating in foreign markets.

The role of the private sector as a participant in public-private partnerships (PPP) was indicated mostly by the companies that were operating in the following sectors: construction and human health care and social work activities, as well as in the "creation and dissemination of information and "creative products" sector; telecommunications". The small companies were the ones that could not say what role the businesses should have in the provision of development aid.

Graph No 5. Role of the private sector in the process of rendering development aid [500 respondent-companies]

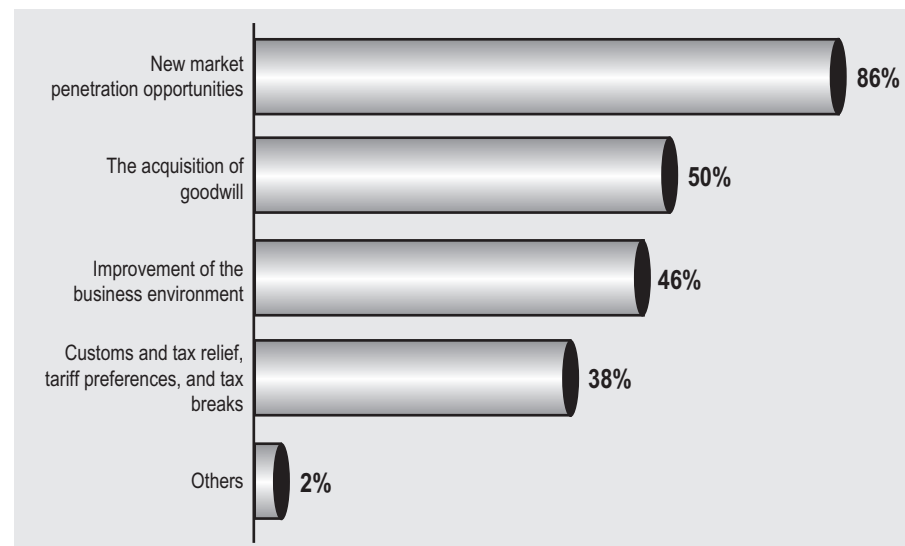
* More than one answer allowed

About 45% of the respondents expressed their preparedness to participate in particular activities aimed at the extension of mutual trade and the construction of a socially significant infrastructure. The companies from the individual target groups indicated their interest in participating in commercial and investment activity workshops and training courses. It was mostly the large companies that said they were prepared to participate in any projects of paramount social significance to the local communities.

The respondents said they were ready to take part in the provision of development aid mostly to the Western Balkan countries (78% of those prepared to do so) and to the Black Sea countries (69%). Over 20% said they could participate in the provision of development aid to Middle East and North African countries, as well as to African countries located to the South of the Sahara desert. About 35% of the companies mentioned more than one area.

The main **incentive for participation** in the provision of development aid, which was mentioned by 86% of the companies, was the opportunity to penetrate new markets. Among the other incentives was the acquisition of goodwill, as well as the financial incentives and preferences which were mostly mentioned in addition to the above first main incentive (Graph No 6).

Graph No 6. Major reasons for participation in the provision of development aid [270 companies said they were prepared to participate]

* More than one answer allowed

About half of the respondent-companies shared their view that the insufficient knowledge of developing countries and markets had been **the main restriction on their participation** in the provision of development aid. Between 25% and 30% of the companies mentioned some other restrictions related to the situation in third countries, such as the lack of access to financial products and services, the ineffective (non-transparent) regulatory environment or legal system, the insufficient infrastructure, as well as some others. More than half of the respondents mentioned more than one restriction.

The focus groups identified some additional requirements that had to be satisfied in order that the private sector could join in effectively as a partner in the provision of development aid. The most important one (reiterated by the respondents time and again) was the need to raise their own general awareness along the following lines:

- The availability of specific information about particular projects;
- The conditions that had to be satisfied by the aid, so that it could be identified as development aid;
- Terms and procedures for the evaluation and selection of projects;
- Priority areas for the provision of aid in the recipient countries.

It is a generally shared view that the businesses should participate in the provision of aid through a representation of their own within the International Development Cooperation Council. This view was additionally confirmed by a quality survey in which over 70% of the respondents shared the above assertion. Most of them underlined that the branch organizations had to take on the role of such representation.

The participants in the focus group recommended that a mechanism should be introduced to initiate the projects on a "bottom-up" basis. In this way, they claimed, the competitive principle was going to contribute to the funding of private-sector initiated projects.

Conclusions and recommendations

The private sector has been assigned the primary role in the attainment of inclusive and sustainable growth in the developing countries. Its active participation as a partner in the Bulgarian development policy is yet to come. Currently, there is no sufficient information yet as to how to make use of this possibility because the participation mechanisms are not known enough.

The survey results show undoubtedly that the European Year for Development has contributed to raising the general awareness of the development policy. In turn, the higher awareness has contributed to the improvement of the businesses' positive attitude towards Bulgaria's participation in the provision of aid to the developing countries.

There has been yet another positive fact: the respondents' opinion that Bulgaria has sufficient capacity to render development aid coincides with the areas that this country has identified for this purpose. The most important ones are considered to be health care and education.

The respondent-companies reckon that it will be most appropriate if they join in the provision of aid by supporting the commercial and the investment activities in the recipient countries, as well as in the construction of a socially significant infrastructure. 45% of the respondents said they were prepared to do so, their main incentive being the opportunity to penetrate new markets. Moreover, they saw some other incentives, such as the acquisition of goodwill, the opportunity to improve the environment, the tariff preferences, and the customs and tax relief.

Notwithstanding the preparedness they had declared to participate, they believed that raising their awareness should be a *conditio sine qua non* for the effective participation of the private sector as a partner within the framework of the development policy.

The above analysis served as a basis for making the following recommendations:

- The business awareness raising initiatives in the area of development aid should continue, taking into consideration the specific features of the target group discussed

above and, more particularly, the motivation and the awareness of the said group. The recommended information channels include the internet, the press, the radio and television.

- The private sector involvement requires proper regulation of its participation on the basis of clearly formulated rules and procedures, including the terms, the conditions, and the forms of provision of development aid, as well as of increasing the number of participation mechanisms;
- In order that the private sector could join in much more effectively as a partner within the framework of the development policy, it should have a representation of its own within the International Development Cooperation Council.

“Our world. Our dignity. Our future.”

Within Bulgaria's National Work Programme to commemorate the European Year for Development 2015, the Diplomatic Institute, as beneficiary to the Programme, organized an essay competition for Bulgarian university and school students on the topic “Our world. Our dignity. Our future.” Below are the essays of the four authors who won first place in the competition.

Teodora Ivanova

**12 A class, Tsanko Tserkovski school
the town of Polski Trumbesh**

*“The purpose of one's life involves a tenured position,
empathy, and preparedness to help the others.”*

Albert Schweitzer

If you see somebody suffering in the street, will you give him a helping hand? Most probably you will because you see him suffering before your very eyes. By the way, do you know that you can help millions of people in the world who need food, water, and the basic necessities of life?

The 2013 Eurobarometer survey has showed that the majority of EU citizens share common values, such as justice, equality, and dignity. They believe that the provision of assistance to the countries in need should be an EU priority. Their preparedness to help the people living in poverty has proved that the citizens of the EU Member States can get beyond their national borders, thus becoming citizens of the world. The European Year for Development has been the first in its kind devoted to the foreign policy of the European Union. The purpose is to raise the awareness of the EU citizens about the assistance which the European Union has been rendering to the developing countries, as well as to focus their attention on the countries which are in a most difficult situation. The European Year for Development does not simply constitute a consecutive EU initiative providing information in the form of statistical data, tables or graphs. This year belongs to each one of us. This is the year in which we can become active EU citizens by getting outside the national borders and showing understanding and empathy with the ones needing help.

What is the real value of 8 cents? Before having read a little more about the European Year for Development, I would have answered that 8 cents have no value at all. And this answer would have been completely wrong. Because this is the cost that every EU citizen pays a day for the EU poverty-fighting assistance provided across the world. If we think about it, we will see that we spend much more money every day on trifles which have managed to tempt us into buying. At the same time, it is only 8 cents that can make a couple of people in the world much happier.

The European Union is the greatest aid donor worldwide. In 2014, the total amount of external aid provided by the EU accounted for some 9 per cent of the European budget. By allocating these 9 per cent in external aid, the EU, along with some other organizations, has managed to provide millions of people with food, drinking water, and education. These are among the basic necessities of life which we usually take for granted and do not even pay any attention to. This would not have been possible, if the EU Member States were acting individually. The EU has proved once again that we can achieve a lot more, if we act together.

Notwithstanding the impressive figures, I personally believe that the stories of the ordinary people behind these figures are much more indicative of the paramount importance of the external aid provided by the EU. This is the story of Margaret Amongo from Uganda, who is happy now because she has free access to drinking water. This is the story of Rafaela Kotsohay from Guatemala, who has been the victim of sexual abuse; today, however, she has been fighting actively for equal rights for women, as well as for the elimination of any violence against women. I would also like to mention here the small Owen from Zambia with his most precious possession, his school notebook. All these are moving stories of people who have been deprived of the opportunity to develop, as well as to achieve something really significant in their lives. While reading these stories, I realize that I have been really lucky not to be born and to live under such conditions. Irrespective of all that, I always find a reason for dissatisfaction, without even thinking about the fact that 1.2 billion people in the world have nothing of what I possess.

The European Year for Development has not only helped me to learn more about the EU activity across the world, but also to place myself in the “shoes” of the numerous girls at my age worldwide. It also helped me to imagine what it is like to have to do my daily chores, without having a choice, or to be treated as somebody without any rights or a will of her own. A person deprived of the freedom to go to school, to read her favorite books, to travel at her leisure to discover new worlds or to socialize with different people. I have also thought about what these girls would have given in exchange in order to be able to attend the biology classes, which I find so boring, or to write long literary analyses. This kind of reasoning has helped me take another look at life, from a different angle, and realize that it would cost me nothing, if I give a helping hand to my peers in the world, so that they could enjoy the same happiness in life.

To render assistance to a country in which the people live in poverty is much more than mere compassion. The transformation of the developing countries into modern developed states with stable economies and a social policy is also going to be beneficial to the development and to the trade relations of the European Union. By giving away a little today, you will get back much more tomorrow.

Unlike the positive attitude of the Member States towards the EU foreign policy, the Bulgarians seem to be much more pessimistic. According to the latest Eurobarometer survey, the Bulgarians are the least inclined to say that the EU development aid provided to the developing countries is important. Bulgaria is also the only EU Member State in which more than half of the respondents do not agree that the individual citizens can play a part in the eradication of poverty in the developing countries.

What are these negative attitudes on the part of the Bulgarians due to? Bulgaria is an EU Member State in which the percentage of citizens' mistrust towards the institutions is the highest. It might be that the long years of disappointment with the promises that have not been unfulfilled, as well as of lies on the part of the governments, are the reasons for this pessimism. I think that the Bulgarian skepticism about the provision of assistance to people outside the EU is due to the fact that they live in poverty themselves. I do believe that, if Bulgaria was an economically and politically stable state, its citizens were going to be more altruistic towards the problems of the developing countries. Unfortunately, there are very few Bulgarians who believe that everybody could contribute to changing the status quo. We do not believe in our own strength. Therefore, we find it much easier to throw the blame on the European institutions or the world conspiracy for the situation in which we are today, rather on ourselves. The lame excuse is that Bulgaria is a small country and does not have a say in international politics. However, if each one of us makes a minimal effort to help another human being, we would become much more confident in our

strength. “Any good, however small it might be, will never be in vain”. (Aesop)

This is our world. We exist today, here, and now because the world needs us. But where is our dignity? We do not have the confidence that we are full-fledged citizen – neither of the EU, nor of the world. Therefore, we do not believe that a single act on our part could bring about a change. If everyone joins the European Year for Development initiatives, he or she will see eyes full of gratitude and a life filled with meaning. We cannot be egoistic because we are building our future today. In order to be able to attain our objective, however, we should act from the position of people led by a single idea, rather than from the position of being Bulgarians, Italians or Germans. We have to jointly fight against the problems today in order to be able to live in a better world tomorrow. Because, as James Joyce has put it: “I am tomorrow, or some future day, what I establish today. I am today what I established yesterday or some previous day.”

References:

1. <https://europa.eu/eyd2015/bg>
2. <http://europa.bg/bg/articles/news/2015/01/06/2015-evropeyskata-godina-za-razvitie-godinata-na-vseki-edin-ot-nass>
3. <https://euaidexplorer.ec.europa.eu/AidOverview.do>
4. <http://europa.bg/bg/articles/news/2015/01/12/bulgarite-nay-malko-iskat-da-se-okazva-pomosht-na-razvivashitite-se-strani>
5. http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_421_fact_bg_bg.pdf
6. http://ec.europa.eu/europeaid/documents/mdg-brochure-2013_en.pdf

Velislava-Mikhaela Krachounova **12 A class, Christo Botev school** **the town of Khurdjali**

“The future depends on what we are doing at the moment.”
Mahatma Gandhi

“The European Union is the most successful invention for the promotion of peace that has ever been created by the world.”
John Gerard Bruton

The twenty eight EU Member States, which consider the European Union to be their home, recognize the same peace-keeping principles; they cooperate with one another, and work hard in the name of democracy and human rights. They aim at enlarging the EU which, they believe, is going to provide grounds for settling the pressing problems of the world. These endeavors have resulted in the awarding, quite deservedly, of the Nobel Peace Prize to the EU in 2012.

This was an outstanding recognition; however, there was yet another, much greater, moral award which involved the winning and the preservation of peace where it was lacking altogether. That was one of the major challenges that the enlarged European Union had ever been faced up with.

The EU has been fighting for a better world, a world of peace, equality and empathy. The purpose of this world is to ensure the well-being and the positive development of *humankind* because it is both our desire and responsibility to guarantee a safe and secure life for the future

generations. It is in this way that we will be able to defend our *dignity*, as well as to achieve peace for each and every one of us in the *future*.

“A life of dignity for all: from common views to common action”. This communication from the European Commission made 2015, which had been declared by the EC European Year for Development, particularly important. This year was also considered to be the deadline by which the UN Millennium Development Goals had to be attained. By basing itself on these goals, the EU has been striving to ensure a life of dignity for all, irrespective of their religion, skin color, the language they speak or the state borders that divide them.

“Peace cannot be maintained by force; it can only be achieved on the basis of understanding.” – Albert Einstein.

The significance of peace, security, and tolerance is immense because the ever escalating intolerance and the growing conflicts have been gradually becoming universal and endanger potentially all parts of the world. It is only through joint action, as well as on the basis of a commitment made by a larger number of countries, that we will be able to put up resistance to international crime and terrorism. Notwithstanding the efforts, we have been witnessing more frequent attacks and aggression against civilian population, extremism, intolerance for different religions and restricting the freedom of speech. This makes it necessary for the development policies and programs to envisage conflict resolution measures, as well as to ensure return to sustainable development so that the people could live in peaceful and stable societies.

The European Union has on its agenda a number of other problems to resolve, such as the violation of fundamental human rights, gender inequality, disregard for the rights of the children, the lack of quality education, poverty, the lack of quality health care, and the climate change.

“Everyone is entitled to all the rights and freedoms set forth in this Declaration, without distinction of any kind, such as race, color, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth or other status.” – Article 2, *Universal Declaration of Human Rights*

Work in the name of the people, as well as the participation of all citizens in public life, is bound to create dynamic societies. However, in the case of mismanagement or violation of human rights, it is the poorest and the most vulnerable people who suffer the most. Therefore, it is particularly important that everybody should render support to the EU in its fight against discrimination, as well as in its endeavors to build up equitable and inclusive institutions. If we want to live in peace, we will have to defend all human rights because, it is in this way that we are going to defend our dignity and prevent any possible conflicts in the future.

„Gender equality is more than an end in itself. It is a condition for meeting the challenge to reduce poverty, to encourage sustainable development, and to ensure good governance.”
– Kofi Annan

In many countries in the world, women are discriminated against and do not have equal rights with men. The EU has been trying to contribute to the improvement of life of a large number of European citizens by fighting for economic independence of both women and men on an equal footing, for equal pay for equal work, for equality in the decision-making process, for the promotion of gender equality beyond the EU borders, as well as for an end to be put to sexually-related violence.

“The oppression of children is the most widely spread social problem.” – Maria Montessori

For this reason, the European Commission has recognized the rights of the child as a top priority and has been working along the lines of protecting these rights against any form of economic exploitation or child abuse. A number of measures have been taken for the purpose of dealing with the risks online, with poverty and social exclusion, with discrimination, child abuse, child trafficking, and the incitement to prostitution or the exploitation of child labor.

“Since the time of dictators, it has been known that it is most easy to manage an illiterate crowd. Because, once you have internalized what you have read, you can never forget it. The second best way is to restrict the scope of what the people read.” – Alberto Manguel

According to EU information, over 50 million children in the world today do not go to school, while 250 million cannot read or write, nor can they perform simple arithmetic operations. This is yet another problem that is still awaiting solution. All European countries (including the EU Member States), all the trade unions and all employer organizations have been maintaining contacts within the framework of the Copenhagen process with a view to improving vocational education and training. As a result, a large number of people already receive assistance in finding a job or in getting a chance to study abroad. However, not only the access to education is so important; the quality of education is equally important, too. Quality education is bound to provide not only opportunities for personal development, but also for mutual cooperation, for jointly addressing the problems and for the attainment of sustainability.

“As soon as poverty disappears from this world, we will have to set it in a museum in order to show the coming generations how ugly it used to be. They will wonder how it happened that poverty had continued to exist so long in society, where a handful of people had been living in luxury, while millions of people had been living in misery and despair.” – Muhammad Yunus

Eighty percent of the world population lives with less than 10 US dollars a day; one of every nine persons does not have access to drinking water; every second child in the world lives in poverty; there are people dying of hunger or having a difficult life because of wars, diseases, and natural disasters, such as floods and draughts. Even in Europe, there are places where the people have been left jobless as a result of closing down the factories or the mines they used to work in. In some other regions, farming is difficult to develop because of the climate, while trade is impeded because of the lack of sufficient number of roads or railway lines. The European Union has been taking care of all these problems by collecting money from all its Member States and using, afterwards, these financial resources for the purpose of rendering assistance to the regions which have run into difficulties. The EU also posts medical doctors, teachers, engineers and some other kinds of specialists to work in these regions. Europe provides unconditional humanitarian relief because this relief has to do with human dignity, rather than with politics.

“The impact of climate change constitutes a genuine risk to the security and the well-being of our countries.” – Nancy Pelosi

We all live on the same planet. The global climate has been changing and we should not remain impartial. There is no single country in the world that could put an end to the climate change on its own; therefore, the EU Member States have agreed to work jointly for the purpose of reducing the gas emissions which harm the atmosphere and cause global warming. Environmental pollution knows no borders; therefore, we should do our best to preserve our planet and ensure life to the coming generations.

Undoubtedly, the EU has been providing its citizens with a great number of opportunities, among these: much easier access to education and jobs in the other Member States; coordination between the health insurance systems of these countries; the removal of state borders between many of these countries; the establishment of a single market which helps in the creation of more jobs; mandatory air quality and drinkable water standards. All these advantages provided to the EU citizens show quite clearly that the EU policy has been implemented in the right direction.

In addition, we should put forth an effort to raise people’s awareness of the global challenges, of the commitment and cooperation in the area of promoting solidarity and justice, of increasing the responsibility of the people who are the genuine players in world economy, and of convincing the citizens to participate in varied initiatives and organizations. We all have to work for a better world, for *our* world, and have to fight for the freedom and independence of all the people. These efforts are bound to protect *our dignity* because *“there is no other personal dignity protection standard than independence.”* We should not only believe in our dreams of a better future life, but we should also work hard in order to make these dreams come true. Because, as R. Buckminster Fuller has put it: *“We are called upon to be the architects of our own future, rather than be the victims of this future.”*

Darina Christova

Law student

Sofia University “St. Kliment Ohridski”

“A whole world to examine!”

(From the official European Year for Development web site)

The assertion that the transition from *chaos* to *cosmos* conditioned the emergence of the world as a form of existence is somewhat trite (but absolutely true). In actual fact, the notion of *cosmos* does not contain the idea of some distant, unknown to anybody space objects enshrouded in mysterious light; on the contrary, it is the *cosmos* that personifies what we are all familiar with – neatly arranged in good order. At first sight, it might seem rather strange that even this ordinary piece of paper is an embodiment of *order*, with its neatly arranged, straight and *orderly* lines. In this way, we are entering upon the domain of “non-accidental accidents”, which have been ushered in by the biblical “In the beginning was the Word...”. Because it is the words that, flowing after one another modestly and unpretentiously, tend to represent the human nature, the creative potential of all humans, and the ability of the human beings to create a *world*. In the opinion of the ancient Greek philosophers, the “creation of a world” requires opposing notions, such as *time* and *space*, *good* and *evil*, *black* and *white*. Without the tar color, however, the words are simply going to splash helplessly onto the snow-white sheet of paper, without leaving a single trace behind; and the ugly duckling was never going to turn into a sparkling white swan.

The angle from which we look upon the world seems to have changed as we managed to successfully transfer *space* onto the white sheet of paper, which now makes it possible for us to put the *time* machine into operation. Our journey began in Antiquity, which has given birth to numerous ideas. The dark Middle Ages, in which the theocentric philosophy prevailed, were followed by the Renaissance, which was a peculiar type of reminiscence of Antiquity. In

Giovanni Pico della *Mirandola*'s "Speech about human dignity", we come across yet another key word, namely *dignity*. While trying to find the real meaning of this word among its ambiguous connotations, *Mirandola*, referring to the ancient Greek and Roman authors, arrived at the modern conclusion that (contrary to the religious dogmas) the people have a free will of their own and can, therefore, decide their own destiny. „Venerable Fathers, I have read somewhere in the Arab writings about Abdullah the Saracen who was asked the question as to which world phenomenon was worthy of his admiration. Abdullah answered in the following manner: "Nothing in this world seems to me more admirable than man." This reminds me of the winged words pronounced by Mercury: "Man, Asclepius, is a great miracle." Placing man in the center, along with his inextricable link with dignity, also find an expression in Arthur Schopenhauer's works written during the Age of the *Enlightenment*. According to Schopenhauer, we can subjectively define dignity as fear of what the others think about us.

These views seem to have radically changed until present day because, currently, man, the evolution of man, and man's "worth" (measured in non-material, intransient quantities) have gradually yielded place to the machines and the new technologies. This may be considered to be some sort of getting back to the past again because *deus ex machina* ("god from the machine") can be found in the ancient Greek tragedies at a time when man did not have the ability to deal, on his own, with the entanglements in life in a just manner. We have been increasingly devoting our efforts to the development of high tech gadgets probably because the human capabilities are limited; on the other hand, we are far from matching the Renaissance ideas of perfection?

I think it would be too perfunctory or even naïve to agree with this assertion. The classical model can be used today, too, however bearing in mind that the boot is on the other foot. When the abilities of modern technologies to rotate the Earth in the right direction get exhausted, help will come from „god from ... man". In other words, the new Time constitutes the consecutive age of human development. Already in 2006, the European Union launched the European Days for Development as an initiative aimed at encouraging creative thinking and sharing experience and practices for the purpose of improving the quality of life worldwide. In 2015, this initiative was transformed into the European Year for Development, or "the year of each one of us". Although this definition refers to the idea of man as a personality, it does not rule out the community as a value. The results of the 2013 Eurobarometer survey are indicative in this respect because, according to two thirds of the European respondents, the EU support rendered to the Third World countries should become one of the primary EU objectives. However, fifty percent of the respondents had said that they did not know where this assistance has been going. As we have already agreed, the lack of knowledge is a fundamental characteristic feature of chaos. Therefore, information is indispensable in arranging the "puzzle" of development.

According to the European Year for Development web site, "2015 is a new beginning, as well as a deadline" because, from the viewpoint of time, we are now somewhere in the middle. In the context of the ancient Greek mythology, this point in time is critical because it provokes a process of change – either in the direction of destruction, or of creativity. 2015 has also been a *transition* year for the *Millennium* Development Goals which also concentrate on the human aspect: they aim to reduce extreme poverty, famine, and infant mortality, to improve the state of health of mothers, to ensure sustainable environment, etc. In spite of the fact that there have been some improvements, the trend continues to be frightening in many aspects. It is 2015 that will be decisive in respect of the direction it is going to opt for – to the "transient" or to the "eternal".

A quick glance at the triad, consisting of *days – year – millennium*, can inspire us with some

optimism because, irrespective of all that, the world is oriented towards the eternal. Anyway, while analyzing the spatial dimensions of the world, the words have managed, quite unnoticeably, to use their ability to create a world and have managed to outline the **FUTURE**. It turns out that this future is not, in any way, unknown to us because it reflects, at the same time, the past and the present (since Antiquity until present day). In order that the world could exist in a sustainable form, the development of time should comply with the development of space while man and his dignity (i.e. the ability to choose what life he wants on his own) should be in the center of this construction. In other words, as Sai Baba used to say: "*What really matters to us is to live in the present, to live now, to live for the sake of every moment of our life. Our current thoughts and acts create our future. The outlines of our future path are already a reality, which reality we have managed to create on the basis of our past.*"

Krassimir Vulev

Student in International Relations

Sofia University "St. Kliment Ohridski"

1789, Paris. Jean-Paul Marat is speaking before a multitude of people gathered together on the day after having stormed the *Bastille*. "The stakes are high", he begins. "It's about our state! Our dignity! Our future!" The crowd chants with cheers: "We are the commoners! The state belongs to us! It does not belong to the king or the aristocracy!"

The Great French Revolution brought about the establishment of the first modern national state in Europe. The champions of the republic had managed to get the upper hand over the supporters of the monarchy. Having embraced the ideas of the Enlightenment, revolutionary France managed to put an end to absolutism and to introduce modern political views about the human rights and liberties, which were going to guarantee human dignity and, more particularly, the dignity of the commoners who had had no privileges whatsoever that far. The ever growing fragmentation of interests within the framework of the French nation, however, stirred up a political crisis, which involved frequent changes of government. A couple of years later, this crisis were gradually defused as the French revolution took form of a blood-thirsty dictatorship under the shadow of the guillotine. Jean-Paul Marat was killed in his home.

1933, Berlin. Joseph Goebbels is speaking before a multitude of people consisting of champions of the extremely popular National Socialist German Workers' Party. "The stakes are high", he begins. "It's about our land! Our dignity! Our future!" The crowd chants with cheers: "We are the Aryan race. Our foes have deprived us of our land and it is our duty to get this land back!"

As a result of the new nationalistic government propaganda and demagogy, a fairly large portion of the revenge-seeking Germans already believed that only a new war was going to restore the German dignity that had been taken away from the Germans in 1918. Moreover, this war was going to ensure "a living space for the German nation", as Hitler used to put it. The uncompromising clash of national interests led to the outbreak of World War II. And the final result was a mass violation of human rights, freedoms, and dignity to an extent typical of Middle Age Europe.

1992, Maastricht. Forty one years have passed since the establishment of the first in its kind supranational structure known as the European Coal and Steel Community. The purpose of this community was to get under common control the military industries of six West European

states, as well as to make the war between France and Germany, the major sources of tension in Europe, practically impossible. The French representative continues his speech: “The stakes are high! It is about our continent! Our dignity! Our future! Europe has to remain united in order to be able to promote its cooperation further. We are the voice of Europe.” Afterwards, the German representative speaks in favor of what has just been said.

The signing of the Maastricht Treaty raised European integration onto a new level and changed the official name of the European Community to European Union. In addition to the creation of a single market, the EU has also as one of its objectives to ensure respect for human dignity, which involves dealing with the problems of human rights. Another EU priority is to ensure better quality of life to the coming generations by encouraging what we call today “sustainable development”. Sustainable development is supposed to preserve the natural balance in the environment in the future, too. These common European objectives are based on the same interests and the same systems of values of the EU Member States. They aim to create, in the long run, as well as on the basis of cooperation between these countries, a common EU political identity.

The results of the 2014 European parliamentary elections, however, disclosed the development of a new trend, namely Euroscepticism. The trust and confidence of the EU citizens in the European Union had gone considerably down. The Member States’ national interests had come to the fore again. The MEPs that were elected to this most representative European institution on the basis of these elections had been nominated by parties raising slogans against the very idea of integration. These MEPs were elected in countries, such as Great Britain, France, Denmark, Hungary, and Greece.

2015, New York. A regular session of the EU General Assembly is debating a broad spectrum of international issues ranging from global protection of human rights to nuclear disarmament. A contribution is being made from the rostrum by the permanent representative of a small state in which a destructive civil war has been raging over the past few years. This war has already acquired regional and continental dimensions and has eventually turned into an international community issue. “Distinguished ladies and gentlemen”, he begins. “We have here, among us, representatives of the entire civilized world. There is no doubt that the stakes are high. It’s about our world! Our dignity! Our future!” The guy pauses. Everybody is listening very carefully. Everybody has heard these words before. Skepticism in this case has good reason. Because, notwithstanding the fact that this universal world international organization, which has existed for over 70 years and incorporates as its members nearly all the nations in the world, had set itself the objective to obliterate war as a means of international policy, there are still controversies and conflicts in international relations which are being resolved by violent means.

*****

These short selective reviews give rise to a very important issue. Before we start talking about “our” spaces, “our” values, “our” future objectives, and “our” dignity, and also, before we begin working for their protection, we should first answer the question “Who are we?”. Or the question whether this is the level on which we should start building the identity that underlies each and every community of interests. The question is whether this identity should be built on the level of the social groups existing within the framework of the state, or this should happen on a common national, regional or global level?

In the context of the 21st century, which is characterized by a fairly advanced stage of globalization and different forms of interdependence between the individual nations, the answer

is that the common identity should be built on the highest possible organizational level so that the world could enjoy a dignified and a peaceful common future. This answer is based on the objective requirements of the modern era. It, however, does not make it clear how all this is going to be achieved or what is going to come next.

In the common world that we live in, our common dignity should be ensured by a single, unified world system based on the protection of human rights. This could be achieved, if all the UN member-states sign, under the auspices of the United Nations Organization, multilateral conventions on human rights. However, unless there are common civilization conditions for this to happen, everything is going to remain on paper. On the other hand, we can lay the foundations of our common future by setting common objectives motivated by politically coordinated interests and adopted, afterwards, by all the nations that share similar systems of values. The common leading values, if they are peaceful in nature, are bound to provoke common action.

In this context, any placing of the narrow national interests above the international or the universal ones, in case they diverge, should be considered to be inadmissible in the realities of the 21st century. Therefore, peace can be achieved only on the basis of a great number of compromises in international politics. This number, however, could be significantly reduced, if we manage to build up a global identity.

We could say that the world and the future are ours from the viewpoint of the following three main aspects. Firstly, if we are a component element of both the world, and the future; if we are a component element of the foundation on which the world and the future rest. Secondly, the world and the future are ours because of the impact we can have upon them. We are factors in the world; therefore, we can determine the direction in which it evolves. The future of the world depends on our decisions and on our actions. The third aspect is the most important one, because the construction of the future on the basis of the model we have selected is in our hands and under our own power. We can really ensure a dignified future for each one of us. This could happen, however, only by the united efforts of the entire international community on the basis of a common identity in terms of common values, overlapping interests, and coordinated global objectives.

*****

After a brief pause, in which he has managed to hold the attention of the representatives of the 192 nations from all over the world, the representative of the small suffering country continues his contribution. “This is our world, our dignity, our future”, he keeps repeating. “We have to be very careful!”

Преводач

Иванка Ангелова

Translator

Ivanka Angelova

Отговорен редактор

Николай Крумов

Managing Editor

Nikolay Krumov

Прегледач

“Алфа Стар“ ЕООД

Pre-print

Alfa Star Ltd.

ISSN 1313 – 6437

<http://bdi.mfa.government.bg>

15-ти брой на списание
„Дипломация” се реализира в рамките на
Договор за безвъзмездна помощ № DEVCOM /
2014 /353-749 за извършване на проект с наименование
„Европейска година за развитие 2015 (EYD2015), Национална
работна програма за България”, който се финансира от
Европейската комисия по Националната работна програма на
държавите членки за Европейската година за развитие

15/2015

The 15th issue of Diplomacy Journal is published within the project
“European Year for Development (EYD2015), Bulgaria’s National
Programme” which is co-financed by the European Commis-
sion under Contract № DEVCOM / 2014 /353-749 in line
with the EYD2015 national programmes of the
EU Member States

2015
Европейска година
за развитие

нашият свят
нашето достойнство
нашето бъдеще

2015
European Year
for Development

our world
our dignity
our future